

MINISTER
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
I TECHNOLOGII

Warszawa, 20 marca 2019 r.

DDR-V.0210.1.7.2019

Pani Dorota Gardias
Przewodnicząca Forum Związków
Zawodowych

Pan Piotr Duda
Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ
„Solidarność”

Pan Jan Guz
Przewodniczący Ogólnopolskiego
Porozumienia Związków Zawodowych

Szanowni Państwo,

zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych przekazuję *projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych* (numer w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UD494) wraz z uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji, z uprzejmą prośbą o zgłaszanie ewentualnych uwag lub opinii **w terminie 30 dni**.

Planowany termin przyjęcia projektu przez Radę Ministrów został wyznaczony na II kwartał 2019 r.

Uprzejmie proszę o przesłanie uwag do projektu w formie załączonej tabeli (również na adres poczty elektronicznej w wersji edytowalnej: przyjazneprawo@mpit.gov.pl).

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny (link do projektu: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12321366>).

Z poważaniem,

z upoważnienia
Ministra Przedsiębiorczości i Technologii
Marek Niedużak
Podsekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji
2. Tabela uwag

Dokument podpisany elektronicznie przez: Marek Niedużak
Data podpisu: 20 marca 2019

U S T A W A

z dnia 2019 r.

o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych ¹⁾

- ¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ustawę z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, ustawę z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ustawę z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawę z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, ustawę z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, ustawę z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawę z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, ustawę z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne, ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, , ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, ustawę z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym, ustawę z dnia 18 października 2006 r. o wyrobieniu napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, , ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, ustawę z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy restrukturyzacyjnego, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, ustawę z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, ustawę z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego, ustawę z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, ustawę z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, ustawę z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, ustawę z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, ustawę z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, ustawę z dnia 20 lutego 2014 r. o odnawialnych źródłach energii, ustawę z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, ustawę z dnia 6 lipca 2016 r. o

Art. 1. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60) w art. 217 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Zaświadczenie wydaje się w formie dokumentu elektronicznego, jeżeli zażąda tego osoba ubiegająca się o zaświadczenie. W takim przypadku zaświadczenie jest opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, z późn. zm.²⁾), wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 22¹ dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Przepisy o ochronie konsumentów stosuje się do przedsiębiorcy, będącego osobą fizyczną, dokonującego czynności prawnej z innym przedsiębiorcą, gdy z treści tej czynności wynika, że nie posiada ona dla niego charakteru zawodowego, wynikającego w szczególności z przedmiotu wykonywanej przez niego działalności gospodarczej, udostępnionego na podstawie przepisów o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.”;

2) w art. 981¹ w § 2 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) udział kapitałowy wspólnika w handlowej spółce osobowej.”;

3) po art. 997 dodaje się art. 997¹ w brzmieniu:

„Art. 997¹. § 1. W przypadku gdy w skład spadku wchodzi przedsiębiorstwo, zobowiązany do zapłaty sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia może żądać jej obniżenia, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia tej sumy na raty, przy uwzględnieniu:

1) typu, wielkości i stanu przedsiębiorstwa wchodzącego do spadku oraz potrzeby zapewnienia kontynuacji prowadzonej przy jego wykorzystaniu działalności gospodarczej;

---

aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych, ustawę z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym i ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1104, 1629, 2073 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 80.

- 2) sytuacji osobistej i majątkowej uprawnionego do zachowku i zobowiązanego do pokrycia lub uzupełnienia zachowku.

§ 2. W razie braku porozumienia stron, stopień obniżenia sumy pieniężnej, o której mowa w § 1, termin i sposób jej uiszczenia lub płatności poszczególnych rat i odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia, oznacza sąd, po rozważeniu interesów stron.

§ 3. W przypadku rozłożenia na raty sumy pieniężnej, o której mowa w § 1, terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać dwóch lat. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd, na wniosek zobowiązanego, może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych.”;

- 4) po art. 1050 dodaje się art. 1050¹ w brzmieniu:

„Art. 1050¹. Zstępny, małżonek oraz rodzic spadkodawcy, który byłby powołany do spadku z ustawy, może przez umowę z przyszłym spadkodawcą zrzec się prawa do zachowku. Do umowy o zrzeczenie się prawa do zachowku stosuje się przepisy art. 1048 zdanie drugie, art. 1049 i art. 1050.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 394 w § 1 po pkt 10¹ dodaje się pkt 10² w brzmieniu:

„10²) zatwierdzenie porozumienia w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów;”;

- 2) w art. 479³⁰ dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W przypadku zawieszenia postępowania, o którym mowa w art. 479^{30b}, sąd ochrony konkurencji i konsumentów wstrzymuje wykonanie decyzji do czasu uprawomocnienia się postanowienia w przedmiocie zatwierdzenia porozumienia w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów albo nadania mu klauzuli wykonalności albo podjęcia postępowania na wniosek strony. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.”;

- 3) po art. 479³⁰ dodaje się art. 479^{30a}–479^{30d} w brzmieniu:

„Art. 479^{30a}. W sprawach, o których mowa w art. 479²⁸ § 1 pkt 1, strony mogą zawrzeć porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie utrzymania, uchylecia albo zmiany zaskarżonej decyzji w całości albo w części.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, 1499, 1544, 1629, 1637, 1693, 2385 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

Art. 479^{30b}. § 1. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów zawiesza postępowanie, na zgodny wniosek stron zamierzających zawrzeć porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów, na okres do trzech miesięcy. Na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów okres zawieszenia może zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać załatwieniu sprawy w drodze porozumienia w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów.

§ 2. Jeżeli mimo upływu okresu, na który zawieszono postępowanie, nie zawarto porozumienia w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów, sąd ochrony konkurencji i konsumentów postanowi podjąć postępowanie z urzędu. Przed upływem okresu, na który zawieszono postępowanie, sąd ochrony konkurencji i konsumentów postanowi podjąć postępowanie na wniosek strony, jeśli strona uprawdopodobni, że porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów nie zostanie zawarte.

Art. 479^{30c}. § 1. Jeżeli zawarto porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów strona niezwłocznie przekazuje je do sądu ochrony konkurencji i konsumentów, który niezwłocznie przeprowadza postępowanie w przedmiocie zatwierdzenia porozumienia.

§ 2. Jeżeli porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów polega na wykonaniu w drodze egzekucji, sąd ochrony konkurencji i konsumentów zatwierdza je przez nadanie klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd ochrony konkurencji i konsumentów zatwierdza porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów postanowieniem na posiedzeniu niejawnym. Porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów, które zatwierdzono przez nadanie klauzuli wykonalności, jest tytułem wykonawczym.

§ 3. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów odmawia nadania klauzuli wykonalności albo zatwierdzenia porozumienia w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów, w całości albo w części, jeżeli porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiałe lub zawiera sprzeczności.

§ 4. Porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów po jego zatwierdzeniu ma moc na równi z wyrokiem sądu ochrony konkurencji i konsumentów.

Art. 479^{30d}. Jeżeli porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów zostało zatwierdzone, sąd ochrony konkurencji i konsumentów umarza postępowanie.

Art. 479^{30e}. W postępowaniu apelacyjnym i kasacyjnym przepisy art. 479³⁰ § 2 i art. 479^{30a}–479^{30d} stosuje się odpowiednio.”;

4) po art. 479⁵² dodaje się art. 479^{52a} w brzmieniu:

„Art. 479^{52a}. W sprawach, o których mowa w art. 479⁴⁶ pkt 1, stosuje się odpowiednio art. 479³⁰ § 2 i art. 479^{30a}–479^{30e}.”;

5) po art. 479⁶³ dodaje się art. 479^{63a} w brzmieniu:

„Art. 479^{63a}. W sprawach, o których mowa w art. 479⁵⁷ pkt 1, stosuje się odpowiednio art. 479³⁰ § 2 i art. 479^{30a}–479^{30e}.”;

6) po art. 479⁷⁴ dodaje się art. 479^{74a} w brzmieniu:

„Art. 479^{74a}. W sprawach, o których mowa w art. 479⁶⁸ pkt 1, stosuje się odpowiednio art. 479³⁰ § 2 i art. 479^{30a}–479^{30e}.”;

7) po art. 479⁸⁵ dodaje się art. 479^{85a} w brzmieniu:

„Art. 479^{85a}. W sprawach, o których mowa w art. 479⁷⁹ pkt 1, stosuje się odpowiednio art. 479³⁰ § 2 i art. 479^{30a}–479^{30e}.”;

8) w art. 829 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) u dłużnika pobierającego okresową stałą płacę – pieniądze w kwocie, która odpowiada niepodlegającej egzekucji części płacy za czas do najbliższego terminu wypłaty, a u dłużnika nieotrzymującego stałej płacy lub u dłużnika, będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą – pieniądze niezbędne dla niego i jego rodziny na utrzymanie przez dwa tygodnie;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1314, z późn. zm.⁴⁾), w art. 1a w pkt 10a i 19a lit. b, w art. 28d w § 1, w art. 56 w § 1b w pkt 1 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 5. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały wymienione w Dz. U. z 2018 r. poz. 1356, 1499, 1629, 2192, 2193 i 2432.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1076, 1608, 1629, 2215, 2244, 2245, 2377 i 2432.

- 1) w art. 63² w § 3 w pkt 2 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;
- 2) w art. 229 § 1¹ otrzymuje brzmienie:
  - „§ 1¹. Wstępnym badaniom lekarskim nie podlegają osoby:
  - 1) przyjmowane ponownie do pracy u tego samego pracodawcy na to samo stanowisko lub na stanowisko o takich samych warunkach pracy, w okresie aktualności wcześniej uzyskanego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na tym stanowisku;
  - 2) przyjmowane do pracy u innego pracodawcy na dane stanowisko, jeżeli przedstawią pracodawcy aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie, a pracodawca ten stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1915) w art. 48:

- 1) w ust. 1a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Przepisów art. 2 pkt 1, art. 7 ust. 6 i art. 30 ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do pracowników urzędów wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 1, 2, 3b, 6-7b, 9 i 13.”;
- 2) po ust. 1c dodaje się ust. 1d w brzmieniu:

„1d. Przepisów ust. 1b i 1c nie stosuje się w odniesieniu do pracowników urzędu wymienionego w art. 1 ust. 1 pkt 7b.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 38 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do zgody, o której mowa w ust. 2, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60), z uwzględnieniem przepisów o milczącej zgodzie, o której mowa w art. 122a § 2 pkt 2 tej ustawy.”;
- 2) w art. 39 po ust. 7ac dodaje się ust. 7ad w brzmieniu:

„7ad. Do decyzji, o której mowa w ust. 7, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów o milczącym załatwieniu sprawy.”;

3) w art. 40 po ust. 14a dodaje się ust. 14aa w brzmieniu:

„14aa. Do decyzji, o której mowa w ust. 14a, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów o milczącym załatwieniu sprawy.”;

4) w art. 40e dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem przepisów o milczącym zakończeniu postępowania, o którym mowa w art. 122a § 2 pkt 1 tej ustawy”;

5) w art. 43:

a) w ust. 2 uchyla się zdanie drugie,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do zgody, o której mowa w ust. 2, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem przepisów o milczącej zgodzie, o której mowa w art. 122a § 2 pkt 2 tej ustawy.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz.U. z 2018 r. poz. 1267 i 2245) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzemiosłem jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez:

- 1) osobę fizyczną, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji tej osoby i jej pracy własnej, w imieniu własnym i na rachunek tej osoby – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub
- 2) wspólników spółki cywilnej osób fizycznych w zakresie wykonywanej przez nich wspólnie działalności gospodarczej – jeżeli spełniają oni indywidualnie i łącznie warunki określone w pkt 1, lub
- 3) spółkę jawną, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji wszystkich wspólników i ich pracy własnej, jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo

średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub

- 4) spółkę komandytową osób fizycznych, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji wszystkich wspólników i ich pracy własnej, jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub
- 5) spółkę komandytowo – akcyjną osób fizycznych, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji wszystkich wspólników i ich pracy własnej, jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub
- 6) jednoosobową spółkę kapitałową, powstałą na podstawie art. 551 § 5 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeksu spółek handlowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1577, z późn. zm.⁶⁾) w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wykonującego we własnym imieniu działalność gospodarczą, z wykorzystaniem swoich zawodowych kwalifikacji i pracy własnej, jeżeli powstała spółka jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub
- 7) spółkę, o której mowa w pkt 3-5, jeżeli działalność gospodarcza prowadzona jest z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji przynajmniej jednego wspólnika i jego pracy własnej, pod warunkiem, że pozostałymi wspólnikami są małżonek, wstępni lub zstępni wspólnika, lub
- 8) wspólników spółki cywilnej osób fizycznych w zakresie wykonywanej przez nich wspólnie działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza prowadzona jest z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji przynajmniej jednego wspólnika i jego pracy własnej, pod warunkiem, że pozostałymi wspólnikami są małżonek, wstępni lub zstępni wspólnika oraz wszyscy wspólnicy łącznie są mikro przedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.”;

2) w art. 3 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 398, 650, 1544, 2219 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

„1a. Informacje o dowodach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 podlegają udostępnieniu w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz.U. z 2018 r. poz. 647, 1544, 1629 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 60).”;

3) w art. 4 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadkach gdy dany rodzaj rzemiosła może być wykonywany wyłącznie po wykazaniu się przez rzemieślnika posiadaniem uprawnień zawodowych, zstępnii, o których mowa w ust. 3 i 4 lub małżonek, wykonują działalność za pośrednictwem osoby posiadającej wymagane kwalifikacje.”;

4) w art. 11 po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Izby rzemieślnicze realizują zadania określone w art. 44 ust. 3c ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2291, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 79 pkt 1c otrzymuje brzmienie:

„1c) podejmuje czynności związane z zarządaniem sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i z zarządaniem tymczasowym udziałem małżonka przedsiębiorcy w przedsiębiorstwie oraz czynności związane z tymczasowym wykonywaniem praw współnika w spółce handlowej po śmierci tego współnika, na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. poz. 1629 i ...);”;

2) tytuł rozdziału 3c otrzymuje brzmienie: „Czynności dokonywane na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;

3) w art. 95z wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (Dz.U. poz. 1629)” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;

4) w art. 95zd w § 1:

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 398, 723, 1496, 1629, 1669, 2193 i 2314 oraz z 2019 r. poz. 87.

- a) w pkt 4 średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „a także wysokość przysługującego tej osobie udziału w przedsiębiorstwie w spadku;”,
  - b) w pkt 6 po wyrazach „jeżeli został nadany” dodaje się wyrazy „albo daty urodzenia osoby nieposiadającej numeru PESEL”;
- 5) w art. 95zg w § 1:
- a) w pkt 4 średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „a także wysokość przysługującego tej osobie udziału w przedsiębiorstwie w spadku;”,
  - b) w pkt 6 po wyrazach „jeżeli został nadany” dodaje się wyrazy „albo daty urodzenia osoby nieposiadającej numeru PESEL”;
- 6) po art. 95zk dodaje się art. 95zl w brzmieniu:

„Art. 95zl. Przepisy niniejszego rozdziału, z wyłączeniem art. 95zc § 1 pkt 6, art. 95zd § 1 pkt 8, art. 95zf § 1 pkt 5, art. 95zg § 1 pkt 8 i art. 95zi § 2 pkt 5, stosuje się odpowiednio do powołania, odwołania i rezygnacji zarządcy tymczasowego, o którym mowa w przepisach rozdziału 11a ustawy o zarządzie sukcesyjnym, oraz do powołania, odwołania przedstawiciela, o którym mowa w przepisach rozdziału 11b tej ustawy.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2214 oraz z 2019 r. poz. 125) w art. 37 po ust. 1d dodaje się ust. 1e-1g w brzmieniu:

„1e. Do postępowań w sprawie wykorzystania pasa technicznego do innego celu niż określony w art. 36 ust. 2 pkt 1, dotyczących:

- 1) rozpalania ogniska na plaży,
- 2) używania pojazdu silnikowego lub zaprzęgowego lub motoroweru,
- 3) przeprowadzenia imprez, uroczystości i ceremonii bez wznoszenia obiektów tymczasowych

– stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60).

1f. Do postępowań, o których mowa w ust. 1e, nie stosuje się przepisów działu II rozdziału 8a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

1g. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór urzędowego formularza wniosku o wydanie zgody w sprawie wykorzystania pasa technicznego do innego celu niż określony w art. 36 ust. 2 pkt 1

oraz wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosku mając na uwadze potrzebę zapewnienia jednolitości wniosków i sprawnej realizacji zadań w tym zakresie.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.⁸⁾) w art. 2 w ust. 1 w pkt 8 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 12. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, z późn. zm.⁹⁾) w art. 2 w ust. 1 w pkt 6 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 13. W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2019 r. poz. 361) w art. 37 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Koncesja w zakresie określonym w ust. 1 pkt 3 tiret pierwsze i drugie jest udzielana w porozumieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, który zajmuje stanowisko, mając na względzie spełnienie warunków określonych w art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.”.

Art. 14. W ustawie z dnia z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 29 w ust 1 w pkt 1:
  - a) lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) szczelnych zbiorników na gnojówkę lub gnojowicę,”,
  - b) w lit. e średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje lit. f w brzmieniu:
„f) silosów na kiszonkę;”;
- 2) w art. 30 w ust.1:
  - a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1540, 1552, 1629, 1669, 1693, 2073, 2126, 2159, 2192, 2193, 2215, 2242, 2244, 2245, 2246, 2429 i 2529 oraz z 2019 r. poz. 29, 271 i 303.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1162, 1291, 1629, 1669, 1693, 2073, 2159, 2192, 2193, 2212, 2215, 2243, 2244, 2245, 2429 i 2500 oraz z 2019 r. poz. 37 i 326.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1276, 1496, 1669, 2245 oraz z 2019 r. poz. 51.

„1) budowa, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b-d i f, pkt 1a-2b, 3, 3a, 9, 11, 12, 14, 16, 19, 19a, 20b oraz 28;”

b) pkt 2b otrzymuje brzmienie:

„2b) wykonywanie przebudowy obiektów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b-d i f oraz pkt 2b, 3, 3a, 11, 12, 14, 16, 19, 19a, 20b i 28;”.

Art. 15. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) w art. 2 w ust. 1 pkt 2 i 2a, w ust. 2, w art. 3 w ust. 1 w pkt 6 i w art. 53 w ust. 2aa wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 16. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2019 r. poz. 63) w art. 9 w ust. 1 i w art. 12 w ust. 1c wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 17. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, z późn. zm.¹¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4ba:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi, o których mowa w ust. 1, przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki za pośrednictwem formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 43f ust. 1, miesięczne sprawozdanie zawierające informacje o podmiotach zlecających usługi, o których mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.”

b) uchyla się ust. 6 i 7,

c) dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 4, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki sporządza miesięczne zestawienie danych indywidualnych zawartych w tych sprawozdaniach.

---

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 685, 771, 1000, 1356, 1629, 1637 i 2348 oraz z 2019 r. poz. 42, 125 i 492.

9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udostępnia, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 43f ust. 1, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii zestawienie danych, o którym mowa w ust. 8, w terminie 45 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy obowiązek sprawozdawczy.”;

2) w art. 43:

- a) w ust. 4a wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;
- b) po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:

„4b. W okresie ważności promesy, o której mowa w ust. 4, nie można odmówić udzielenia koncesji na działalność określoną w promesie nabywcy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 45b ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, jeżeli:

- 1) przedłoży on pisemną zgodę przedsiębiorcy, któremu udzielono promesy oraz pozostałych nabywców przedsiębiorstwa na udzielenie mu koncesji na działalność określoną w promesie;
- 2) stan faktyczny lub prawny podany we wniosku o wydanie promesy nie uległ zmianie w innym zakresie.”;

3) w art. 43d:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności, przekazuje Prezesowi URE za pośrednictwem formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 43f ust. 1, miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu – w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.”;

- b) uchyla się ust. 2 i 3,
- c) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 1, Prezes URE sporządza miesięczne zestawienie danych indywidualnych zawartych w tych sprawozdaniach.

6. Prezes URE udostępnia, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 43f ust. 1, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii, zestawienie danych, o którym mowa w ust. 5, w terminie 45 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy obowiązek sprawozdawczy.”;

4) w art. 43e:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność polegającą na wytwarzaniu paliw ciekłych, magazynowaniu lub przeładunku paliw ciekłych, przesyłaniu lub dystrybucji paliw ciekłych, obrocie paliwami ciekłymi, w tym obrocie nimi z zagranicą, a także podmiot przywozący, przekazują do Prezesa URE za pośrednictwem formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 43f ust. 1, informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia eksploatacji infrastruktury lub trwałego zaprzestania eksploatacji tej infrastruktury.”,

b) uchyla się ust. 2;

5) po art. 43e dodaje się art. 43f w brzmieniu:

„Art. 43f. 1. Prezes URE prowadzi system teleinformatyczny, który umożliwia:

- 1) składanie za jego pośrednictwem sprawozdań, o których mowa w art. 4ba ust. 4 i art. 43d ust. 1;
- 2) przetwarzanie i udostępnianie Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w art. 4ba ust. 4 i art. 43d ust. 1, a także zestawień danych, o których mowa w art. 4ba ust. 8 i art. 43d ust. 5;
- 3) składanie za jego pośrednictwem informacji, o których mowa w art. 43d ust. 1, a także przetwarzanie danych zawartych w tych informacjach.

2. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, zapewnia ochronę danych zgromadzonych w tym systemie przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem oraz zmianą lub utratą danych.

3. Sprawozdania oraz informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, składane są za pośrednictwem formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 1, i opatrywane kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP przez co najmniej jedną osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu obowiązującego do złożenia sprawozdania lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3.

4. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia przez Prezesa URE systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1;
- 2) sposób składania sprawozdań, o których mowa w art. 4ba ust. 1 i art. 43d ust. 1, oraz informacji, o których mowa w art. 43e ust. 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1;
- 3) wzory formularzy za pośrednictwem których składane są do systemu teleinformatycznego sprawozdania, o których mowa w art. 4ba ust. 1 i art. 43d ust. 1, oraz informacje, o których mowa w art. 43e ust. 1

– kierując się koniecznością ujednolicenia formy i sposobu przekazywania sprawozdań, o których mowa w art. 4ba ust. 1 i art. 43d ust. 1, oraz informacji, o których mowa w art. 43e ust. 1, a w przypadku sprawozdań, o których mowa w art. 4ba ust. 1, mając także na względzie zakres informacji i danych, określonych w art. 4ba ust. 5.”;

- 6) po art. 62b dodaje się art. 62c w brzmieniu:

„Art. 62c. Od dnia 1 czerwca 2019 r. do dnia 31 maja 2020 r.

- 1) przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi, o których mowa w art. 4ba ust. 1, przekazuje Prezesowi URE miesięczne sprawozdanie zawierające informacje o podmiotach zlecających usługi, o których mowa w art. 4ba ust. 1, w terminie 14 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie;
- 2) na wniosek Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub ministra właściwego do spraw energii, Prezes URE przekazuje kopie sprawozdań, o których mowa w pkt 1, do wnioskującego organu;

- 3) Prezes URE przekazuje drogą elektroniczną do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii zestawienie danych, o których mowa w art. 4ba ust. 8, w terminie 45 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy zestawienie danych;
- 4) przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu - w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie;
- 5) na wniosek Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub ministra właściwego do spraw energii, Prezes URE przekazuje kopie sprawozdań, o których mowa w pkt 5, do wnioskującego organu;
- 6) Prezes URE przekazuje drogą elektroniczną do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii zestawienia danych, o których mowa w art. 43d ust. 5, w terminie 45 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy zestawienie danych.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122) w art. 15 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do zatwierdzenia programu stosuje się przepisy Działu II Rozdziału 8a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60).”.

Art. 19. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2018 r. poz. 2142 i 2245) w art. 17c:

- 1) w ust. 5 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;
- 2) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie nabywcy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 45b ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, jeżeli przedłoży on pisemną zgodę przedsiębiorcy, któremu udzielono promesy oraz pozostałych nabywców przedsiębiorstwa, na udzielenie mu tej koncesji, chyba że:

- 1) uległy zmianie dane zawarte we wniosku o udzielenie promesy inne niż dane osoby, która złożyła wniosek o udzielenie promesy;
- 2) nabywca przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o udzielenie koncesji, nie spełnił warunków określonych w promesie;
- 3) nabywca przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o udzielenie koncesji, nie spełnił warunków wykonywania działalności objętej koncesją;
- 4) jest to uzasadnione zagrożeniem obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracodawca jest obowiązany, z zastrzeżeniem ust. 1a–5 i art. 22, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6% a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1d w brzmieniu:

„1a. Pracodawca zatrudniający mniej niż 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest zwolniony z wpłat, o których mowa w ust. 1.

---

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1076, 1925, 2192 i 2354

1b. W przypadku wpłat pracodawcy zatrudniającego od 25 do 25,99 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, ich wysokość liczona jest z uwzględnieniem czynnika przeciętnego wynagrodzenia w wysokości 10%.

1c. W przypadku wpłat pracodawcy zatrudniającego od 26 do 26,99 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, ich wysokość liczona jest z uwzględnieniem czynnika przeciętnego wynagrodzenia w wysokości 20%.

1d. W przypadku wpłat pracodawcy zatrudniającego od 27 do 27,99 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, ich wysokość liczona jest z uwzględnieniem czynnika przeciętnego wynagrodzenia w wysokości 30%.”;

2) w art. 49e po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Odsetek, o których mowa w ust. 1, nie nalicza się, jeżeli ich wysokość nie przekraczałyby trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188) za traktowanie przesyłki listowej jako polecanej.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1906 i 2215) wprowadza następujące zmiany:

1) w art. 14 w ust. 1 uchyla się pkt 3;

2) w art. 25:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie zmiany danych wymienionych w art. 17 ust. 1 pkt 3 fundusz składa niezwłocznie wnioski o ich wpisanie do rejestru funduszy.”,

b) uchyla się ust. 1a.

Art. 22. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 238) art. 44 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Świadczący usługi hotelarskie mogą, w celu zapewnienia porządku oraz bezpieczeństwa klientów i ich mienia, w szczególności w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i osób nieletnich przebywających na terenie obiektu, wydawać regulaminy porządkowe wiążące wszystkie osoby przebywające na terenie obiektu.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, 2243 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 326) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 54 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Środki pieniężne znajdujące się na rachunkach rozliczeniowych oraz rachunkach lokat terminowych prowadzonych dla jednej osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, niezależnie od liczby zawartych umów, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego, w każdym miesiącu kalendarzowym, w którym obowiązuje zajęcie, do wysokości 75% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177), przysługującego pracownikowi zatrudnionemu w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy.”;

- 2) w art. 59c w ust. 1 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 24. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.¹³⁾) w art. 3 w pkt 16 i 17 i w art. 7a w § 2 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 25. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300 i 303) w art. 4 w pkt 2 w lit. zc wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 26. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 43) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w ust. 1 w pkt 14 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;
- 2) w art. 36 ust. 7 otrzymuje następujące brzmienie:

„7. O zmianach, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, podatnik jest obowiązany zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego, składając informację o zmianach we

---

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126, 2193, 2244 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60 i 492.

wniosku o zastosowanie karty podatkowej lub likwidacji prowadzonej działalności, według ustalonego wzoru, najpóźniej w terminie siedmiu dni od powstania okoliczności powodujących zmiany. Jeżeli zawiadomienie dotyczy zatrudnienia osoby, o której mowa w art. 25 ust. 6 pkt 2 lit. d, należy w nim również podać szczegółowy zakres czynności, które osoba ta ma wykonywać. Podatnik może złożyć informację o zmianach we wniosku o zastosowanie karty podatkowej lub likwidacji prowadzonej działalności na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz.U. poz. 647), zwanej dalej „ustawą o CEIDG”.

Art. 27. W ustawie z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577 z późn. zm.¹⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Uławkowa część ogółu praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej może być przeniesiona na inną osobę, jeżeli umowa spółki tak stanowi. W braku takich postanowień, w przypadku przeniesienia ogółu praw i obowiązków na kilka osób, służą one wszystkim tym osobom wspólnie.”;
- 2) w art. 60 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W przypadku gdy z powodu śmierci wspólnika w spółce pozostaje jeden wspólnik, spółka ulega rozwiązaniu najpóźniej z upływem roku od dnia zaistnienia tego zdarzenia.”;
- 3) w art. 64:
  - a) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Pomimo śmierci wspólnika spółka trwa nadal pomiędzy pozostałymi wspólnikami i spadkobiercami wspólnika, jeżeli umowa spółki tak stanowi lub pozostali wspólnicy i spadkobiercy zmarłego wspólnika tak postanowią.”,
  - b) w § 2 wyrazy „Uzgodnienie takie” zastępuje się wyrazami „Stosowne uzgodnienie”.

Art. 28. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. u. z 2018 r. poz. 792, 1669 i 2227) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

---

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 398, 650, 1544, 2219 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

- „2) w przypadku przedsiębiorców – numer identyfikacji podatkowej (NIP);”;
- 2) w art. 12 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje się na okres 10 lat, z tym że uprawnienia dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w:
- 1) obiekcie jądrowym - nadaje się na okres 3 lat;
  - 2) zakładzie unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych lub składowisku odpadów promieniotwórczych – nadaje się na okres 5 lat.”;
- 3) w art. 36a w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile podmiot taki numer posiada;”.

Art. 29. W ustawie z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 194), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 20 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do zgody na przeprowadzenie dodatkowej gonitwy stosuje się przepisy Działu II Rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60).”;
- 2) w art. 21b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do pozwolenia na kierowanie stajnią wyścigową stosuje się przepisy Działu II Rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;
- 3) w art. 21c ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Do udzielenia licencji stosuje się przepisy Działu II Rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;
- 4) w art. 21d ust 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do licencji na obsiadanie (powożenie) koni stosuje się przepisy Działu II Rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;
- 5) w art. 21e ust 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do licencji na pełnienie funkcji sędziego wyścigowego stosuje się przepisy Działu II Rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.¹⁵⁾) w art. 208 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego składa się w postaci papierowej w jednym egzemplarzu i w postaci elektronicznej.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018 r. poz. 1152 i 1629) w art. 17c dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia zezwolenia objętego promesą następcy nabywcy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 45b ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. poz. 1629 i ...), jeżeli przedłoży on pisemną zgodę przedsiębiorcy, któremu udzielono promesy oraz pozostałych nabywców przedsiębiorstwa na udzielenie mu tego zezwolenia.”.

Art. 32. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2037) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13b:

a) w ust. 5 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;

b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie nabywcy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 45b ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. poz. 1629 i ...), jeżeli przedłoży on pisemną zgodę przedsiębiorcy, któremu udzielono promesy oraz pozostałych nabywców przedsiębiorstwa na udzielenie mu tej koncesji, chyba że:

---

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1356, 1479, 1564, 1590, 1592, 1648, 1722, 2161 i 2533 oraz z 2019 r. poz. 42 i 452.

- 1) uległy zmianie dane zawarte we wniosku o udzielenie promesy inne niż dane osoby, która złożyła wniosek o udzielenie promesy;
- 2) nabywcy przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o udzielenie koncesji, nie spełnił warunków określonych w promesie;
- 3) nabywcy przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o udzielenie koncesji, nie spełnił określonych w ustawie warunków wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją;
- 4) jest to uzasadnione zagrożeniem obronności lub bezpieczeństwa państwa albo porządku publicznego.”;

2) art. 17a otrzymuje brzmienie:

„ 17a. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, o której mowa w art. 6 ust. 1, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212).”.

Art. 33. W ustawie z dnia z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60, 125) w art. 157b po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Do wpisu na listę stałych mediatorów stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 2096 oraz z 2019 r. poz. 60).

§ 1b. Sprawę wpisu na listę stałych mediatorów uznaje się za załatwioną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie strony występującej z wnioskiem o wpis na listę stałych mediatorów, jeżeli w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku prezes sądu okręgowego nie wyda decyzji albo postanowienia, o których mowa w art. 122a § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”.

Art. 34. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz.58, 60, 125) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) połączenia, podziału lub przekształcenia, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych, nabycia przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 45a ust. 2 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. poz. 1629 i ...), albo sprzedaży przedsiębiorstwa, zgodnie

z przepisami ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe, przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencję

- pod warunkiem spełnienia przez przedsiębiorcę przejmującego uprawnienia wynikające z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego wymagań określonych w art. 5 ust. 2 lub pod warunkiem spełnienia przez przedsiębiorcę przejmującego uprawnienia wynikające z licencji wymagań odpowiednio określonych w art. 5a lub art. 5c ust. 1 lub 2.”;

- 2) w art. 13a i w art. 16 ust. 6 i 7 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 35. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2211, z późn. zm.¹⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 37an:

- a) w ust. 5 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”,
- b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie nabywcy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 45b ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, jeżeli przedłoży on pisemną zgodę przedsiębiorcy, któremu udzielono promesy oraz pozostałych nabywców przedsiębiorstwa na udzielenie mu tego zezwolenia, chyba że:

- 1) uległy zmianie dane zawarte we wniosku o udzielenie promesy inne niż dane osoby, która złożyła wniosek o udzielenie promesy albo
- 2) nabywca przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o udzielenie zezwolenia, nie spełnił wszystkich warunków podanych w promesie, albo
- 3) nabywca przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o udzielenie zezwolenia, nie spełnia warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem, albo

---

¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 697, 1039, 1375, 1515, 1544, 1629, 1637, 1669, 2227 i 2429 oraz z 2019 r. poz. 60.

- 4) jest to uzasadnione zagrożeniem obronności lub bezpieczeństwa państwa lub innego ważnego interesu publicznego.”;
- 2) w art. 104 w ust. 1a w pkt 2 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 36. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, 1629 i 1637) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 31 dodaje się art. 31a w brzmieniu:

„Art. 31a. 1. Próby w locie i loty próbne nowowybudowanego statku powietrznego, który nie został wpisany do rejestru cywilnych statków powietrznych, mogą być wykonane jeżeli statek powietrzny posiada znaki rozpoznawcze.

2. Prezes Urzędu na wniosek organizacji produkującej przyznaje, w drodze decyzji administracyjnej, znaki rozpoznawcze lub grupę znaków rozpoznawczych dla statków, o których mowa w ust. 1, po spełnieniu warunków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 42 pkt 3.”;

- 2) w art. 37 w ust. 3 uchyla się pkt 4 i 5;
- 3) w art. 39 uchyla się ust. 2;
- 4) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki prowadzenia rejestru statków, tryb składania wniosków o wpis do rejestru statków, zgłaszania zmiany danych rejestrowych, a także wzór świadectwa rejestracji, z uwzględnieniem w szczególności rodzaju i charakterystyki statku powietrznego;
- 2) znaki rozpoznawcze oraz inne znaki i napisy dla statków powietrznych wpisanych do rejestru statków, z uwzględnieniem ich opisu, sposobu i miejsca ich umieszczania na tych statkach;
- 3) szczegółowe warunki przyznawania znaków rozpoznawczych wykorzystywanych do lotów przez statki powietrzne niewpisane do rejestru statków oraz tryb składania wniosków o ich nadanie;
- 4) szczegółowe warunki prowadzenia wykazu znaków rozpoznawczych wykorzystywanych do lotów przez statki powietrzne niewpisane do rejestru statków oraz informowania Prezesa Urzędu o ich wykorzystaniu.”;

- 5) w art. 55:
- a) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) wypis i wyrys z planu zagospodarowania przestrzennego województwa, o ile został uchwalony, oraz wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu lotniska oraz obszarów go otaczających, znajdujących się w strefie jego oddziaływania, odpis decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, odpis decyzji o warunkach zabudowy.”,
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
- „3a. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy lotniska zakładanego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1380) lub ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. poz. 1089) przepisu ust. 3 pkt 2 i 7 nie stosuje się.”;
- 6) uchyla się art. 57;
- 7) w art. 95a w ust. 3 pkt 8 i 9 otrzymują brzmienie:
- „8) informację o rodzajach szkoleń, jakie będą prowadzone przez przedsiębiorcę;
- 9) oświadczenie, że wnioskodawca zawrze umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z działalnością w zakresie prowadzonego szkolenia od jej rozpoczęcia;”;
- 8) w art. 175:
- a) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) przedsiębiorcy cofnięto zezwolenie na ten sam rodzaj działalności w okresie ostatnich 5 lat przed złożeniem wniosku, z wyłączeniem przypadku cofnięcia zezwolenia, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 2, z przyczyn, o których mowa w ust. 4 pkt 2;”,
- b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) przedsiębiorca nie rozpoczął działalności objętej zezwoleniem w oznaczonym terminie albo zaprzestał prowadzenia działalności objętej zezwoleniem, z zastrzeżeniem ust. 4f.”,
- c) po ust. 4e dodaje się ust. 4f w brzmieniu:
- „4f. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, zezwolenie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 2, cofa się jedynie w zakresie tych kategorii lub rodzajów usług w

poszczególnych kategoriach usług obsługi naziemnej, których wykonywania przedsiębiorca nie rozpoczął albo zaprzestał na danym lotnisku.”;

9) art. 176a otrzymuje brzmienie:

„Art. 176a. Prezes Urzędu wydaje zezwolenie na kategorie usług, o których mowa w art. 176, lub rodzaje usług w poszczególnych kategoriach, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 182.”;

10) w art. 185 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;

11) w załączniku nr 6 w tabeli nr 1 w części III w podczęści 3.8 uchyla się ust. 1 i 2.

Art. 37. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, 1467 i 1629 oraz z 2019 r. poz. 11) w art. 8 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców może wziąć udział w każdym toczącym się postępowaniu, a także wnieść skargę, skargę kasacyjną, zażalenie oraz skargę o wznowienie postępowania, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona praw mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212). W takim przypadku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące prokuratora.”.

Art. 38. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 398 i 685) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przedsiębiorcą nie jest osoba fizyczna prowadząca działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212).”;

2) w art. 7 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 39. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2018 r. poz. 2174, z późn. zm.¹⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 38 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;
- 2) w art. 33a:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT czynny może rozliczyć kwotę podatku należnego z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej składanej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu tych towarów.”,
  - b) uchyla się ust. 2-3,
  - c) w ust. 5 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy ust. 4 stosuje się odpowiednio.”.
- 3) w art. 96 uchyla się ust. 7a.

Art. 40. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1449 oraz z 2018 r. poz. 1091, 1608, 1629 i 2215) w art. 40a w ust. 1 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 41. W ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, 2215, 2243 i 2244) w art. 208w w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) statut towarzystwa oraz oświadczenie o wpisie do tego rejestru;”.

Art. 42. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 31) w art. 2 w pkt 11 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

---

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2193, 2215, 2244, 2354, 2392 i 2433

Art. 43. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych (Dz. U. z 2019r. poz. 268) w art. 16 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wniosek o wpis składa się na informatycznym nośniku danych.”.

Art. 44. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1044, 1293, 1592, 1669 i 1716) w załączniku do ustawy w części I w ust. 36 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się pkt 9;
- 2) w kolumnie „Zwolnienia” po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) dokonanie wpisu do rejestru operatorów pocztowych”.

Art. 45. W ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 369):

- 1) w art. 4 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) konsumencie – rozumie się przez to konsumenta w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, z późn. zm.¹⁸⁾) oraz przedsiębiorcę, do którego stosuje się przepisy o ochronie konsumentów na podstawie przepisów ustawy – Kodeks cywilny.”;

- 2) w art. 31b dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu także treść zatwierdzonego porozumienia w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów przez Sąd Okręgowy w Warszawie – sąd ochrony konkurencji i konsumentów, zwany dalej „sądem ochrony konkurencji i konsumentów”, oraz przez sąd apelacyjny oraz Sąd Najwyższy, po uprawomocnieniu się postanowienia o zatwierdzeniu porozumienia w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów albo nadaniu mu klauzuli wykonalności.”;

- 3) w art. 81 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.”.

Art. 46. W ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia

---

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1104, 1629, 2073 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 80.

bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1323) w art. 22 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Producenci i handlowcy są obowiązani do przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw energii co roku informacji o poniesionych kosztach tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w terminie do dnia 1 marca.”.

Art. 47. W ustawie z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy restrukturyzacyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 883, z 2018 r. poz. 398 oraz z 2019 r. poz. 55) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, określonych w art. 3 ust. 1 pkt 1, 4 i 6, oświadczenia wnioskodawcy, że ma on pełną zdolność do czynności prawnych oraz że nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.”.

Art. 48. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz.U. z 2017 r. poz. 1372) uchyla się art. 6.

Art. 49. W ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259) w art. 4:

1) w ust. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki cywilnej - kopię umowy tej spółki;”;

2) uchyla ust. 4a.

Art. 50. W ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2018 r. poz. 151 i 1669) w art. 6:

1) ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) osoby podejmujące lub wykonujące prace, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby, nieposiadające aktualnego orzeczenia lekarskiego o zdolności do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby.”;

2) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku osób poszukujących zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przy wykonywaniu której istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby, badanie sanitarno-epidemiologiczne jest wykonywane na wniosek tej osoby. Osoba poddająca się badaniu wskazuje jakiego rodzaju prac ma dotyczyć badanie sanitarno-epidemiologiczne i wydawane na jego podstawie orzeczenie lekarskie dla celów sanitarno-epidemiologicznych.”.

Art. 51. W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1114, z późn. zm.¹⁹⁾) w art. 13 w ust. 1 w pkt 14, w art. 16 w ust. 4 i 4c, w art. 19 w ust. 2a i w art. 130 w ust. 4b, 5 i 6 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 52. W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 592) w art. 89 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Zgłoszenia wierzytelności dokonuje się na piśmie, w jednym egzemplarzu.”.

Art. 53. W ustawie z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 141 i poz. 1669) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Bank Gospodarstwa Krajowego wypłaca premie technologiczne do wysokości limitu środków na ten cel ustalonego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, na dany rok budżetowy.

3. W przypadku wyczerpania środków w ramach limitu, o którym mowa w ust. 2, Bank Gospodarstwa Krajowego wstrzymuje wypłaty premii technologicznych i wznawia je w terminie 14 dni od dnia otrzymania od ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego informacji o zwiększeniu limitu.”;

2) po art. 21i dodaje się art. 21j w brzmieniu:

„Art. 21h. 1. Źródłami finansowania programów, o których mowa w art. 21a, są w szczególności środki budżetu państwa.

---

¹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1039, 1356, 1629, 1697, 2227, 2244, 2354 i 2538.

2. W latach 2019–2028 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym ustawy w zakresie realizacji programów, o których mowa w art. 21a, wynosi 334 000 000 zł, w tym w:

- 1) 2019 r. – 10 000 000 zł;
- 2) 2020 r. – 36 000 000 zł;
- 3) 2021 r. – 36 000 000 zł;
- 4) 2022 r. – 36 000 000 zł;
- 5) 2023 r. – 36 000 000 zł;
- 6) 2024 r. – 36 000 000 zł;
- 7) 2025 r. – 36 000 000 zł;
- 8) 2026 r. – 36 000 000 zł;
- 9) 2027 r. – 36 000 000 zł;
- 10) 2028 r. – 36 000 000 zł.”.

Art. 54. W ustawie z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1380) w art. 6 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) zezwolenie na założenie lotniska, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze – w przypadku inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego obejmującej budowę lotniska użytku publicznego;”.

Art. 55. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2386 oraz z 2019 r. poz. 326) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 wyrazy „w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 2077, z 2017 r. poz. 60 i 2486 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1629)” zastępuje się wyrazami: „w ustawie z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2018 r. poz. 2210 i 2243)”;
- 2) w art. 13aa w ust. 1 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 56. W ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 165, 650, 723, 1629 i 2354) w art. 71 w ust. 1a wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym

przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 57. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062 oraz z 2018 r. poz. 1118) w art. 30 w ust. 5 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„5. Do dostępu, o którym mowa w ust. 1 i 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 19 ust. 2, art. 20-23 i art. 24a, z tym że:”.

Art. 58. W ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2018 r. poz. 1263 i 1669) wprowadza się następujące zmiany w art. 4:

1) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Uczniowski klub sportowy podlega wpisowi do ewidencji prowadzonej przez starostę właściwego ze względu na siedzibę klubu. W przypadku zmiany siedziby uczniowskiego klubu sportowego, właściwy miejscowo starosta dokonuje wpisu do ewidencji oraz zawiadamia właściwego starostę o dokonanym wpisie i konieczności wykreślenia uczniowskiego klubu sportowego z ewidencji. Wpisu i wykreślenia wpisu z ewidencji dokonuje się na podstawie wniosku lub zawiadomienia. Wpis, odmowa wpisu do ewidencji i wykreślenie wpisu z ewidencji następuje w drodze decyzji.”;

2) po ust. 4 dodaje się ust. 4a - 4e w brzmieniu:

„4a. Do wpisu do ewidencji uczniowskich klubów sportowych stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60).

4b. Sprawę wydania zezwolenia uznaje się za załatwioną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie strony występującej z wnioskiem o wpis, jeżeli w terminie 30 dni od daty doręczenia wniosku właściwemu terytorialnie staroście, organ ten nie wyda zgody albo decyzji o odmowie wydania zgody .

4c. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, wzór urzędowego formularza wniosku o zatwierdzenie statutu lub jego zmiany, mając na uwadze potrzebę zapewnienia jednolitości wniosków i sprawnej realizacji zadań w tym zakresie.

4d. Ewidencja, o której mowa w ust. 4 zawiera:

- 1) datę pierwszego wpisu i datę przerejestrowania z uwagi na zmianę siedziby klubu,
- 2) numer ewidencyjny,

- 3) imiona i nazwiska oraz daty urodzenia członków komitetu założycielskiego,
- 4) nazwę, siedzibę oraz adres klubu sportowego,
- 5) imiona, nazwiska i funkcje osób wchodzących w skład zarządu i organu kontroli wewnętrznej,
- 6) informacje o statucie: datę jego uchwalenia, datę zmiany statutu,
- 7) sposób reprezentowania klubu sportowego, w szczególności sposób zaciągania zobowiązań majątkowych,
- 8) warunki ważności uchwał władz,
- 9) cel działania,
- 10) teren działania,
- 11) datę wykreślenia sportowego z ewidencji,
- 12) inne uwagi.

4e. Ewidencja jest jawna.”;

- 3) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia ewidencji uczniowskich klubów sportowych i klubów sportowych, o których mowa w ust. 7, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitego sposobu prowadzenia ewidencji.”;

- 4) po ust. 8 dodaje się ust. 9-12 w brzmieniu:

„9 . Uczniowskie kluby sportowe oraz kluby sportowe, o których mowa w ust. 7, po odpowiedniej zmianie statutu oraz po uzyskaniu mogą dokonać wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego mogą podjąć działalność gospodarczą. Po wpisaniu podmiotu oraz wpisaniu zmiany statutu w Krajowym Rejestrze Sądowym właściwy starosta z urzędu wykreśla z urzędu uczniowski klub sportowy lub klub sportowy, o którym mowa w ust. 7, z ewidencji, o której mowa w ust. 4, zaznaczając, że przyczyną wykreślenia jest wpis podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego.

10. Zmiana statutu, o której mowa w ust. 9 nie wymaga zatwierdzenia przez starostę.

11. Sąd rejestrowy przesyła niezwłocznie właściwemu staroście odpis postanowienia o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego uczniowskiego klubu sportowego lub klubu sportowego, o którym mowa w ust. 7.

12. Uczniowskie kluby sportowe oraz kluby sportowe, o których mowa w ust. 7, po dokonaniu wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym, zachowują wszystkie prawa i obowiązki.”.

Art. 59. W ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2016 i 2435) w art. 30:

1) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania, a w przypadku osoby prawnej nazwę i siedzibę przedsiębiorcy, numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numer w Krajowym Rejestrze Sądowym.”;

2) w ust. 3 uchyla się pkt 5.

Art. 60. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. z 2019 r., poz. 341), w art. 76 po ust. 2 dodaje ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Badanie lekarskie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w zakresie uprawnienia prawa jazdy kategorii B, stanowi podstawę ustalenia zdolności pracownika administracyjno-biurowego do kierowania pojazdem w ramach obowiązków służbowych, bez potrzeby wykonywania w tym zakresie badań, o których mowa w art. 229 Kodeksu pracy, jeśli pracownik ten nabył i posiada na podstawie niniejszej ustawy uprawnienia prawa jazdy kategorii B wymagane do kierowania powierzonym mu pojazdem.”.

Art. 61. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z Dz.U. z 2017 r. poz. 2126, z późn. zm.²⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 49a ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Do wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności, w szczególności wyciągi z odpowiednich rejestrów. Wniosek składa się w 4 egzemplarzach.”;

2) w art. 49b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy nastąpiła zmiana danych, o których mowa w art. 49a ust. 7 pkt 1-5, podmiot, na rzecz którego została wydana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, jest obowiązany, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę danych, powiadomić ministra właściwego

---

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 1563, 1629, 1637, 1669 i 2245.

do spraw środowiska o tej zmianie. Do powiadomienia dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności, w szczególności wyciągi z odpowiednich rejestrów, w 4 egzemplarzach.”;

3) w art. 93:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1 a w brzmieniu:

„1a. Dokumentację geologiczną, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1-3 dotyczącą obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, przedkłada się właściwemu organowi administracji geologicznej w 2 egzemplarzach w postaci papierowej oraz w postaci elektronicznej na 2 informatycznych nośnikach danych.”,

b) po ust. 8 dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Dokumentację geologiczną, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 4 dotyczącą obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, sporządza się w 1 egzemplarzu w postaci papierowej oraz w postaci elektronicznej na 1 informatycznym nośniku danych, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia prac, i przekazuje się odpowiednio organowi, który udzielił koncesji, zatwierdził projekt robót geologicznych lub któremu zgłoszono projekt robót geologicznych.”.

Art. 62. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2003, z późn. zm.²¹⁾) w art. 128:

1) w ust. 1:

a) uchyla się pkt 1,

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w poszczególnych miesiącach danego roku - w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku;”;

2) ust. 1a:

„1a. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się także w przypadku, gdy biuro usług płatniczych, w tym także przez swoich agentów, w danym okresie nie wykonało żadnej transakcji płatniczej, z wyjątkiem przypadku, gdy osoba prowadząca działalność gospodarczą w charakterze biura usług płatniczych w danym okresie miała zawieszoną działalność gospodarczą.”.

---

²¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 62, 650, 723, 864, 1000, 1075, 1629 i 2243.

Art. 63. W ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9:
  - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) oznaczenie formy prawnej przedsiębiorcy oraz numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym lub w innym właściwym rejestrze, o ile przedsiębiorca taki numer posiada;”
  - b) w ust. 2 uchyla się pkt 3;
- 2) w art. 11 w pkt 2 lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) niewypełnienia przez operatora pocztowego obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 43 ust. 1 lub 5a, przez dwa kolejne lata.”;
- 3) w art. 43 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Operator pocztowy, który w poprzednim roku nie wykonywał działalności pocztowej, składa w terminie do dnia 31 marca oświadczenie o niewykonywaniu tej działalności wraz z informacjami, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4, 9 i 10.”;
- 4) w art. 83:
  - a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„1. Operator pocztowy, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 2, jest obowiązany posiadać aktualne i uzgodnione plany działania w sytuacjach kryzysowych, stanach nadzwyczajnych oraz w przypadkach bezpośrednich zagrożeń dla jego zasobów wykorzystywanych do świadczenia usług pocztowych lub utrzymania ciągłości świadczonych usług pocztowych, zwanych dalej „sytuacjami szczególnego zagrożenia”, uwzględniające obszar wykonywanej działalności pocztowej, w których określa w szczególności:”;
  - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia:

    - 1) określi:
      - a) rodzaje, zawartość oraz tryb sporządzania i aktualizacji planów,
      - b) organy uzgadniające plany oraz zakres tych uzgodnień,
      - c) rodzaje operatorów pocztowych obowiązanych do uzgadniania zawartości planów,
    - 2) może określić rodzaje działalności pocztowej lub rodzaje operatorów pocztowych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu

– mając na uwadze zakres i obszar wykonywanej działalności pocztowej, wielkość operatora pocztowego i jego znaczenie dla gospodarki, obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także wymagania dotyczące planów, o których mowa w ust. 1.”;

5) w art. 126:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nie udziela informacji lub nie dostarcza dokumentów, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 43 ust. 1, 5 i 5a, art. 50, art. 86 ust. 1;”;

b) w ust. 2:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) składa nieprawdziwe lub niepełne zgłoszenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1, sprawozdanie, o którym mowa w art. 43 ust. 1 i 5, oświadczenie, o którym mowa w art. 43 ust. 5a, informację, o której mowa w art. 50, dane, o których mowa w art. 86 ust. 1;”;

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) składa z naruszeniem terminu zgłoszenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3, sprawozdanie, o którym mowa w art. 43 ust. 1 i 5, oświadczenie, o którym mowa w art. 43 ust. 5a, informację, o której mowa w art. 50.”.

Art. 64. W ustawie z dnia 20 lutego 2014 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389 oraz z 2019 r. poz. 42 i 60) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz operator systemu dystrybucyjnego gazowego, do których sieci została przyłączona instalacja, o której mowa w art. 20 ust. 1, przekazują Dyrektorowi Generalnemu KOWR sprawozdania półroczne zawierające informacje dotyczące odpowiednio:

- 1) ilości energii elektrycznej z biogazu rolniczego wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej należącej do operatora tej sieci przez poszczególnych wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji,
- 2) ilości biogazu rolniczego wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej gazowej należącej do operatora tej sieci przez poszczególnych wytwórców biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego,
- 3) wykazu wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji albo wytwórców biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego

– w terminie do końca miesiąca następującego po upływie półrocza.

2. Na podstawie sprawozdań półrocznych, o których mowa w ust. 1, Dyrektor Generalny KOWR, w terminie 75 dni od dnia zakończenia półrocza, sporządza zbiorczy raport, który zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych.”.

Art. 65. W ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2019 r. poz. 1249 i 326) w art. 4 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przedsiębiorcą nie jest osoba fizyczna prowadząca działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212).”.

Art. 66. W ustawie z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 471) w art. 2 w ust. 1 w pkt 6 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

Art. 67. W ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 162) w art. 4 w ust. 6 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw informatyzacji, po rozpatrzeniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, wydaje nieodpłatnie decyzję o wpisie:”;

Art. 68. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268 oraz z 2019 r. poz. 125) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 77 w ust. 1 w pkt 3 lit. a skreśla się wyrazy „odchodów zwierzęcych” ;
- 2) w art. 390 w ust. 1 w pkt 2 skreśla się wyrazy „odchodów zwierzęcych” ;
- 3) w art. 394 w ust. 1 dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) przechowywanie odchodów zwierzęcych przez podmioty prowadzące chów lub hodowle drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior”.

- 4) po art. 424 dodaje się art. 424a w brzmieniu:

„Art. 424a. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do zgłoszeń wodnoprawnych stosuje się przepisy rozdziału 8a działu II ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”.

Art. 69. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. Jeżeli w okresie 12 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej po raz pierwszy albo ponownie po upływie co najmniej 36 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia, przedsiębiorca będący osobą fizyczną oraz będący mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą narusza przepisy prawa związane z wykonywaną działalnością w sposób uzasadniający wszczęcie postępowania:

1) mandatowego lub

2) w sprawie nakładania lub wymierzania administracyjnej kary pieniężnej

– postępowanie takie może zostać wszczęte tylko jeżeli przedsiębiorca nie usunął stwierdzonych naruszeń w wyznaczonym przez organ terminie.

2. Przedsiębiorca, który usunął stwierdzone naruszenia zgodnie z przepisem ust. 1, nie podlega karze.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli naruszenie:

1) dotyczy przepisów prawa, które zostały naruszone przez przedsiębiorcę w przeszłości, lub

2) jest rażące.”;

2) w art. 25 w ust. 2 w pkt 8 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;

3) w art. 48 w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) imię, nazwisko oraz podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji.”.

Art. 70. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. poz. 647, 1544, 1629 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w ust. 2:

a) w pkt 19 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”,

b) w pkt 21:

- w lit. e wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;
  - część wspólna otrzymuje brzmienie:
„- oraz dacie, z którą zarządca sukcesyjny przestał pełnić tę funkcję z powodów wskazanych w lit. a–c i e albo dacie złożenia przez zarządcę sukcesyjnego oświadczenia o rezygnacji, w przypadku wskazanym w pkt d;”;
- c) pkt 22 otrzymuje brzmienie:
„22) informacja o powołaniu kolejnego zarządcy sukcesyjnego, w przypadkach, o których mowa w pkt 21 oraz o dacie powołania kolejnego zarządcy sukcesyjnego;”;
- 2) w art. 6 ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) żądanie przyjęcia oświadczenia o wyborze przez przedsiębiorcę formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych albo wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej albo rezygnacji z wybranej formy opodatkowania lub informacji o zmianach we wniosku o zastosowanie karty podatkowej lub likwidacji prowadzonej działalności opodatkowanej w formie karty podatkowej;”;
- 3) w art. 22 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. CEIDG przekazuje do właściwego naczelnika urzędu skarbowego, drogą elektroniczną, informacje, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 18 i 19 oraz zmiany tych informacji, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji lub jej zmiany.”;
- 4) w art. 23:
- a) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Informację o powołaniu pierwszego zarządcy sukcesyjnego oraz informacje, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 21 lit. c i d, pkt 22 i 24, notariusz zgłasza niezwłocznie do CEIDG za pośrednictwem formularza dostępnego na stronie internetowej CEIDG lub innego zintegrowanego z CEIDG systemu teleinformatycznego, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu.”;
  - b) w ust. 5 wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;

c) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

„7. Informacje, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 20, podlegają wpisowi z urzędu do CEIDG. W przypadku, gdy zarząd sukcesyjny zostaje ustanowiony na podstawie:

- 1) art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw – wpisu dokonuje się po uzyskaniu z rejestru PESEL informacji o śmierci przedsiębiorcy, a jeżeli przedsiębiorca nie posiadał numeru PESEL – po uzyskaniu wiarygodnej informacji o fakcie i dacie jego śmierci;
- 2) art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw – wpisu dokonuje się po zgłoszeniu przez notariusza powołania zarządcy sukcesyjnego.

8. Informacje, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 21 lit d w zakresie daty, z którą zarządca sukcesyjny przestał pełnić funkcję, podlegają wpisowi z urzędu do CEIDG niezwłocznie po dokonaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lub 3.”;

5) w art. 39 po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Zakończenie publikacji informacji, o których mowa w art. 38, następuje automatycznie w przypadku uwidocznienia we wpisie informacji o zgonie lub znalezieniu zwłok.”,

6) w art. 44 w ust. 1 w pkt 6 i 7 oraz w ust. 3a i 3b wyrazy „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej” zastępuje się wyrazami „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;

7) w art. 44 ust. 1 po pkt 7 dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8. uzyskania i utraty kwalifikacji zawodowych rzemieślnika potwierdzonych dyplomem mistrza lub świadectwem czeladniczym, o którym mowa w art. 3 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz.U. z 2018 r., poz. 1267) wydanym przez izbę rzemieślniczą.”;

8) w art. 44 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1-7, są przekazywane do CEIDG przez odpowiednie organy koncesyjne, organy prowadzące rejestry działalności

regulowanej oraz organy właściwe do spraw zezwoleń, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia i znaku sprawy. Jeżeli sprawa była rozstrzygana w drodze decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, organy te przekazują informacje nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu nadania rygoru natychmiastowej wykonalności. CEIDG udostępnia te informacje nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu ich otrzymania. Przepisy art. 8 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;

9) w art. 44 po ust. 3b dodaje się ust. 3c-3f w brzmieniu:

„3c. Informacje, o których mowa w ust 1 pkt 8 są przekazane do CEIDG przez izby rzemieślnicze, o których mowa w art. 7 ust 3 pkt 3 ustawy o rzemiośle za pośrednictwem formularza dostępnego na stronie internetowej CEIDG lub za pośrednictwem innego zintegrowanego z CEIDG systemu teleinformatycznego w terminie 14 dni roboczych od dnia uzyskania dyplomu mistrza lub świadectwa czeladniczego w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła lub w terminie 14 dni od dnia cofnięcia uprawnień w przypadku utraty kwalifikacji zawodowych. Przepisy art. 8 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

3d. Formularz, o którym mowa w ust. 3c, zawiera w szczególności:

- 1) datę egzaminu;
- 2) nazwę izby rzemieślniczej;
- 3) wskazanie tytułu (mistrza lub czeladnika) i nazwę zawodu oraz symbol cyfrowy zawodu ustalony w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o ile jest to możliwe;
- 4) datę cofnięcia uprawnienia w przypadku utraty kwalifikacji zawodowych rzemieślnika.

3e. Informacje, o których mowa w ust 1 pkt 8 są przekazywane do CEIDG w zakresie przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą lub posiadających zawieszoną działalność gospodarczą.

3f. W przypadku, gdy informacje, o których mowa w ust 1 pkt 8 zawierają oczywiste błędy lub są niezgodne z wpisem w księgach albo dokumentami przedłożonymi przez przedsiębiorcę izbie rzemieślniczej, izba rzemieślnicza może dokonać zmiany informacji za pośrednictwem formularza, o którym mowa w ust. 3d.”;

10) w art. 44 ust. 4 otrzymuje brzmienie

„4. Domniemywa się, że dane i informacje, o których mowa w ust. 1, udostępniane przez CEIDG są prawdziwe. W przypadku stwierdzenia niezgodności tych danych lub informacji ze stanem faktycznym każdy ma obowiązek niezwłocznie poinformować o tym właściwy organ, o którym mowa w ust. 3 i 3c.”;

11) w art. 46 ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

„1. Zaświadczenia o wpisie do CEIDG dotyczące przedsiębiorców będących osobami fizycznymi w zakresie danych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz danych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 8, z wyjątkiem danych niepodlegających udostępnianiu zgodnie z art. 43 ust. 1, mają postać dokumentu elektronicznego albo wydruku z systemu teleinformatycznego CEIDG.

2. Zaświadczenia o wpisie do CEIDG dotyczące przedsiębiorców będących osobami fizycznymi w zakresie danych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz danych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 8, mają postać dokumentu elektronicznego albo wydruku z systemu teleinformatycznego CEIDG i mogą je uzyskać jedynie przedsiębiorcy, których te dane dotyczą, lub osoby uprawnione.

3. Przedsiębiorca może zwrócić się do ministra właściwego do spraw gospodarki o potwierdzenie wydruku, o którym mowa w ust. 1 lub 2 w zakresie danych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, celem poświadczenia przez apostille.”.

Art. 71. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. poz. 648) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) organizowanie mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej;”;

2) w art. 9 w ust. 1:

a) po pkt 6 dodaje się pkt 6a:

„6a) przedstawiać sądowi istotny dla sprawy pogląd w sprawach dotyczących ubezpieczeń społecznych,

b) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić zażalenia, skargi, skargi o wznowienie postępowania, które zostały zakończone prawomocnym orzeczeniem sądu administracyjnego, i skargi kasacyjne do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w toczących się już

postępowaniach przed organami administracji publicznej lub przed sądami administracyjnymi – na prawach przysługujących prokuratorowi;”

c) po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu;”;

3) w art. 12:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Organy, organizacje lub instytucje publiczne, do których zwróci się Rzecznik, są obowiązane z nim współdziałać i udzielać mu pomocy.

2. Organy, organizacje lub instytucje publiczne, do których zwróci się Rzecznik, są obowiązane w szczególności:

- 1) zapewnić dostęp do akt i dokumentów badanej sprawy, w tym również sprawy zakończonej, a także przekazać ich odpisy i kopie;
- 2) udzielać żądanych przez Rzecznika informacji i wyjaśnień;
- 3) udzielać wyjaśnień dotyczących podstawy faktycznej i prawnej swoich rozstrzygnięć.”

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Organy, organizacje lub instytucje publiczne są obowiązane niezwłocznie dokonać czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3. W przypadku stwierdzenia zwłoki, Rzecznik może określić termin, w jakim czynności powinny zostać dokonane.”.

Art. 72. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 649 i 1293) art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 114 ust. 1 i 1a, art. 127, art. 142 ust. 1 i 3, art. 144, art. 151 ust. 1 i 2, art. 159 ust. 1 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. 2094 i 2399).”.

Art. 73. W ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz.U. poz. 1089) w art. 43 w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) zezwolenie na założenie lotniska, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze – w przypadku inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego obejmującej budowę lotniska użytku publicznego;”.

Art. 74. W ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (Dz. U. . poz. 1629) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie: „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”;
- 2) tytuł rozdziału 1 otrzymuje brzmienie „Zakres przedmiotowy ustawy”;
- 3) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa reguluje zasady:

- 1) tymczasowego zarządzania przedsiębiorstwem po śmierci przedsiębiorcy, który we własnym imieniu wykonywał działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zwanej dalej „CEIDG”, oraz kontynuowania działalności gospodarczej wykonywanej z wykorzystaniem tego przedsiębiorstwa;
  - 2) tymczasowego zarządzania udziałem w przedsiębiorstwie małżonka przedsiębiorcy, o którym mowa w pkt 1, po śmierci tego małżonka,
  - 3) przejęcia koncesji, zezwoleń, licencji oraz pozwoleń, wydanych wobec przedsiębiorcy, o którym mowa w pkt 1, w formie decyzji organu administracji publicznej, związanych z wykonywaną przez niego działalnością gospodarczą, zwanych dalej „decyzjami związanymi z przedsiębiorstwem”;
  - 4) tymczasowego wykonywania praw w spółce handlowej po śmierci wspólnika.”;
- 4) po rozdziale 1 dodaje się rozdział 1a w brzmieniu:

Rozdział 1a

„Przedsiębiorstwo w spadku”

Art. 1a. 1. Przedsiębiorstwo w spadku obejmuje składniki niematerialne i materialne, przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, stanowiące mienie przedsiębiorcy w chwili jego śmierci.

2. Jeżeli w chwili śmierci przedsiębiorcy przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, z późn. zm.) stanowiło w całości mienie przedsiębiorcy i jego małżonka, przedsiębiorstwo w spadku obejmuje całe to przedsiębiorstwo.

3. Przedsiębiorstwo w spadku obejmuje także składniki niematerialne i materialne, przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej, nabyte przez zarządcę sukcesyjnego albo na podstawie czynności, o których mowa w art. 13, w okresie od chwili śmierci przedsiębiorcy do dnia wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego albo wygaśnięcia uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego.

4. W przypadkach, o których mowa w rozdziale 8, przepisy ustawy odnoszące się do przedsiębiorstwa w spadku stosuje się odpowiednio do udziału przedsiębiorcy w majątku wspólnym wspólników spółki cywilnej.

Art. 1b. Właścicielem przedsiębiorstwa w spadku w rozumieniu ustawy jest:

- 1) osoba, która zgodnie z prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia albo europejskim poświadczeniem spadkowym, nabyła składniki niematerialne i materialne, o których mowa w art. 2 ust. 1, na podstawie powołania do spadku z ustawy albo testamentu albo nabyła przedsiębiorstwo albo udział w przedsiębiorstwie na podstawie zapisu windykacyjnego;
- 2) małżonek przedsiębiorcy w przypadku, o którym mowa w art. 2 ust. 2, któremu przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku;
- 3) osoba, która nabyła przedsiębiorstwo w spadku albo udział w przedsiębiorstwie w spadku bezpośrednio od osoby, o której mowa w pkt 1 lub 2, w tym osoba prawna albo jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, do której wniesiono przedsiębiorstwo tytułem wkładu - w przypadku gdy po śmierci przedsiębiorcy nastąpiło zbycie tego przedsiębiorstwa albo udziału w tym przedsiębiorstwie.

Art. 1c. Wielkość udziałów w przedsiębiorstwie w spadku ustala się według wielkości udziałów spadkowych lub udziałów we współwłasności przedsiębiorstwa.

Art. 1d. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do prowadzenia przedsiębiorstwa w spadku przez zarządcę sukcesyjnego oraz dokonywania czynności, o których mowa w art. 13, przez osobę, o której mowa w art. 14, jeżeli dokonała ona zgłoszenia o kontynuowaniu prowadzenia przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 12 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2019 r. poz. 63), stosuje się odpowiednio przepisy o wykonywaniu działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę.";

- 5) uchyla się art. 2-5;

6) w art. 12 w ust. 5 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przy czynnościach, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, dziecko pozostające pod władzą rodzicielską może być reprezentowane przez rodzica, a osoba pozostająca pod opieką – przez opiekuna.”;

7) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie: „Decyzje związane z przedsiębiorstwem, działalność regulowana i wpisy do rejestrów działalności regulowanej oraz innych rejestrów w przypadku śmierci przedsiębiorcy”;

8) w art. 36 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do decyzji związanych z przedsiębiorstwem, z wyłączeniem przypadków, gdy:”;

9) po rozdziale 7 dodaje się rozdział 7a w brzmieniu:

„Rozdział 7a

Decyzje związane z przedsiębiorstwem w przypadku zbycia przedsiębiorstwa

Art. 45a. Jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do decyzji związanych z przedsiębiorstwem, z wyłączeniem przypadków, gdy:

- 1) zgodnie z odrębnymi przepisami decyzja może zostać wydana wyłącznie wobec osoby fizycznej;
- 2) prawa i obowiązki wynikające z decyzji przechodzą z mocy prawa na nabywcę przedsiębiorstwa.

Art. 45b. Nabywcą przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów niniejszego rozdziału jest przedsiębiorca, który na podstawie umowy nabył przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny w całości, w tym osoba prawna albo jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 tej ustawy, do której wniesiono przedsiębiorstwo tytułem wkładu, jeżeli nabycie przedsiębiorstwa nastąpiło bezpośrednio od:

- 1) przedsiębiorcy wykonującego we własnym imieniu działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEIDG;
- 2) przedsiębiorcy wykonującego we własnym imieniu działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEIDG i jego małżonka;
- 3) przedsiębiorców będących współnikami spółki cywilnej.

Art. 45c. 1. Nabywca przedsiębiorstwa może złożyć do organu administracji publicznej, który wydał decyzję związaną z przedsiębiorstwem, wniosek o przeniesienie na niego tej decyzji w terminie trzech miesięcy od dnia nabycia przedsiębiorstwa.

2. Organ administracji publicznej, który wydał decyzję związaną z przedsiębiorstwem przenosi, w drodze decyzji, decyzję związaną z przedsiębiorstwem na nabywcę przedsiębiorstwa przez dokonanie zmiany decyzji związanej z przedsiębiorstwem w zakresie jej adresata, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki do uzyskania tej decyzji, określone w odrębnych przepisach;
- 2) nabywca przedsiębiorstwa przedłoży dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w pkt 1;
- 3) nabywca przedsiębiorstwa oświadczy, że przyjmuje wszystkie warunki zawarte w tej decyzji i zobowiązuje się do wykonania związanych z nią obowiązków;
- 4) nabywca przedsiębiorstwa przedłoży pisemną zgodę pozostałych nabywców przedsiębiorstwa na przeniesienie na niego decyzji związanej z przedsiębiorstwem – w przypadku gdy przedsiębiorstwo nabyło kilka osób.

3. Warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, które mają charakter osobisty, uważa się za spełnione, jeżeli spełnia je nabywca przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o przeniesienie na niego decyzji związanej z przedsiębiorstwem.

Art. 45d. 1. Decyzja związana z przedsiębiorstwem wygasa z upływem trzech miesięcy od dnia nabycia przedsiębiorstwa przez nabywcę przedsiębiorstwa, chyba że przed tym dniem został złożony wniosek, o którym mowa w art. 45c ust. 1.

2. Jeżeli spełnione są wymogi określone w art. 45c ust. 2 pkt 2–4, nabywca przedsiębiorstwa może wykonywać uprawnienia wynikające z decyzji związanej z przedsiębiorstwem od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 45c ust. 1. Od dnia złożenia wniosku, nabywca przedsiębiorstwa jest obowiązany wykonywać obowiązki związane z tą decyzją.

3. Jeżeli wykonywanie decyzji związanej z przedsiębiorstwem przez nabywcę przedsiębiorstwa groziłoby naruszeniem przepisów prawa albo interesu publicznego, organ administracji publicznej, który wydał decyzję związaną z przedsiębiorstwem może zakazać, w drodze postanowienia, jej wykonywania przez nabywcę przedsiębiorstwa do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia wniosku, o którym mowa w art. 45c ust. 1. Na postanowienie wnioskodawcy przysługuje zażalenie.

4. Nabywca przedsiębiorstwa jest obowiązany wykonać związane z decyzją związaną z przedsiębiorstwem obowiązki, których termin wykonania upłynął w okresie od dnia nabycia przedsiębiorstwa do dnia złożenia wniosku o przeniesienie na niego decyzji związanej z przedsiębiorstwem, niezwłocznie po dniu, w którym decyzja o przeniesieniu na niego decyzji związanej z przedsiębiorstwem stała się ostateczna.

Art.45e. 1. Organ administracji publicznej, który wydał decyzję związaną z przedsiębiorstwem odmawia, w drodze decyzji, przeniesienia decyzji związanej z przedsiębiorstwem na nabywcę przedsiębiorstwa, jeżeli nie zostały spełnione wymogi określone w art. 45c ust. 2.

2. Decyzja związana z przedsiębiorstwem wygasa z dniem, w którym decyzja o odmowie jej przeniesienia na nabywcę przedsiębiorstwa stała się ostateczna.”;

10) w art. 54 wyrazy „art. 12 ust. 1–9 i 11” zastępuje się wyrazami „art. 12 ust. 1–9”;

11) po rozdziale 11 dodaje się rozdziały 11a i 11b w brzmieniu:

„Rozdział 11a

Zarząd tymczasowy udziałem małżonka przedsiębiorcy w przedsiębiorstwie

Art. 60a. 1. Udział małżonka przedsiębiorcy w przedsiębiorstwie może zostać objęty zarządem tymczasowym na zasadach określonych w niniejszym rozdziale, jeżeli w chwili śmierci małżonka przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG, przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stanowiło w całości mienie przedsiębiorcy i jego małżonka niebędącego przedsiębiorcą wpisanym do CEIDG.

2. Do udziału małżonka w przedsiębiorstwie stosuje się odpowiednio przepisy art. 2 ust. 1, art. 3 i art. 4.

Art. 60b. 1. Zarządca tymczasowy sprawuje zarząd majątkiem spadkowym w zakresie udziału małżonka w przedsiębiorstwie.

2. Do powołania zarządcy tymczasowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1-7. Uprawnienie do powołania zarządcy tymczasowego wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia śmierci małżonka przedsiębiorcy. Przepis art. 12 ust. 10 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

3. Zarząd tymczasowy zostaje ustanowiony z chwilą powołania zarządcy tymczasowego.

Art. 60c. Jeżeli został ustanowiony zarząd tymczasowy udziałem małżonka w przedsiębiorstwie, zarząd spadkiem sprawowany przez kuratora spadku nie obejmuje tego udziału.

Art. 60d. 1. Zarządca tymczasowy przestaje pełnić tę funkcję z:

- 1) dniem śmierci,
- 2) dniem ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych,
- 3) chwilą odwołania,
- 4) upływem terminu, o którym mowa w art. 60f ust. 2, a jeżeli wcześniej powołano kolejnego zarządcę tymczasowego – z chwilą powołania kolejnego zarządcy tymczasowego,
- 5) dniem ogłoszenia testamentu, w którym spadkodawca powołał wykonawcę testamentu, jeżeli jego umocowanie obejmuje zarząd udziałem małżonka w przedsiębiorstwie – jednak nie później niż z dniem wygaśnięcia zarządu tymczasowego.

2. W przypadku zajścia zdarzeń, o których mowa w ust.1 pkt 1-4, do powołania kolejnego zarządcy tymczasowego przepisy art. 12 ust. 1–7 stosuje się odpowiednio. Uprawnienie do powołania kolejnego zarządcy tymczasowego wygasa z upływem miesiąca od dnia, w którym poprzedni zarządca tymczasowy przestał pełnić tę funkcję.

Art. 60e.1. Jeżeli spadkodawca powołał wykonawcę testamentu, którego umocowanie obejmuje zarząd udziałem małżonka w przedsiębiorstwie, do wykonawcy testamentu stosuje się odpowiednio art. 60d ust. 1 pkt 1 i 2. Wykonawca testamentu przestaje pełnić funkcję także w przypadku zwolnienia go przez sąd.

2. W przypadku, gdy wykonawca testamentu przestał pełnić tę funkcję, do powołania zarządcy tymczasowego przepisy art. 12 ust. 1–7 stosuje się odpowiednio. Uprawnienie do powołania zarządcy tymczasowego wygasa z upływem miesiąca od dnia, w którym wykonawca testamentu przestał pełnić tę funkcję.

Art. 60f.1. Do odwołania zarządcy tymczasowego po śmierci małżonka przedsiębiorcy stosuje się odpowiednio przepisy art. 12 ust. 1, 2 i 4–7 oraz art. 55 ust. 2.

2. Zarządca tymczasowy może zrezygnować z pełnienia tej funkcji, składając oświadczenie przed notariuszem. W takim przypadku zarządca tymczasowy obowiązany jest działać jeszcze przez dwa tygodnie, chyba że wcześniej został powołany kolejny zarządca tymczasowy.

Art. 60g. 1. Zarząd tymczasowy wygasa z:

- 1) dniem uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, jeżeli jeden spadkobierca albo zapisobierca windykacyjny nabył udział małżonka przedsiębiorcy w przedsiębiorstwie w całości;
- 2) dniem nabycia udziału małżonka przedsiębiorcy w przedsiębiorstwie w całości przez jedną osobę;
- 3) upływem miesiąca od dnia zajścia zdarzeń, o których mowa w art. 60d ust. 1 pkt 1-4, chyba że w tym okresie powołano kolejnego zarządcę tymczasowego;
- 4) dniem dokonania działu spadku obejmującego udział małżonka przedsiębiorcy w przedsiębiorstwie;
- 5) upływem dwóch lat od dnia śmierci małżonka przedsiębiorcy.

2. Jeżeli akt zgonu małżonka przedsiębiorcy nie zawiera daty zgonu albo chwili śmierci małżonka przedsiębiorcy została oznaczona w postanowieniu stwierdzającym zgon, termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, biegnie od dnia znalezienia zwłok małżonka przedsiębiorcy albo uprawomocnienia się postanowienia stwierdzającego zgon.

Art. 60h. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale, do zarządcy tymczasowego stosuje się odpowiednio przepisy o wykonawcy testamentu.

Rozdział 11b

Przedstawiciel do wykonywania praw w spółce handlowej po śmierci wspólnika

Art. 60i. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się w przypadku śmierci wspólnika, o którym mowa w art. 60j ust. 1, i nabycia jego praw w spółce handlowej przez uprawnionego, o którym mowa w art. 60j ust. 2.

Art. 60j. 1. Wspólnikiem w rozumieniu przepisów niniejszego rozdziału jest wspólnik spółki jawnej, partner spółki partnerskiej, komplementariusz i komandytariusz spółki komandytowej, komplementariusz i akcjonariusz spółki komandytowo-akcyjnej, wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i akcjonariusz spółki akcyjnej.

2. Uprawnionym w rozumieniu przepisów niniejszego rozdziału jest:

- 1) w przypadku śmierci wspólnika spółki jawnej, partnerskiej albo komandytowej albo komplementariusza spółki komandytowo-akcyjnej – spadkobierca wspólnika, któremu zgodnie z prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku,

zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia albo europejskim poświadczeniem spadkowym, służą prawa zmarłego wspólnika w tej spółce;

- 2) w przypadku śmierci wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – osoba, która zgodnie z prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia albo europejskim poświadczeniem spadkowym albo na podstawie zapisu windykacyjnego, wstępuje do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na miejsce zmarłego wspólnika;
- 3) w przypadku śmierci akcjonariusza spółki komandytowo-akcyjnej albo spółki akcyjnej - osoba, która zgodnie z prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia albo europejskim poświadczeniem spadkowym albo na podstawie zapisu windykacyjnego, nabywa prawa z akcji zmarłego akcjonariusza, a także małżonek wspólnika, któremu przysługuje udział w prawach z akcji zmarłego wspólnika.

Art. 60k. 1. Wspólnik może powołać przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce, składając mu oświadczenie w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Do powołania przedstawiciela konieczna jest zgoda osoby powoływanej, która wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

2. O powołaniu przedstawiciela, jego odwołaniu albo rezygnacji, wspólnik zawiadamia spółkę w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki.

Art. 60l. 1. Po śmierci przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce może powołać:

- 1) małżonek wspólnika,
- 2) spadkobierca ustawowy wspólnika, który przyjął spadek,
- 3) w przypadku ogłoszenia testamentu - spadkobierca testamentowy wspólnika, który przyjął spadek albo zapisobierca windykacyjny, który przyjął zapis windykacyjny - jeżeli służą mu prawa zmarłego wspólnika w spółce osobowej, wstępuje do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na miejsce zmarłego wspólnika albo przysługują mu prawa z akcji zmarłego akcjonariusza.

2. Po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowaniu aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydaniu europejskiego poświadczenia spadkowego, przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce może powołać wyłącznie uprawniony.

3. Do powołania przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 albo 2, wymagana jest zgoda osób, którym łącznie przysługuje udział w prawach wspólnika w spółce większy niż 70/100.

4. Do powołania przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce przepisy art. 12 ust. 4-7 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowaniu aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydaniu europejskiego poświadczenia spadkowego, do powołania przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce nie stosuje się art. 12 ust. 6 i 7, jeżeli wszyscy uprawnieni wyrazili w formie pisemnej zgodę na powołanie przedstawiciela. W takim przypadku powołanie przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce wymaga zachowania formy pisemnej.

Art. 60m. 1. Przedstawiciel do wykonywania praw uprawnionych w spółce, powołany na podstawie art. 60l, niezwłocznie zawiadamia spółkę o jego powołaniu w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki.

2. Jeżeli zawiadomienie spółki jest niemożliwe z powodu braku organu albo braku w składzie organu uprawnionego do jej reprezentowania, przedstawiciel dokonuje zawiadomienia wobec pozostałych wspólników, a w przypadku spółki akcyjnej - wobec rady nadzorczej.

3. W przypadku spółki jednoosobowej zawiadomienie spółki zastępuje powołanie przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce.

Art. 60n. Umowa albo statut spółki może określać sposób wykonywania praw w tej spółce przez uprawnionych w razie śmierci wspólnika, w szczególności wskazywać przedstawiciela do wykonywania tych praw. W takim przypadku przepisu art. 60k nie stosuje się, a przepis art. 60l stosuje się w przypadku wygaśnięcia umocowania przedstawiciela wskazanego w umowie albo statucie spółki.

Art. 60o. 1. Przejście praw wspólnika w spółce na uprawnionych jest skuteczne wobec spółki od chwili:

- 1) śmierci przedsiębiorcy - w przypadku gdy umowa albo statut spółki wskazuje przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz w przypadku, o którym mowa w art. 60k ust. 1;

2) zawiadomienia spółki o powołaniu przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce - w przypadku, o którym mowa w art. 60l.

2. Jeżeli przed śmiercią wspólnika wobec osoby wskazanej w umowie albo statucie spółki do wykonywania praw uprawnionych w spółce zaszło zdarzenie, o którym mowa w art. 60q ust. 1 pkt 1 albo 2, stosuje się ust. 1 pkt 1.

Art. 60p. Przedstawiciel do wykonywania praw uprawnionych w spółce jest osobą wskazaną do wykonywania praw spadkobierców w rozumieniu art. 60 § 1 i art. 124 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577 oraz z 2018 r. poz. 398, 650 i 1544) albo wspólnym przedstawicielem współuprawnionych w rozumieniu art. 184 § 1 i art. 333 § 2 tej ustawy.

Art. 60q. 1. Po śmierci wspólnika, umocowanie przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce wygasa z:

- 1) dniem śmierci,
- 2) dniem ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych,
- 3) chwilą odwołania,
- 4) upływem terminu, o którym mowa w art. 60s ust. 2, a jeżeli wcześniej powołano kolejnego przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce – z chwilą powołania kolejnego przedstawiciela,
- 5) dniem uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, jeżeli jeden spadkobierca albo zapisobierca windykacyjny nabył prawa wspólnika w spółce w całości;
- 6) dniem nabycia po śmierci wspólnika jego praw w spółce w całości przez jedną osobę.

2. W przypadku zajścia zdarzeń, o których mowa w ust. 1, do powołania kolejnego przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce stosuje się odpowiednio art. 60l.

Art. 60r. Do odwołania przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce po śmierci wspólnika stosuje się odpowiednio art. 60l.

Art. 60s. 1. Po śmierci wspólnika przedstawiciel do wykonywania praw uprawnionych w spółce może zrezygnować z pełnienia tej funkcji, składając oświadczenie w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

2. Oświadczenie o rezygnacji przedstawiciel składa:

- 1) osobie, która go powołała - w przypadku, gdy przedstawiciel został powołany na podstawie art. 60l;
- 2) osobom uprawnionym do powołania przedstawiciela na podstawie art. 60l - w przypadku, gdy przedstawiciel został wskazany w umowie albo statucie spółki albo powołany przez wspólnika.

3. O złożeniu oświadczenia o rezygnacji przedstawiciel lub osoba, której zostało złożone to oświadczenie niezwłocznie zawiadamia spółkę w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki.

4. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, przedstawiciel do wykonywania praw uprawnionych w spółce obowiązany jest działać jeszcze przez dwa tygodnie, chyba że wcześniej został powołany kolejny przedstawiciel.

Art. 60t. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy prawa wspólnika przysługują jednemu uprawnionemu, z uwzględnieniem art. 60q ust. 1 pkt 5 i 6.”.

Art. 75. Przepisy art. 394 w § 1 pkt 10², art. 479³⁰ § 2, art. 479^{30a}–479^{30c}, art. 479^{52a}, art. 479^{63a}, art. 479^{74a} i art. 479^{85a} ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się także do spraw przed sądem ochrony konkurencji i konsumentów wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 76. 1. Przedsiębiorcy, którzy uzyskali kwalifikacje zawodowe rzemieślnika, o których mowa w art. 3 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 8, przed dniem wejście w życie niniejszej ustawy mogą zwrócić się do izby rzemieślniczej z wnioskiem o przekazanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacji, o której mowa w art. 44 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 70.

2. Przedsiębiorcy, którzy uzyskali kwalifikacje zawodowe rzemieślnika, o których mowa w art. 3 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 8, przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej wskazanej we wpisie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej mogą zwrócić się do izby rzemieślniczej z wnioskiem o przekazanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacji, o której mowa w art. 44 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 70.

3. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2 zostanie zamieszczony na stronie Związku Rzemiosła Polskiego, izb rzemieślniczych oraz na stronie internetowej Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

4. Izba rzemieślnicza weryfikuje wnioski o którym mowa w ust. 1 i 2 oraz dokumenty przedłożone przez przedsiębiorcę stanowiące podstawę do przekazania do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacji, o której mowa w art. 44 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 70, w terminie 14 dni od dnia wpływu.

5. Izba może zawiadomić wnioskodawcę, na adres wskazany we wniosku o którym mowa w ust. 1 i 2 o konieczności uzupełnienia wniosku, określając termin tego uzupełnienia. Wniosek nieuzupełniony w terminie określonym przez izbę pozostawia się bez rozpoznania.

6. W przypadku pozytywnego wyniku weryfikacji, o której mowa w ust. 4, izba przekazuje informacje do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przepisy art. 44 ust. 3a-3d ustawy zmienianej w art. 70 stosuje się odpowiednio.

7. W przypadku negatywnego wyniku weryfikacji, o której mowa w ust. 4, izba informuje wnioskodawcę o przyczynach odmowy przekazania informacji do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

8. Skargi na działanie izb w zakresie określonym w ust. 1-7 rozpatruje Związek Rzemiosła Polskiego.

Art. 77. Promesy na założenie lotniska, o których mowa w art. 57 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 36 niniejszej ustawy, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych wygasają w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 78. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2019 roku z wyjątkiem:

- 1) art. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2019 r.;
- 2) art. 17 pkt 1 lit. a i b w zakresie uchylonego art. 4ba ust. 6, art. 17 pkt 1 lit. c w zakresie dodanego art. 4ba ust. 9, art. 17 pkt 3 lit. a i b w zakresie uchylonego art. 43d ust. 2, art. 17 pkt 3 lit. c w zakresie dodanego art. 43d ust. 6, art. 17 pkt 4 i 5, które wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2020 r.;
- 3) art. 70 pkt 3-7 oraz art. 76, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Joanna Sauter-Kunach

Dyrektor Departamentu Prawnego

/podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

I. POTRZEBA I CEL WYDANIA AKTU PRAWNEGO

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian do szeregu ustaw, których głównym celem jest zmniejszenie obciążeń regulacyjnych, w szczególności o charakterze administracyjnym. Stanowi realizację formułowanych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju zapowiedzi zmniejszenia obciążeń biurokratycznych i uproszczenia przepisów.

W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (cel szczegółowy III: „*Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu*”, obszar: „*Prawo w służbie obywatelom i gospodarce*”) zdiagnozowano problem dużej liczby przepisów prawnych, ich niespójność i niejednoznaczność, jak również liczne obowiązki nakładane na obywateli i przedsiębiorców. Wymagania stawiane w przepisach prawa są niekiedy bardzo uciążliwe, w tym np. nadmiernie sformalizowane i długotrwałe postępowania administracyjne są źródłem nieuzasadnionych kosztów dla firm i obywateli. Negatywne skutki istnienia barier administracyjnych mają wymierny wpływ na budżet państwa i konkurencyjność polskich przedsiębiorstw. Badania prowadzone wśród przedsiębiorców potwierdzają, że przeszkody o charakterze administracyjnym pozostają jednymi z najistotniejszych barier rozwoju polskich firm, w szczególności mikro, małych i średnich. Przedsiębiorcy szacują, że ich przychody mogłyby być nawet o 10% wyższe gdyby nie musieli angażować zasobów na sprawy związane z administracją i niejasnymi przepisami, 76% z 200 badanych przedsiębiorców wskazuje, że występujące bariery o charakterze administracyjnym i podatkowym pochłaniają czas, przez co ograniczają możliwość pracy nad przedsięwzięciami rozwojowymi¹. Najmniejsze przedsiębiorstwa ponoszą nawet pięciokrotnie wyższe obciążenia administracyjne na pracownika w porównaniu do dużych firm².

Działania na rzecz stałej poprawy otoczenia regulacyjnego są już prowadzone (m.in. w ramach pakietu „100 zmian dla firm”, „Konstytucja Biznesu”, „Pakiet MŚP”) i pozostają jednym z priorytetów polityki rządu. Dodatkowo ustawa o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej odpowiadała na najważniejszy i najbardziej palący problem dotyczący sukcesji biznesu w związku ze śmiercią przedsiębiorcy wpisanego do

---

¹ *Bariery rozwoju przedsiębiorstw, czyli co najbardziej hamuje wzrost polskich firm*, Krajowa Izba Gospodarcza, Grant Thornton, grudzień 2013.

² *Businesses' View on Red Tape, Administrative and Regulatory Burdens on Small and Medium-Sized Enterprises*, OECD, 2001.

CEIDG. Przyjazne otoczenie legislacyjne to jednak nie tyle stan, ile proces. W Globalnym Indeksie Konkurencyjności w zakresie obciążeń regulacyjnych prowadzonym przez Światowe Forum Ekonomiczne Polska zajmuje wciąż niską pozycję 111 na 140 państw poddanych analizie, pomimo nieznacznej poprawy w porównaniu do poprzednich edycji badania (np. w 2016 r. Polska uplasowała się na 119 pozycji wśród 138 krajów)³.

W związku z tym w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju wskazano na potrzebę uproszczenia prawa, które zapewni lepsze warunki do prowadzenia działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli, utrzymanie jedynie koniecznych i korzystnych regulacji oraz eliminację niespójności i niejednoznaczności przepisów prawnych. Likwidacja barier administracyjnych jest pożądana w celu uwolnienia potencjału do dalszego rozwoju biznesu w Polsce.

Członkowie Rady Ministrów dokonali przeglądu obowiązków administracyjnych w aktach prawnych. W wyniku przeglądu, obejmującego również wewnętrzne prace analityczne w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii, zidentyfikowano niektóre obciążenia regulacyjne, w szczególności natury administracyjnej, które są nadmierne i nieadekwatne do stawianych celów, w tym te zgłaszane przez odbiorców jako uciążliwe.

Celem proponowanych działań jest ograniczenie zbędnych i nadmiernych obciążeń regulacyjnych, co umożliwi wygenerowanie oszczędności po stronie obywateli i przedsiębiorców. Działania powinny stworzyć impuls korzystnie wpływający na jakość życia, perspektywy gospodarcze oraz poziom zaufania społecznego. Ponadto efektem udzielania wsparcia w ramach programów w obszarze innowacyjności gospodarki będzie rozwój systemu instrumentów służących podejmowaniu działalności innowacyjnej i zwiększenie innowacyjności firm sektora MŚP.

W związku z tym, że przyczyną zidentyfikowanych i opisanych problemów są konkretne przepisy prawne, które nakładają wymogi regulacyjne na obywateli i firmy, realizacja celu poprzez działania pozalegislacyjne w tym zakresie nie jest możliwa.

Możliwa jest oddzielna nowelizacja aktów prawnych, w których zidentyfikowano nadmierne obciążenia regulacyjne, jednak z uwagi na ich liczbę oraz ekonomikę procesu legislacyjnego rekomendowanym rozwiązaniem jest ograniczenie wymogów regulacyjnych w drodze jednej ustawy o charakterze przekrojowym.

---

³ Global Competitiveness Index 2018, 2017-2018, 2016-2017, World Economic Forum.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS PROPONOWANYCH ZMIAN

1. Zmiana w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (art. 1 projektu).

Celem proponowanej zmiany jest wprowadzenie do Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej: k.p.a.) możliwości podpisywania zaświadczeń kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną.

Zaświadczenie to w rozumieniu art. 217 § 1 k.p.a. przewidziany prawem dokument, wydawany na żądanie przez organ administracji publicznej w celu urzędowego poświadczenia faktów lub stanu prawnego. Każdy dokument wyróżniający się tymi cechami stanowi zaświadczenie w rozumieniu powołanego przepisu k.p.a. W związku z tym nie jest możliwe dokonanie enumeratywnego wyliczenia zaświadczeń wydawanych przez polskie organy administracji publicznej. Tytułem przykładu wymienić można zaświadczenia wydawane na podstawie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym (na podstawie ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym, Dz. U. z 2018 r., poz. 1987) lub w rejestrze stanu cywilnego (np. o stanie cywilnym, na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, Dz. U. z 2016 r. poz. 2064, z późn. zm.).

Obecne przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego przewidują dwie formy zaświadczeń: dokumentu papierowego oraz dokumentu elektronicznego, opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Oznacza to, że w każdym przypadku zaświadczenie musi być podpisane przez osobę do tego upoważnioną – odręcznie lub elektronicznie, w zależności od wybranej formy zaświadczenia. Jest to główny czynnik powodujący, że rzeczywisty czas wydania zaświadczenia może być bliższy maksymalnemu, 7-dniowemu terminowi z art. 217 § 3 k.p.a. lub nawet go przekroczyć.

Tymczasem wymóg każdorazowego podpisania zaświadczenia przez człowieka jest w wielu przypadkach nadmiarowy. Jak już bowiem zauważono, zaświadczenie jest aktem wiedzy organu administracyjnego o pewnym stanie faktycznym lub prawnym. Stany te mogą być często stwierdzone przez proste porównanie danych dostarczonych przez żądającego wydania zaświadczenia z danymi, którymi dysponuje organ administracji. Dla przykładu zaświadczenie o niefigurowaniu osoby w Krajowym Rejestrze Karnym jest wydawane po zweryfikowaniu, że dane tej osoby nie figuruje w tym Rejestrze. Proces tej weryfikacji można zautomatyzować w ten sposób, że w większości przypadków będzie on w całości przeprowadzany przez system teleinformatyczny. Dopóki jednak będzie istniał wymóg każdorazowego podpisania

zaświadczenia przez pracownika organu administracji, nie zostaną odniesione korzyści z zautomatyzowania procesu.

Opisany wyżej problem zostanie rozwiązany poprzez wprowadzenie do Kodeksu postępowania administracyjnego możliwości opatrywania zaświadczeń kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, o której mowa w sekcji 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. UE L 257 z 28.8.2014, str. 73) oraz w art. 16 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1579, z późn. zm.). Pieczęć elektroniczna to dane w postaci elektronicznej dodane do innych danych w postaci elektronicznej lub logicznie z nimi powiązane, aby zapewnić autentyczność pochodzenia oraz integralność powiązanych danych. Dokument elektroniczny opatrzony kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną jest traktowany w obrocie na równi z dokumentami papierowymi opatrzonymi podpisami odręcznymi, jak i z dokumentami elektronicznymi, opatrzonymi kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi. Różnica polega na sposobie opatrzenia dokumentu mechanizmem pozwalającym na zapewnienie jego autentyczności – pieczęć nie jest nadawana przez człowieka, ale system teleinformatyczny. Pozwala to na pełne zautomatyzowanie procesu wydania dokumentu i umożliwienie otrzymania go przez wnioskodawcę niemal natychmiast po złożeniu żądania.

Projektowana zmiana otworzy drogę do stosownych zmian technologicznych, legislacyjnych przez poszczególne organy administracji publicznej wydające zaświadczenia, w celu rozpoczęcia wydawania przez nie zaświadczeń w formie dokumentu elektronicznego, opatrzonego pieczęcią kwalifikowaną. Przyniesie to znaczne korzyści osobom i podmiotom zainteresowanym otrzymaniem określonych zaświadczeń, poprzez uproszczenie i usprawnienie procesu ich otrzymania.

Zmiana brzmienia § 4 w art. 217 k.p.a. ma na celu sprecyzowanie, że w przypadku wyboru przez wnioskodawcę elektronicznej formy zaświadczenia, wybór metody uwierzytelnienia dokumentu leży po stronie organu wydającego zaświadczenie. Zapewni to po pierwsze, że organy, które z przyczyn organizacyjnych lub legislacyjnych nie będą wydawały zaświadczeń opatrzonych pieczęcią elektroniczną, nie będą do tego zobowiązane wskutek żądania wnioskodawcy. Po drugie, organy oferujące w przyszłości zaświadczenia opatrzone pieczęcią elektroniczną nie będą zobowiązane do wydania w poszczególnych sprawach zaświadczenia opatrzonego podpisem elektronicznym, jedynie wskutek złożenia takiego wniosku.

Jednocześnie nie naruszy to praw czy interesów osób lub podmiotów zainteresowanych otrzymaniem zaświadczenia, gdyż, jak zaznaczono, obie metody uwierzytelnienia (podpis i pieczęć elektroniczna) mają ten sam status w obrocie prawnym.

2. Zmiany w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (art. 2 projektu).

1) Rozszerzenie ochrony konsumenckiej w niektórych czynnościach prawnych z udziałem przedsiębiorców (art. 2 pkt 1 projektu).

Z praktyki stosowania kodeksowej definicji konsumenta wynika, że osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zawierając umowę z innym przedsiębiorcą – profesjonalistą (oferującym świadczenie z zakresu swojej branży lub specjalizacji) jest traktowana także jako podmiot profesjonalny, nawet wtedy, gdy umowa ta nie jest bezpośrednio związana z branżą lub specjalizacją, którą ta osoba wykonuje/reprezentuje. Wystawienie faktury za towar lub usługę „na firmę” jest równoznaczne z uznaniem, że dokonano tego w ramach obrotu z udziałem obu podmiotów profesjonalnych (każda czynność prawna potwierdzona fakturą wystawioną na przedsiębiorcę jest uznawana za czynność bezpośrednio związaną z jego działalnością gospodarczą lub zawodową). Rodzi to dysproporcję w zakresie praw i obowiązków podmiotów występujących w danej czynności prawnej. Przedsiębiorca dokonujący czynności prawnej z innym przedsiębiorcą, gdy nie dysponuje on odpowiednią wiedzą i doświadczeniem koniecznym do oceny przedmiotu tej czynności, nie może korzystać z ochrony konsumenckiej, mimo, że znajduje się w tym zakresie w tej samej sytuacji, w jakiej znajduje się konsument (z założenia podmiot nieprofesjonalny).

Przedstawione w projekcie rozwiązanie ma na celu przeciwdziałanie ww. problemowi. Proponuje się objęcie przepisami o ochronie konsumentów osoby fizycznej, która dokonuje z innym przedsiębiorcą czynności prawnej związanej z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą lub zawodową, lecz nieposiadającej dla niej charakteru zawodowego.

W przedstawianej propozycji nawiązano do znanego prawa cywilnemu wyrażenia „charakter zawodowy”. Jest ono użyte w art. 355 § 2 Kodeksu cywilnego (dalej: k.c.) normującym miernik należytej staranności przyjmowany dla przedsiębiorcy - dłużnika. Przedsiębiorca byłby traktowany jak konsument jedynie przy dokonywaniu czynności nieposiadających dla niego charakteru zawodowego, których nie wykonuje w ramach dokonywanych codziennie czynności wynikających z przedmiotu działalności gospodarczej, który wskazał w CEIDG.

CEIDG jest powszechnie dostępnym źródłem informacji o przedsiębiorcach będących osobami fizycznymi. Tym samym ułatwiona byłaby weryfikacja tego, czy dana czynność wchodzi w zakres czynności zawodowo podejmowanych w ramach rzeczywiście wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.

2) *Umożliwienie uczynienia przedmiotem zapisu windykacyjnego udziału kapitałowego w spółce osobowej (art. 2 pkt 2 projektu).*

Zgodnie z art. 10 § 1 Kodeksu spółek handlowych (dalej: k.s.h.), ogół praw i obowiązków wspólnika w spółce osobowej jest co do zasady niezbywalny, ale – w przeciwieństwie do udziału w spółce cywilnej – umowa spółki osobowej może przewidywać, że taki „udział spółkowy” będzie zbywalny. Jeśli spadkobiercy wspólnika nie wstępują do spółki, skutki śmierci wspólnika są tożsame ze skutkami wystąpienia ze spółki, a do spadku wchodzi roszczenie o wypłatę wartości udziału kapitałowego przypadającego na zmarłego wspólnika (art. 65 k.s.h.). Roszczenie to może być przedmiotem zapisu windykacyjnego⁴.

Poważne wątpliwości budzi natomiast, czy przedmiotem zapisu windykacyjnego może być sam udział wspólnika w handlowej spółce osobowej. Przyjmuje się, że ogół praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej – nazywany niekiedy w doktrynie „udziałem spółkowym” – nie jest zbywalnym prawem majątkowym w rozumieniu art. 981¹ § 2 pkt 2 k.c., nawet jeżeli umowa spółki dopuszcza możliwość przeniesienia go. Prezentowane jest także stanowisko, zgodnie z którym pojęcie „ogółu praw i obowiązków wspólnika”, o którym mowa w art. 10 k.s.h. należy raczej rozumieć jako „członkostwo”, tj. stosunek prawny łączący spółkę i wspólnika, na którego treść składają się wzajemne prawa i obowiązki spółki oraz wspólnika⁵.

Nie budzi wątpliwości, że prawa i obowiązki wchodzące „w skład” ogółu praw i obowiązków wspólnika stanowią elementy o różnym charakterze. W skład ich wchodzi zarówno prawa wewnątrzspółkowe, zobowiązania występującego wspólnika, prawa korporacyjne, jak i prawa czysto majątkowe, w tym prawo do udziału kapitałowego⁶. Udział kapitałowy wspólnika należy odróżnić od „udziału spółkowego”, do którego odnosi się art. 10 k.s.h. O udziale kapitałowym stanowi art. 50 § 1 k.s.h., zgodnie z którym udział kapitałowy wspólnika odpowiada wartości rzeczywiście wniesionego wkładu. Wyraża on zatem w pieniądzu

---

⁴ K. Osajda, *Kodeks cywilny. Komentarz*, Komentarz do art. 981^[1] k.c., Legalis 2018.

⁵ T. Szczurowski [w:] Z. Jara, *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, Komentarz do art. 10 k.s.h., Legalis 2018.

⁶ *Ibidem*.

rozmiar partycypacji majątkowej wspólnika w spółce z tytułu wniesienia do spółki wkładu. W doktrynie wskazuje się jednak, że udział kapitałowy nie jest samodzielny i zbywalny prawem przysługującym wspólnikowi. Wyklucza to uczynienie go przedmiotem zapisu windykacyjnego na podstawie obecnego brzmienia art. 981¹ k.c.

O ile zatem poważne wątpliwości musiałaby budzić dopuszczalność uczynienia przedmiotem zapisu windykacyjnego „udziału spółkowego”, o tyle zasadne jest umożliwienie tego w odniesieniu do udziału kapitałowego wspólnika. Pojęcie to trzeba wprowadzić wyraźnie odróżnić od udziału wspólnika w sp. z o.o., jednak wydaje się, że ta dystynkcja nie wyklucza wprowadzenia w art. 981¹ k.c. dodatkowej kategorii praw, które mogą być przedmiotem zapisu windykacyjnego, zwłaszcza, że przemawiają za tym względy gospodarcze i rodzinne. Należy podkreślić, że proponowana zmiana nie zrywa z zasadą nierozszczepialności ogółu praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej, gdyż nie pozwala ona na „oddzielenie” udziału kapitałowego od pozostałych praw i obowiązków składających się na „udział spółkowy”. Nabycie udziału kapitałowego należy odróżnić od członkostwa w spółce. Jeśli umowa spółki lub uzgodnienie dokonane po śmierci wspólnika przewidywałyby wstąpienie spadkobierców (zapisobierców windykacyjnych) do spółki – nabędą oni nie tylko udział kapitałowy, ale ogół praw i obowiązków w spółce. W przypadku, gdy spadkobiercy nie wstąpią do spółki osobowej – zapisobierca windykacyjny będzie posiadał roszczenie o wypłatę wartości udziału kapitałowego przypadającego na zmarłego wspólnika (por. art. 65 k.s.h.).

Wprowadzenie opisanej zmiany ułatwi planowanie sukcesji w spółkach osobowych, często wykorzystywanych w działalności firm rodzinnych.

3) Umożliwienie obniżenia, rozłożenia na raty lub odroczenia płatności kwoty zachowku przypadku gdy w skład spadku wchodzi przedsiębiorstwo (art. 2 pkt 3 projektu).

Jako jedną z przyczyn niepowodzenia sukcesji w firmie rodzinnej wskazuje się konieczność niezwłocznej zapłaty zachowku w formie jednorazowej płatności przez sukcesorów kontynuujących działalność firmy. Wymagalność roszczenia o zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wartości lub uzupełniającej zachowek jest spowodowane przez ogłoszenie testamentu.

Jak zauważa Sąd Najwyższy⁷ w najnowszym orzecznictwie, realizacja roszczeń zachowkowych może zagrażać płynności finansowej przedsiębiorstwa i jego integralności gospodarczej, a w skrajnych przypadkach prowadzić nawet do likwidacji przedsiębiorstwa, wbrew woli spadkodawcy co do losów majątku po jego śmierci.

Projekt przyznaje zobowiązanemu do wypłaty lub uzupełnienia zachowku roszczenie o modyfikację sposobu zapłaty, a wyjątkowo – o obniżenie należnej uprawnionemu kwoty. Rozwiązanie to nie zmierza do pokrzywdzenia uprawnionego do zachowku. Jego celem jest wyważenie interesów spadkobierców (zapisobierców windykacyjnych) i uprawnionych do zachowku przy uwzględnieniu potrzeby zapewnienia kontynuacji prowadzonej przy jego wykorzystaniu działalności gospodarczej (por. art. 1038¹ k.c. wprowadzony ustawą o zarządzie sukcesyjnym), która jest często nie tylko źródłem utrzymania spadkobierców, ale także pracowników firmy i ich rodzin.

Przepisy polskiego prawa spadkowego były projektowane w okresie, gdy skala prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce była nieporównywalna do stanu dzisiejszego. Ustawodawca nie uwzględniał wówczas w wystarczającym stopniu potrzeby zapewnienia kontynuacji prowadzenia przedsiębiorstwa, stanowiącej często źródło utrzymania wielu osób. Szczególną ochroną objęte były natomiast gospodarstwa rolne. W szczególności, jeżeli do spadku należy gospodarstwo rolne, ustalenie zachowku następuje z uwzględnieniem odpowiednio art. 216 k.c. (art. 1082 k.c.). Oznacza to, że zachówek przysługujący z gospodarstwa rolnego może być obniżony lub rozłożony na raty. Możliwe jest także odroczenie zapłaty zachowku. Tymczasem w przypadku, gdy w skład spadku wchodzi nie gospodarstwo rolne, a przedsiębiorstwo, możliwe jest w zasadzie jedynie rozłożenie zachowku na raty i to pod warunkiem, że:

- dojdzie do porozumienia między uprawnionym i zobowiązanym do zapłaty (ugoda sądowa lub pozasądowa), albo
- zachodzi „szczególnie uzasadniony wypadek” (art. 320 Kodeksu postępowania cywilnego, dalej: k.p.c.) będący podstawą do rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty przez sąd.

W ocenie projektodawcy regulacje dotyczące płatności zachowku wymagają dostosowania do obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Tak rażąca odmienność sytuacji stron w przypadku

---

⁷ Por. m.in. Uchwała z 17 marca 2017 r., III CZP 110/16.

gospodarstwa rolnego i przedsiębiorstwa nie znajduje uzasadnienia. Proponuje się w związku z tym, by w przypadku, gdy w skład spadku wchodzi przedsiębiorstwo, zobowiązany do zapłaty sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia mógł żądać jej obniżenia, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia tej sumy na raty. W każdym z tych przypadków należy uwzględnić:

- 1) typ, wielkość i stan przedsiębiorstwa wchodzącego do spadku oraz potrzebę zapewnienia kontynuacji prowadzonej przy jego wykorzystaniu działalności gospodarczej;
- 2) sytuacji osobistej i majątkowej uprawnionego do zachowku i zobowiązanego do pokrycia lub uzupełnienia zachowku.

Zastrzeżono jednocześnie, że w przypadku rozłożenia na raty zachowku, terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać dwóch lat. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd, na wniosek zobowiązanego, może natomiast odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych (por. art. 212 § 3 k.c.). Przepis ten dodatkowo zabezpiecza interesy uprawnionego do zachowku.

Podobnie jak w sytuacjach objętych art. 212 k.c. (zniesienie współwłasności) i powołanym wyżej art. 1082 k.c., w braku porozumienia stron, o obniżeniu sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia lub uzupełnienia zachowku, o odroczeniu terminu płatności albo o rozłożeniu na raty tej sumy i odsetek rozstrzygałby sąd (w procesie o zapłatę zachowku, a nie w odrębnym postępowaniu). Sąd orzekałby uwzględniając powyższe okoliczności, po rozważeniu interesów stron.

- 4) *Przewidzenie wprost możliwości zawarcia umowy o zrzeczenie się zachowku, jako rodzaju umowy o dziedziczenie (art. 2 pkt 4 projektu).*

Wątpliwości budzi, czy w obecnym stanie prawnym dopuszczalne jest zawarcie umowy o zrzeczenie się prawa do zachowku. Wprawdzie Sąd Najwyższy twierdząco odpowiedział na to pytanie w uchwale z 17 marca 2017 r., III CZP 110/16, stwierdzając, że zawarcie umowy zrzeczenia się prawa do zachowku jest dopuszczalne na podstawie art. 1048 k.c. Problemem, który rodzi ryzyko niejednolitej praktyki w tym zakresie (jej przykłady powołano w uchwale) jest to, że zgodnie z art. 1047 k.c. umowy dotyczące spadku są co do zasady niedopuszczalne – z zastrzeżeniem wyjątków wprost przewidzianych w kolejnych przepisach. Obowiązuje zatem zasada zamkniętego katalogu (*numerus clausus*) umów dotyczących dziedziczenia, a ściślej – umów o spadek po osobie żyjącej. Przepisy Kodeksu cywilnego nie przewidują natomiast umowy zrzeczenia się prawa do zachowku wprost.

Proponuje się zatem doprecyzowanie tej kwestii w projektowanym art. 1050¹ k.c.

Należy podkreślić, że umowa o zrzeczenie się zachowku nie wpływa na sytuację prawną pozostałych spadkobierców, nie pozbawia ich prawa do zachowku, ani nie wpływa na wysokość roszczeń, jakich będą mogli dochodzić. Zrzekający się prawa do zachowku, do którego nie odnosi się art. 992 k.c., zgodnie z ogólną regułą z art. 991 k.c. nakazującą przy oznaczaniu części spadkowej będącej podstawą ustalenia zachowku uwzględnić wszystkich spadkobierców ustawowych, jest brany pod uwagę przy obliczaniu zachowku innych uprawnionych. Ma to ten skutek, że ograniczenie zrzeczenia się tylko do zachowku wyłącza zachowek zrzekającego się, ale nie powoduje pojawienia się nowych uprawnionych do zachowku. Zasadnicza różnica między zrzeczeniem się dziedziczenia, a zrzeczeniem się prawa do zachowku objaśniająca jej sens gospodarczy polega na tym, że zrzekający się dziedziczenia nie jest brany pod uwagę przy oznaczaniu części spadkowej, będącej podstawą ustalenia zachowku (art. 992 k.c.), co powoduje zwiększenie zachowku innych uprawnionych (zob. uzasadnienie powołanej wyżej uchwały Sądu Najwyższego⁸).

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w powołanej wyżej uchwale, umowa o zrzeczeniu się prawa do zachowku zwiększa swobodę testowania przyszłego spadkodawcy o wartość zachowku, a jednocześnie zmniejsza obciążenie spadku długiem o pokrycie roszczeń o zachowek. Ma to szczególne znaczenie przy planowaniu sukcesji pokoleniowej w przedsiębiorstwie, gdzie realizacja roszczeń zachowkowych może zagrozić płynności finansowej przedsiębiorstwa i jego integralności gospodarczej, a w skrajnych przypadkach prowadzić do likwidacji przedsiębiorstwa, wbrew woli spadkodawcy co do losów majątku po jego śmierci. Umowy takie są przy tym instrumentem pozwalającym zminimalizować, czy też w ogóle wyeliminować spory co do sukcesji powstające w praktyce po śmierci spadkodawcy.

3. Zmiany w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (art. 3 projektu).

- 1) *Porozumienie zatwierdzone przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów (art. 3 pkt 1-7 projektu).*

Przepisy k.p.c. zawierają liczne rozwiązania wpierające polubowne zakończenie sporu poprzez zawarcie ugody. Jednym z najważniejszych przepisów w tym zakresie jest art. 223

---

⁸ Uchwała z 17 marca 2017 r., III CZP 110/16.

§ 1 k.p.c. obligujący przewodniczącego do skłaniania stron – we właściwej chwili – do pojednania. Zawarcie ugody stanowi szybszą i tańszą alternatywę rozwiązania sporu w stosunku do rozstrzygnięcia sprawy przez sąd. W szczególności dotyczy to spraw złożonych i skomplikowanych, wymagających często zasięgnięcia opinii biegłego sądowego.

Możliwość zawarcia ugody i w ten sposób zakończenia sporu sądowego uzależniona jest jednak od rodzaju i istoty stosunku prawnego, który legł u podstaw sporu między stronami. W doktrynie w zakresie ugód sądowych dominuje pogląd, że przedmiotem ugody może być tylko sprawa ze stosunku cywilnego⁹. Art. 10 k.p.c. stanowi, że „[w] sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, sąd dąży w każdym stanie postępowania do ich ugodowego załatwienia”. Przepis ten odnosi się do ugód, o których mowa w art. 917 ustawy – Kodeks cywilny, dotyczących łączących strony stosunków prywatnoprawnych, zasadniczo uprawniających strony do swobodnego dysponowania tym stosunkiem prawnym, w tym przede wszystkim zrzeczeniem się roszczenia w całości lub w części.

Zawarcie ugody w rozumieniu art. 917 k.c. w sprawie administracyjnej przede wszystkim wywołuje zastrzeżenia w świetle naczelnej zasady działania organu administracji publicznej, na podstawie i w granicach prawa. A zatem możliwość zawarcia ugody bądź zmiany decyzji administracyjnej zaskarżonej do Sądu Okręgowego w Warszawie – sąd ochrony konkurencji i konsumentów (dalej: SOKiK), przy pomocy innego instrumentu prawnego, powinna mieć podstawę prawną do podjęcia przez organ tego rodzaju działania.

Należy bowiem przyjąć, że sprawy rozpatrywane na podstawie przepisów k.p.c. nie należą do kategorii spraw, w których możliwe jest zawarcie ugody. Jak wyjaśnił Naczelny Sąd Administracyjny w postanowieniu z dnia 11 lutego 2009 r., sygn. akt II GSK 749/08, „(...) w szeroko rozumianym postępowaniu związanym z ochroną konkurencji i konsumentów ustawodawca wprowadził dwie fazy postępowania, tworzące jedną całość. Pierwsza toczy się w ramach szczególnego postępowania przed Prezesem UOKiK i kończy wydaniem przez niego odpowiedniej decyzji, druga toczy się już w ramach postępowania cywilnego i kończy wydaniem wyroku przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów. Ta pierwsza faza postępowania stanowi w istocie „przedinstancję” sądową. Zarówno jednak w „przedinstancji”, jak i w toku wszystkich instancji sądowych rozpatrywane sprawy

---

⁹ Zob. Joanna Bodio, *Komentarz aktualizowany do art. 10 Kodeksu postępowania cywilnego*, LEX (dostęp z dnia 18 marca 2019 r.)

zachowują swój publicznoprawny charakter.”. Podobny pogląd wyrażono także w doktrynie¹⁰.

Z uwagi na fakt, że sprawy należące do właściwości SOKiK w wielu przypadkach mogłyby zakończyć się w drodze polubownego zakończenia sporu między organem administracji publicznej a skarżącym, uzasadnione jest wprowadzenie możliwości zawarcia porozumienia kończącego spór bez konieczności wydania wyroku.

Projektowana regulacja zakłada, że w sprawach przed SOKiK, o których mowa w art. 479²⁸ § 1 pkt 1 k.p.c., strony mogą zawrzeć porozumienie w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów (porozumienie) w przedmiocie utrzymania, uchylecia albo zmiany zaskarżonej decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: UOKiK) w całości albo w części.

Porozumienie ma być alternatywną w stosunku do wyroku formą zakończenia sprawy, która w wyniku skargi trafiła do sądu. Strony będą miały przy tym do dyspozycji szerszy katalog możliwych rozstrzygnięć niż SOKiK. Przykładowo będą mogły uzgodnić cofnięcie skargi przez skarżącego.

Przystąpienie do rozmów między stronami i wyrażenie gotowości do podjęcia się prac nad rozwiązaniem sporu poza sądem będzie dobrowolne.

Porozumienie będzie mogło być zawarte zarówno w toku postępowania zainicjowanego skargą, jaki i postępowania odwoławczego, kasacyjnego oraz w sprawach przekazanych do ponownego rozpoznania. Założenie to jest oparte na analogii do spraw cywilnych, w których mimo braku wyraźnych regulacji w k.p.c. w tym zakresie zawarcie ugody przed sądem II instancji i przed Sądem Najwyższym¹¹ nie wzbudza większych kontrowersji. Z tego względu w projektowanym art. 479^{30e} k.p.c. wskazano, że przepisy o porozumieniu stosuje się odpowiednio także w postępowaniu apelacyjnym i kasacyjnym.

Przedmiotem porozumienia będzie rozstrzygnięcie sprawy, w granicach dopuszczalnych przez przepisy prawa materialnego i prawa proceduralnego właściwe w danej sprawie.

W projektowanym art. 479^{30b} k.p.c. przyjęto, że sąd obligatoryjnie zawiesi postępowanie na zgody wniosek stron zamierzających zawrzeć porozumienie, na okres do trzech miesięcy, a także że na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów okres zawieszenia może

---

¹⁰ Zob. Grzegorz Jędrejek, *Komentarz do art. 479²⁸ Kodeksu postępowania cywilnego*, LEX (dostęp z dnia 18 marca 2019 r.).

¹¹ Zob. postanowienie SN z dnia 17 października 2008 r., I CSK 552/07.

zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać załatwieniu sprawy w drodze porozumienia. W przypadku gdy upłynie okres, na który zawieszono postępowanie i mimo to nie zawarto porozumienia, sąd z urzędu podejmie postępowanie. Przed upływem okresu, na który zawieszono postępowanie, sąd postanowi natomiast o podjęciu postępowania na wniosek strony, o ile uprawdopodobni ona, że porozumienie nie zostanie zawarte. Okres zawieszania postępowania ma zapewnić stronom dogodne warunki do przedstawienia swoich propozycji i podjęcia próby sformułowania propozycji rozwiązania sporu.

W dodawanym art. 479³⁰ § 2 k.p.c. proponuje się, aby w przypadku chęci rozwiązania sporu przez strony w drodze porozumienia i zawieszania z tego powodu postępowania sąd wstrzymywał wykonanie decyzji do czasu zatwierdzenia porozumienia albo podjęcia postępowania na wniosek strony. Ma to zapewnić skarżącemu ochronę przed ewentualnymi negatywnymi skutkami związanymi z wykonaniem decyzji, która jest przedmiotem skargi.

Na postanowienie w przedmiocie wstrzymania wykonania decyzji nie będzie przysługiwało zażalenie. Podobnie jak ma to miejsce w obecnym przepisie o możliwości wstrzymania wykonania decyzji¹². Postanowienie to nie kończy postępowania w sprawie. Nie jest także wymienione w art. 394 § 1 k.p.c. wśród postanowień wpadkowych, na które służy zażalenie.

Jeśli strony uzgodnią treść porozumienia i następnie je zawrą, zgodnie z projektowanym art. 479^{30c} k.p.c., sąd niezwłocznie przeprowadzi postępowanie w przedmiocie zatwierdzenia porozumienia. Jeżeli porozumienie będzie polegało na wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdzi je przez nadanie klauzuli wykonalności. W przeciwnym przypadku sąd zatwierdzi porozumienie postanowieniem na posiedzeniu niejawnym. Porozumienie, które zatwierdzono przez nadanie klauzuli wykonalności, będzie tytułem wykonawczym. Rozwiązanie to jest podobne do procedury zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem. W szczególności, na wzór art. 183¹⁴ § 3 k.p.c., przesłankami odmowy nadania klauzuli wykonalności albo zatwierdzenia porozumienia, w całości albo w części, jest sprzeczność z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzanie do obejścia prawa, a także niezrozumiałość lub sprzeczność.

W celu zapewnienia kontroli prawidłowości decyzji sądu co do zatwierdzenia porozumienia umożliwione zostanie złożenie zażalenia na postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia porozumienia (projektowany art. 394 § 1 pkt 10² k.p.c.).

---

¹² Por. Tadeusz Ereciński, Komentarz do art. 479³⁰ k.p.c. w: *Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze*, (red.) J. Gudowski K. Weitz, 2016.

Porozumienie po jego zatwierdzeniu będzie miało moc na równi z wyrokiem SOKiK (projektowany art. 479^{30c} § 4 k.p.c).

Zatwierdzenie porozumienia będzie stanowić podstawę do umarzenia postępowania (projektowany art. 479^{30d}).

Dla zapewnienia możliwości zawarcia porozumienia w związku z postępowaniem przed SOKiK przez podmioty inne niż Prezes UOKiK proponuje się dodanie art. 479^{52a}, art. 479^{63a}, art. 479^{74a}, art. 479^{85a} k.p.c. stanowiących, że analogiczne zmiany obejmą postępowania przed tym sądem w sprawach, w których stroną jest:

- 1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki;
  - 2) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
  - 3) Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego oraz
  - 4) dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie będący organem regulacyjnym, o którym mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018 r. poz. 1152).
- 2) *Wyłączenie z egzekucji kwot pieniężnych niezbędnych przedsiębiorcy i jego rodzinie na niezbędne utrzymanie (art. 3 pkt 8 projektu).*

Zgodnie z przepisami ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (art. 829 pkt 5), nie podlegają egzekucji pieniądze osób pobierających płacę niezbędne tym osobom na utrzymanie swoje i rodziny przez dwa tygodnie.

Propozycja jest komplementarna w stosunku do zmiany wprowadzanej w ustawie Prawo bankowe (pkt 17 uzasadnienia) i obejmuje wprowadzenie do Kodeksu postępowania cywilnego przedmiotowego ograniczenia egzekucji w zakresie posiadanych przez przedsiębiorców pieniędzy niezbędnych do utrzymania siebie i rodziny przez dwa tygodnie.

- 4. Zmiany w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 4 projektu), ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (art. 5 pkt 1 projektu), ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (art. 9 pkt 2 i 3 projektu), ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 11 projektu), ustawie z dnia 15 lutego 1992**

r. o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 12 projektu), w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (art. 15 projektu), ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (art. 16 projektu), w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (art. 17 pkt 2 lit. a projektu), ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (art. 19 pkt 1 projektu), ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (art. 23 pkt 2 projektu), ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (art. 24 projektu), ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 25 projektu), ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (art. 26 pkt 1 projektu), ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (art. 32 pkt 1 lit. a projektu), ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (art. 34 pkt 2 projektu), ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (art. 35 pkt 1 lit. a i pkt 2 projektu), ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (art. 36 pkt 10 projektu), ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (art. 38 pkt 2 projektu), ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (art. 39 pkt 1 projektu), ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (art. 40 projektu), ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (art. 42 projektu), ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (art. 51 projektu), ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (art. 55 projektu), ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (art. 56 projektu), ustawie z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych (art. 66 projektu), ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (art. 69 pkt 2 projektu), ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (art. 70 pkt 1 projektu).

Proponowane zmiany mają na celu dostosowanie przepisów ustaw w związku ze zmianą tytułu ustawy wprowadzającej zarząd sukcesyjny z „o zarządzie sukcesyjnym

przedsiębiorstwem osoby fizycznej” na „o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw”.

5. Zmiany w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (art. 5 pkt 2 projektu).

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 229 § 1 Kodeksu pracy, orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w przypadku zmiany pracodawcy jest ważne 30 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy. Po upływie tego terminu pracownik, nawet jeżeli będzie wykonywał pracę tego samego rodzaju i w tych samych warunkach, musi przejść wstępne badania lekarskie pomimo posiadania aktualnego orzeczenia lekarskiego. Natomiast pracownicy, którzy nadal wykonują pracę w tych samych warunkach u tego samego pracodawcy w okresie ważności orzeczenia lekarskiego, nie muszą przechodzić badań lekarskich. Obowiązek odbycia wstępnych badań lekarskich pracowników powinien wynikać ze zmiany warunków pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie, a nie z samego faktu zmiany pracodawcy. Tym samym pracownik nie powinien podlegać wstępnym badaniom lekarskim, jeżeli posiada aktualne orzeczenie lekarskie. Obecne brzmienie art. 229 § 11 Kodeksu pracy nakłada na pracodawców nieuzasadniony obiektywnymi kryteriami obowiązek, który zwiększa koszty ich działalności. Zaproponowana zmiana sprzyja mobilności pracowników oraz służy uelastycznieniu procesu zatrudnienia.

6. Zmiana w ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (art. 6 projektu).

Kwestie czasu pracy pracowników Biura Rzecznika MŚP są regulowane w istotnej mierze przepisami ustawy o pracownikach urzędów państwowych (dalej: upup). Zgodnie z art. 30 ust. 1 upup rozkład czasu pracy w tygodniu oraz jego wymiar w poszczególnych dniach tygodnia ustala kierownik urzędu zgodnie z zasadami określonymi w drodze rozporządzenia przez Prezesa Rady Ministrów. Na podstawie tego upoważnienia ustawowego zostało wydane rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie czasu pracy pracowników urzędów administracji rządowej. Zakres podmiotowy tego rozporządzenia nie obejmuje jednak Biura Rzecznika MŚP, co oznacza, że jego przepisy nie mają zastosowania do ustalania rozkładu czasu pracy pracowników Biura.

Należy zauważyć, że w przepisie art. 48 ust. 1a upup pracownicy określonych urzędów zostali wyłączeni spod stosowania wobec nich m.in. art. 30 ust. 1 upup, z jednoczesnym przypisaniem kierownikowi danego urzędu kompetencji do ustalania rozkładu czasu pracy i jego wymiaru w poszczególnych dniach tygodnia. Także i wskazane w tym przepisie odesłanie nie obejmuje jednak Biura Rzecznika MŚP.

Należy w tym miejscu zauważyć, iż Rzecznik, zgodnie z założeniami ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, nie jest organem administracji rządowej. Dla właściwej realizacji jego zadań konieczne jest ponadto zagwarantowanie mu jak największej dozy niezależności od organów administracji publicznej. Warto także wspomnieć, że ustawa - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej w art. 9 przewidywała zmianę w upup, na mocy której w art. 1 ust. 1, określającym zakres stosowania tej ustawy, w pkt 7b dodano Biuro Rzecznika MŚP. Umieszczenie Biura w art. 1 ust. 1, nie zaś w ust. 2, wskazuje w sposób jednoznaczny, że uznano Rzecznika MŚP za organ administracji publicznej nie wchodzący w skład administracji rządowej. Niemniej spowodowało to, że z jednej strony Biuro Rzecznika nie zostało wyłączone spod stosowania art. 30 ust. 1 upup, z drugiej zaś strony przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 30 ust. 1 upup nie obejmują formalnie Biura. Powstała w ten sposób luka prawna powinna zostać usunięta przez odpowiednią zmianę stanu prawnego. Zwraca uwagę, że w chwili obecnej pracownicy Biura Rzecznika MŚP znajdują się w gorszej sytuacji niż pracownicy analogicznych urzędów, takich jak Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich czy Biuro Rzecznika Praw Dziecka. Nie mogą bowiem liczyć na wyznaczenie dnia wolnego od pracy ani przez kierownika urzędu (Rzecznika MŚP) ani przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Zaproponowana nowelizacja razem z uprawnieniem do samodzielnego ustalania przez kierownika urzędu rozkładu czasu pracy w tygodniu i jego wymiaru w poszczególnych dniach tygodnia, dodaje także kompetencję Rzecznika MŚP do określania stanowisk, na których zatrudnieni pracownicy są urzędnikami państwowymi, a także określenia wykazu stanowisk objętych aplikacją administracyjną oraz zasad i trybu odbywania tej aplikacji. Określające je normy sprzężone są w tożsamej jednostce redakcyjnej, a przyznanie wyrażonych w nich kompetencji wpisuje się w założoną ideę autonomii Rzecznika MŚP.

Jednocześnie jednak proponuje się utrzymać dotychczasową praktykę w zakresie ustalania regulaminu wynagradzania w urzędzie oraz dysponowania i podwyższania w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia dodatkowego funduszu nagród dla urzędników

państwowych za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, pozostawiając ją nadal w gestii Rady Ministrów. By było to możliwe, konieczna jest zmiana polegająca na dodaniu do upup nowego przepisu, tj. art. 48 ust. 1d.

7. Zmiany w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (art. 7 projektu), w ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (art. 10 projektu), w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (art. 18 projektu), w ustawie z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych (art. 29 projektu), ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (art. 33 projektu), w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (art. 58 pkt 2 projektu), ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (art. 68 projektu).

Milczące załatwienie sprawy i postępowanie uproszczone w Kodeksie postępowania administracyjnego mają charakter ramowy. Oznacza to, że podstawę prawną do zastosowania tych instytucji stanowić ma przepis prawa materialnego w ustawie odrębnej, nakazujący stosowanie w danej kategorii spraw odpowiednich przepisów k.p.a.

Kodeks przewiduje dwie postaci milczącego załatwienia sprawy – w przypadku milczącej zgody milczenie organu jest docelowym sposobem rozstrzygnięcia sprawy. W przypadku złożenia prawidłowego i kompletnego wniosku organ zostaje niejako zwolniony z konieczności podejmowania działań. Dopiero w przypadku nieprawidłowości organ wydaje decyzję - sprzeciw. W drugim wariantcie milczące załatwienie sprawy ma charakter instytucji eliminującej przewlekłość. Jeżeli organ nie dotrzyma terminu na rozstrzygnięcie sprawy – powstaje automatycznie skutek wydania decyzji zgodnej z wnioskiem strony. Jest to milczące zakończenie postępowania.

Postępowanie uproszczone zmierza z kolei do ograniczenia formalizmu procesowego w sprawach o nieskomplikowanym stanie faktycznym i prawnym. Przyspiesza postępowanie i ogranicza obowiązki organu. Z założenia należy w tej procedurze stosować milczące załatwienie sprawy, ale nie jest to konieczne. Kwestia ta może być w ustawie odrębnej uregulowana inaczej.

Szybkość działania i ograniczenie formalizmu procesowego to kluczowe oczekiwania wobec dobrej i skutecznej administracji. Okoliczności przemawiające za wprowadzeniem milczącego załatwienia sprawy to przede wszystkim wszczynanie postępowań na wniosek

oraz stosunkowo niewielki stopień skomplikowania spraw pod względem faktycznym i prawnym. W przypadku powyższych spraw nie zachodzi również poważne ryzyko naruszenia interesu publicznego czy pewności obrotu w wyniku ewentualnego niezamierzonego milczącego załatwienia sprawy. W związku z proponowanymi zmianami, w przypadku niektórych procedur konieczne będzie opracowanie urzędowych formularzy, na których mogłyby być składane odpowiednie wnioski. Wzór wniosku powinien określać dokumenty, które strona obowiązkowo załącza do wniosku.

- Zmiany w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych wprowadzają przepisy o postępowaniu uproszczonym oraz, w ograniczonym zakresie, przepisy o milczącej zgodzie lub milczącym załatwieniu sprawy w odniesieniu do pięciu postępowań:

- odmowy wyrażenia zgody na przebudowę lub remont obiektów budowlanych lub urządzeń istniejących w pasie drogowym, a niezwiązanych z gospodarką drogową lub obsługą ruchu (art. 38 ust. 3) – postępowanie uproszczone z uwzględnieniem milczącej zgody;
- udostępnienia kanału technologicznego albo odmowa udostępnienia tego kanału (art. 39 ust. 7ac) – postępowanie uproszczone z uwzględnieniem milczącej zgody;
- ustalenia warunków zajęcia pasa drogowego w razie konieczności usunięcia awarii urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego (art. 40 ust. 14a) – postępowanie uproszczone z wyjątkiem milczącego załatwienia sprawy;
- przeniesienia decyzji o zezwoleniu na zajęcie pasa drogowego na cele związane z infrastrukturą telekomunikacyjną (art. 40e) – postępowanie uproszczone z uwzględnieniem milczącego zakończenia postępowania;
- odmowy na usytuowanie obiektu budowlanego przy drodze w odległości mniejszej niż określona w art. 43 ust. 1 ustawy o drogach publicznych (art. 43 ust. 2) – postępowanie uproszczone z uwzględnieniem przepisów o milczącym zakończeniu postępowania.

Postępowanie, o którym mowa w art. 38 ust. 3 ustawy, dotyczy wyłącznie przebudowy lub remontu obiektów budowlanych lub urządzeń już istniejących w pasie drogowym, niezwiązanych z gospodarką drogową lub obsługą ruchu, które nie powodują zagrożenia i utrudnień ruchu drogowego i nie zakłócają wykonywania zadań zarządu drogi. W praktyce

więc wniosek o wszczęcie postępowania powinien zawierać trzy elementy o charakterze merytorycznym: oznaczenie strony, opis obiektu budowlanego lub urządzenia wraz z lokalizacją oraz opis planowanych robót (przebudowy bądź remontu). Powyższe kwestie stanowią oczywiste elementy wniosku o udzielenie zgody, o której mowa w art. 38 ust. 3 ustawy, i nie ma potrzeby regulowania w przepisach urzędowego wzoru tego wniosku.

W przypadku decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 7 ustawy, wzór wniosku o udostępnienie kanału technologicznego, zgodnie z ust. 7k tego przepisu, określa, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu. Aktualnie w przedmiotowym zakresie obowiązuje rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie udostępniania kanału technologicznego przez zarządców dróg publicznych oraz wysokości stawek opłat za udostępnienie 1 mb kanału technologicznego (Dz.U. z 2016 r. poz. 957). W związku z tym, nie ma potrzeby przygotowywania dodatkowych przepisów dotyczących urzędowego wzoru wniosku o wszczęcie postępowania.

W odniesieniu do decyzji wydawanych w razie konieczności usunięcia awarii urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, a znajdujących się w pasie drogowym (art. 40 ust. 14a ustawy) wskazać należy na okoliczności, w których postępowanie to jest wszczynane. Prowadzący roboty, po zlokalizowaniu awarii jest bowiem zobowiązany niezwłocznie zawiadomić zarządcę drogi oraz w porozumieniu z nim określać termin i powierzchnię zajętego pasa drogowego. Zachodzi tu więc konieczność pilnych i odformalizowanych ustaleń (np. drogą telefoniczną), wynikiem których będzie formalne wydanie decyzji, o których mowa w art. 40 ust. 14a ustawy. Wyklucza to możliwość wprowadzenia urzędowego wzoru wniosku o wszczęcie postępowania – takie rozwiązanie, wykluczające możliwość prowadzenia odformalizowanych ustaleń na linii strona-organ mogłoby utrudnić szybkie usuwanie awarii, co z kolei mogłoby negatywnie wpłynąć na poziom bezpieczeństwa ruchu.

Przepis art. 40e ustawy przewiduje, że organ, który udzielił zezwolenia na zajęcie pasa drogowego na cele związane z infrastrukturą telekomunikacyjną, przynosi, w drodze decyzji, na rzecz podmiotu będącego nabywcą tej infrastruktury, na jego wniosek, prawa i obowiązki wynikające z tego zezwolenia. W związku z faktem, że we wniosku o wszczęcie przedmiotowego postępowania należy w praktyce zawrzeć wyłącznie podstawowe informacje, to jest wskazanie infrastruktury oraz jej zbywcy i nabywcy, nie ma podstaw aby

w przedmiotowym zakresie wprowadzać urzędowy formularz wniosku o wszczęcie postępowania.

Jak wynika z brzmienia art. 43 ust. 2 ustawy, usytuowanie obiektu budowlanego przy drodze, o której mowa w ust. 1 lp. 3 tabeli, w odległości mniejszej niż określona w ust. 1 tego przepisu, może nastąpić za zgodą zarządcy drogi, ale wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Oznacza to konieczność bardzo szczegółowego, opisowego uzasadnienia wniosku o wydanie decyzji w przedmiocie zgody na usytuowanie obiektu budowlanego, wykazującego, że taki wyjątkowy przypadek ma rzeczywiście miejsce. Powyższa okoliczność w praktyce wyklucza, zasadność stosowania w przedmiotowym zakresie urzędowego wzoru formularza wniosku o wszczęcie postępowania.

- Nowelizacja ustawy z dnia z 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej ma na celu uproszczenie procedur:

- wydania pozwolenia na rozpalenie ognisk na terenie pasa technicznego (np. plaża) (art. 37) – postępowanie uproszczone z wyłączeniem działu II rozdziału 8a k.p.a.;
- wydania pozwolenia na przeprowadzanie ceremonii i krótkoterminowych imprez w obrębie pasa technicznego bez wznoszenia obiektów tymczasowych (art. 37) – postępowanie uproszczone z wyłączeniem działu II rozdziału 8a k.p.a.;
- wydania pozwolenia na wjazd na teren pasa technicznego przez przedsiębiorców lub instytucje (art. 37) – postępowanie uproszczone z wyłączeniem działu II rozdziału 8a k.p.a.

Wskazane powyżej procedury odnoszą się do postępowań, które związane są z wykorzystywaniem pasa technicznego do innego celu niż określony w art. 36 ust. 2 pkt 1 stosowania przepisów o postępowaniu uproszczonym, o którym mowa w rozdziale 14 działu II ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 36 ust. 2 pkt 1 ustawy odnosi się do rozpalania ogniska na plaży, używania pojazdu silnikowego lub zaprzęgowego lub motoroweru, przeprowadzania imprez, uroczystości i ceremonii bez wznoszenia obiektów tymczasowych. Są to sprawy powtarzalne o relatywnie prostym charakterze, co uzasadnia wprowadzenie stosowania postępowania uproszczonego. Jednocześnie w tych postępowaniach zachodzi konieczność zakończenia sprawy w drodze decyzji administracyjnej ustalającej warunki wykorzystania pasa technicznego, gdyż zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji

morskiej, pas techniczny może być wykorzystywany do innego celu niż określony w art. 36 ust. 2 pkt 1, za zgodą właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego, wydaną w drodze decyzji, która jednocześnie określa warunki takiego wykorzystania.

Z tego względu nie jest jednak możliwe w tego typu sprawach zastosowanie przepisów o milczącym załatwieniu sprawy. W myśl art. 163b § 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu uproszczonym stosuje się przepisy o milczącym załatwieniu sprawy, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Mając na uwadze tę regulację, projekt wyłącza stosowanie przepisów o milczącym załatwieniu sprawy, tj. przepisów rozdziału 8a działu II ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Projektowany art. 37 ust. 1g przewiduje, że minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór urzędowego formularza wniosku o wydanie zgody w sprawie wykorzystywania pasa technicznego do innego celu niż określony w art. 36 ust. 2 pkt 1 oraz wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosku mając na uwadze potrzebę zapewnienia jednolitości wniosków i sprawnej realizacji zadań w tym zakresie. Proponowane upoważnienie ma na celu ujednoczenie składanych wniosków w postępowaniach tego typu, a także wypełnienie dyspozycji art. 163c § 1 – 4 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

- W projektowanym art. 424a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne przesądza się jednoznacznie, że w zakresie nieuregulowanym w rozdziale 4 Działu IX ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, do zgłoszeń wodnoprawnych stosuje się przepisy o milczącym załatwieniu sprawy, o których mowa w rozdziale 8a działu II ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. Art. 423 ust. 4 ustawy Prawo wodne przewiduje, w przypadku niezpełnienia brakujących dokumentów lub informacji, wniesienie sprzeciwu, w drodze decyzji, przez organ właściwy do wydania zgody wodnoprawnej. Z tego względu do sprzeciwu, o którym mowa w rozdziale 4 działu IX ustawy Prawo wodne, będą miały zastosowanie przepisy rozdziału 8a działu II ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, które dotyczą instytucji prawnej milczącej zgody, tj. sytuacji nie wniesienia sprzeciwu w drodze decyzji.

- W przypadku wpisu na listę stałych mediatorów dokonywanego zgodnie z art. 157b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, proponuje się zastosowanie milczącej zgody. Prezes sądu okręgowego po zapoznaniu się z wnioskiem mediatora o wpis,

nie mając zastrzeżeń do jego kwalifikacji, dokonuje wpisu i tym samym zamyka postępowanie. Obecnie na listach prowadzonych przez prezesów sądów okręgowych wpisanych jest ok. 2,5 tys. stałych mediatorów. Aby móc ubiegać się o wpis na listę, mediator musi spełnić wymagania określone w ustawie z dnia 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów. Oznacza to, że mediator znajdujący się na liście ma potwierdzone kwalifikacje i w pewnym sensie otrzymuje rekomendację sądu.

W załączniku do obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie prowadzenia listy stałych mediatorów (Dz. U. poz. 122) określony został wzór formularza wniosku o wpis na listę stałych mediatorów. Brzmienie rozporządzenia, w tym jego załącznika, jest wynikiem realizacji wytycznych do jego wydania określonych w art. 157f u.s.p., zgodnie z którym Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, m.in. wzór formularza wniosku o wpis na listę stałych mediatorów, uwzględniając potrzebę zapewnienia wiarygodnej i aktualnej informacji o stałych mediatorach, jednolitości wniosków i sprawnego przebiegu procedury wpisu na listę stałych mediatorów. Tak sformułowane wytyczne nie wykluczają zastosowania tego samego wzoru formularza w sytuacji, w której wpisu na listę dokonuje się w przypadku niewydania decyzji o wpisie w określonym terminie (milcząca załatwienie sprawy). W związku z powyższym, nie zachodzi potrzeba określenia odrębnego wzoru formularza wniosku o wpis na listę stałych mediatorów stosowanego tylko w przypadku milczącego załatwienia sprawy.

- W ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie proponuje się zastosowanie do procedury wpisu do ewidencji uczniowskich klubów sportowych przepisów działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60). Zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy o sporcie uczniowski klub sportowy podlega wpisowi do ewidencji prowadzonej przez starostę właściwego ze względu na siedzibę klubu. Wpisu i wykreślenia wpisu z ewidencji dokonuje się na podstawie wniosku. Wpis, odmowa wpisu do ewidencji i wykreślenie wpisu z ewidencji następuje w drodze decyzji.

Zgodnie z intencją ustawodawcy, który w 2010 r. opracował projekt nowej ustawy o sporcie uczniowski klub sportowy jest szczególnym rodzajem klubu sportowego, który ma zrzeszać jako swoich członków, w szczególności uczniów, rodziców i nauczycieli, a procedury związane z jego funkcjonowaniem powinny być możliwie uproszczone. Na tym tle

zastosowanie postępowania uproszczonego do procedury wpisu do ewidencji uczniowskich klubów sportowych jest zasadne oraz zgodne z celem funkcjonowania odrębnej formy działalności klubu sportowego jakim jest uczniowski klub sportowy.

Konsekwencją wprowadzonej zmiany będzie uproszczone, a więc szybsze uzyskanie wpisu do ewidencji przez uczniowski klub sportowy, a tym samym uzyskanie osobowości prawnej, która umożliwi jego pełnoprawne funkcjonowanie.

- W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia przez Głównego Lekarza Weterynarii scenariusza lub programu występu zwierząt wykorzystywanych do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia o ochronie zwierząt, proponuje się wprowadzenie trybu milczącej zgody określonego w art. 122a § 2 pkt 2 k.p.a. Wprowadzenie trybu postępowania uproszczonego określonego w art. 163b § 1 k.p.a w tym przypadku nie wydaje się zasadne, ponieważ w postępowaniu tym należy pozostawić organowi uprawnienie do gromadzenia dodatkowych dowodów w celu stwierdzenia, że czynności, które będą wykonywane z udziałem zwierząt, nie spowodują zadawania zwierzętom bólu lub cierpienia. Wybór trybu milczącej zgody, a nie milczącego zakończenia postępowania, ma na celu zapewnienie szerszych możliwości w zakresie kontroli spełniania przez wnioskodawcę wymagań do prowadzenia działalności.

- W przypadku ustawy dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych proponuje się zastosowanie przepisów Działu II Rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego do procedur:

- wydania zgody na przeprowadzenie dodatkowej gonitwy (art. 20) – postępowanie uproszczone;
- wydania pozwolenia na kierowanie stajnią wyścigową (art. 21b ust 3) – postępowanie uproszczone;
- udzielenia licencji na trenowanie koni (art. 21c ust. 6) – postępowanie uproszczone
- udzielenia licencji na dosiadanie (powożenie) koni (art. 21d ust. 5) – postępowanie uproszczone;
- udzielenia licencji na pełnienie funkcji sędziego wyścigowego (art. 21e) – postępowanie uproszczone.

Czas trwania przedmiotowych postępowań w praktyce jest krótki i nie przekracza 1 miesiąca. W sprawach tych nie występują zatem długotrwałe postępowania dowodowe. W większości tych przypadków w postępowaniach tych są corocznie odnawiane uprawnienia tym samym osobom. Jednocześnie, ze względu na łatwość posługiwania się tymi dokumentami dla strony korzystniejsze jest uzyskanie wnioskowanego pozwolenia lub licencji, a nie zaświadczenia o milczącym załatwieniu sprawy. Ponadto, o wydanie takiego zaświadczenia strona musiałaby dodatkowo wnioskować, co byłoby dla niej dodatkowym obciążeniem.

8. Zmiany w ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (art. 8 projektu).

1) Rozszerzenie katalogu form prowadzenia działalności gospodarczej przez rzemieślników (art. 8 pkt 1 projektu).

Zgodnie z aktualnym brzmieniem ustawy o rzemiośle, rzemiosłem jest wykonywanie działalności gospodarczej jedynie przez osobę fizyczną, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji tej osoby i jej pracy własnej, w imieniu własnym i na rachunek tej osoby - jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub wspólników spółki cywilnej osób fizycznych.

Aktualny stan powoduje zatem trudności w rozpoczynaniu działalności gospodarczej w rzemiośle w innych formach niż działalność gospodarcza podlegająca wpisowi do CEIDG (przedsiębiorcy – osoby fizyczne). Obecnie osoby, które zamierzają rozpocząć działalność w oparciu o posiadane zawodowe kwalifikacje (np. dyplom mistrza lub świadectwo czeladnika w danej dziedzinie) nie mogą wybrać jako formy prowadzenia działalności gospodarczej spółki prawa handlowego, tj. spółki jawnej czy kapitałowej. Są niejako „skazane” na podjęcie działalności gospodarczej na podstawie wpisu w CEIDG, a w przypadku wspólnego z innym przedsiębiorcą (ale tylko rzemieślnikiem) wykonywania działalności gospodarczej – na zawarcie umowy spółki cywilnej. Jednocześnie aktualna definicja wskazuje, że rzemiosło może być wykonywane przez średniego przedsiębiorcę (zatrudnienie średnioroczne poniżej 250 osób oraz roczny obrót netto nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro), który z uwagi na rozmiar i charakter produkcji, jej organizację i ciągłość, wybiera jako formę wykonywania działalności gospodarczej spółkę prawa handlowego. Wielkość firmy jest zatem czynnikiem decydującym o jej formie prawno-

organizacyjnej. Wśród firm mikro dominują osoby fizyczne prowadzące własną działalność gospodarczą, ale wraz ze wzrostem wielkości firmy na znaczeniu coraz bardziej zyskują inne formy prawne, przede wszystkim spółki z o.o. lub jawne.

Dostępne formy prawne prowadzenia rzemieślniczej działalności gospodarczej nie są więc w pełni adekwatne do potrzeb zgłaszanych przez przedsiębiorców oraz samorząd gospodarczy.

Tak skonstruowana definicja rzemiosła, zakładająca konieczność posiadania przez co najmniej jednego ze współników kwalifikacji zawodowych sprawia, że wykonywanie działalności gospodarczej w danej branży np. cukierniczej, kosmetycznej będzie oparte na wysokich standardach.

Rozszerzenie definicji o spółki osobowe i kapitałowe umożliwi większej grupie przedsiębiorców kształcenie młodzieży w ramach dualnego systemu kształcenia. Nauka w rzemiośle łączy bowiem naukę u rzemieślnika (praktyka) z kształceniem w szkole (nauka teoretyczna), przyczyniając się do budowy nowego zaplecza przyszłych fachowców, którzy zasilają potencjał firm. Jednocześnie młodzież uzyska dostęp do szerszej oferty edukacyjnej (w wielu przypadkach dostęp do nowoczesnych, innowacyjnych linii produkcyjnych) w ramach praktyki realizowanej w spółkach prawa handlowego.

Należy podkreślić, że firmy rzemieślnicze to głównie firmy rodzinne. Poprzez udział w spółkach osobowych i kapitałowych członków najbliższej rodziny możliwy będzie transfer wiedzy, doświadczenia w zarządzaniu oraz wspólnego wypracowania strategii dalszego rozwoju firmy z zachowaniem indywidualnych dla danego biznesu i rodziny wartości. Tym samym możliwa będzie sukcesja międzypokoleniowa, dzięki której dana firma rzemieślnicza będzie miała szansę istnieć i rozwijać się nadal. Rozszerzenie definicji rzemiosła o inne formy prawne prowadzenia działalności gospodarczej będzie zapobiegała likwidacji firm rzemieślniczych wraz ze śmiercią przedsiębiorcy – rzemieślnika.

Biorąc pod uwagę konieczność stworzenia warunków do rozwoju firm rzemieślniczych mających głównie charakter rodzinny, które pozwolą na dobór optymalnej dla danej działalności gospodarczej formy prawnej zapewniającej szybkie reagowanie na zmiany zachodzące w otoczeniu biznesowym, istnieje potrzeba wprowadzenia regulacji, które zapewni odpowiednią elastyczność i swobodę działania.

2) Udostępnianie w CEIDG informacji o kwalifikacjach rzemieślnika (art. 8 pkt 2 i 4 projektu).

Zmiana w art. 3 oraz 11 ustawy o rzemiośle wynika z dostosowania do zmian planowanych w ustawie o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy polegających na udostępnianiu w CEIDG informacji o posiadanych przez rzemieślnika kwalifikacjach (dyplomie mistrza lub czeladnika). Przepis ma na celu stworzenie podstawy do publikowania ww. danych za pośrednictwem CEIDG.

Informacje w zakresie posiadanych przez rzemieślnika uprawnień będą podpisywane przez poszczególne izby rzemieślnicze na wniosek przedsiębiorcy. W związku z powyższym, niezbędne jest rozszerzenie zakresu zadań izb rzemieślniczych o zadania wynikające z ustawy o CEIDG i PIP.

3) Aktualizacja przepisów (art. 8 pkt 3 projektu).

Proponowana zmiana w ustawie o rzemiośle ma na celu usunięcie niewłaściwego odesłania w przepisie art. 4 ust. 5. Norma tam zawarta odwołuje się bowiem do „art. 19 ustawy wymienionej w art. 1”. Takie odesłanie było poprawne w czasach, gdy obowiązywała jeszcze ustawa o swobodzie działalności gospodarczej, która to przed 30 kwietnia 2018 r. wymieniona była w treści art. 1. Jednak wraz z wejściem w życie tzw. „Konstytucji Biznesu” ustawa o swobodzie działalności gospodarczej została zastąpiona przez ustawę - Prawo przedsiębiorców; odpowiednia zmiana dostosowawcza nastąpiła także w treści art. 1 ustawy o rzemiośle. Modyfikacji nie uległ jednak przepis art. 4 ust. 5, przez co obecnie odsyła on do normy Prawa przedsiębiorców traktującej o zupełnie innej kwestii (tj. dokonywania i przyjmowania płatności przez przedsiębiorców, nie zaś uprawnień zawodowych). Co istotne, w obecnym stanie prawnym żaden przepis Prawa przedsiębiorców nie reguluje bezpośrednio materii, której dotyczył niegdyś przepis art. 19 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Z tego powodu konieczne jest dokonanie takiej modyfikacji brzmienia art. 4 ust. 5 ustawy o rzemiośle, które zapewni z jednej strony zachowanie wyrażonego tam obowiązku, z drugiej zaś – nie będzie odsyłało do treści innych aktów prawnych.

9. Zmiany w ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (art. 9 pkt 1 i 4, 5 projektu).

Proponowana zmiana ma na celu dostosowanie przepisów ustawy w związku ze zmianą ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw. Oprócz dostosowania treści poszczególnych

przepisów, konieczne jest również rozszerzenie kompetencji notariusza w zakresie instytucji wprowadzanych ustawą.

Po drugie, przepisy ustawy dotyczące treści aktów powołania i odwołania zarządcy sukcesyjnego proponuje się uzupełnić o informację o wysokości udziału w przedsiębiorstwie w spadku, jaki przysługuje osobie powołującej lub odwołującej zarządcę sukcesyjnego. Ponadto, w celu właściwej identyfikacji zarządcy, w aktach tych proponuje się podawać datę urodzenia zarządcy, jeżeli nie posiada on numeru PESEL.

10. Zmiana w ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (art. 13 projektu).

Koncesja, w zakresie określonym w art. 37 ust. 1 pkt 3 ustawy o radiofonii i telewizji, jest udzielana w porozumieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, który zajmuje stanowisko, mając na względzie spełnienie warunków określonych w art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne. Brzmienie powyższego przepisu nie uwzględnia aktualnego poziomu rozwoju technologii, który pozwala na wyeliminowanie zakłóceń częstotliwości wykorzystywanych w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego satelitarnego. W związku z tym nie jest konieczne uzgadnianie udzielanych i zmienianych koncesji przez Przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej w zakresie dotyczącym rozpowszechniania rozsiewczego satelitarnego oraz rozpowszechniania w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego satelitarnego.

11. Zmiana w ustawie z dnia z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (art. 14 projektu).

Propozycja umożliwi budowę zbiorników na gnojówkę i gnojowicę o każdej pojemności oraz silosów na kiszonkę, na zasadach analogicznych jak w przypadku płyt do składowania obornika (art. 29 ust. 1 pkt 1 lit b ustawy Prawo budowlane), tj. w trybie zgłoszenia budowy, a tym samym wpłynie na skuteczne wdrożenie programu azotanowego i zobowiązań wynikających z dyrektywy z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanym i przez azotany pochodzenia rolniczego(91/676/EWG),

a także wykonanie wyroku TSUE z 20 listopada 2014 r. w sprawie C-356/13 Komisja Europejska przeciwko Polsce (Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Dyrektywa 91/676/EWG – Ochrona wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzenia rolniczego –Niewystarczające określenie wód zanieczyszczonych lub wód, które mogą zostać zanieczyszczone –Niewystarczające wyznaczenie stref zagrożenia – Programy działania– Środki niekompletne).

12. Zmiany w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (art. 17 projektu).

W obecnym stanie prawnym przedsiębiorstwa energetyczne składają sprawozdanie o tej samej treści do różnych organów administracji. Stanowi to nieuzasadnione obciążenie zarówno po stronie przedsiębiorstw, jak i organów administracji, które weryfikują, czy sprawozdanie zostało złożone w ustawowym terminie. Proponuje się, aby sprawozdania składane były do jednego organu – Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: URE), który następnie przekaze zestawienia zbiorcze tych sprawozdań pozostałym organom (tj. ministrowi właściwemu ds. energii, ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych, Prezesowi ARM). W przypadku wystąpienia takiej potrzeby, na wniosek tych organów Prezes URE przekazywałby im kopie sprawozdań. Proponowana zmiana wprowadziłaby znaczące ułatwienie w zakresie działań podejmowanych przez podmioty realizujące obowiązek sprawozdawczy (niższe koszty administracyjne, ale także niższe koszty opłat skarbowych ponoszonych przez przedsiębiorców, które wynikają z ustanowienia pełnomocnika do złożenia każdego sprawozdania do każdego właściwego organu).

W celu cyfryzacji ww. procesów koniecznym będzie wprowadzenie systemu teleinformatycznego w URE, który umożliwi składanie sprawozdań oraz przetwarzanie i udostępnianie danych, co ułatwi przedsiębiorcom wykonywanie ustawowych obowiązków i przyspieszy proces przetwarzania danych przez Prezesa URE. Proponowany system teleinformatyczny będzie mógł stanowić załączek platformy paliwowej stanowiącej bazę danych dotyczących sektora paliwowego, która jest ujęta w Programie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej na lata 2015-2020.

13. Zmiany w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (art. 17 pkt 2 lit. b projektu), ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (art.

19 pkt 2 projektu), ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (art. 31 projektu), ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (art. 32 projektu), ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (art. 34 pkt 1 projektu), ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (art. 35 pkt 1 lit. b projektu).

Zmiany we wskazanych ustawach są konsekwencją zmian wprowadzanych w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i mają na celu zapewnienie nabywcy przedsiębiorstwa możliwości powołania się na:

- promesę w przypadku ubiegania się o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej polegającej na wytwarzaniu, przetwarzaniu, magazynowaniu, przesyłaniu, dystrybucji oraz obrocie paliwami lub energią, skraplaniu gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego – zmiana w ustawie Prawo energetyczne,
- promesę w przypadku ubiegania się o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w tej promesie – zmiana w ustawie o ochronie osób i mienia,
- promesę w przypadku ubiegania się o udzielenie o zezwolenia w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków – zmiana w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- promesę w przypadku ubiegania się o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w tej promesie – zmiana w ustawie o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym,
- zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji – zmiana w ustawie o transporcie drogowym,
- promesę w przypadku ubiegania się o udzielenie zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w tej promesie – zmiana w ustawie Prawo farmaceutyczne.

14. Zmiana w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (art. 20 projektu).

1) Złagodzenie zasad dokonywania wpłat na PFRON (art. 20 pkt 1 projektu).

Przepis art. 21 ustawy przewiduje obowiązek dokonywania przez pracodawców comiesięcznych wpłat do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej: PFRON) z tytułu nieosiągnięcia określonego przez ustawodawcę wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Pracodawca zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany obecnie do dokonywania miesięcznych wpłat na Fundusz w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.

Z informacji uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego za 2016 r. wynika, że w Polsce funkcjonuje 3028 pracodawców (w tym przedsiębiorców, przedsiębiorstw i jednostek budżetowych) zatrudniających 24 pracowników, zaś 25 pracowników – już tylko 2395. Pierwsza grupa pracodawców nie jest objęta obowiązkiem dokonywania wpłat do PFRON, natomiast druga grupa musi takich wpłat dokonywać.

Z danych tych można wywnioskować, że obecna składka na PFRON jest czynnikiem hamującym zatrudnianie przez pracodawców kolejnych osób ponad próg 24,99 zatrudnionych w przeliczeniu na pełnym wymiar czasu pracy. Ustanowiony sztywny limit wielkości zatrudnienia może prowadzić także do chęci obejścia tego wymogu (np. zatrudnianie na umowy śmieciowe). Należy również zauważyć, że obecnie pracodawca zatrudniający 25 pracowników, w tym 1 osobę niepełnosprawną, nie korzysta ze zwolnienia w opłacaniu składki na PFRON (6% przy zatrudnieniu 25 osób stanowi 1,5 etatu).

Przedstawiona propozycja nowelizacji art. 21 ustawy, zmierza do zmniejszenia składki odprowadzanej na PFRON przez pracodawców zatrudniających od 25 do 27,99 pracowników, tak aby wysokość obowiązkowych wpłat wzrastała w miarę zwiększenia zatrudnienia i nie stanowiła tak dużego obciążenia przy przekroczeniu obecnego progu o pojedynczych zatrudnionych.

2) Niedochodzenie przez PFRON odsetek za zwłokę, jeżeli ich wysokość nie przekracza trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora za traktowanie przesyłki listowej jako poleconej (art. 20 pkt 2 projektu).

Wprowadzenie przepisu umożliwiającego niedochodzenie przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych odsetek za zwłokę, jeżeli ich wysokość nie przekracza

trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora za traktowanie przesyłki listowej jako poleconej (wartości wskazanej w art. 54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa), ma na celu zmniejszenie obciążeń administracyjno-finansowych ciążących na Beneficjentach pomocy udzielanej przez PFRON oraz leżących po stronie Funduszu w związku z prowadzonymi postępowaniami. Na PFRON, jako na jednostce sektora finansów publicznych, dysponującej środkami publicznymi, ciąży obowiązek dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych środków wraz z odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia otrzymania środków do dnia ich zwrotu. W sytuacji, gdy podmiot wezwany do zwrotu środków, nie wypełni obowiązku zwrotu kwoty we wskazanym terminie, bądź nie przedstawi dokumentów przeczących ustaleniom poczynionym przez PFRON, zostanie wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne, które może zakończyć się wydaniem decyzji administracyjnej nakazującej zwrot środków Funduszu i skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z przepisem 49f ww. ustawy o rehabilitacji (...), w przypadku, gdy decyzja stanie się ostateczna, beneficjent lub jego pełnomocnik, może zwrócić się do PFRON z wnioskiem o rozłożenie na raty lub umorzenie należności wynikającej z decyzji administracyjnej, nakazującej zwrot środków. Należy mieć jednak na uwadze, że w niniejszym zakresie będzie się toczyło osobne postępowanie administracyjne, w wyniku którego PFRON będzie zobligowany ustalić czy może dokonać umorzenia lub rozłożenia na raty, tj. czy strona spełnia warunki określone w art. 49f (w szczególności ust. 1) ww. ustawy o rehabilitacji (...).

Umorzenie odsetek, w tym odsetek nie przekraczających wartości wskazanej w art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa jest dopuszczalne, ale na wniosek strony i w przypadku spełnienia określonych warunków. W innym wypadku Fundusz zobowiązany jest dochodzić zwrotu odsetek nawet w przypadku, jeżeli ich wartość jest niewielka i wynosi kilka złotych, a nawet kilkadziesiąt groszy.

Wprowadzenie do ustawy o rehabilitacji wspomnianego przepisu umożliwiającego niedochodzenie przez Fundusz odsetek za zwłokę – stanowiłoby ułatwienie dla Beneficjentów pomocy udzielanej przez PFRON pod kątem nie tyle finansowym, jak administracyjnym. Instytucja umorzenia należności w trybie wnioskowym stanowi szczególnego rodzaju ulgę, której zastosowanie może mieć miejsce w przypadku uzasadnionym ważnym interesem dłużnika, interesem publicznym, względami gospodarczymi lub społecznymi lub innymi przyczynami zasługującymi na uwzględnienie, w szczególności w razie całkowitej nieściągalności. Stosowanie tego rodzaju ulgi oparte jest na uznaniu administracyjnym, co

oznacza, że organ może, ale nie musi skorzystać z uprawnienia określonego w tym przepisie. Beneficjent ubiegający się o umorzenie należności - w tym odsetek niezależnie od ich wielkości - w toku prowadzenia postępowania administracyjnego zobowiązany jest przedstawić szereg dokumentów, w oparciu o które Fundusz może wydać ostateczną decyzję.

Dodatkowo należy podkreślić, iż koszt postępowań administracyjnych, a następnie niejednokrotnie koszt postępowania egzekucyjnego (koszty korespondencji i wynagrodzenia pracownika) znacząco przewyższa wartość dochodzonej przez Fundusz kwoty odsetek, stąd zmiana byłaby także pozytywna dla PFRON.

15. Zmiana w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (art. 21 projektu).

Do wniosku towarzystwa o wydanie zezwolenia na utworzenie funduszu należy dołączyć m.in. zaświadczenie albo oświadczenie o wpisie do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: KRS). W związku z tym, że organ może samodzielnie ustalić te dane w ogólnodostępnej bazie KRS proponuje się zniesienie tego obowiązku.

16. Zmiany w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (art. 22 projektu).

W obecnym brzmieniu art. 44 ust. 3 ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych uprawnienie do wydawania regulaminów porządkowych przysługuje jedynie osobom, które świadczą usługi hotelarskie w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Ponadto ww. uprawnienie zostało ograniczone do świadczenia usług hotelarskich jedynie w obiektach hotelarskich. Zmiana ww. przepisu ma zatem rozszerzyć uprawnienie do wydawania regulaminów na wszystkie podmioty świadczące usługi hotelarskie.

Ponadto wydawanie regulaminów porządkowych ma być możliwe także w innych niż tylko obiekty hotelarskie, obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie. Zaproponowana zmiana ma znaczenie społeczne, gdyż wskazuje, że szczególnym uzasadnieniem dla realizacji uprawnienia do wydania regulaminu, może być zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i nieletnim, przebywającym na terenie obiektu.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Krajowym Planie Działania na rzecz Wdrażania wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka na lata 2017 – 2020, Minister Sportu i Turystyki, jako minister właściwy ds. sportu został zobowiązany do podjęcia prac nad nowelizacją przepisów dotyczących świadczenia usług hotelarskich, zawartych w ustawie o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, w celu wprowadzenia zapisów odnoszących się do zapobiegania seksualnemu wykorzystywaniu nieletnich w obiektach hotelarskich. W związku z powyższym przedmiotowa zmiana jest uzasadniona.

17. Zmiana w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (art. 23 pkt 1 projektu).

Egzekucja należności z rachunku bankowego należącego do osoby fizycznej nie będącej przedsiębiorcą jest ograniczona. Nie jest możliwe zajęcie środków do wysokości 75 proc. minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ma to na celu zagwarantowanie tej osobie minimum środków „na życie” (obecny art. 54 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe).

Jeśli przedsiębiorca będący osobą fizyczną korzysta z rachunku bankowego, który jest rachunkiem rozliczeniowym lub rachunkiem lokat terminowych, egzekucja nie jest ograniczona. Wszystkie środki na tych rachunkach - zgodnie z Prawem bankowym - podlegają zajęciu. Przedsiębiorca jest pozbawiony wszelkich środków znajdujących się na tych rachunkach. Dochodów przedsiębiorców nie można też utożsamiać z płacą im należną, gdy płaca jest ściśle związana ze stosunkiem pracy. Dochody te nie korzystają zatem z ograniczeń egzekucji, o których mowa w Kodeksie postępowania cywilnego.

Na problem zwraca uwagę Rzecznik Praw Obywatelskich¹³ oraz sami przedsiębiorcy. W tym zakresie sytuacja przedsiębiorców jest mniej korzystna niż pracowników i osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych. Nie ma żadnego uzasadnienia dla istnienia tej dysproporcji w zakresie praw w postępowaniu egzekucyjnym przysługujących dłużnikom o różnym źródle dochodów. Jej istnienie narusza zasadę równości wobec prawa. Trudna sytuacja finansowa przedsiębiorców, która doprowadziła do egzekucji z ich majątku, nie zawsze jest spowodowana ich winą. Często spowodowana jest ona utratą płynności ze względu na nierzetelność ich kontrahentów.

---

¹³<https://www.rpo.gov.pl/pl/content/resort-przedsiębiorczosci-przyznaje-racje-rpo-co-do-ograniczen-w-egzekucji-komorniczej>

W związku z powyższym proponuje się rozszerzenie przepisów o kwocie wolnej od zajęcia na wszystkie rodzaje rachunków, które mogą należeć zgodnie z Prawem bankowym do osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą (rachunki rozliczeniowe oraz lokat terminowych, które mogą należeć wyłącznie do przedsiębiorców oraz rachunki oszczędnościowe, rozliczeniowo-oszczędnościowe terminowych lokat oszczędnościowych, które już obecnie są objęte ograniczeniem i mogą należeć do osób fizycznych, niezależnie od tego czy są przedsiębiorcami).

18. Zmiana w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (art. 26 pkt 2 projektu).

Przepis jest konsekwencją zmiany wprowadzonej w art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. Ma na celu wyeliminowanie dwukrotnego powiadamiania przez przedsiębiorcę o zmianie lub likwidacji działalności gospodarczej opodatkowanej na zasadach karty podatkowej. Takie rozwiązanie upraszcza przekazywanie informacji do urzędu skarbowego i eliminuje nadmierne uproszczenia biurokratyczne, tym bardziej, że istnieje możliwość powiadamiania urzędu skarbowego w zakresie formy opodatkowania wnioskiem CEIDG-1. Jest to forma, z której często korzystają przedsiębiorcy.

19. Zmiany w ustawie z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (art. 27 projektu).

- 1) *„Podział” ogółu praw i obowiązków wspólnika w spółce osobowej między kilka osób (art. 27 pkt 1 projektu).*

Więź personalna między wspólnikami jest jednym z kluczowych elementów konstrukcji spółek osobowych. Ogół praw i obowiązków wspólnika w handlowej spółce osobowej nie jest, co do zasady, zbywalny.

W obecnym stanie prawnym najczęściej przyjmuje się ponadto, że ogół praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej nie jest podzielny ani rozszczepialny. Brak jest jednak jednoznacznej odpowiedzi na pytanie o dopuszczalność zbycia tzw. idealnej części udziału w spółce osobowej. W doktrynie podniesiono, że zbycie idealnej (ułankowej) części udziału nie

narusza zakazu rozszczepialności praw udziałowych, rozumianej jako niedopuszczalność oddzielenia praw udziałowych od samego udziału. Wskazano też, że brak jest przepisu zakazującego zbycia idealnej części udziału, a wobec tego na zasadzie swobody umów jest to dopuszczalne, tym bardziej że przemawiają za tym również względy gospodarcze¹⁴.

Projekt przewiduje wprost dopuszczalność „podziału” ogółu praw i obowiązków wspólnika na części ułamkowe. Projektowane rozwiązania nie naruszają przy tym zasady, iż ogół praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej może być przeniesiony tylko wówczas, gdy umowa spółki tak stanowi. Podobnie, w przypadku woli przeniesienia ogółu praw na kilka osób (co jest dopuszczalne już dzisiaj) istnieje konieczność uzyskania uprzedniej pisemnej zgody wszystkich pozostałych wspólników (art. 10 § 2 k.s.h.).

Projekt rozstrzyga pozytywnie wątpliwości co do tego, czy możliwe jest zbycie idealnej części ogółu praw i obowiązków przez wspólnika spółki osobowej. Treść normatywna projektowanej zmiany polega zatem na tym, że umowa spółka może dopuścić przeniesienie ułamkowej części ogółu praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej (czyli umożliwić utworzenie idealnych części udziału). W umowie spółki wszyscy wspólnicy muszą się na takie rozwiązanie zgodzić. W braku takich postanowień, w razie przeniesienia na kilka osób ogółu praw i obowiązków wspólnika w spółce osobowej, nie dojdzie do jego podziału. Prawa i obowiązki, jakie miał wspólnik, będą (jak obecnie) służyły wszystkim tym osobom wspólnie i będą one musiały wskazać spółce jedną osobę do ich wykonywania na ogólnej zasadzie art. 60 § 1 k.s.h.

W świetle projektowanego rozwiązania możliwe będzie zarówno utworzenie idealnej części „udziału” w spółce osobowej przez przeniesienie go na kilka osób, jak i wydzielenie takiej idealnej części i przeniesienie jej na inną osobę (wówczas, pozostałą część udziału zachowa wspólnik). W ocenie projektodawcy przemawiają za tym względy gospodarcze i rodzinne, opisane powyżej. Interesy pozostałych wspólników zabezpiecza konieczność przewidzenia omawianych skutków w umowie spółki i dodatkowej pisemnej zgody na rozporządzenie ogółem praw i obowiązków wspólnika.

2) Przedłużenie trwania spółki osobowej po śmierci wspólnika (art. 27 pkt 2, 3 projektu).

Przepis art. 64 k.s.h., dotyczący możliwości dalszego trwania spółki po śmierci wspólnika, nie dopuszcza obecnie możliwości dokonania uzgodnienia w tym przedmiocie przez

---

¹⁴ J. Kuropatwiński, *Zbycie idealnej części udziału w spółce osobowej*, Glosa 2011, Nr 2, s. 40 i n., T. Szczurowski [w:] Z. Jara, *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, Komentarz do art. 10 k.s.h., Legalis 2018.

spadkobierców wspólnika i pozostałych wspólników spółki. Dodatkowo, kwestią sporną jest to, czy dwuosobowa spółka jawna ulega rozwiązaniu z powodu śmierci wspólnika, czy też może trwać z udziałem spadkobierców wspólnika, jeżeli umowa spółki tak stanowi.

Proponuje się w związku z tym wprowadzenie rozwiązań ułatwiających sukcesję „udziału spółkowego” w spółce jawnej przy pełnym poszanowaniu woli wspólników, tj.:

- zawarcie w przepisach o spółce jawnej przepisu analogicznego do art. 98 § 2 k.s.h., który dotyczy spółki partnerskiej – zgodnie z nim, w przypadku gdy z powodu śmierci wspólnika w spółce jawnej pozostaje jeden wspólnik, spółka ulegałaby rozwiązaniu najpóźniej z upływem roku od dnia zaistnienia tego zdarzenia; przepis ten umożliwi np. dokonanie uzgodnienia, o którym mowa w pkt 2 w przypadku spółki dwuosobowej,
- zmianę art. 64 k.s.h. polegającą na uzupełnieniu jego treści o zastrzeżenie, że pomimo śmierci wspólnika, spółka może trwać nadal pomiędzy pozostałymi wspólnikami i spadkobiercami zmarłego wspólnika, jeżeli umowa spółki tak stanowi lub pozostali wspólnicy i spadkobiercy zmarłego wspólnika tak postanowią.

Wskazane wyżej rozwiązania będą dotyczyły także śmierci komplementariusza spółki komandytowej (art. 103 § 1 k.s.h.) albo komandytowo-akcyjnej (art. 126 § 1 pkt 1 k.s.h.). Zgodnie z art. 124 § 1 k.s.h., śmierć komandytariusza spółki komandytowej już w obecnym stanie prawnym nie stanowi przyczyny rozwiązania spółki.

W świetle powyższych zmian, usunięte zostaną wątpliwości, co do skutków śmierci wspólnika spółki osobowej. Rozwiązaniu spółki będzie mogło zapobiec zarówno postanowienie umowy spółki jak i uzgodnienie dokonane przez pozostałych wspólników i spadkobierców zmarłego wspólnika. Dotyczy to także spółek dwuosobowych.

20. Zmiany w ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (art. 28 projektu).

Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r.- Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646), przy załatwianiu spraw organ może żądać od przedsiębiorcy, dla celów identyfikacji, podania wyłącznie firmy przedsiębiorcy oraz numeru identyfikacji podatkowej (NIP). Według zaproponowanej zmiany, przedsiębiorca składający wniosek o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem albo wnioski o wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji obiektu jądrowego, będzie zobligowany do podawania we wniosku o wydanie ww. zezwolenia jedynie numeru NIP

(o ile taki numer posiada), który pozwoli w pełni zidentyfikować przedsiębiorcę zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Kolejną proponowaną zmianą jest wydłużenie okresu ważności uprawnień dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej do 10 lat, z wyjątkiem specjalności w obiektach jądrowych, zakładzie unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych i składowisku odpadów promieniotwórczych. Pozwoli to zmniejszyć obciążenia dla osób zajmujących stanowisko w następujących specjalnościach (w nawiasach podano zakresy wymaganych szkoleń zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 2016 r. w sprawie stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej):

- specjalista do spraw ewidencji materiałów jądrowych (S-E, ale poza obiektami jądrowymi, zakładem unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych i składowiskiem odpadów promieniotwórczych),
- operator akceleratora stosowanego do kontroli pojazdów (A-A),
- operator akceleratora stosowanego do celów innych niż medyczne z wyłączeniem akceleratorów stosowanych do kontroli pojazdów (A-A),
- operator akceleratora stosowanego do celów medycznych oraz urządzeń do teleradioterapii (S-A),
- operator urządzeń do brachyterapii ze źródłami promieniotwórczymi (S_Z).

Wprowadzając w 2002 r. do porządku prawnego wymóg uprawnień do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostkach organizacyjnych stosujących akceleratory lub urządzenia do teleradioterapii i brachyterapii, uznano, że operatorzy ww. urządzeń powinni posiadać znajomość wymagań ochrony radiologicznej oraz umiejętności wyższe niż inni pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące. Z biegiem lat zmieniła się jednak struktura zatrudnienia w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące w tych jednostkach. Postęp techniczny wymusił wzrost kultury bezpieczeństwa osób zatrudnianych w warunkach narażenia, a jednocześnie przyczynił się do znacznego zwiększenia różnorodności stosowanych technik i urządzeń. Obsługa nowoczesnych akceleratorów oraz

urządzeń do teleradioterapii i brachyterapii wymaga wysoko wyspecjalizowanej kadry, która musi być szkolona przez dostawców tych urządzeń. Szkolenia takie, oprócz znajomości podstaw ochrony radiologicznej, zapewniają przede wszystkim wiedzę w zakresie zagadnień techniczno-technologicznych i umiejętność obsługi urządzeń. W przypadku urządzeń medycznych, potrzebna jest również wiedza w zakresie ochrony radiologicznej pacjenta. W związku z tym, od 2011 r. operatorzy urządzeń medycznych mają obowiązek przechodzić szkolenie w dziedzinie ochrony radiologicznej pacjenta, zakończone egzaminem przed komisją powołaną przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Ramowy program szkolenia w dziedzinie ochrony radiologicznej pacjenta i programy szkolenia typu: A-A, S-A i S-Z, obejmują identyczne zagadnienia z zakresu ochrony radiologicznej. Dlatego też odnawianie uprawnień w tych specjalnościach nie musi następować tak często, jak to ma obecnie miejsce (co 5 lat). Z uwagi na ograniczoną liczbę jednostek organizacyjnych, w których niezbędne jest zatrudnianie specjalisty do spraw ewidencji materiałów jądrowych, poza obiektami jądrowymi, zakładem unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych i składowiskiem odpadów promieniotwórczych, utrzymywanie obecnego 5-letniego okresu ważności uprawnień takim osobom również nie jest konieczne.

21. Zmiana w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (art. 30 projektu).

Wnioski o wydanie lub zmianę pozwolenia zintegrowanego składa się w postaci papierowej w 2 egzemplarzach. Dodatkowo do wniosku dołącza się zapis wniosku w postaci elektronicznej na informatycznych nośnikach danych. Proponuje się uproszczenie procedury pozwalające na składanie 1 egzemplarza papierowej wersji danego wniosku (w związku z procedurą administracyjną, w ramach której pełną dokumentację udostępnia się zainteresowanym stronom, w tym mapy, plany, wypisy wyrysów, itp.) i 1 egzemplarza w wersji elektronicznej.

22. Zmiana w ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (art. 32 pkt 2 projektu).

Proponowana zmiana ma na celu zastąpienie niewłaściwego odesłania w przepisie art. 17a ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Nadal odwołuje się on bowiem do nieobowiązującej już (od 30 kwietnia 2018 r.) ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Zawarte tam odesłanie powinno natomiast dotyczyć rozdziału 5 Prawa przedsiębiorców, traktującego o ograniczeniach kontroli działalności gospodarczej.

23. Zmiany w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (art. 36 projektu).

- 1) *Dopuszczenie możliwości wykonania w polskiej przestrzeni powietrznej lotu statku powietrznego, który jeszcze nie został wpisany do Rejestru Cywilnych Statków Powietrznych (art. 36 pkt 1 i 4 projektu).*

W obecnym stanie prawnym brak jest możliwości wykonania prób w locie/lotów próbnych bez uprzedniego wpisu statku powietrznego do Rejestru Cywilnych Statków Powietrznych (dalej: RCSP). Należy zwrócić uwagę na czasochłonność i kosztowność obecnie funkcjonujących procedur wynikającą z opłat administracyjnych, ilości dokumentacji, korespondencji i podróży służbowych niezbędnych do uzyskania wpisu statku powietrznego do RCSP. Istnieje zatem realna potrzeba wdrożenia przepisów prawnych na poziomie ustawowym oraz rozporządzenia wykonawczego umożliwiających wykonywanie lotów próbnych przez producentów statków powietrznych bez ich rejestracji.

Nowa regulacja pozwalająca na przeprowadzenie prób w locie/lotów próbnych bez konieczności wpisu statku powietrznego w RCSP przełoży się zarówno na możliwość ograniczenia czasochłonności i wyeliminowania kosztów związanych z rejestracją statku powietrznego, jak i na przyspieszenie procesu jego sprzedaży kontrahentowi krajowemu lub zagranicznemu. Będzie to miało pozytywny wpływ zwłaszcza dla MŚP – producentów statków powietrznych. W latach 2016-2018 wpisano do RCSP 44 fabrycznie nowych statków powietrznych produkcji polskiej, z czego ponad połowa została następnie wykreślona i sprzedana za granicę. Należy zauważyć, że proponowane rozwiązanie jest od lat stosowane przez nadzory lotnicze innych państw (np. nadzór lotniczy Austrii przydziela takie znaki producentowi Diamond Industries GmbH).

- 2) *Zniesienie obciążeń regulacyjnych wobec podmiotów ubiegających się o wpis do rejestru cywilnych statków powietrznych (art. 36 pkt 2 i 3 projektu).*

Zmiana polega na usunięciu przepisu dotyczącego zaświadczenia w sprawie uiszczenia podatku od towarów i usług. Wynika ona z tego, że taki dokument nie jest już wystawiany w związku z uchYLENIEM art. 103 ust. 6 i art. 105 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Usunięcie przepisu dotyczącego ważnej umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, zawartego w art. 37 ust. 3 pkt. 4 jest konsekwencją tego, że w nowelizacji ustawy – Prawo lotnicze (planowane wejście w życie w kwietniu) przewidziano również usunięcie przepisu określonego w art. 37 ust. 3 pkt. 1 ustawy, czyli wymogu przedstawienia w procesie rejestracji ważnego dokumentu poświadczającego zdatność do lotu. Nakładanie na właścicieli obowiązku załączenia ubezpieczenia statku powietrznego już w procesie rejestracji w sytuacji, gdy statek powietrzny nie byłby jeszcze zdatny do lotu (a więc nie wykonywałby lotów jeszcze przez jakiś czas po dokonaniu wpisu do rejestru aż do uzyskania Świadectwa Zdatności do Lotu) byłoby rozwiązaniem niespójnym i tworzyłoby zbędne obciążenie finansowe dla właścicieli statków powietrznych na tym etapie. Wprowadzane zmiany zakładają uzyskanie zdatności do lotu oraz ubezpieczenia OC po rejestracji statku powietrznego. Sama rejestracja wiąże się z przynależnością państwową statku oraz nadaniem mu znaku rozpoznawczego, ale jest jedynie pierwszym, inicjującym dalsze działania etapem – nie zwalnia właściciela lub użytkownika statku powietrznego z obowiązku uzyskania innych dokumentów niezbędnych do wykonywania lotów, ujętych w osobnych przepisach Prawa lotniczego lub w innych aktach normatywnych.

Usunięcie przepisu zawartego w art. 39 ust. 2 ustawy wiąże się z faktem, że zapis w tej formie jest nieprecyzyjny i trudny do zrozumienia, a przez to nie był dotychczas stosowany w praktyce. Jeśli bowiem właściciel lub inny użytkownik nie dokonali zgłoszenia, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy, to nasuwa się pytanie, z jakiego źródła Prezes Urzędu ma wiedzę, aby wezwać ich do dokonania takiego zgłoszenia i czy tak pozyskana informacja jest wiarygodna. Druga kwestia to „stosowny wpis z urzędu” – pojawia się wątpliwość, czy w ogóle powinien być dokonany i kto miałby o tym decydować (znów kwestia oceny wiarygodności źródła oraz informacji). Trzecia kwestia: brak praktycznego aspektu dokonania takiego wpisu z urzędu i wątpliwość co do jego wartości prawnej/dowodowej.

3) (art. 36 pkt 5 projektu)

Przedmiotowa zmiana uzasadniona jest faktem, że zezwolenie na założenie lotniska będzie dokumentem chronologicznie wcześniejszym niż decyzja o zezwoleniu na realizację

inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, zgodnie z ustawą z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego albo decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego (dalej: CPK), zgodnie z ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, oraz niezbędnym do uzyskania tych decyzji. Skoro zezwolenie na założenie lotniska ma być załącznikiem do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie CPK to tym samym przedmiotowe decyzje nie mogą być załącznikiem do wniosku o wydanie zezwolenia. Brak proponowanego ust. 3a w art. 55 ustawy – Prawo lotnicze powodowałaby sprzeczność systemową a zarazem nierozwiązywalną sytuację prawną.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę fakt, że do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska publicznego należy załączyć oznaczenie nieruchomości podlegających wykupieniu (art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego), a do wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie CPK należy załączyć m. in. oznaczenie nieruchomości lub ich części, które podlegają wyłączeniu (art. 43 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o CPK) należy uznać, że na tych etapach wnioskodawca nie będzie jeszcze musiał dysponować nieruchomościami przeznaczonymi pod inwestycje, o których mówią ww. ustawy. Co za tym idzie tym bardziej na etapie występowania o udzielenie zezwolenia na założenie lotniska wnioskodawca nie będzie posiadał dokumentów stwierdzających prawo dysponowania nieruchomością na cele budowy lotniska. W świetle powyższego proponuje się uzupełnienie brzmienia art. 55 ust. 3a o wyłączenie stosowania również ust. 3 pkt 7.

4) Zniesienie instytucji promesy zezwolenia na założenie lotniska (art. 36 pkt 6 projektu).

Proponuje się usunięcie procedur administracyjnych związanych z uzyskaniem promesy zezwolenia na założenie lotniska, poprzez wykreślenie art. 57 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, w celu uproszczenia procedur związanych z założeniem lotnisk, co w efekcie ma przyspieszyć ich zakładanie i stanowić ułatwienie dla zainteresowanych osób (podmiotów).

W aktualnym stanie prawnym osoba (podmiot) zamierzająca założyć lotnisko, może najpierw wystąpić o uzyskanie promesy na założenie lotniska, a później starać się o uzyskanie

zezwolenia na jego założenie (art. 55 ustawy) lub też od razu wystąpić o zezwolenie na założenie lotniska (bez ubiegania się o promesę).

Zgodnie z tabelą opłat lotniczych określoną w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, Prezes Urzędu pobiera opłatę za wydanie decyzji administracyjnej w sprawie udzielenia promesy na założenie lotniska, w wysokości od 5000 zł do 25 000 zł dla lotniska użytku publicznego, oraz od 1500 zł do 3000 zł dla lotniska użytku wyłącznego. Wysokość tej opłaty zależy także od kodu referencyjnego, jaki lotnisko ma posiadać (A,B,C,D lub E). Zniesienie promesy znacząco wpłynie na obniżenie kosztów zakładania lotniska.

Wniosek o uzyskanie promesy różni się od wniosku o zezwolenie na założenie lotniska jedynie koniecznością dołączenia do zezwolenia projektu zagospodarowania terenu pod lotnisko w formie mapy w skali 1:5000. W związku z powyższym, prowadzenie postępowania w oparciu o dokumenty w sprawie wydania promesy nie różni się zasadniczo od postępowania dowodowego dla wydania zezwolenia na założenie lotniska. Wskazana różnica w posiadaniu projektu zagospodarowania terenu lotniska nie jest ważnym elementem merytorycznego rozpatrywania dowodów w sprawie, a zakres udzielanego zezwolenia na założenie lotniska nie odbiega od ram udzielonej promesy.

Powyższa propozycja ułatwi działanie dla zakładających lotniska poprzez uniknięcie całej procedury na otrzymanie promesy, w której główne dokumenty wpływające na rozstrzygnięcie w sprawie są takie same jak przy postępowaniu dotyczącym zezwolenia na założenie lotniska.

5) Uproszczenia w zakresie rejestracji podmiotów szkolących (art. 36 pkt 7 projektu).

Proponuje się doprecyzowanie w art. 95a ust. 3 pkt 8, że wniosek o wpis do rejestru podmiotów szkolących może być składany przez przedsiębiorcę – nie musi być to ośrodek szkolenia lotniczego. Obecnie przepis o tym wprost nie stanowi, natomiast taki wniosek może być składany przez przedsiębiorcę nieprowadzącego działalności jako ośrodek szkolenia lotniczego.

Ponadto, propozycja przewiduje zniesienie wymogu przedstawiania informacji o posiadanym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonego szkolenia na etapie składania wniosku o wpis do rejestru podmiotów szkolących. W miejsce obecnego wymogu proponuje się składanie oświadczenia zawierającego zapewnienie, że wnioskodawca ubezpieczy od odpowiedzialności cywilnej działalność w zakresie prowadzonego szkolenia po jej rozpoczęciu. Jest to o tyle istotne i dogodne dla wnioskodawcy, iż nie musi on ponosić

kosztów jeszcze przed rozpoczęciem działalności, kiedy zakres zatwierdzonego szkolenia nie jest ostatecznie znany. Wnioskodawca zyskuje czas na dopełnienie formalności oraz komfort w postaci możliwości ubezpieczenia OC odpowiednio do zatwierdzonego zakresu działalności szkoleniowej.

6) *Uproszczenie procedury ubiegania się o zezwolenie na obsługę naziemną statków powietrznych, załóg, pasażerów i ładunku (art. 36 pkt 8 i 9 projektu).*

Proponuje się modyfikację dotychczasowego rozwiązania zawartego w art. 175 ust. 3 pkt 2, która ma na celu zniesienie ww. ograniczenia w odniesieniu do agentów obsługi naziemnej, wyłącznie z przyczyn, o których mowa w art. 175 w ust. 4 pkt 2 ustawy, czyli nierozpoczęcia działalności w zakresie obsługi naziemnej albo zaprzestania prowadzenia działalności objętej zezwoleniem. Cofnięcie zezwolenia na podstawie art. 175 ust. 4 pkt 2 ustawy następuje często z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, np.: w sytuacji, gdy przedsiębiorca nie wygra przetargu. Udzielenie zezwolenia powinno być zależne od spełniania warunków jego udzielenia określonych w ustawie – Prawo lotnicze.

Ponadto, proponuje się doprecyzowanie art. 175 ust. 4 pkt 2 ustawy – Prawo lotnicze poprzez wskazanie, że przedsiębiorcy, który nie rozpoczął działalności objętej zezwoleniem, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 2 ustawy w oznaczonym terminie albo zaprzestał prowadzenia działalności objętej wymienionym zezwoleniem, zezwolenie cofa się w zakresie kategorii lub rodzajów usług w poszczególnych kategoriach usług, których wykonywania przedsiębiorca nie rozpoczął lub zaprzestał je wykonywać na danym lotnisku. Wprowadzenie tego rozwiązania pozwala uniknąć wątpliwości, czy przedsiębiorcy należy cofnąć zezwolenie w całości czy w części, w sytuacji gdy przedsiębiorca nie rozpoczął działalności jedynie w niektórych kategoriach bądź rodzajach usług w poszczególnych kategoriach usług. Wyeliminuje to także wątpliwości czy zezwolenie należy cofnąć w całości lub części, gdy zezwolenie obejmuje wiele lotnisk, a przedsiębiorca nie we wszystkich lokalizacjach rozpoczyna i wykonuje działalność objętą zezwoleniem lub rozpoczyna ją i wykonuje w niektórych kategoriach bądź rodzajach na niektórych tylko lotniskach.

Zmiana podyktowana jest postulatem środowiska lotniczego, żeby ten zakaz znieść. Cofnięcie zezwolenia na podstawie art. 175 ust. 4 pkt 2 ww. ustawy następuje często z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, np. w sytuacji gdy przedsiębiorca nie wygra przetargu. Poza tym nie należy blokować przedsiębiorcy możliwości złożenia wniosku o ponowne udzielenie zezwolenia na obsługę naziemną, w przypadku cofnięcia zezwolenia na

podstawie art. 175 ust. 4 pkt 2 ustawy, wystarczające są mechanizmy oceny zawarte w przepisach dotyczących warunków udzielenia zezwolenia na obsługę naziemną.

Proponuje się doprecyzowanie art. 176a ustawy – Prawo lotnicze poprzez wskazanie, że Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wydaje zezwolenie na kategorie usług, o których mowa w art. 176 lub rodzaje usług w poszczególnych kategoriach, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 182 ustawy. Przepis art. 176a w dotychczasowym brzmieniu wskazywał, że wydaje się zezwolenie na kategorie lub rodzaje usług w poszczególnych kategoriach, o których mowa w art. 176. Jednocześnie art. 176 wskazuje tylko kategorie usług. Rodzaje usług w poszczególnych kategoriach wskazuje wykaz usług obsługi naziemnej, stanowiący załącznik do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 182. Wymagało to zatem doprecyzowania.

24. Zmiana w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (art. 37 projektu).

Projektowana zmiana ma charakter doprecyzowujący i porządkujący. Przepis art. 9 ust. 1 pkt 8 ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców przyznaje Rzecznikowi szereg kompetencji w zakresie postępowania sądownoadministracyjnego, wskazując, że w przypadku korzystania z nich należy stosować odpowiednio przepisy prawne odnoszące się do praw prokuratora. Tymczasem, przepis art. 8 § 3 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi mówi w tym zakresie o prawach strony. W konsekwencji mogłyby się pojawić teoretyczne wątpliwości, czy do Rzecznika znajdą zastosowanie te normy Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, które dotyczą prokuratora, a nie strony (zob. np. art. 177 § 2 zd. 2, art. 239 § 1 pkt 2). By je wyeliminować, proponuje się taką modyfikację przepisu art. 8 § 3 ustawy, który jednoznacznie przesądzi o zakresie praw przysługujących Rzecznikowi MŚP.

25. Zmiana w ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (art. 38 pkt 1 projektu).

Przepis art. 5 Prawa przedsiębiorców wprowadził do polskiego systemu prawnego konstrukcję tzw. działalności nierejestrowej. Działalność, która spełnia nominalne przesłanki działalności gospodarczej (o których mowa w art. 3 Prawa przedsiębiorców), nie jest za taką uznawana, o ile jest wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej

działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia i która w okresie poprzednich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej. Konsekwencje tego rozwiązania są daleko idące, bowiem biorąc pod uwagę przepis art. 4 Prawa przedsiębiorców, osoba wykonująca działalność nierejestrową nie jest na gruncie tej ustawy uważana za przedsiębiorcę. Powoduje to, że nie spoczywa na niej szereg obowiązków publicznoprawnych, które przepisy wiążą z prowadzeniem działalności gospodarczej, np. wymóg rejestracji w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Należy w tym momencie zauważyć, że istnieje różnica w sposobie rozumienia pojęcia działalności gospodarczej na gruncie polskiego prawa prywatnego oraz prawa publicznego. Co prawda w większości przypadków dany podmiot będzie przedsiębiorcą na obu tych płaszczyznach, jednak w przypadku działalności nierejestrowej sytuacja ta wygląda inaczej. Biorąc pod uwagę cechy działalności gospodarczej na gruncie prawa cywilnego (*nota bene* wypracowane głównie przez orzecznictwo, bowiem sama ustawa – Kodeks cywilny nie definiuje tego pojęcia), uznaje się, że co do zasady osoba prowadząca działalność nierejestrową pozostaje przedsiębiorcą na gruncie prawa prywatnego, co ma istotne znaczenie np. w odniesieniu do jej obowiązków względem konsumentów. Celem wejścia w życie nowych przepisów w ramach Prawa przedsiębiorców nie było natomiast zlikwidowanie odrębności polskiego prawa publicznego i prywatnego.

Odnosząc się już bezpośrednio do proponowanych zmian, przepis art. 5 ust. 1 ustawy – Prawo upadłościowe definiuje przedsiębiorcę poprzez odesłanie do Kodeksu cywilnego, co powoduje, że także stwierdzenie tego, czy dany podmiot prowadzi działalność gospodarczą, dokonywane jest w oparciu o normy prawa prywatnego, nie zaś publicznego. W konsekwencji, przyjmuje się, że osoba prowadząca działalność nierejestrową powinna upadać „jak przedsiębiorca” i niemożliwe jest zastosowanie względem niej przepisów Tytułu V Części trzeciej ustawy, mówiących o tzw. upadłości konsumenckiej (art. 491¹-491²³). Tymczasem, biorąc pod uwagę niezwykle ograniczoną skalę działalności nierejestrowej (z której, jak wspomniano, przychód należny w żadnym miesiącu nie może przekroczyć wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia) i dążąc do zachęcania Polaków do podjęcia tego rodzaju aktywności, dzięki której w jeszcze szerszym zakresie dochodzi do rozwoju gospodarczego społeczeństwa, niezasadne wydaje się utrzymanie dotychczasowego stanu prawnego. Zastosowanie do osób prowadzących działalność nierejestrową przepisów dotyczących upadłości konsumenckiej będzie stanowiło dla nich znaczące uproszczenie.

W konsekwencji proponuje się dokonanie zmiany w art. 5 Prawa upadłościowego poprzez dodanie przepisu ust. 1a, na mocy którego stanie się to możliwe.

26. Zmiana w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (art. 39 pkt 2 projektu).

Propozycja zmierza do zwiększenia wolumenu i wartości importu odprawianego przez polskie porty przeładunkowe. W obecnym stanie prawnym polskie porty nie są konkurencyjne wobec portów niemieckich, holenderskich czy litewskich pod względem rozwiązań z zakresu rozliczania VAT. Niemcy, Holandia czy Litwa oferują możliwość odroczonej płatności VAT od importowanych towarów (tzn. że VAT jest płatny na zasadach ogólnych). Z kolei w Polsce, co do zasady, płatność musi nastąpić w 10 dni od odprawy celnej (albo od dnia wydania decyzji celnej). Propozycja polega na odejściu od tego restrykcyjnego terminu płatności podatku VAT od towarów importowanych. W zamian zaproponowano rozliczenia na zasadach ogólnych tj. wraz ze składaniem deklaracji podatkowej VAT-7, czyli co do zasady do 25 dnia następnego miesiąca.

Na podstawie obecnych przepisów ustawy VAT powyższe preferencyjne rozliczenie jest dostępne tylko dla części podmiotów (tj. podmiotów spełniających warunki procedury uproszczonej i dla tzw. upoważnionych przedsiębiorców, tzw. AEO). Z tej możliwości korzysta miesięcznie średnio ok. 4 tysiące importerów, głównie duże firmy polskie oraz zagraniczne, które stać na spełnienie warunków do dopuszczenia do procedury uproszczonej lub uzyskania statusu firmy upoważnionej AEO. Te firmy, ze względu na wartość realizują większość wpłat z tytułu VAT w imporcie z odpraw na polskiej granicy.

Wprowadzenie postulowanej zmiany umożliwi poprawę konkurencyjności polskiej gospodarki, w tym przede wszystkim polskich portów przeładunkowych oraz zwiększenie ilości odpraw dokonywanych w Polsce (co finalnie zwiększy wpływy do budżetu). W innych krajach regulacje w tym zakresie są korzystne dla MŚP.

27. Zmiana w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (art. 41 projektu).

Towarzystwo, które uzyskało zezwolenie na utworzenie funduszu inwestycyjnego, który ma być funduszem przejmującym, składa do sądu wniosek o wpisanie tego funduszu do rejestru funduszy inwestycyjnych. Do wniosku towarzystwo dołącza m.in. odpis z KRS. W związku

z tym, że organ może samodzielnie ustalić te dane w ogólnodostępnej bazie KRS proponuje się zniesienie tego obowiązku.

28. Zmiana w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych (art. 43 projektu).

Wniosek składa się na piśmie w formie papierowej w 2 egzemplarzach oraz na informatycznym nośniku danych. Proponuje się zmianę procedury, aby umożliwić przedkładanie wniosku w 1 egzemplarzu w postaci elektronicznej.

29. Zmiana w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (art. 44 projektu).

Zgodnie z wcześniej obowiązującym art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, w związku z art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej dokonanie wpisu do Rejestru operatorów pocztowych prowadzonego przez Prezesa UKE podlega opłacie skarbowej w kwocie 412 zł, zgodnie z pkt 36 ppkt 9 części I – Dokonanie czynności urzędowej Załącznika do ustawy o opłacie skarbowej. Należy wyjaśnić, że dokonanie wpisu do rejestru na podstawie ustawy z dnia 8 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, pomimo braku analogicznej regulacji w art. 64 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, również podlegać będzie opłacie skarbowej, zgodnie z przepisami ustawy o opłacie skarbowej. Przyrost nowych podmiotów jest stosunkowo niewielki w skali roku i utrzymuje się on na wyrównanym poziomie. Roczny przychód z dokonanych opłat za wpis do rejestru jest stosunkowo niski, natomiast zwolnienie z opłaty skarbowej stanowiłoby duże ułatwienie dla przedsiębiorców i otworzyłoby rynek dla mniejszych podmiotów (osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą). Zwolnienie z opłaty za wpis mogłoby również przyczynić się do wyeliminowania problemu „wiecznie zawieszonych podmiotów w rejestrze”. Należy wyjaśnić, że zgodnie z przepisami Prawa pocztowego przedsiębiorcy mogą zawiesić wykonywanie działalności pocztowej, bez wskazania daty końcowej tego zawieszenia. Obecnie w rejestrze widnieje wiele podmiotów, które od lat (przykładowo 15 lat) nie prowadzą działalności pocztowej, nie chcą jednak wykreślać się z rejestru. Fakt ponoszenia opłaty za dokonanie wpisu może powodować sytuację, iż po zakończeniu wykonywania działalności pocztowej operator woli „na wszelki

wypadek” nie wykreślać się z rejestru. Ponadto należy zauważyć, że analogicznie wpis do Rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzony przez Prezesa UKE jest zwolniony z opłaty skarbowej. Jednocześnie mając na względzie ujednoczenie oraz elektroniczną procedur administracyjnych, zwolnienie z opłaty skarbowej umożliwiłoby wprowadzenie w pełni elektronicznej formy składania wniosków o wpis do rejestru. Obecnie proces ten nie może przebiegać w pełni elektronicznie z uwagi na wymóg przedłożenia oryginału dowodu wniesienia opłaty skarbowej za wpis. Pomimo złożenia wniosku w formie elektronicznej, w przypadku gdy opłata została uiszczona w tradycyjnej formie (np. na pocztę), należy dosłać oryginał dokumentu do UKE pocztą.

30. Zmiana w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (art. 45 projektu).

Proponowana zmiana art. 4 ma charakter uzupełniający do zmiany przedstawionej w pkt 2 projektu w zakresie rozszerzenia ochrony konsumentów osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w niektórych czynnościach prawnych z udziałem przedsiębiorców. W celu jednoznacznego przesądzenia o objęciu takich podmiotów ochroną instytucjonalną wykonywaną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz przez samorząd terytorialny i organizacje konsumentów, proponuje się zmianę w przepisach ustawy o konkurencji i konsumentach.

Kolejne zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 369) są powiązane z wprowadzaną w k.p.c. możliwością zawarcia porozumienia w sprawie ochrony konkurencji i konsumentów. Jedną z zmian dotyczy dodania w art. 31b ust. 2, na podstawie którego Prezes UOKiK miałby obowiązek opublikować na stronie internetowej UOKiK treść zatwierdzonego porozumienia. Treść porozumienia byłaby więc publicznie dostępna, podobnie jak treść decyzji Prezesa UOKiK.

Zmiana w art. 81 ust. 2, ma jedynie charakter legislacyjny i uwzględnia w treści przepisu wprowadzony w art. 31b ust. 2 skrót dla nazwy Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów.

31. Zmiana w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia

bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (art. 46 projektu).

Proponuje się zmianę częstotliwości przekazywania informacji przez producentów i handlowców do ministra właściwego do spraw energii o poniesionych kosztach tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw. W obecnym stanie prawnym ten obowiązek musi być spełniony co kwartał. Cel tego przepisu, jakim jest pozyskanie informacji o kosztach funkcjonowania systemu zapasów, może być osiągnięty również poprzez wprowadzenie obowiązku przekazywania informacji rocznej, co stanowiłoby ułatwienie dla podmiotów zobowiązanych. Ponadto, termin przekazywania informacji o kosztach został skorelowany z jednoczesnym obowiązkiem przekazywania informacji do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych o ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do utworzenia których producenci i handlowcy są obowiązani w danym roku kalendarzowym - w terminie do dnia 1 marca (art. 22 ust. 3 ustawy o zapasach). Powyższe zmiany wprowadzą uproszczenie i ujednoczenie obowiązków sprawozdawczych przedsiębiorców działających w sektorze rynku paliw.

32. Zmiana w ustawie z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy restrukturyzacyjnego (art. 47 projektu).

Proponuje się zwolnienie osób ubiegających się o przyznanie licencji doradcy restrukturyzacyjnego z wymogu załączania do wniosku o przyznanie licencji oryginału zaświadczenia o uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu dla osób ubiegających się o licencję doradcy restrukturyzacyjnego.

Obowiązek załączenia oryginału przedmiotowego zaświadczenia wynika z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy. Możliwość zwolnienia z obowiązku załączania tego dokumentu wynika z faktu, że Ministerstwo Sprawiedliwości dysponuje danymi osób, które złożyły z wynikiem pozytywnym przedmiotowy egzamin. Dane te są przechowywane przez okres przekraczający dwa lata, w jakim (zgodnie z ustawą) można ubiegać się o przyznanie licencji. Zgodnie bowiem z art. 4 ust. 7 ustawy, Minister Sprawiedliwości zapewnia obsługę biurową Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu dla osób ubiegających się o licencję doradcy restrukturyzacyjnego. Akta egzaminacyjne osób, które przystąpiły do tego egzaminu, przechowywane są w siedzibie Ministerstwa Sprawiedliwości. Z uwagi na powyższe, nie zachodzi obawa, że mogłaby

pojawić się wątpliwość, czy osoba ubiegająca się o licencję doradcy restrukturyzacyjnego przystąpiła do przedmiotowego egzaminu oraz jaki wynik z niego uzyskała.

33. Zmiana w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (art. 48 projektu).

Uchylenie obowiązku wynikającego z art. 6 ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 zniesie konieczność przygotowania po stronie Ministra Sportu i Turystyki trzy razy w roku sprawozdania z realizacji przedsięwzięć Euro 2012. Rezygnacja z obowiązku sprawozdawczego spowoduje jednocześnie uchylenie obowiązku informacyjnego po stronie podmiotów realizujących przedsięwzięcia Euro 2012, które zostały rozpoczęte przed inauguracją finałowego turnieju, ale – pomimo upływu sześciu lat od zakończenia finałowego turnieju – nie zostały zakończone przed rozpoczęciem finałowego turnieju i z uwagi na toczące się postępowania, nie zakończą się w możliwej do oszacowania przyszłości. Istnienie tego obowiązku związane jest natomiast z koniecznością przekazywania przez podmioty realizujące ww. inwestycje (2 podmioty) trzy razy do roku informacji na temat stanu realizacji tych przedsięwzięć.

34. Zmiana w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (art. 49 projektu).

Podmioty ubiegające się o pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin zobowiązane są do załączenia do wniosku o pozwolenie zaświadczenia albo oświadczenia o wpisie do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W związku z tym, że organ może samodzielnie ustalić te dane w ogólnodostępnych bazach KRS lub CEIDG bez konieczności odbierania zaświadczenia albo oświadczenia proponuje się zniesienie tego obowiązku.

35. Zmiana w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (art. 50 projektu).

W obecnym stanie prawnym pracodawca jest zobowiązany każdorazowo skierować na badania sanitarno-epidemiologiczne osobę zatrudnianą do pracy, przy wykonywaniu której

istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby. Badanie takie jest wymagane pomimo posiadania orzeczenie lekarskiego uzyskanego u poprzedniego pracodawcy. Obowiązek odbycia badań sanitarno-epidemiologicznych nie powinien wynikać z samego faktu zmiany pracodawcy, a z obiektywnych kryteriów uzasadniających ich wykonanie. Koszty badań sanitarno-epidemiologicznych stanowią obciążenie przedsiębiorców zwłaszcza w branżach o dużej, sezonowej rotacji pracowników takich jak gastronomia. Ponadto pracownicy branży gastronomicznej stosunkowo często zmieniają pracodawcę, a tym samym konieczność powtarzania badań nie sprzyja mobilności pracowników. Proponowana zmiana zakłada, że osoba posiadająca aktualne orzeczenie lekarskie o zdolności do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby, w przypadku zmiany pracodawcy nie będzie podlegać w okresie ważności orzeczenia lekarskiego badaniom sanitarno-epidemiologicznym. Ma to na celu usprawnienie procesu zatrudnienia zwłaszcza w branżach charakteryzujących się sezonowym wzrostem zapotrzebowania na pracowników.

Orzeczenie lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych jest niezbędne do wykonywania pracy m.in w gastronomii. Lekarz wydaje orzeczenie na podstawie przeprowadzonego badania sanitarno-epidemiologicznego. Bez skierowania pracodawcy lub osoby zlecającej wykonywanie prac nie ma możliwości uzyskania orzeczenia lekarskiego o zdolności do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby. Tym samym stanowi to utrudnienie w podejmowaniu działalności gospodarczej, czy też tzw. działalności nierejestrowanej. Wprowadzenie możliwości przeprowadzenia badania sanitarno-epidemiologicznego na wniosek osoby poszukującej zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przy wykonywaniu której istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby ma na celu zniesienie formalnej bariery stanowiącej ograniczenie swobody podejmowania działalności gospodarczej.

36. Zmiana w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego (art. 52 projektu).

Wierzyciel stoczni dokonuje zgłoszenia wierzytelności na piśmie w dwóch egzemplarzach. Proponuje się redukcję przedkładanego zgłoszenia wierzytelności do jednego egzemplarza w ramach zmniejszenia obciążeń administracyjnych.

37. Zmiany w ustawie z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (art. 53 projektu).

W ustawie z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 141) wprowadzono delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania rozporządzenia o udzielaniu pomocy finansowej w ramach programów w obszarze innowacyjności gospodarki, nie wyszczególniając kwoty wydatków na realizację ww. programów. W chwili tworzenia przepisów ww. nowelizacji nie można było dokonać oceny szczegółowych skutków realizacji ww. rozporządzenia. Zgodnie z art. 50 ust. 1a ustawy o finansach publicznych, „w przyjmowanych przez Radę Ministrów projektach ustaw, których skutkiem finansowym może być zmiana poziomu wydatków jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów, określa się w treści projektu maksymalny limit tych wydatków wyrażony kwotowo, na okres 10 lat budżetowych wykonywania ustawy, oddzielnie dla każdego roku, poczynając od pierwszego roku planowanego wejścia w życie ustawy.”. Mając na uwadze powyższe, pozyskanie z budżetu środków na realizację programów w obszarze wspierania innowacyjności wymaga wprowadzenia kwoty wydatków budżetowych na ten cel do ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej. Rekomendowane rozwiązanie to wprowadzenie kwoty wydatków budżetowych związanych z realizacją programów w obszarze innowacyjności gospodarki do ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej. Kwota wydatków, która została zaplanowana przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii na udzielanie wsparcia w ramach programów w obszarze innowacyjności gospodarki to 370 mln PLN w ciągu 10 lat, poczynając od 2019 r. (w którym budżet wynosi 10 mln zł). Efektem udzielania wsparcia w ramach programów Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w obszarze innowacyjności gospodarki będzie rozwój systemu instrumentów służących podejmowaniu działalności innowacyjnej i zwiększenie innowacyjności firm sektora MSP.

Ponadto, celowym jest dostosowanie przepisów ustawy w zakresie dotyczącym kredytu technologicznego do nowych zasad zarządzania i wdrażania Programu Operacyjnego

Inteligentny Rozwój 2014-2020 Podziałania 3.4.2. Zgodnie z ustawą, organem określającym limit środków na wypłatę kredytu technologicznego na każdy rok budżetowy jest minister właściwy do spraw gospodarki. W praktyce jednak, w związku z zasadami zarządzania POIR 2014-2020, rola ministra właściwego do spraw gospodarki sprowadza się do wprowadzenia do planu budżetu Podziałania 3.4.2. POIR kwot przyznanych na udzielanie kredytu technologicznego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, który jest Instytucją Zarządzającą dla POIR 2014-2020. Obecne zapisy ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz zasady zarządzania POIR 2014-2020 zobowiązują ministra właściwego do spraw gospodarki do prowadzenia obsługi finansowej kredytu technologicznego, ale nie dają ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wpływu na budżet kredytu technologicznego. Dlatego też proponuje się wprowadzenie zmian służących przeniesieniu uprawnień ministra właściwego do spraw gospodarki do ustalania limitu środków budżetowych na udzielanie kredytu technologicznego na ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

38. Zmiana w ustawie z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (art. 54 projektu).

Zmiana dotycząca zezwolenia na założenie lotniska w przypadku inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego obejmującej budowę lotniska użytku publicznego jest konsekwencją zmian wprowadzanych niniejszą ustawą do ustawy Prawo lotnicze.

39. Zmiana w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (art. 57 projektu).

Zgodnie z art. 30 ust. 5 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych strona umowy o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji w budynku ma obowiązek przekazania tekstu tej umowy Prezesowi UKE w terminie 14 dni do dnia jej podpisania. Należy podkreślić, iż umowy o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji w budynku są umowami powszechnie zawieranimi w obrocie gospodarczym. Biorąc pod uwagę, iż według danych GUS w Polsce istnieje prawie 600 tys. budynków wielomieszkaniowych (a tych w praktyce dotyczą zawierane umowy) oraz trwający aktualnie proces intensywnej modernizacji sieci

telekomunikacyjnych w budynkach przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz fakt, iż do każdego budynku dostęp, w celu zapewnienia telekomunikacji, może uzyskiwać nawet kilku przedsiębiorców telekomunikacyjnych, liczbę rokrocznie zawieranych umów o dostęp do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi a odpowiednio właścicielami, użytkownikami wieczystymi lub zarządcami nieruchomości należy liczyć w dziesiątkach tysięcy. Umowy te – jako że są zawierane pomiędzy danym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym a właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą określonej nieruchomości – dotyczą dostępu do poszczególnych, często pojedynczych nieruchomości. Ich treść – biorąc pod uwagę generalny ustawowy obowiązek zapewnienia dostępu tego typu przez właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców nieruchomości jest z reguły standardowa i zawiera podobne uregulowania. Co najistotniejsze, dostęp ten – z mocy art. 30 ust. 3a ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – jest nieodpłatny. Przekazywane Prezesowi UKE przez ich strony umowy nie stanowią zatem źródła istotnych informacji mogących być przykładowo źródłem dla benchmarku wysokości opłat z tytułu udzielania dostępu do nieruchomości. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, obowiązek przekazywania przez strony umowy o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji tekstu tej umowy Prezesowi UKE wydaje się być zbędnym, zarówno z punktu widzenia stron tych umów (generuje to konieczność podjęcia dodatkowych czynności – w praktyce najczęściej poprzez podpisywanie dodatkowego egzemplarza każdej umowy, który następnie przekazywany jest – często drogą pocztową, co generuje dodatkowe koszty – Prezesowi UKE), jak i Prezesa UKE (umowy te nie stanowią źródła istotnych informacji, mogących być później wykorzystanymi w działaniach regulacyjnych Prezesa UKE). W związku z tym propozycja uwzględnia uchYLENIE niniejszego obowiązku.

40. Zmiana w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (art. 58 pkt 1 i 3 projektu).

Stosownie do art. 4 ust. 4 w zw. z ust. 7 ustawy o sporcie, klub sportowy działający w formie stowarzyszenia, którego statut nie przewiduje prowadzenia działalności gospodarczej, podlega wpisowi do ewidencji prowadzonej przez starostę właściwego ze względu na siedzibę klubu (stowarzyszenia). Wpisu do ewidencji dokonuje się na podstawie wniosku. Wpis i odmowa wpisu do ewidencji następuje w drodze decyzji. Ust. 6 przedmiotowego przepisu wiąże uzyskanie osobowości prawnej z dokonaniem wpisu we wskazanej wyżej ewidencji.

Należy zauważyć, że ani przepisy ustawy o sporcie ani przepisy rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 18 października 2011 r. w sprawie ewidencji klubów sportowych (Dz. U. poz. 1449) nie regulują bezpośrednio kwestii „migracji” klubu sportowego między ww. ewidencjami.

Proponowana zmiana ma na celu eliminację rozbieżności występujących w praktyce dotyczącej możliwości przerejestrowania ww. klubów z jednej ewidencji do drugiej ewidencji (w przypadku zmiany siedziby klubu). Część starostów neguje możliwość przerejestrowania klubu sportowego do innej ewidencji (właściwej dla zmienionej siedziby) i uważa, że każdorazowa zmiana siedziby ww. stowarzyszenia będzie prowadzi do likwidacji danego stowarzyszenia i utworzenia nowego. Przedmiotowe przepisy mają na celu przecięcie ww. wątpliwości interpretacyjnych i umożliwienie „migracji” klubu sportowego między ww. ewidencjami z zachowaniem ciągłości organizacyjnej.

W toku prac nad poselskim projektem zmiany ustawy o sporcie (druk nr 305) organizacje pozarządowe sygnalizowały problemy z funkcjonowaniem rozwiązań dotyczących uczniowskich klubów sportowych oraz klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej. Zgłoszony został problem klubów obecnie wpisanych do ewidencji starosty, które z różnych względów (np. chęci prowadzenia działalności gospodarczej) chciałyby dokonać przerejestrowania do KRS.

Obecnie nie ma możliwości przerejestrowania ww. klubów z ewidencji do KRS-u. Jeżeli klub wpisany do ewidencji zamierza prowadzić działalność gospodarczą, to po dokonaniu odpowiednich zmian w statucie następuje jego wykreślenie z ewidencji starosty (klub traci osobowość prawną), a następnie należy przejść całą procedurę rejestracyjną do KRS (formalnie powstaje nowy podmiot).

Należy zauważyć, że obecnie ustawa o sporcie nie zawiera przepisów wprost dających możliwość przerejestrowania uczniowskich klubów sportowych oraz klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej z ewidencji starosty do KRS. Przepisów takich nie zawiera również ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zasadną jest więc zmiana w ustawie o sporcie, mająca na celu umożliwienie przerejestrowywania z ewidencji starosty do KRS-u uczniowskich klubów sportowych oraz klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują

prowadzenia działalności gospodarczej. Przedmiotowa zmiana umożliwi dalsze działanie ww. podmiotów z zachowaniem ciągłości organizacyjnej, co może mieć wpływ m.in. na możliwość ubiegania się przez te podmioty o środki publiczne (gdzie często jednym z wymogów jest np. 3-letni okres działalności) przy jednoczesnej możliwości korzystania z uprawnień związanych z wpisem do KRS-u (np. prowadzenie działalności gospodarczej).

Dodatkowo doprecyzowano katalog danych, które zawiera ewidencja, m.in. o sposób reprezentowania klubu sportowego, w szczególności sposób zaciągania zobowiązań majątkowych. Zmianie o charakterze doprecyzującym uległo również upoważnienie ustawowe zawarte w art. 4 ust. 8 ustawy.

Ponadto projekt przewiduje wprowadzenie przepisu wyraźnie przesądzającego, że ewidencja klubów sportowych prowadzona przez starostę jest jawna, ponieważ praktyka poszczególnych organów wykazywała rozbieżności w tym zakresie.

41. Zmiany w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (art. 59 projektu).

Przewóz osób w zakresie publicznego transportu zbiorowego niebędący przewozem o charakterze użyteczności publicznej może być wykonywany przez przedsiębiorcę po dokonaniu zgłoszenia o zamiarze wykonywania takiego przewozu do organizatora właściwego ze względu na obszar lub zasięg przewozów i wydaniu przez tego organizatora potwierdzenia zgłoszenia przewozu. Zgłoszenie, o którym mowa zawiera obowiązek dołączania odpisu z KRS. Należy uchylić art. 30 § 3 pkt. 5 ustawy i zastąpić niniejszy obowiązek podaniem numeru z KRS, organ może bowiem samodzielnie pozyskać dane w ogólnodostępnej bazie KRS.

42. Zmiana w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (art. 60 projektu).

Ustawa o kierujących pojazdami zawiera regulacje dotyczące wymagań stawianych osobom kierującym pojazdami na wszelkich drogach publicznych oraz na drogach położonych w strefach zamieszkania oraz w strefach ruchu. Jest aktem generalnym obejmującym każdą osobę ubiegającą się i posiadającą uprawnienie do kierowania pojazdami. W ustawie tej określone są także zasady wykonywania badań lekarskich i psychologicznych kierowców

wszystkich kategorii praw jazdy, zaś zakres tych badań jest uszczegółowiony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców. Głównym celem ustawy – co wprost zapisano w jej uzasadnieniu - jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, przez podniesienie kwalifikacji kierujących pojazdami. Zgodnie z art. 3 ustawy o kierujących pojazdami, kierującym pojazdem może być osoba sprawna pod względem fizycznym i psychicznym. Prawo jazdy – zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 lit a tej ustawy - wydaje się osobie, która uzyskała orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami. Zgodnie zaś z art. 11 ust. 1 pkt 2 lit b ustawy, obowiązek uzyskania orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem nie dotyczy osób ubiegających się o prawo jazdy m.in. kategorii B. Wobec osób obiegających się o tę kategorię prawa jazdy nie jest również wymagane, co do zasady, badanie narządu wzroku w zakresie oceny widzenia zmierzchowego i wrażliwości na olśnienie. Wynika to z rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców.

Z analizy praktyki stosowania przepisów wykonawczych do ustawy Kodeks pracy, tj. rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy wynika, że pracownik, któremu powierza się w ramach stosunku pracy samochód służbowy, obowiązkowo podlega testom sprawności psychoruchowej oraz ocenie widzenia zmierzchowego i wrażliwości na olśnienie, także wtedy, gdy powierzenie dotyczy pojazdów kierowanych na podstawie prawa jazdy kategorii B (czyli tego prawa jazdy, którego nabycie zgodnie z ustawą o kierujących pojazdami wyłączono z obowiązku badań psychologicznych i ww. badań narządu wzroku).

Zgodnie z § 2 ust. 4 ww. rozporządzenia, lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne korzysta z zaleceń dotyczących postępowania lekarskiego, upowszechnionych przez instytuty badawcze medycyny pracy. Wytyczne w zakresie kierowania na badania lekarskie osób, które w ramach stosunku pracy kierują pojazdami służbowymi określił Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera w Łodzi. W wytycznych przyjęto, że kierowanie pojazdami wymaga pełnej sprawności psychoruchowej, a zatem podlega badaniom określonym dla tego właśnie czynnika szkodliwego lub uciążliwego, wymienionym w rozporządzeniu. W konsekwencji wymaga się testów sprawności psychoruchowej. Ich koszt wynosi obecnie

średnio ok. 100 zł. Dodatkowo w Wytycznych zaleca się dokonanie oceny okulistycznej widzenia zmierzchowego i wrażliwości na ośnienie. Koszt tego badania wynosi średnio ok. 30 zł. Co do zasady, testy psychoruchowe i badania okulistyczne muszą być powtarzane co 3-4 lata. Koszt tych badań ponosi pracodawca, zgodnie z art. 229 § 6 Kodeksy pracy. Badania te w miarę możliwości powinny odbywać się w godzinach pracy, co również jest kosztem pracodawcy (pracownik nie wykonuje w tym czasie pracy, ale otrzymuje za ten czas wynagrodzenie).

Wytyczne nakładają zatem na pracowników używających samochody służbowe wyższe wymagania niż wynikające z przepisów powszechnie obowiązującego prawa, tj. ustawy o kierujących pojazdami i rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy. Pracownicy kierujący w ramach stosunku pracy samochodami w ramach posiadanych już przez nich uprawnień wydanych przez właściwy organ na podstawie ustawy o kierujących pojazdami podlegają dodatkowym badaniom, których koszty pokrywają pracodawcy. W Wytycznych uzasadnia się to bezpieczeństwem pracowników oraz innych uczestników ruchu drogowego, pomimo tego, że już ustawa o kierujących pojazdami ma to bezpieczeństwo zapewniać.

W ocenie projektodawcy, przepisy ustawy o kierujących pojazdami są kompleksową regulacją w zakresie gwarancji bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dotyczą wszystkich użytkowników tych dróg oraz sposobu uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami, tak aby zapewniać bezpieczeństwo. Nie ma uzasadnienia, aby przepisy prawa pracy nakładały dodatkowe obowiązki na kierowców w celu zapewnienia bezpieczeństwa, tylko dlatego, że osoba posiadająca uprawnienia kierowcy nawiązała stosunek pracy. Niebezpieczeństwo spowodowania wypadku przez pracownika kierującego samochodem służbowym, jest dokładnie takie samo jak niebezpieczeństwo spowodowania wypadku przez innego kierowcę, np. osobę, która w ramach własnej działalności gospodarczej porusza się pojazdem firmowym (taka osoba jest objęta wyłącznie wymogami ustawy o kierujących pojazdami).

Regulacja dotyczy pracowników administracyjno-biurowych, którym pracodawca udostępnił samochód służbowy. Takie udostępnienie dokonuje się w celu dojazdu do pracy i odbycia ewentualnych podróży służbowych. Pracownik przez większą część czasu pracy znajduje się w biurze. Dotyczy przede wszystkim samochodów osobowych, do których kierowania wymagane jest posiadanie prawa jazdy kat. B. Samochód nie jest bezpośrednio wykorzystywany do świadczenia pracy, jak np. w pracy kuriera. Czas pracy tych osób, spędzany w samochodzie, jest porównywalny z normalnym użytkowaniem samochodu przez przeciętnego kierującego samochodem na podstawie prawa jazdy kategorii B.

43. Zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnictwo (art. 61 projektu).

W dniu 13 lipca 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, która w art. 174 zmieniła brzmienie art. 49a ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnictwo, usuwając Generalnego Inspektora Informacji Finansowej z listy podmiotów opiniujących wnioski kwalifikacyjne. Konsekwencją tej zmiany jest modyfikacja art. 49a ust. 8 Prawa geologicznego i górnictwa, ograniczająca liczbę egzemplarzy wniosku kwalifikacyjnego z 5 do 4, stosownie do liczby organów opiniujących. Analogiczną zmianę proponuje się w art. 49b ust. 1.

Proponuje się także ograniczenie liczby egzemplarzy dokumentacji geologicznych dotyczących obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej:

- w przypadku dokumentacji, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1-3 ustawy – do 2 egzemplarzy (1 dla przedsiębiorcy, 1 dla organu administracji geologicznej),
- w przypadku dokumentacji, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 4 ustawy – do 1 egzemplarza (dla organu administracji geologicznej).

44. Zmiana w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (art. 62 projektu).

W ramach standardowej sprawozdawczości, biura usług płatniczych są obowiązane do przekazywania KNF informacji o łącznej wartości i liczbie transakcji płatniczych:

- 1) w danym kwartale – w terminie do końca pierwszego miesiąca następnego kwartału;
- 2) w danym roku – w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku.

Obciążenia przedsiębiorców nakładem pracy i kosztami niezbędnymi do odpowiedniego gromadzenia i sprawozdawania kwartalnych informacji statystycznych oraz sankcjami przewidzianymi za niedochowanie obowiązków informacyjnych są niewspółmierne do ryzyka związanego z działalnością większości BUP oraz do nadzorczej wartości przekazywanych informacji. Proponuje się ograniczyć częstotliwość składania sprawozdań do rocznej wraz z nieznacznym rozszerzeniem szczegółowości tej sprawozdawczości, polegającym na wymogu przekazywania danych w ujęciu miesięcznym.

45. Zmiany w ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (art. 63 projektu).

- 1) *Aktualizacja danych zawartych we wniosku o wpis rejestru operatorów pocztowych (art. 63 pkt 1 lit. a projektu).*

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo pocztowe wpis do rejestru dokonuje się na pisemny wniosek przedsiębiorcy, który zawiera m.in. numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze. Powyższe informacje przedsiębiorca wypełnia w rubryce A.4 wzoru wniosku o wpis do Rejestru operatorów pocztowych, stanowiącego załącznik nr 1 do Rozporządzenia. Należy zauważyć, że w związku z przeniesieniem gminnych Ewidencji Działalności Gospodarczej do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz likwidacją numeracji funkcjonującej w EDG, przedsiębiorcy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą w polu A.4 nie podają już numeru, który wskazywali we wniosku przed zmianami. Obecnie powyższa regulacja dotyczy tylko podmiotów wpisanych do KRS. W myśl zasady prostego języka należy zmienić i doprecyzować regulację art. 9 ust. 1 pkt 2, tak aby była zrozumiała i przejrzysta dla każdego przedsiębiorcy. Po analizie wpływających do UKE wniosków można zauważyć, że Ci przedsiębiorcy, którzy są wpisani do CEIDG mają problem z interpretacją zapisu art. 9 ust. 1 pkt 2. Często w polu A.4 wzoru wniosku wpisują np. nr REGON.

- 2) *Zwolnienie z opłaty skarbowej za wpis do rejestru operatorów pocztowych (art. 63 pkt 1 lit. b projektu).*

Proponowana zmiana jest związana ze zmianą wprowadzaną w ustawie o opłacie skarbowej (art. 44 projektu).

- 3) *Określenie zasad realizacji obowiązku przedłożenia Prezesowi UKE sprawozdania z działalności pocztowej przez operatorów pocztowych, którzy nie prowadzili działalności pocztowej w poprzednim roku albo tę działalność zawiesili (art. 62 pkt 3 i 5 projektu).*

Przepisy ustawy Prawo pocztowe w art. 43 określają obowiązek operatora pocztowego corocznego przedkładania Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca, sprawozdania z działalności pocztowej w poprzednim roku. Wzór formularza sprawozdawczego wraz z objaśnieniami w zakresie sposobu jego wypełniania został określony w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 26 listopada 2013 r. w sprawie wzoru formularza służącego do przedkładania Prezesowi Urzędu Komunikacji sprawozdania z działalności

pocztowej (Dz. U. poz. 1489). Operatorem pocztowym zgodnie z art. 3 pkt 12 ustawy Prawo pocztowe jest przedsiębiorca uprawniony do wykonywania działalności pocztowej, na podstawie wpisu do rejestru operatorów pocztowych. W związku z powyższym obowiązkowi sprawozdawczemu podlega także operator pocztowy, który nie prowadził działalności pocztowej w poprzednim roku, w tym operator pocztowy, który w poprzednim roku zawiesił wykonywanie działalności pocztowej. Według zaproponowanej zmiany operator pocztowy, który w danym okresie sprawozdawczym (roku) nie prowadził działalności pocztowej będzie składał oświadczenie o niewykonywaniu działalności pocztowej oraz posiadanych zasobach, a także informację o posiadanych zasobach istotnych z punktu widzenia wykonywania działalności pocztowej i o swojej formie organizacyjno-prawnej, w tym o przynależności do grupy kapitałowej. Taka zmiana ograniczy zakres obowiązku sprawozdawczego oraz liczbę wymaganych dokumentów od operatorów pocztowych. Wprowadzenie tej regulacji pociąga za sobą konieczność wprowadzenia przepisów określających sankcję za niezłożenie oświadczenia albo złożenia oświadczenia zawierającego nieprawdziwe lub niepełne informacje.

4) Zwolnienia z obowiązku sporządzania planów działania w sytuacjach szczególnych zagrożeń dla grupy najmniejszych operatorów pocztowych (art. 63 pkt 4 projektu).

Obecnie każdy operator pocztowy, wpisany do rejestru operatorów pocztowych, prowadzonego przez Prezesa UKE, jest zobowiązany do sporządzania planu działania w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Obowiązek ten powinien być utrzymany tylko dla podmiotów świadczących usługi na dużą skalę, posiadających istotne znaczenie dla rynku oraz których ciągłość działania w sytuacjach szczególnych zagrożeń może mieć znaczenie dla zarządzania kryzysowego, ratownictwa, obronności i bezpieczeństwa państwa. Aktualnie funkcjonujący przepis nakłada nadmierne obciążenie na małych operatorów pocztowych z tytułu pracochłonnej i długotrwałej procedury sporządzania planów działania w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Brak jest rzeczywistego znaczenia planów sporządzanych przez małych operatorów, np.: jednoosobowa działalność (goniec rowerowy, kurier), skład celny, spółdzielnia socjalna (także osób niepełnosprawnych), doręczyciel materiałów marketingowych, broker pocztowy itp.

Proponowana zmiana polega na przyznaniu Radzie Ministrów uprawnienia do określenia w drodze rozporządzenia zakresu podmiotowego lub przedmiotowego zwolnienia z obowiązku sporządzania planów działania w sytuacjach szczególnych zagrożeń.

46. Zmiana w ustawie z dnia 20 lutego 2014 r. o odnawialnych źródłach energii (art. 64 projektu).

Proponowana zmiana polega na wyznaczeniu półrocznych okresów sprawozdawczych dla Operatorów systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz Operatorów systemu dystrybucyjnego gazowego wskazanych w art. 22 zmienianej ustawy. Aktualnie ww. operatorzy są zobowiązani do kwartalnego przekazywania sprawozdań do Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Zmiana ustawy pozwoli na 50% redukcję obciążeń administracyjnych nałożonych na OSD elektroenergetycznego oraz OSD gazowego, a także na zmniejszenie częstotliwości działań Prezesa URE w zakresie nakładania ewentualnych kar pieniężnych za brak realizacji obowiązku sprawozdawczego.

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji ustawowych obowiązków Dyrektorowi Generalnemu KOWR, konieczne jest wprowadzenie odpowiednich zmian w obrębie ust. 2 zmienianego przepisu poprzez wskazanie innego terminu publikowania w BIP KOWR zbiorczego raportu dotyczącego mikroinstalacji biogazu rolniczego.

Ponadto, obecnie operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych i gazowych są zobowiązani do przekazywania Dyrektorowi Generalnemu KOWR sprawozdań zawierających informacje dotyczące:

- 1) odpowiednio ilości energii elektrycznej albo biogazu rolniczego wytworzonej przez poszczególnych wytwórców,
- 2) łącznej ilości energii elektrycznej sprzedanej sprzedawcy zobowiązanemu, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy, która została wytworzona z biogazu rolniczego w poszczególnych mikroinstalacjach i wprowadzona do jego sieci dystrybucyjnej – w przypadku wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego,
- 3) ilości biogazu rolniczego wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej gazowej – w przypadku wytwórców biogazu rolniczego,
- 4) wykazu odpowiednio wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji albo wytwórców biogazu rolniczego,

Jednak z informacji przekazywanych przez operatorów wynika, że w przedmiotowych sprawozdaniach wykazują oni dane pozyskane od wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji na podstawie dobrowolnych oświadczeń lub, w przypadku ich braku, umieszczają adnotację o braku tych danych. Przedstawiona sytuacja jest spowodowana

zmianą przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii (dalej: OZE), które obowiązują od 1 lipca 2016 r. Zniesiono wówczas obowiązek informowania operatorów przez wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji i wytwórców biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego o danych wskazanych w art. 22 pkt 1, 2 i 3 ustawy OZE. W konsekwencji operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych posiadają wyłącznie wiedzę na temat ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej tego operatora, tj. zmierzonej na granicy stron. W związku z tym zaproponowano zmianę brzmienia art. 22 ustawy OZE.

47. Zmiana w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (art. 65 projektu).

Proponowana zmiana ma na celu zachowanie spójności z rozwiązaniem wprowadzanym w ramach ustawy – Prawo upadłościowe (pkt 25 uzasadnienia).

48. Zmiana w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (art. 67 projektu).

Proponowana zmiana ma na celu usunięcie opłaty za decyzje administracyjne w wysokości 10 zł, które w skali całego okresu funkcjonowania ustawy przyniosły ok. 260 zł dochodu. Procedura wymaga uruchomienia wpłaty przez służby księgowo składającego wniosek o wydanie decyzji administracyjnej oraz powoduje konieczność dokumentowania symbolicznej wpłaty dla uzyskania decyzji.

49. Zmiana w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (art. 68 projektu).

Konieczność wdrożenia wymagań ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne oraz programu azotanowego dla wszystkich rolników posiadających zwierzęta gospodarskie (niezależnie od ilości) a zamieszkujących gminy znajdujące się na terenach szczególnego zagrożenia powodzią (1845 gmin), będzie się wiązała z przeprowadzeniem skomplikowanych i kosztownych procedur uzyskania w pierwszej kolejności decyzji zwalniającej z zakazu gromadzenia odchodów zwierzęcych na tych terenach (art. 77 ust. 3 ustawy – Prawo wodne), a następnie w przypadku uzyskania ww. decyzji zwalniającej, obowiązku posiadania pozwolenia wodnoprawnego (art. 390 ustawy – Prawo wodne). Większość rolników nie jest

w stanie przygotować samodzielnie skomplikowanych dokumentów potrzebnych do wydania pozwolenia wodnoprawnego, co wiąże się opłacaniem firm doradczych (koszt ok. 2000 – 5000 zł), oraz wniesienia opłaty wynikającej z ustawy – Prawo wodne – w wysokości 217 zł. Procedura uzyskania pozwoleń trwa ok. 9 miesięcy do 1 roku. Jest to długi okres, biorąc pod uwagę terminy określone w programie azotanowym na dostosowanie miejsc do przechowywania nawozów naturalnych. W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie zmian zaproponowanych art. 65 pkt 1 i 2 projektu.

Jednocześnie, mając na względzie dotychczas przedstawiane przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej stanowisko w ww. kwestiach, proponuje się ustanowienie obowiązku zgłoszenia wodnoprawnego na przechowywanie odchodów zwierzęcych przez gospodarstwa wielkotowarowe (tj. podmioty prowadzące chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior). Taka forma zgłoszenia wodnoprawnego jest wystarczającym sposobem dla określenia warunków bezpiecznego przechowywania odchodów zwierzęcych, przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów przygotowania dokumentacji i znaczącym skróceniu procedur administracyjnych. Ułatwienie procedur przyczyni się do szybszego dostosowania się rolników do wymagań środowiskowych określonych w programie azotanowym, tym samym przyczyni się do efektywnej realizacji celów środowiskowych.

50. Zmiany w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (art. 69 projektu).

1) Wprowadzenie nowej instytucji „prawa do popelnienia błędu” (art. 69 pkt 1 projektu).

Zmiana wprowadza do polskiego systemu prawnego nową instytucję, tj. „prawo do popelnienia błędu”. Opiera się ona na założeniu, że większość naruszeń, które popełniają początkujący polscy przedsiębiorcy, wynika nie z ich złej woli, lecz ma raczej charakter nieintencjonalnych omyłek. Zasadnym jest zatem przyjęcie, że jeśli są to błędy na mniejszą skalę, to nie zagrażają one interesom innych podmiotów prawa, ani nie godzą w kwestie bezpieczeństwa publicznego czy porządku prawnego. Zwraca też uwagę, że bardzo często błędy i naruszenia ze strony przedsiębiorców są konsekwencją niejasnych przepisów, ich niespójnej wykładni dokonywanej przez poszczególne organy i instytucje, a także niejednołitą

praktyką administracji publicznej¹⁵. Tym samym, słusznym jest przyjęcie, że początkujący przedsiębiorcy, w określonych przypadkach, nie powinni ponosić negatywnych konsekwencji popełnionych naruszeń.

Istotą opisywanego prawa jest to, że w przypadku naruszenia przepisów związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą (a więc nie odnoszących się do pozostałych sfer aktywności życiowej przedsiębiorcy) w sposób uzasadniający wszczęcie postępowania: 1) mandatowego lub 2) w sprawie nakładania lub wymierzania administracyjnej kary pieniężnej, postępowanie takie może zostać wszczęte tylko jeżeli przedsiębiorca nie usunie stwierdzonych naruszeń w wyznaczonym przez właściwy organ terminie. W przypadku gdy naruszenie takie zostanie natomiast usunięte, przedsiębiorca nie będzie podlegał karze. Co istotne, rozwiązanie to będzie miało zastosowanie jedynie do tych rodzajów naruszeń, które uzasadniają wszczęcie wyżej wymienionych rodzajów postępowań, nie będzie zatem dotyczyło np. naruszeń, za które grożą poważniejsze sankcje prawa karnego.

Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami, prawo do popełnienia błędu dotyczyć będzie wyłącznie przedsiębiorców będących osobami fizycznymi. Jego rozciągnięcie także na inne podmioty obrotu gospodarczego (zwłaszcza spółki prawa handlowego) mogłoby stanowić potencjalne pole do nadużyć ze względu na tożsamościową odrębność prawną każdego nowego podmiotu. Oznaczałoby to, że osoby zakładające np. spółkę z o.o. mogłyby po roku od rozpoczęcia przez nią działalności gospodarczej doprowadzić do jej likwidacji i rozpoczęcia działalności przez nową spółkę o praktycznie takim samym profilu, majątku i składzie osobowym, która to ponownie korzystałaby z dobrodziejstwa wspomnianego prawa. Taki stan rzeczy byłby niewskazany, w związku z czym wprowadzenie omawianego ograniczenia staje się zasadne.

Prawo do popełnienia błędu obowiązywać będzie jedynie w okresie 12 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej po raz pierwszy albo ponownie po upływie co najmniej 36 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia. Wynika to z przyjętego założenia, że musi mieć ono charakter ograniczony czasowo i dotyczyć jedynie początkowego okresu działalności gospodarczej przedsiębiorcy, w trakcie którego powinien on nabrać odpowiedniego doświadczenia i umiejętności praktycznego stosowania przepisów.

---

¹⁵ Podkreślenia wymaga, że Prawo przedsiębiorców dążąc do wyeliminowania wskazanych mankamentów polskiego systemu prawnego wprowadziło szereg nowych rozwiązań, w tym zasadę przyjaznej interpretacji przepisów (art. 11) czy możliwość wydawania tzw. objaśnień prawnych (art. 33).

Kolejnym wymogiem związanym z prawem do popełnienia błędu jest to, że przedsiębiorca korzystający z niego, musi należeć do grona mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Projektodawca przyjmuje, że podmiot nie zawierający się w żadnej ze wspomnianych kategorii prowadzi działalność o skali na tyle rozwiniętej, że nieuzasadnionym jest wprowadzanie ograniczeń co do możliwości karania go za naruszenie przepisów, w szczególności w związku z faktem, że zazwyczaj korzysta on w ramach prowadzonej działalności ze wsparcia kancelarii prawnych.

Prawo do popełnienia błędu doznaje ponadto dwóch istotnych ograniczeń. Po pierwsze zakłada się, że w przypadku naruszenia przedsiębiorca powinien wyprowadzić z takiego doświadczenia wnioski na przyszłość. Nie powinien on zatem być traktowany w sposób „uprzywilejowany” w sytuacji, gdy jego zachowanie po raz kolejny naruszy już raz złamany przez niego przepis. Po drugie, nie powinno ono być stosowane w przypadkach, w których naruszenie prawa jest rażące. Ciężar ewentualnego wykazania, że nosi ono taki właśnie charakter spoczywa jednak na odpowiednim organie.

Należy ponadto zauważyć, że wprowadzenie prawa do popełnienia błędu nie jest rozwiązaniem nieznanym rzeczywistości europejskiej. Przykładowo, litewska ustawa o administracji publicznej (*Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas*) przewiduje, że w trakcie pierwszego roku od rozpoczęcia działalności gospodarczej, na podmiot nie mogą zostać nałożone sankcje powodujące ograniczenie tej działalności (np. zawieszenie lub odebranie wymaganego zezwolenia) za naruszenia wykryte podczas pierwszej planowanej inspekcji. W przypadku ich stwierdzenia, konieczne jest wyznaczenie przez organ kontrolujący odpowiedniego terminu na ich usunięcie. Oprócz rozwiązań *stricte* prawnych, na Litwie obowiązuje ponadto zobowiązanie instytucji kontrolnych do dążenia do powstrzymania się od nakładania sankcji przez pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę (tzw. „Deklaracja dotycząca pierwszego roku prowadzenia biznesu”). Natomiast we Francji, na mocy niedawnej poprawki do Kodeksu stosunków między społeczeństwem i administracją (*Code des relations entre le public et l'administration*) wprowadzono regulację, zgodnie z którą w przypadku naruszenia po raz pierwszy przez osoby fizyczne lub prawne przepisu prawa administracyjnego, osoby te nie mogą zostać ukarane przez organy administracji, o ile naruszenie to zostanie usunięte z ich własnej inicjatywy lub też na wezwanie organu.

2) Zmiana redakcyjna (Art. 69 pkt 3 projektu).

Zmiana ma na celu wyeliminowanie omyłki redakcyjnej w treści art. 48 ust. 3 pkt 5 Prawa przedsiębiorców. Ust. 3 wymienia bowiem obligatoryjne elementy zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, wskazując jako jeden z nich „imię, nazwisko oraz podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji”. Tymczasem w treści przepisu powinna być mowa nie o osobie udzielającej upoważnienia (do przeprowadzenia kontroli), ale o osobie upoważnionej do zawiadomienia, co, na marginesie, jest spójne z rozwiązaniem obowiązującym dawniej na gruncie przepisu art. 79 ust. 6 pkt 5 uchylonej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

51. Zmiany w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (art. 70 projektu).

1) Zmiany porządkujące dotyczące zarządu sukcesyjnego (art. 70 pkt 1 lit. b, 4, 5 projektu).

W ustawie o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy zaproponowano zmiany porządkujące dotyczące zarządu sukcesyjnego, o charakterze technicznym:

- zmiana w art. 5 ust. 2 pkt 21 i w art. 23 ust. 8: doprecyzowano, że w przypadku rezygnacji zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy notariusz zgłasza fakt i datę złożenia oświadczenia o rezygnacji, zaś data, z którą rezygnujący zarządca sukcesyjny przestaje pełnić swą funkcję powinna być wpisywana do CEIDG z urzędu – jako data przypadająca 2 tygodnie po złożeniu oświadczenia o rezygnacji albo data powołania kolejnego zarządcy sukcesyjnego (art. 53 pkt 4 ustawy o zarządzie sukcesyjnym),
- zmiana w art. 5 ust. 2 pkt 22: informację o powołaniu kolejnego zarządcy sukcesyjnego przekazywaną do CEIDG przez notariusza uzupełniono o datę tego zdarzenia,
- zmiany w art. 23 ust. 4 i 7: przyjęto, że fakt i data ustanowienia zarządu sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy są wpisywane do CEIDG z urzędu, ponieważ odpowiadają faktowi i dacie śmierci albo wpisu zarządcy sukcesyjnego do CEIDG (art. 7 ust. ustawy o zarządzie sukcesyjnym), w związku z czym data ustanowienia zarządu sukcesyjnego nie musi pokrywać się z datą powołania zarządcy, o którym w zgłoszeniu do CEIDG informuje notariusz,

- zmiana w art. 39: dodano podstawę do niepublikowania informacji o pełnomocniku w przypadku śmierci przedsiębiorcy (pełnomocnictwo, co do zasady, wygasa z chwilą śmierci mocodawcy).

2) *Przekazywanie danych zarządcy sukcesyjnego do urzędu skarbowego (art. 70 pkt 3 projektu).*

Istotnej zmiany upraszczającej formalności przy powoływaniu zarządcy dokonano w art. 22 ustawy o CEIDG. Zgodnie z projektowanym ust. 2 informację o zarządcy sukcesyjnym (i ewentualnie rezerwowym zarządcy sukcesyjnym) oraz o jej zmianach CEIDG przekaże do właściwego urzędu skarbowego, dzięki czemu czynności tych nie będzie musiał dokonywać sam przedsiębiorca. W związku z tym, proponuje się uchylenie ust. 7a w art. 96 ustawy o podatku od towarów i usług.

3) *Dołączenie formularza PIT-16Z do wniosku CEIDG (Art. 70 pkt 2 projektu).*

Celem zmiany w art. 6 ustawy o CEIDGPiP jest zapewnienie przedsiębiorcy rozliczającemu się w zasadach karty podatkowej możliwości dołączenia do wniosku CEIDG formularza PIT-16Z. Druk PIT-16Z służy do zgłaszania informacji o zakończeniu działalności gospodarczej oraz zmian wpływających na wysokość podatku.

Aktualnie przedsiębiorca rozliczający się w formie karty podatkowej, który dokonuje zmiany lub likwidacji działalności gospodarczej, jest zmuszony zgłaszać informację o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej za pośrednictwem CEIDG i osobno w urzędzie skarbowym (PIT-16Z). Podkreślić należy, że wniosek o wykreślenie z CEIDG jest automatycznie przekazywany za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do urzędu skarbowego. Pomimo tego faktu, na przedsiębiorcy rozliczającym się w zasadach karty podatkowej nadal ciąży obowiązek odrębnego zawiadomienia urzędu skarbowego.

Zasadnym jest zatem wyeliminowanie dodatkowego obciążenia biurokratycznego, jakim jest dwukrotne powiadamianie przez przedsiębiorcę urzędu skarbowego (raz za pośrednictwem CEIDG, drugi poprzez złożenie druku PIT-16Z).

Jednocześnie zachowane zostaną terminy wynikające z przepisów dot. karty podatkowej ujęte w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

4) *Publikowanie w CEIDG informacji dot. kwalifikacjach zawodowych przedsiębiorcy (art. 70 pkt 6-11 projektu).*

Zgodnie z aktualnie obowiązującym art. 44 ustawy o CEIDGPiP, we wpisie przedsiębiorcy do CEIDG publikowane są jedynie informacje dotyczące uzyskania, cofnięcia, utraty i wygaśnięcia uprawnień wynikających z koncesji, licencji, zezwolenia oraz wpisu i wykreślenia z rejestru działalności regulowanej, w tym w zakresie możliwości wykonywania działalności reglamentowanej przez zarządcę sukcesyjnego. Powyższy zakres informacyjny nie wyczerpuje w całości informacji mających znaczenie dla obrotu gospodarczego. Nie ma bowiem powszechnie dostępnego miejsca, w którym publikowana byłaby informacja na temat posiadanych przez przedsiębiorcę kwalifikacji zawodowych, w tym w rzemiośle, np. informacji o posiadaniu tytułu mistrza cukiernictwa.

Brak powszechnie dostępnej informacji sprawia, że potencjalni kontrahenci/konsumenci nie mają możliwość uzyskania informacji na temat posiadanych przez przedsiębiorcę uprawnień, które często stanowią gwarancję wysokiej jakości świadczonych usług czy też wytwarzanych produktów. W konsekwencji ma to istotny wpływ na konkurencyjność mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Informacje zawarte w CEIDG są dla przedsiębiorców i organów administracji publicznej głównym źródłem wiedzy na temat prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.

Problem braku we wpisie informacji na temat posiadanych uprawnień był wielokrotnie sygnalizowany przez przedsiębiorców wskazujących na fakt, iż aktualny zakres informacyjny w CEIDG nie wyczerpuje w pełni danych, które są istotne dla przedsiębiorców w prowadzeniu działalności gospodarczej.

W związku z powyższym rozszerzono zakres informacji udostępnianych przez CEIDG również o dane na temat uzyskania i utraty kwalifikacji zawodowych rzemieślnika potwierdzonych dyplomem mistrza lub świadectwem czeladniczym.

Zmiana w art. 44 ust. 3 ma na celu doprecyzowanie, że informacje dotyczące koncesji, licencji, zezwoleń, RDR oraz decyzji i wniosków składanych przez zarządcę sukcesyjnego ujęte w ust. 1-7 są przekazywane przez właściwe organy. Dane ujęte w ust. 8 w zakresie uzyskania i utraty kwalifikacji zawodowych rzemieślnika potwierdzonych dyplomem mistrza lub świadectwem czeladniczym będą przekazywane do CEIDG przez izby rzemieślnicze.

Dodawane w art. 44 ust. 3c-3f regulują zakres i zasady przekazywania informacji do CEIDG w zakresie kwalifikacji zawodowych rzemieślnika.

Przepisy, na wzór obecnie funkcjonujących rozwiązań, przewidują, że informacje na temat kwalifikacji, będą przekazane do CEIDG przez izby rzemieślnicze. W tym celu przewiduje

się wykorzystanie formularza dostępnego na stronie internetowej CEIDG (takie rozwiązanie jest stosowane i sprawdziło się w przypadku koncesji/licencji/zezwoleń/RDR). W przyszłości, wraz z rozwojem systemów informatycznych, planuje się automatyczną wymianę danych i przekazywanie danych o posiadanych kwalifikacjach za pośrednictwem innego zintegrowanego z CEIDG systemu teleinformatycznego. Przepis przewiduje, że w ciągu maksymalnie 14 dni od dnia uzyskania dyplomu mistrza lub świadectwa czeladniczego lub od dnia cofnięcia uprawnień w przypadku utraty kwalifikacji zawodowych, izba rzemieślnicza przekaze tę informację do CEIDG. Termin na wprowadzenie ww. informacji związany jest z §22 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej o egzaminach czeladniczych i mistrzowskich, przyznający kandydatowi prawo do złożenia skargi w terminie 3 dni po egzaminie oraz 7 dni na odpowiedź izby.

Zakres danych udostępnianych w CEIDG powinien być spójny z zakresem danych zawartych w księgach wieczystych przez izby rzemieślnicze (o ile jest to możliwe w danym przypadku) i w przypadku tytułu czeladnika i mistrza zawierać: datę egzaminu, nazwę zawodu i symbol cyfrowy zawodu ustalony w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, nazwę izby rzemieślniczej oraz datę cofnięcia uprawnienia w przypadku utraty kwalifikacji zawodowych rzemieślnika. Taki zakres danych z jednej strony pozwala na ustalenie jakiego rodzaju kwalifikacje ma dany przedsiębiorca oraz kiedy uzyskał dany tytuł. Ma to istotne znaczenie z punktu widzenia wykazania ciągłości prowadzonej działalności gospodarczej, wieloletniej tradycji i uznanej pozycji na rynku. Przy określaniu zakresu danych podlegających publikacji wzięto także pod uwagę ich użyteczność dla innych podmiotów/kontrahentów.

Przepisy przewidują mechanizm korekty błędnie wprowadzonych danych np. w zakresie daty egzaminu, co pozwala na szybką zmianę nieprawdziwych danych wprowadzonych przez izbę rzemieślniczą, która dodatkowo jest w stanie bez zbędnej zwłoki zweryfikować informacje. Takie rozwiązanie zapewnia rzetelność danych w CEIDG i przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

Przyjęto, że informacje o posiadanych kwalifikacjach będą publikowane w CEIDG jedynie w odniesieniu do przedsiębiorców, którzy na dzień uzyskania kwalifikacji prowadzą działalność gospodarczą (status „aktywny”) lub zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej. Do wpisów wykreślonych czyli przedsiębiorców, którzy zaprzestali wykonywanie działalności gospodarczej albo zostali wykreśleni w drodze czynności materialno-technicznej lub decyzji administracyjnej ministra właściwego do spraw

gospodarki, izby rzemieślnicze nie miałyby obowiązku dopisywania danych. Osoby takie nie są już przedsiębiorcami, a zatem informacja o posiadanych kwalifikacjach nie byłaby istotna z punktu widzenia gospodarczego.

Zmiana w art. 44 ust. 4 jest konsekwencją dodania ust. 3c w tym artykule. Zobowiązuje każdego, kto stwierdził niezgodności danych lub informacji ze stanem faktycznym w zakresie dopisanych kwalifikacji zawodowych rzemieślnika, do poinformowania o tym właściwą izbę rzemieślniczą.

Celem wprowadzenia zmian w art. 46 jest uzyskanie przez przedsiębiorcę możliwości wydrukowania z CEIDG wraz z wpisem także informacji w zakresie posiadanych kwalifikacji. Taki wydruk miałby walor zaświadczenia i byłby równoważny papierowemu dyplomowi wydawanemu przez izby. Jednocześnie, ze względu na fakt, że zaświadczenie obejmowałoby także informacje w zakresie kwalifikacji zawodowych, zastosowanie miałyby zakaz żądania przez organy administracji publicznej domagania się od przedsiębiorców okazywania, przekazywania lub załączania do wniosków informacji w zakresie kwalifikacji.

W związku z tym, że posiadanie ww. uprawnień często bywa jednym z elementów koniecznych do udziału w przetargu lub konkursie, informacja na temat kwalifikacji zawodowych rzemieślnika zawarta w zaświadczeniu pozwoli na skrócenie czasu przygotowania oferty, nie będzie wiązała się z uzyskaniem dodatkowych dokumentów np. z izby rzemieślniczej.

Jednocześnie poświadczenie klauzulą *apostille* dokumentów urzędowych przeznaczonych do obrotu prawnego za granicą w zakresie dyplomów mistrzowskich i świadectw rzemieślniczych pozostaje bez zmian tj. dokumenty te przed wydaniem klauzuli *apostille* przez MSZ będą wymagać uwierzytelnienia przez Związek Rzemiosła Polskiego. A zatem przedsiębiorca będzie mógł się zwrócić do ministra właściwego do spraw gospodarki o potwierdzenie wydruku, który będzie zawierał jedynie dane wpisowe.

52. Zmiany w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (art. 71 projektu).

Przewidziane propozycje zmian poszerzają katalog kompetencji Rzecznika MŚP, a jednocześnie doprecyzowują przepisy, które mogą budzić potencjalne wątpliwości.

Zmiana w pkt 1 zakłada dodanie obok istniejącego obecnie w ustawie (jako jednego z zadań Rzecznika) sformułowania „pomoc w organizacji mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej” zwrotu „organizowanie mediacji”. Zmiana pozwoli na wyraźne ugruntowanie kompetencji Rzecznika w tym zakresie, przyznając mu istotną rolę w ramach systemu alternatywnego rozwiązywania sporów na linii przedsiębiorcy — organy administracji publicznej. Powyższe rozwiązanie powinno przyczynić się zatem do zwiększenia dostępności tego sposobu łagodzenia konfliktów.

Zmiany proponowane w pkt 2 lit. a i c przyznają Rzecznikowi MŚP nowe uprawnienia, tj. możliwość:

- 1) przedstawiania sądowi istotnego w sprawie poglądu w sprawach dotyczących ubezpieczeń społecznych¹⁶;
- 2) badania każdej sprawy na miejscu, także bez uprzedzenia.

Zmiany proponowane w lit. b doprecyzowują natomiast zakres uprawnień Rzecznika w zakresie postępowań sądownoadministracyjnych, zwłaszcza poprzez wskazanie, że może on uczestniczyć w postępowaniach już trwających, a nie jedynie tych, które zainicjował on sam.

Zmiany przedstawione w pkt 3 lit. a mają na celu przede wszystkim dookreślenie obowiązków organów, organizacji lub instytucji publicznych, do których zwróci się Rzecznik MŚP. Przewiduje się m.in. że powinny one zapewnić mu dostęp do akt i dokumentów badanej sprawy, nawet jeśli nie została ona zakończona. Rozwiązanie przewidziane w lit. b wskazuje natomiast, że czynności, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1-3 ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, powinny być dokonywane niezwłocznie. Natomiast w przypadku, gdyby Rzecznik stwierdził opieszałość organów, organizacji lub instytucji publicznych, będzie miał on prawo wyznaczenia właściwego terminu na ich dokonanie. Rozwiązanie takie inspirowane jest uprawnieniem przewidzianym w przepisie art. 17 ust. 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

53. Zmiana w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72 projektu).

---

¹⁶ Spory sądowe przedsiębiorców z organami rentowymi należą do właściwości sądów powszechnych. Zgodnie z treścią art. 63⁵ k.c., podmioty nie uczestniczące w sprawie mogą przedstawić taki pogląd, o ile przewidują to przepisy odrębnych ustaw.

Polska jest obecnie jednym z krajów UE, w którym deficyt pracowników, w tym osób wysoko wykwalifikowanych osiąga wysoki poziom. Problem ten ma zasięg ogólnopolski i dotyczy niemalże wszystkich sektorów gospodarki. Sytuacja ta spowodowała, że nieodzownym ogniwem rozwoju polskiej gospodarki stali się cudzoziemcy. Cudzoziemcem w rozumieniu prawa polskiego jest każda osoba, która nie posiada obywatelstwa polskiego. Niedobory pracownicze wśród obywateli polskich uzupełniają obecnie obywatele z państw trzecich (spoza UE). W szczególności są to obywatele Ukrainy, Białorusi, Nepalu, Bangladeszu, Indii czy Mołdawii. W ostatnich latach napływ cudzoziemców do Polski staje się coraz bardziej dostrzegalny. Znajduje to odzwierciedlenie w statystykach Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Tylko w I półroczu 2017 r. liczba wniosków o wydanie zezwolenia na pracę przekroczyła 117 000. W tym samym okresie w 2016 r. było ich o połowę mniej, tj. 50 600. Wzrasta także liczba składanych wniosków o legalizację pobytu w Polsce. Zdecydowana ich większość dotyczy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy. Tylko do I kwartału 2018 r. o takie zezwolenie wystąpiło prawie 29 000 cudzoziemców. W 2017 r. o jego wydanie wystąpiło łącznie 170 155 cudzoziemców. Dla porównania w roku 2016 r. blisko 128 000, a w roku 2015 r. prawie 93 000¹⁷. Dostrzega się także, że do Polski przyjeżdżają coraz częściej pracownicy o wysokich kwalifikacjach i specjalizacjach (np. naukowcy, specjaliści IT, lekarze, farmaceuci, pracownicy medyczni, nauczyciele). Uzupełniają oni zapotrzebowanie na specjalistów na polskim rynku pracy.

Zauważa się również, że cudzoziemcy przebywający w Polsce z racji tworzonych w innych krajach UE (np. w Niemczech) korzystnych mechanizmów pobytowych, umożliwiających im pracę oraz osiedlenie się na stałe, podejmują decyzje o wyjeździe z Polski do innych krajów UE. Powoduje to odpływ potrzebnych polskiej gospodarce specjalistów i wykwalifikowanych pracowników w różnych dziedzinach i branżach.

Dostrzega się rosnące zainteresowanie cudzoziemców, w tym pracowników wysoko wykwalifikowanych, zarejestrowaniem indywidualnej działalności gospodarczej w oparciu o wpis do CEIDG. Jest to najpowszechniejsza i najprostsza forma prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Tylko w 2016 r. liczba cudzoziemców, która rozpoczęła wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie wpisu do CEIDG wzrosła o 20% w stosunku do 2013 r., a w 2017 r. już o 30%. Z kolei od stycznia 2018 r. do października

---

¹⁷ <https://udsc.gov.pl/statystyki/raporty-specjalne/top-5-legalizacja-pobytu/>

2018 r. wpisów do CEIDG dokonano 5291. To znacznie więcej niż w całym 2013 r. (3304), 2014 r. (3075) oraz 2015 r. (3674)¹⁸.

Pomimo tak znacznego wzrostu zainteresowania cudzoziemców podjęciem na terytorium RP działalności gospodarczej, nie każdy z nich może z tego uprawnienia skorzystać, nawet jeżeli jego pobyt w Polsce jest legalny i potwierdzony przez polskie instytucje odpowiedzialne za legalizację pobytu cudzoziemców.

Obecna regulacja różnicująca zasady podejmowania działalności gospodarczej przez cudzoziemców od statusu prawnomiędzynarodowego osób zagranicznych, stanowi istotną barierę ograniczającą możliwość podjęcia działalności gospodarczej w Polsce w wybranej formie organizacyjnoprawnej. Zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na terytorium RP przez osoby zagraniczne określa ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: PrzedZagrU).

Na takich samych zasadach, jak obywatele Polscy działalność gospodarczą na terytorium RP mogą podejmować wyłącznie osoby zagraniczne z państw członkowskich UE, a obywatele innych państw, tylko gdy dysponują jednym ze ściśle określonych tytułów pobytowych. Ich katalog określa art. 4 ust. 2 pkt 1-5 ustawy PrzedZagrU.

W stosunku do pozostałych cudzoziemców przepisy regulujące zasady prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium RP zawierają ograniczenie w wyborze form organizacyjnoprawnych, w których może być podjęta działalność gospodarcza. Ograniczenie to wyklucza możliwość jej podjęcia w formie innej, niż wybrana spółka prawa handlowego, tj. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna, komandytowa i komandytowo-akcyjna. Obywatel państwa trzeciego, który nie dysponuje jednym z tytułów pobytowych wskazanych w art. 4 ust. 2 pkt 1-5 PrzedZagrU, nie skorzysta z najpowszechniejszej i najprostszej formy prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce w oparciu o wpis do CEIDG. Nie podejmie także działalności gospodarczej w formie spółki jawnej czy partnerskiej.

Największy problem dotyczy cudzoziemców, którzy posiadają zezwolenia na pobyt czasowy. Wpisu do CEIDG, a także rejestracji spółki jawnej czy partnerskiej w KRS nie dokonają

---

¹⁸ Dane własne na podstawie ST CEIDG.

cudzoziemcy, którzy przebywają w Polsce w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (art. 127 ustawy o cudzoziemcach – dalej: CudzU), prowadzenia badań naukowych (art. 151 ust. 1 i 2 CudzU), prowadzenia działalności gospodarczej (art. 142 ust. 1 CudzU), wykonywania pracy poprzez pełnienie funkcji w zarządzie spółki z o.o. lub spółki akcyjnej, prowadzenia spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej przez komplementariusza, lub działania w charakterze prokurenta (art. 142 ust. 3 CudzU) bądź w celu pobytu czasowego i pracy, w tym pracy w zawodzie pożądanym dla polskiej gospodarki (art. 114 ust. 1 i 1a CudzU).

Przyjęte kilka lat temu przepisy regulujące zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez cudzoziemców na obszarze RP są niedostosowane do potrzeb polskiego rynku pracy. Zostały przyjęte w okresie, gdy w Polsce dominowały zupełnie inne trendy migracyjne oraz demograficzne. Odmiennie kształtowało się również zjawisko bezrobocia w Polsce. Według danych GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w czerwcu 2018 r. wyniosła 5,9%. To najmniejsze bezrobocie od listopada 1990 r.¹⁹. Przyjęte kiedyś zasady nie odnoszą się także do nowych kategorii zezwoleń pobytowych, które na przestrzeni kilku lat zostały wprowadzone do polskiego porządku prawnego na gruncie ustawy o cudzoziemcach (np. zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji czy zezwolenie w celu prowadzenia badań naukowych). Obecna regulacja stanowi realną barierę w podejmowaniu działalności gospodarczej w Polsce przez cudzoziemców spoza UE. Nie zachęca do napływu i pozostania w Polsce potrzebnych polskiej gospodarce specjalistów, którzy poza wykonywaniem zawodu wymagającego wysokich kwalifikacji, czy badań naukowych, są zainteresowani podjęciem dodatkowej aktywności, w postaci założenia działalności gospodarczej w wybranej i dogodnej do planowanego przedsięwzięcia formie. Nierzadkie są sytuacje, że lekarz, naukowiec czy specjalista IT, posiadający określone zezwolenie na pobyt czasowy w Polsce, deklaruje zamiar dokonania wpisu do CEIDG, jednakże obecnie takiego wpisu nie dokona, bowiem przepisy ustawy PrzedZagrU, możliwości takiej nie przewidują. Niemożność legalizacji indywidualnej działalności gospodarczej w Polsce może wpływać na decyzje o wyjeździe z Polski do innego kraju UE. Jedynie wybrane rodzaje zezwoleń na pobyt czasowy (np. podjęcie kształcenia na studiach w trybie stacjonarnym - art. 144 CudzU) uprawniają do wykonywania działalności gospodarczej na takich samych zasadach jak obywatele polscy.

---

¹⁹ Dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Rocznie tylko w CEIDG odrzucanych jest ok. 500 takich wniosków. W praktyce zainteresowanie wpisem do CEIDG jest znacznie większe²⁰. Wartościowanie czasowych tytułów pobytowych w obecny sposób, dzieląc je na te, które uprawniają do prowadzenia działalności gospodarczej i na te, które na jej podjęcie nie pozwalają, jest nieuzasadnione i wymaga dostosowania do potrzeb rynku pracy oraz dostosowania i uspołnienienia tej regulacji z przepisami ustawy o cudzoziemcach w zakresie zezwoleń na pobyt czasowy w Polsce. Niespójność regulacji pojawia się choćby w zakresie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej (art. 142 CudzU). Przepis art. 142 CudzU stanowi, że zezwolenie to wydaje się w celu prowadzenia w Polsce działalności gospodarczej. Jednakże z uwagi, że ten rodzaj zezwolenia, nie znajduje się w katalogu tytułów pobytowych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. c) ustawy PrzedZagrU, cudzoziemiec spoza UE, który takim zezwoleniem dysponuje, nie ma prawa podjąć indywidualnej działalności gospodarczej opartej na wpisie do CEIDG. Może co najwyżej podjąć działalność gospodarczą w określonej formie spółki prawa handlowego (tj. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjnej, komandytowej bądź komandytowo-akcyjnej) na podstawie art. 4 ust. 3 PrzedZagrU. Przy czym nie dokona rejestracji spółki osobowej takiej jak spółka jawna czy partnerska. Regulacja ta, w całkowicie nieuzasadniony sposób wyłącza możliwość prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej na podstawie wpisu do CEIDG (oraz w formie spółki jawnej bądź partnerskiej) temu cudzoziemcowi, który w istocie dysponuje tytułem pobytowym, który jest dedykowany wykonywaniu działalności gospodarczej sensu largo.

Nieuzasadnione jest także pozostawanie poza katalogiem czasowych tytułów pobytowych uprawniających do dokonania wpisu do CEIDG zezwolenia na pobyt i pracę, zezwolenia na prowadzenie badań naukowych czy zezwolenia w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji. Według statystyk UDSC w okresie 2015-2018 utrzymuje się tendencja, iż najwięcej wydawanych jest w Polsce zezwoleń na pobyt czasowy i pracę. Tylko do końca sierpnia 2018 r. wydano ich 46 966. W 2017 r. łącznie 69 274, a w 2016 r. 51 980. Dla porównania w 2014 r. zaledwie 10 592. Również ta grupa cudzoziemców jest najbardziej zainteresowana dokonaniem wpisu do CEIDG. Wpisem do CEIDG są także zainteresowani cudzoziemcy, którzy dysponują zezwoleniem w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (do 08.2018 r. wydano

---

²⁰ Dane własne z ST CEIDG.

łącznie 4491 zezwoleń) oraz w celu prowadzenia badań naukowych (do 08.2018 r. wydano 783)²¹.

W celu wyeliminowania bariery w podejmowaniu działalności gospodarczej przez cudzoziemców na terytorium RP planuje się rozszerzenie dotychczasowego katalogu tytułów pobytowych uprawniających cudzoziemców spoza UE do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na terytorium RP. Zmiana pozwoli określonej grupie cudzoziemców, legalnie przebywających w Polsce wykonywać działalność gospodarczą, na takich samych zasadach jak obywatele polscy. Zmiana ta umożliwi tej grupie zarówno podjęcie indywidualnej działalności gospodarczej na własny rachunek na podstawie wpisu do CEIDG jak i jej podjęcie i wykonywanie w formie spółki jawnej bądź partnerskiej. Proponowana zmiana będzie dotyczyła cudzoziemców, którzy posiadają zezwolenia na pobyt czasowy uzyskany ze względu na okoliczności takie jak:

1. wykonywanie pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (art. 127 CudzU),
2. prowadzenie badań naukowych (art. 151 ust. 1 i 2 CudzU),
3. prowadzenie działalności gospodarczej (art. 142 ust. 1 CudzU),
4. wykonywanie pracy poprzez pełnienie funkcji w zarządzie spółki z o.o. lub spółki akcyjnej, bądź prowadzenie spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej przez komplementariusza, lub działanie w charakterze prokurenta (art. 142 ust. 3 CudzU),
5. pobyt czasowy i pracę, w tym wykonywanie pracy w zawodzie pożądanym dla polskiej gospodarki (art. 114 ust. 1 i 1a CudzU).

Proponowane rozwiązanie zapewni możliwość wyboru formy organizacyjnoprawnej do wykonywania działalności gospodarczej kolejnej grupie cudzoziemców legalnie przebywających w Polsce. Regulacja ta umożliwi cudzoziemcom poza podstawowym (głównym) celem pobytu, podjąć dodatkową aktywność zawodową, m.in. w postaci indywidualnej działalności gospodarczej. Ułatwienia w podejmowaniu działalności gospodarczej w Polsce przez cudzoziemców będą miały pozytywny wpływ na sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Korzystnie wpłyną na konkurencyjność polskiej gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców. Planowane rozszerzenie przyczyni się do pełniejszej realizacji zasady swobody działalności gospodarczej, zachęcając podmioty zagraniczne do uczestnictwa w polskim życiu gospodarczym. Zapewnienie możliwości podjęcia działalności gospodarczej w dogodnej

---

²¹ Dane z UDSC.

formie może także sprzyjać pozostaniu wykwalifikowanych i wyspecjalizowanych pracowników w Polsce oraz rezygnacji z wyjazdów w celach zawodowych i zarobkowych do innych krajów UE.

Z uwagi na to, że proponowana zmiana dotyczy tej grupy cudzoziemców, którzy przebywają już w Polsce (posiadają ważny tytuł pobytowy) nie jest przewidywany wzrost liczby cudzoziemców przyjeżdżających w Polski, co mogłoby spowodować istotne zwiększenie obowiązków po stronie Straży Granicznej – jako instytucji kontrolującej legalność pobytu cudzoziemców w Polsce. Nie przewiduje się także, aby projektowana regulacja wpłynęła na zwiększenie obowiązków wojewody w zakresie wydawania zezwoleń pobytowych. Podstawą wpisu do CEIDG (odpowiednio do KRS) będzie fakt posiadania przez cudzoziemca uprzednio wydanego zezwolenia na pobyt czasowy uzyskanego ze względu na jedną z okoliczności, o których mowa w art. 114 ust. 1 i 1a, art. 127, art. 142 ust. 1 i 3, art. 151 ust. 1 i 2 CudzU). Regulacja ta nie będzie więc generować potrzeby wydawania dodatkowych dokumentów pobytowych. Nie przewiduje się także, aby proponowana zmiana pogorszyła sytuację polskich pracodawców. Nie powinna powodować utraty pracowników, a może sprzyjać tworzeniu korzystnych warunków do ich pozyskania. Jeżeli liczba zakładanych działalności gospodarczych w Polsce wzrośnie, to wpis do CEIDG czy KRS będzie nierozzerwalnie związany z określonym zezwoleniem na pobyt czasowy (np. zezwoleniem na pobyt i pracę) bez którego cudzoziemiec, po pierwsze nie dokona wpisu do CEIDG (odpowiednio do KRS), a po drugie w odniesieniu do CEIDG, w przypadku jego utraty zostanie z urzędu z niej wykreślony na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (CEIDG i PIP). Samozatrudnienie (indywidualna działalność gospodarcza) jest także jedną z form zatrudnienia pracowników (współpracy) z której korzystają polscy pracodawcy. W tym kontekście okoliczność posiadania przez cudzoziemca zezwolenia na kontynuowanie już prowadzonej działalności gospodarczej (art. 142 ust. 1 CudzU), także nie powinna mieć negatywnego wpływu na pracodawców.

Do sytuacji cudzoziemców, którzy uzyskają wpis do CEIDG w oparciu o podstawy proponowane w projekcie (tj. art. 114 ust. 1 i 1a, art. 127, art. 142 ust. 1 i 3, art. 151 ust. 1 i 2 CudzU), a następnie utracą zezwolenie na pobyt czasowy w związku z cofnięciem czy utratą ważności zezwolenia, będą miały wprost zastosowanie przepisy ustawy CEIDG i PIP. Przepis art. 29 ust. 1 pkt 2 zakłada, że przedsiębiorca (cudzoziemiec), który utraci uprawnienie do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie art. 4 ust. 1 i 2 ustawy PrzedZagrU

podlega wykreśleniu z CEIDG z urzędu w drodze decyzji Ministra Przedsiębiorczości i Technologii.

54. Zmiany w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (art. 73 projektu).

Zmiana dotycząca zezwolenia na założenie lotniska w przypadku inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego obejmującej budowę lotniska użytku publicznego jest konsekwencją zmian wprowadzanych niniejszą ustawą do ustawy Prawo lotnicze (pkt 23 uzasadnienia).

55. Zmiany w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (art. 74 projektu).

Zakres projektowanych rozwiązań stanowi drugi etap zmian, których celem jest ułatwienie sukcesji przedsiębiorstw. Proponowane rozwiązania wymagają zmiany tytułu oraz poszerzenia zakresu przedmiotowego ustawy o zarządzie sukcesyjnym. Pozwoli to na wykorzystanie mechanizmów i narzędzi zaprojektowanych na potrzeby zarządu sukcesyjnego (np. procedura powoływania zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy czy postępowanie w przedmiocie przeniesienia decyzji związanych z przedsiębiorstwem). W tym celu proponuje się rozdzielenie dotychczasowego rozdziału 1 „Przepisy ogólne” i utworzenie dwóch odrębnych rozdziałów, w których pierwszy będzie określał zakres przedmiotowy ustawy (rozdział 1), a drugi będzie zawierał dotychczasową treść artykułów 2-5 ustawy odnoszących się do zagadnienia przedsiębiorstwa w spadku (rozdział 1a).

1) Zmiany porządkujące dotyczące zarządu sukcesyjnego (art. 74 pkt 6 projektu).

W art. 12 ust. 5 proponuje się dodać zdanie drugie, dotyczące reprezentacji dziecka albo osoby znajdującej się pod opieką przy powoływaniu zarządcy sukcesyjnego. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 12 ust. 5 nie jest w tym przypadku wymagana zgoda sądu opiekuńczego. Nie należy również w tym przypadku stosować art. 98 oraz art. 159 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, które ograniczają możliwość reprezentacji dziecka albo osoby znajdującej się pod opieką przez rodzica albo opiekuna. Powołanie zarządcy sukcesyjnego albo wyrażenie na to zgody nie stanowi bowiem czynności prawnej między rodzicem lub opiekunem a osobą nieposiadającą pełnej zdolności do czynności prawnych. Nie należy również kwalifikować tych czynności jako czynności między osobami pozostającymi pod

władzą rodzicielską a opieką. Niemniej, by uniknąć wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie, które ograniczałyby efektywność stosowania ustawy, proponuje się w art. 12 ust. 5 wyraźnie zastrzec, że przy czynnościach związanych z powołaniem zarządcy sukcesyjnego, dziecko pozostające pod władzą rodzicielską może być reprezentowane przez rodzica, a osoba pozostająca pod opieką – przez opiekuna.

2) *Przeniesienie praw i obowiązków związanych z koncesjami, zezwoleniami, licencjami i pozwoleniami w przypadku sukcesji za życia(art. 74 pkt 9 projektu).*

Polacy przedsiębiorcy są aktywni zawodowo do ok. 67 roku życia, zaś średnia długość życia Polaków wynosi ok. 78 lat. Z badań z 2006 r. wynikało, że o przeprowadzeniu sukcesji myśli ok. 60% właścicieli firm rodzinnych²². W świetle badania przeprowadzonego przez Instytut Biznesu Rodzinnego, w 2017 r. wskaźnik ten wynosił już 70%. 31% właścicieli firm rodzinnych zainteresowało się problematyką sukcesji, ale nie miało dokładnego planu działania. 9,2% respondentów odpowiedziało, że są dobrze przygotowani na przekazanie biznesu swoim następcom. Natomiast 41,5% właścicieli firm rodzinnych nie myślało o tym, jak dokonać sukcesji. Najpopularniejszą praktyką sukcesyjną według raportu PARP z 2016 r. było wskazanie osoby sukcesora (ponad 40% wskazań w badanej grupie).

Coraz większym problemem jest jednak stosunkowo niewielka skłonność dzieci do przejmowania prowadzenia firm ich rodziców. Z badań Instytutu Biznesu Rodzinnego z 2017 r.²³ wynika, że choć 59% sukcesorów pracowało w firmie swoich rodziców, to jedynie 8,1% z sukcesorów chce przejąć taką firmę. To o niemal 30% więcej niż w poprzedniej edycji badania (2016), jednak ciągle wskaźnik ten jest niski. Jedną z ważniejszych przyczyn tego stanu rzeczy jest brak przygotowania do sukcesji w rodzinie. Ekspertki wskazują bowiem, że najskuteczniejsze sukcesje – zwłaszcza w przypadku większych firm – są efektem kilkuletniego procesu zmian, obejmujących m.in. przynajmniej częściowe przeniesienie własności na sukcesorów. Nie mniej ważne jest sukcesywne przekazywanie wiedzy, wartości i faktycznej władzy w firmie²⁴. Okoliczności te uzasadniają ułatwianie procesów sukcesyjnych za życia właściciela firmy – w takim przypadku rodzina może bowiem dobrze przygotować się na zmianę pokoleniową w firmie i dokonać jej ewolucyjnie, krok po kroku.

---

²² Raport „Firma rodzinna to marka”, sporządzony przez Instytut Biznesu Rodzinnego, Poznań 2016. Raport jest dostępny na stronie http://www.ibrpolska.pl/raporty/statystyka_firm_rodzinnych/.

²³ Raport „Barometr sukcesyjny. Ścieżki kariery pokolenia *Next Generation* w polskich firmach rodzinnych”, Instytut Biznesu Rodzinnego, Poznań 2017.

²⁴ *Ibidem*.

Innymi ważnymi przyczynami nieprzejmowania firm przez dzieci przedsiębiorców są brak predyspozycji lub chęć wyboru innej ścieżki kariery. Problemem w procesie sukcesji może być zatem znalezienie sukcesora, który podejmie się prowadzenia przedsiębiorstwa. Nierzadko zdarza się, że takiej osoby brakuje w kręgu najbliższej rodziny. Formalnie możliwe jest np. przekazanie przedsiębiorstwa w formie darowizny albo w testamencie dalszemu krewnemu lub nawet osobie spoza rodziny. Wraz z przedsiębiorstwem sukcesor przejmuje zakład pracy i wierzytelności wynikające z umów. Nie występuje szereg problemów, jakie przed wejściem w życie ustawy o zarządzie sukcesyjnym pojawiały się w przypadku śmierci właściciela firmy wpisanej do CEIDG, takich jak wygaśnięcie umów o pracę, przeszkody w płynności rozliczeń podatkowych i płatności na rzecz kontrahentów czy zaburzenie ciągłości wykonywania innych obowiązków umownych.

Wskazanie sukcesora – w kręgu najbliższej rodziny lub spoza tego grona – a nawet przekazanie mu własności przedsiębiorstwa za życia przedsiębiorcy-nestora może jednak okazać się niewystarczające w tych przypadkach, gdy działalność firmy opiera się na decyzjach, takich jak koncesje, zezwolenia czy licencje. Prawo nie przewiduje generalnej możliwości (jednolitej procedury) przeniesienia praw i obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych za życia adresata tych decyzji. Nie wygasają one w przypadku przekształcenia podmiotu. W obecnym stanie prawnym osoby fizyczne będące przedsiębiorcami – chcąc uniknąć powyższych problemów – mogą zatem przekształcić wykonywaną na własny rachunek działalność gospodarczą w jednoosobową spółkę kapitałową. Ta forma prawna ma jednakże istotne różnice w stosunku do jednoosobowej działalności gospodarczej, m.in. w obszarze prawa podatkowego. W przypadku transferu zysków do prywatnego majątku (co jest powszechne w przypadku przedsiębiorców, dla których działalność gospodarcza jest źródłem utrzymania), następuje dwukrotne opodatkowanie – spółka z o.o. płaci podatek od uzyskanego dochodu, a następnie osoba fizyczna uiszcza podatek od wypłacanej dywidendy. Spółka kapitałowa musi też prowadzić bardziej skomplikowaną księgowość, wraz z obowiązkiem składania sprawozdań finansowych. Dla wielu mniejszych przedsięwzięć te formalności są nieproporcjonalne do skali działalności.

Stan ten utrudnia lub wręcz uniemożliwia przekazywanie *inter vivos* firm, dla których decyzje administracyjne są kluczowe. Jeśli do przejścia firmy mimo wszystko dochodzi – konieczność uzyskania nowych zezwoleń, koncesji czy licencji może powodować wstrzymanie działalności, ze szkodą dla właściciela firmy, jej pracowników i kontrahentów.

Kolejne problemy sukcesji występują w przypadku spółek osobowych. Obecnie obowiązujące przepisy utrudniają przystępowanie sukcesorów wspólników do firm prowadzonych w formie spółki osobowej. Na gruncie obecnego brzmienia Kodeksu spółek handlowych, wspólnicy spółek osobowych mogą, co prawda, pod pewnymi warunkami rozporządzać ogółem praw i obowiązków w spółce (jeśli umowa spółki przewiduje taką możliwość), jednak nie jest dopuszczalne zbywanie części „udziału” w spółce osobowej. W doktrynie prawa handlowego dominuje pogląd, że ogół praw i obowiązków wspólnika ma charakter nierozszczepialny (z wyjątkiem przypadku działu spadku). Ogół praw i obowiązków może przysługiwać kilku osobom, ale nie dzieli się między te osoby – służy im wspólnie. Współuprawnieni muszą wskazać jedną osobę, która wykonuje ich wspólne prawa w spółce (art. 60 § 1 k.s.h.).

W konsekwencji, wspólnik spółki osobowej, chcąc zapewnić kontynuację prowadzenia rodzinnego biznesu, jest zmuszony do przekazania sukcesorowi lub sukcesorom całości przysługującego mu ogółu praw i obowiązków. Alternatywą jest przekazanie swoim sukcesorom środków pieniężnych, pozwalającym im na przystąpienie do spółki na rynkowych warunkach.

Przekazanie jedną czynnością ogółu praw i obowiązków w spółce osobowej jest często nieakceptowalne, tak z punktu widzenia interesów spółki, jak i samego wspólnika. Na etapie planowania sukcesji nie do końca znane są bowiem osobiste predyspozycje potencjalnych sukcesorów do wykonywania działalności gospodarczej. Co więcej, często nie posiadają oni dostatecznego doświadczenia i wiedzy, a także nie znają specyfiki prowadzonej działalności, stąd na początkowym etapie niezbędne, a na pewno bardzo wskazane jest osobiste wsparcie nestora – założyciela firmy. Co również niezmiernie istotne, rozłożenie sukcesji w czasie pozwala nestorowi połączyć zachowanie osobistej niezależności finansowej z maksymalizacją szans na zapewnienie ciągłości istnienia firmy w przyszłości.

Z uwagi na opisane uwarunkowania w praktyce często konieczna jest realizacja scenariusza, zgodnie z którym sukcesor czy też sukcesorzy przystępują do spółki, powiększając grono jej wspólników. Istotny problem stanowi jednak fakt, że sukcesorzy nie posiadają zwykle środków finansowych w ilości, która pozwalałaby na przyznanie im na rynkowych zasadach zakładanego w planie sukcesyjnym udziału w zysku, co jest sytuacją naturalną w kontekście nierzadko znacznej skali działalności spółki, będącej efektem wieloletniej pracy założyciela.

Przykład: Pan Jan Kowalski, będący wspólnikiem spółki ABC spółka jawna, chciałby, aby jego syn Antoni Kowalski kontynuował w przyszłości prowadzenie rodzinnej firmy. Zdając

sobie sprawę, że zarządzanie spółką o znacznej skali działalności wymaga odpowiedniej wiedzy i doświadczenia, zakłada, że proces sukcesji będzie trwał kilka lat. W ramach pierwszego etapu Antoni Kowalski ma przystąpić do spółki, otrzymując udział w zysku w wysokości 10%. Wkład Pana Jana w spółce wynosi około 1 mln zł. Zatem, aby wysokość udziału w zysku Pana Antoniego była proporcjonalna do jego wkładu do spółki, powinien wnieść wkład w wysokości ponad 100 tys. zł.

Projekt umożliwia przejęcie praw z decyzji związanych z przedsiębiorstwem przez jego nabywcę – w przypadku, gdy do nabycia dochodzi na podstawie czynności prawnej *inter vivos* (najczęściej umowy). Proponowanym rozwiązaniem jest wykorzystanie mechanizmu przeniesienia decyzji związanych z przedsiębiorstwem, uregulowanego obecnie w art. 42-44 ustawy o zarządzie sukcesyjnym.

Proponuje się, by znalazło ono zastosowanie w przypadku nabycia przedsiębiorstwa na podstawie umowy w całości bezpośrednio od:

- 1) przedsiębiorcy, który wykonuje we własnym imieniu działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEIDG;
- 2) przedsiębiorcy, który wykonuje we własnym imieniu działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEIDG, i jego małżonka (tj. gdy małżonek przedsiębiorcy jest współwłaścicielem przedsiębiorstwa, niezależnie od ustroju majątkowego między małżonkami);
- 3) przedsiębiorców, będących wspólnikami spółki cywilnej.

Chodzi zatem o przypadki sukcesji działalności gospodarczej wykonywanej na podstawie wpisu do CEIDG. W tych sytuacjach decyzje administracyjne są formalnie związane z osobą przedsiębiorcy (znacznie rzadziej – ze spółką cywilną), a zbycie przedsiębiorstwa nie powoduje automatycznie przejścia praw i obowiązków wynikających z takich decyzji.

Wprawdzie art. 55¹ pkt 5 k.c. wymienia koncesje, licencje i zezwolenia jako składniki przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowym, jednak przyjmuje się, że publicznoprawne elementy przedsiębiorstwa przechodzą na nabywcę przedsiębiorstwa tylko wtedy, gdy przepisy dotyczące danych decyzji na to zezwalają. Innymi słowy, przepis art. 55¹ k.c. nie stanowi wystarczającej podstawy dla organów administracji publicznej do przeniesienia uprawnień wynikających z decyzji administracyjnych na nabywcę przedsiębiorstwa.

W związku z tym, na gruncie art. 55¹ pkt 5 k.c. można mówić co najwyżej o sugestii ustawodawcy, że decyzje takie powinny być wydane nabywcy przedsiębiorstwa²⁵.

Proponuje się, by wprowadzane przepisy, podobnie jak przepisy art. 36 i n. ustawy o zarządzie sukcesyjnym, znalazły zastosowanie jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej i dotyczyły zdefiniowanych obecnie w art. 36 tej ustawy „decyzji związanych z przedsiębiorstwem”, z wyłączeniem przypadków, gdy:

- 1) zgodnie z odrębnymi przepisami decyzja może zostać wydana wyłącznie wobec osoby fizycznej (co świadczy o jej osobistym charakterze);
- 2) prawa i obowiązki wynikające z decyzji przechodzą z mocy prawa na nabywcę przedsiębiorstwa (np. pozwolenie wodnoprawne wydawane na podstawie Prawa wodnego, czy pozwolenie zintegrowane wydawane na podstawie Prawa ochrony środowiska).

Pojęcie „decyzji związanej z przedsiębiorstwem” (które będzie wspólne dla obu procedur przewidzianych w ustawie o zarządzie sukcesyjnym, a którego dookreślenie przeniesione zostało do jej art. 1) nie obejmuje innych decyzji, których adresatem był zmarły przedsiębiorca, w tym nie obejmuje np. zgód na koncentrację wydawanych na podstawie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów czy decyzji w sprawach zobowiązań podatkowych.

Nowe regulacje (Rozdział 7a) przyznają nabywcy przedsiębiorstwa uprawnienie do złożenia do właściwego organu wniosku o przeniesienie na niego decyzji związanej z przedsiębiorstwem. Przez nabywcę przedsiębiorstwa przepisy te rozumieją jednak nie każdy podmiot, a tylko przedsiębiorcę – w tym osobę prawną albo jednostkę organizacyjną, o której mowa w art. 33¹ § 1 k.c., do której wniesiono przedsiębiorstwo tytułem wkładu. Jeżeli składniki przedsiębiorstwa nabywa osoba niemająca statusu przedsiębiorcy – brak jest podstaw do przenoszenia na nią decyzji, które są związane z działalnością gospodarczą.

Procedura przeniesienia decyzji jest analogiczna do przewidzianej w art. 42-44 ustawy o zarządzie sukcesyjnym. Nabywca przedsiębiorstwa może złożyć do organu administracji publicznej, który wydał decyzję związaną z przedsiębiorstwem, wniosek o przeniesienie na

---

²⁵ Zob. m.in. M. Kępiński [w:] M. Gutowski, *Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz do art. 1-449¹*, Warszawa 2016, wyrok NSA z 16 maja 2012 r., II FSK 1937/11, wyrok SN z 28 lutego 2008 r., III CSK 252/07, wyrok WSA w Warszawie z 10 marca 2016 r., VI SA/Wa 2467/15.

nego tej decyzji w terminie 3 miesięcy od dnia nabycia. Do czasu upływu tego terminu, decyzja nie wygasa.

Organ przenosi decyzję związaną z przedsiębiorstwem na nabywcę przedsiębiorstwa, jeżeli:

- 1) warunki do uzyskania tej decyzji, określone w przepisach odrębnych ustaw są spełnione,
- 2) przedłoży on dokumenty potwierdzające spełnienie tych warunków,
- 3) oświadczy on, że przyjmuje wszystkie warunki zawarte w decyzji i zobowiązuje się do wykonania związanych z nią obowiązków.

Warunki, które mają charakter osobisty, uważa się za spełnione, jeżeli spełnia je nabywca przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o przeniesienie na niego decyzji.

Jeśli przedsiębiorstwo nabywa kilka osób, wnioskodawca musi ponadto przedłożyć pisemną zgodę pozostałych nabywców przedsiębiorstwa na przeniesienie na niego decyzji związanej z przedsiębiorstwem.

Przeniesienie decyzji związanej z przedsiębiorstwem na nabywcę przedsiębiorstwa następuje w drodze decyzji zmieniającej decyzję związaną z przedsiębiorstwem w zakresie jej adresata. W formie decyzji następuje także odmowa przeniesienia, jeśli nie zostały spełnione ww. ustawowe wymogi. Decyzja związana z przedsiębiorstwem wygasa z dniem, w którym decyzja o odmowie jej przeniesienia stała się ostateczna (o ile nie wygasła wcześniej z innych przyczyn).

Wnioskodawca może wykonywać uprawnienia (i jednocześnie obowiązki) wynikające z decyzji już od dnia złożenia wniosku, jeśli oświadczy, że wynikające z właściwych ustaw odrębnych warunki do uzyskania decyzji są spełnione oraz przedłoży dokumenty to potwierdzające, a także zgodę pozostałych nabywców przedsiębiorstwa na przeniesienie na niego decyzji. Weryfikacja spełnienia tych warunków nie powinna następcy przedsiębiorstwa poważniejszych trudności. Mają one bowiem często charakter obiektywny (np. określony wiek, wykształcenie, niekaralność, brak zaległości publicznoprawnych, itp.). Warunki, które nie mają charakteru osobistego, wiążą się najczęściej z przedsiębiorstwem i są weryfikowane przez właściwy organ przy udzielaniu decyzji (lub w toku późniejszych kontroli).

Organ, który wydał decyzję związaną z przedsiębiorstwem może zaś, w drodze postanowienia (na które przysługuje zażalenie) zakazać wykonywania decyzji przez wnioskodawcę do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia wniosku, jeżeli groziłoby to naruszeniem przepisów prawa albo

interesu publicznego. Postanowienie, na ogólnych zasadach (art. 125 w zw. z art. 110 k.p.a.) jest skuteczne i wykonalne z chwilą jego wydania. W szczególności, wykonalności takiego postanowienia nie wstrzymuje wniesienie zażalenia (art. 143 k.p.a.).

Wnioskodawca jest obowiązany wykonywać związane z decyzją obowiązki od dnia złożenia wniosku, a jeżeli chodzi o obowiązki, których termin wykonania upłynął w okresie od nabycia przedsiębiorstwa do dnia złożenia wniosku o przeniesienie decyzji – niezwłocznie po dniu, w którym decyzja przenosząca stała się ostateczna.

Powyższe rozwiązanie pozwoli zachować płynność działalności gospodarczej. Nabywca przedsiębiorstwa, powinien mieć możliwość kontynuowania działalności, jeżeli warunki jej wykonywania nie uległy zmianie, która wpływałyby na zgodność tej działalności z prawem.

3) Śmierć małżonka przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG (art. 74 pkt 11 projektu).

W praktyce przedsiębiorca często wykorzystuje w swojej działalności gospodarczej przedsiębiorstwo, do którego prawo przysługuje także jego małżonkowi. Ustawa o zarządzie sukcesyjnym rozwiązuje podstawowy związany z tym problem, tj. przyznaje małżonkowi możliwość skorzystania z narzędzi, które pozwolą na płynną kontynuację działalności gospodarczej zmarłego przedsiębiorcy i podjęcie inicjatywy w tym zakresie.

Pewne trudności w funkcjonowaniu firmy może jednak również wywołać śmierć małżonka przedsiębiorcy. W takim przypadku małżeństwo ustaje, a udział małżonka w składnikach przedsiębiorstwa wchodzi do spadku po zmarłym małżonku przedsiębiorcy i jest dziedziczony przez jego spadkobierców. Wprawdzie nie powstaje wówczas problem ciągłości umów o pracę i statusu podatkowego czy możliwości wykonywania decyzji administracyjnych (pracodawcą, podatnikiem z tytułu wykonywanej działalności gospodarczej i adresatem związanych z nią decyzji jest przedsiębiorca). Firma może działać nadal w oparciu o firmę, NIP i wpis do CEIDG przedsiębiorcy. Jednak zarząd majątkiem przedsiębiorstwa może napotkać utrudnienia. Co najmniej do czasu stwierdzenia nabycia spadku nie jest przesądzone, kto może dysponować tymi prawami. Brakuje jednej osoby uprawnionej do zarządzania tym majątkiem i samodzielnej reprezentacji wszystkich następców prawnych małżonka. Istnieje też ryzyko braku zgody współwłaścicieli (spadkobierców) na dysponowanie poszczególnymi przedmiotami należącymi do spadku, o której mowa w art. 1036 k.c. Z literalnego brzmienia tego przepisu wynikałoby, że rozporządzenie każdym ze składników przedsiębiorstwa w części, która przysługiwała małżonkowi i weszła do spadku (w tym np. materiałów, towarów, surowców itd.),

wymagałoby zgody spadkobierców. Taka wykładnia powodowałaby w praktyce paraliż działania firmy.

Ponieważ konsekwencje w tym zakresie są podobne to tych, jakie powoduje śmierć przedsiębiorcy, proponowanym rozwiązaniem jest umożliwienie tymczasowego zarządu udziałem w przedsiębiorstwie, objętego spadkiem.

Projektowane rozwiązania (Rozdział 11a ustawy o zarządzie sukcesyjnym) mają na celu umożliwienie lub usprawnienie zarządu majątkiem przedsiębiorstwa, w sytuacji, gdy udział w przedsiębiorstwie wejdzie do spadku po zmarłym małżonku przedsiębiorcy jednoosobowego. Chodzi zatem o przypadki śmierci małżonka, jeżeli przedsiębiorstwo stanowiło w całości mienie przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG i jego małżonka, a małżonek ten nie był przedsiębiorcą.

Proponuje się połączenie obowiązujących już rozwiązań, właściwych dla zarządu sukcesyjnego i wykonawcy testamentu w nowej instytucji tymczasowego zarządu udziałem małżonka przedsiębiorcy w przedsiębiorstwie. Zarządcy tymczasowemu przysługiwałoby prawo zwykłego zarządu majątkiem spadkowym w zakresie udziału małżonka w przedsiębiorstwie. Projektodawca nie zdecydował się na użycie w tym przypadku określenia „zarząd sukcesyjny” z uwagi na znacznie węższy zakres uprawnień, jakie należy przyznać zarządcy udziałem małżonka w przedsiębiorstwie w stosunku do uprawnień zarządcy sukcesyjnego. Zarządca tymczasowy nie będzie uzyskiwał uprawnień do wykonywania działalności gospodarczej ani związanych z tym uprawnień i obowiązków (nie stanie się np. pracodawcą, uprawnionym do wystawiania faktur czy korzystania z koncesji). Jego rola powinna ograniczać się do zarządu majątkiem, co jest istotą uprawnień wykonawcy testamentu.

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 986¹ k.c., spadkodawca może powołać wykonawcę lub wykonawców testamentu do sprawowania zarządu spadkiem, jego zorganizowaną częścią lub oznaczonym składnikiem. Podstawowym obowiązkiem wykonawcy testamentu jest właśnie zarząd majątkiem spadkowym albo jego częścią (art. 988 § 1 k.c.) Może to w szczególności dotyczyć przedsiębiorstwa. Wykonawcą testamentu może być zarówno jeden ze spadkobierców albo zapisobierca, jak i osoba trzecia. Chcąc uniknąć opisanych wyżej problemów małżonek przedsiębiorcy może więc sporządzić testament i powołać w nim wykonawcę testamentu do zarządu udziałem w przedsiębiorstwie – zwłaszcza uczynić wykonawcą testamentu małżonka-przedsiębiorcę.

Problemem jest jednak to, że testamenty są ciągle stosunkowo rzadko sporządzane. Z sondażu przeprowadzonego w 2017 r. wynika, że jedynie 13% Polaków, którzy ukończyli 50 rok życia sporządziło testament²⁶. W ocenie projektodawcy, w przypadku przedsiębiorstw, których funkcjonowanie ma wpływ nie tylko na spadkobierców, ale również na osoby trzecie (pracowników, wierzycieli i klientów firmy, Skarb Państwa) działania edukacyjne, które popularyzują sporządzanie testamentów należy uzupełnić o rozwiązania, które pozwolą sprawnie zarządzać firmą także w przypadku braku testamentu małżonka przedsiębiorcy (choćby z powodu nagłej śmierci). Projektowane rozwiązania polegają na umożliwieniu powołania po śmierci małżonka przedsiębiorcy osoby (zarządcy tymczasowego), która będzie miała uprawnienia wykonawcy testamentu.

Do powołania zarządcy tymczasowego będą stosowane odpowiednio przepisy dotyczące powołania zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy, z zastrzeżeniem, że zarządca tymczasowy nie będzie wpisywany do CEIDG, gdyż spadkodawca (małżonek) nie był przedsiębiorcą (tj. art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1-7). Odpowiednie stosowanie tych przepisów oznacza, że:

- do ustanowienia zarządu tymczasowego jest niezbędne powołanie zarządcy (przy czym wskazano wprost, że ustanowienie zarządu tymczasowego następuje z chwilą powołania zarządcy) oraz jego zgoda – obie te czynności wymagają formy aktu notarialnego,
- zarządca tymczasowy musi mieć pełną zdolność do czynności prawnych,
- można powołać tylko jednego zarządcę tymczasowego (w jednym czasie),
- do powołania zarządcy są uprawnieni: małżonek spadkodawcy (czyli przedsiębiorca), spadkobierca który przyjął spadek albo zapisobierca windykacyjny, który przyjął zapis windykacyjny obejmujący udział małżonka w przedsiębiorstwie; po potwierdzeniu praw do spadku, zarządcę tymczasowego może zaś powołać wyłącznie osoba, która ma udział w przedsiębiorstwie (małżonek-przedsiębiorca albo osoby wskazane w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku, akcie poświadczenia dziedziczenia albo w europejskim poświadczeniu spadkowym),
- powołanie zarządcy tymczasowego wymaga zgody osób, którym łącznie przysługuje udział w przedsiębiorstwie (w udziale objętym spadkiem) większy niż 85/100 – zgody te również wymagają formy aktu notarialnego,

---

²⁶ Sondaż przeprowadzony przez Kantar Milward Brown we współpracy z Fundacją Otwarte Forum.

- do powołania zarządcy sukcesyjnego nie jest potrzebna zgoda sądu opiekuńczego,
- powołanie zarządcy tymczasowego opiera się na oświadczeniach, o których mowa w art. 12 ust. 6.

Proponuje się, aby uprawnienie do powołania zarządcy tymczasowego było ograniczone terminem dłuższym niż termin na powołanie zarządcy sukcesyjnego. W omawianej sytuacji nie dochodzi bowiem do zerwania ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa i nie występują związane z tym poważne ryzyka dla pracowników, kooperantów przedsiębiorcy i innych osób trzecich. Z drugiej strony, brak jakiegokolwiek terminu na powołanie zarządcy tymczasowego udziałem małżonka w przedsiębiorstwie mogłoby zmniejszać motywację do rozstrzygnięcia spraw spadkowych zgodnie z ogólnymi zasadami prawa spadkowego, co byłoby niepożądane. Mogłoby to petryfikować stan, w którym istnieją wspomniane wyżej trudności w zarządzaniu majątkiem przedsiębiorstwa. Zaproponowano w związku z tym termin zrównany z okresem, w jakim można złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, czyli termin 6 miesięcy od dnia otwarcia spadku (śmierci małżonka przedsiębiorcy).

Jeżeli został ustanowiony zarząd tymczasowy udziałem małżonka w przedsiębiorstwie, zarząd spadkiem sprawowany przez kuratora spadku nie obejmuje tego udziału (por. art. 24 ustawy o zarządzie sukcesyjnym).

Zarządca tymczasowy przestaje pełnić tę funkcję z przyczyn analogicznych, jakie powodują, że zarządca sukcesyjny przestaje pełnić swą funkcję (z wyjątkiem orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, który nie dotyczy zarządcy tymczasowego, skoro nie wykonuje on uprawnień polegających na wykonywaniu działalności gospodarczej). W razie zajścia takich zdarzeń jak śmierć, utrata lub ograniczenie zdolności do czynności prawnych, odwołanie czy rezygnacja zarządcy tymczasowego, kolejnego zarządcę uprawnieni mogą powołać w okresie miesiąca od dnia, w którym zaszło takie zdarzenie. Zasady odwołania i rezygnacji zarządcy tymczasowego również są analogiczne do tych, jakie ustawa przewiduje dla zarządu sukcesyjnego, po śmierci przedsiębiorcy.

W przypadku zarządu tymczasowego przewidziano dodatkową przesłankę wygaśnięcia umocowania zarządcy, tj, fakt ogłoszenia testamentu, w którym małżonek przedsiębiorcy powołał wykonawcę testamentu – do zarządu udziałem w przedsiębiorstwie (to całego spadku albo do części obejmującej udział w przedsiębiorstwie). W takim przypadku przyznano prymat woli spadkodawcy – umocowanie zarządcy tymczasowego powołanego na podstawie ustawy wygaśnie na rzecz uprawnień wykonawcy testamentu. Jednocześnie w projekcie

przewidziano możliwość powołania zarządcy tymczasowego w przypadku śmierci wykonawcy testamentu, utraty przez niego pełnej zdolności do czynności prawnych albo zwolnienia wykonawcy testamentu przez sąd (art. 990 k.c.). Uprawnienie do powołania zarządcy tymczasowego- będzie wygasało z upływem miesiąca od dnia, w którym wykonawca testamentu przestał pełnić tę funkcję.

Zarząd tymczasowy wygasa z analogicznych przyczyn, jakie powodują wygaśnięcie zarządu sukcesyjnego. Zarząd tymczasowy wygaśnie zatem przede wszystkim z dniem działu spadku obejmującego udział małżonka w przedsiębiorstwie albo z upływem dwóch lat od dnia jego śmierci. Wcześniejsze wygaśnięcie zarządu tymczasowego może natomiast nastąpić:

- 1) z dniem uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, jeżeli spadek nabył jeden spadkobierca albo zapisobierca windykacyjny nabył udział małżonka w przedsiębiorstwie w całości;
- 2) z dniem nabycia udziału małżonka w przedsiębiorstwie przez jedną osobę od spadkobiercy, zapisobiercy windykacyjnego lub przedsiębiorcy;
- 3) z upływem miesiąca od dnia, w którym zarządca tymczasowy przestał pełnić swą funkcję, chyba że w tym okresie powołano kolejnego zarządcę.

W zakresie nieuregulowanym w projektowanym rozdziale 11a ustawy, do zarządcy tymczasowego znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy o wykonawcy testamentu (zob. zwłaszcza art. 988 – 990¹ k.c., art. 1031¹ § 1 i 2 oraz art. 1031³ k.c., art. 635 i n. oraz art. 652, art. 664 – 665, art. 691, art. 780, art. 788 i art. 837 k.p.c.).

4) Sukcesja praw wspólnika w spółce handlowej (art. 74 pkt 11 projektu).

Sukcesja w przypadku spółki handlowej jest znacznie prostsza niż w sytuacjach objętych ustawą o zarządzie sukcesyjnym – w przypadku śmierci wspólnika nie mamy bowiem do czynienia z automatycznym ustaniem bytu prawnego firmy.

W spółkach osobowych śmierć wspólnika prowadzi jednak często do rozwiązania spółki (zwłaszcza w przypadku spółek dwuosobowych,). Śmierć wspólnika stanowi przyczynę rozwiązania spółki (art. 58 § 1 pkt 4 k.s.h.), chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Zgodnie z art. 64 § 1 k.s.h., pomimo śmierci wspólnika spółka trwa nadal pomiędzy pozostałymi wspólnikami, jeżeli umowa spółki tak stanowi lub pozostali wspólnicy tak postanowią. Zasadą jest, że nie może istnieć spółka osobowa mająca tylko jednego wspólnika,

a odstępstwo w tym zakresie przewiduje obecnie jedynie art. 98 § 2 k.s.h. Zgodnie z tym przepisem w przypadku gdy w spółce pozostaje jeden partner, spółka ulega rozwiązaniu najpóźniej z upływem roku od dnia zaistnienia tego zdarzenia. Brak jest takich regulacji w odniesieniu do pozostałych spółek osobowych.

W spółce kapitałowej w następstwie śmierci wspólnika może z kolei dojść do paraliżu decyzyjnego, a wręcz spółka może nie mieć możliwości działania przez długi czas. Chodzi zwłaszcza o przypadki, gdy jedyny albo większościowy wspólnik jest jednocześnie jedynym członkiem zarządu spółki. Wówczas – nawet jeśli spadkobiercy wspólnika wstępują do spółki – nie ma osoby uprawnionej do jej reprezentacji, a wybór nowego zarządu jest formalnie możliwy dopiero po stwierdzeniu nabycia spadku. Nabycie udziałów przez spadkobierców jest bowiem skuteczne wobec spółki dopiero od momentu zawiadomienia jej o nabyciu. Do zawiadomienia należy natomiast załączyć dokumenty stwierdzające nabycie udziałów (art. 187 § 1 k.s.h.). W praktyce jest to akt poświadczenia dziedziczenia albo stwierdzenie nabycia spadku (ewentualnie – europejskie poświadczenie spadkowe).

Nawet jeśli umowa spółki umożliwia dalsze funkcjonowanie spółki mimo śmierci wspólnika – przedłużające się procedury spadkowe powodują, że nie mogą w nim uczestniczyć spadkobiercy wspólnika, dla których działalność spółki może stanowić podstawowe źródło utrzymania. Ich prawa muszą być bowiem wykonywane przez jedną osobę (wspólnego przedstawiciela), a jej wybór wymaga zgody wszystkich spadkobierców. W obecnym stanie prawnym *de facto* dopiero od momentu stwierdzenia nabycia spadku następcy prawni mogą zatem dysponować prawami korporacyjnymi zmarłego wspólnika w spółce handlowej. Brak możliwości tymczasowego zarządzania tymi prawami (w sposób podobny do zarządu sukcesyjnego przedsiębiorstwem) grozi stratami dla samej spółki, spadkobierców zmarłego wspólnika i pozostałych wspólników.

W celu zapewnienia płynnego wykonywania praw wspólników spółek handlowych, proponuje się wprowadzenie przepisów umożliwiających tymczasowe wykonywanie praw wspólnika w spółce (które z chwilą śmierci wspólnika przysługują uprawnionym na skutek dziedziczenia) także przed potwierdzeniem praw do spadku, przy wykorzystaniu niektórych rozwiązań przewidzianych dla zarządu sukcesyjnego, przy zachowaniu spójności z innymi przepisami prawa, zwłaszcza Kodeksu spółek handlowych.

W projektowanym rozdziale 11b ustawy o zarządzie sukcesyjnym przewidziana została możliwość powołania przedstawiciela uprawnionych do wykonywania praw następców

prawnych wspólnika (uprawnionych) w spółce handlowej. Projektodawca użył w tym przypadku określenia analogicznego do tego, jakim posługuje się już obecnie Kodeks spółek handlowych w art. 184 § 1 i art. 333 § 3.

Celem przepisów rozdziału 11b jest przede wszystkim:

- umożliwienie powołania za życia wspólnika (czynnością jednostronną) albo po jego śmierci, przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce, także w przypadku braku pełnej zgody wszystkich współuprawnionych

- umożliwienie wykonywania praw uprawnionych w spółce handlowej niezwłocznie po śmierci wspólnika, także przez stwierdzeniem nabycia spadku,

- wskazanie wprost, że umowa spółki może określać osobę, która po śmierci wspólnika będzie umocowana do wykonywania jego praw w spółce (a ściślej – praw uprawnionych w świetle przepisów prawa spadkowego i prawa spółek).

Przedstawiciel do wykonywania praw uprawnionych w spółce powołany na podstawie ustawy o zarządzie sukcesyjnym będzie osobą wskazaną do wykonywania praw spadkobierców w rozumieniu art. 60 § 1 i art. 124 § 1 k.s.h. albo wspólnym przedstawicielem współuprawnionych w rozumieniu art. 184 § 1 i art. 333 § 2 k.s.h. Projekt nie modyfikuje tych przepisów.

Przepisy rozdziału 11b ustawy o zarządzie sukcesyjnym znajdą zastosowanie w przypadku śmierci wspólnika spółki handlowej (tj. wspólnika spółki jawnej, partnera spółki partnerskiej, komplementariusza lub komandytariusza spółki komandytowej, komplementariusza lub akcjonariusza spółki komandytowo-akcyjnej, wspólnika spółki z o.o. lub akcjonariusza spółki akcyjnej) i nabycia jego praw w spółce (tj. ogółu praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej, udziałów w sp. z o.o. bądź akcji w spółce akcyjnej lub w spółce komandytowo-akcyjnej).

Należy podkreślić, że projekt nie ingeruje w zasady dziedziczenia praw w spółce – dotyczy przypadków, gdy określonym osobom służą prawa zmarłego wspólnika w spółce osobowej, gdy określone osoby wstępują do spółki z o.o. na miejsce zmarłego wspólnika albo gdy nabywają prawa z akcji zmarłego akcjonariusza w drodze dziedziczenia, zgodnie z przepisami prawa spadkowego i prawa spółek. Osoby te mają status uprawnionego w rozumieniu projektowanego rozdziału 11b (nawiązanie do pojęcia współuprawnionych, którym posługuje się k.s.h.).

W świetle projektowanych przepisów, przedstawiciel do wykonywania praw uprawnionych w spółce po śmierci wspólnika może zostać:

- 1) wskazany w umowie spółki,
- 2) powołany przez wspólnika za życia,
- 3) powołany przez uprawnionych po śmierci wspólnika.

Ad. 1

Wskazanie w umowie spółki osoby, która po śmierci wspólnika ma wykonywać prawa współuprawnionych w spółce jest dopuszczalne już obecnie w większości spółek na zasadzie swobody kształtowania stosunku spółki. Projekt potwierdza możliwość zawarcia takich postanowień w umowie spółki jawnej, partnerskiej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej – w zakresie praw komplementariusza oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Umożliwia to dodatkowo w spółce akcyjnej i komandytowo-akcyjnej w odniesieniu do praw akcjonariusza – w tych przypadkach wprowadzenie wyraźnego przepisu pozwalającego na zawarcie omawianego postanowienia w umowie lub statucie jest uzasadniony zasadą surowości statutu (art. 304 § 3 i 4 k.s.h.).

Jeżeli osoba umocowana do wykonywania praw uprawnionych została wskazana w umowie spółki (lub inaczej określono w niej sposób wykonywania tych praw), nie powstanie możliwość powołania przedstawiciela przez wspólnika w drodze jednostronnej czynności. Należy bowiem przyjąć, że jeżeli umowa spółki określa sposób (zasady) wykonywania praw uprawnionych w spółce po śmierci wspólnika, to oznacza to, że wspólnicy postanowienia dotyczące tej materii uznali za istotne dla łączącego ich stosunku. Dokonanie zmian w tym zakresie będzie w związku z tym wymagało zmiany umowy albo statutu spółki.

Powołanie przedstawiciela przez uprawnionych w trybie ustawy będzie możliwe dopiero w razie wygaśnięcia umocowania przedstawiciela wskazanego w umowie albo statucie spółki (np. w przypadku jego śmierci albo rezygnacji).

Ad. 2

Projekt umożliwia samemu wspólnikowi wyznaczenie osoby, która będzie wykonywała prawa uprawnionych w spółce po jego śmierci (o ile umowa spółki nie reguluje tej materii). Wspólnik powinien w tym celu złożyć osobie powoływanej na przedstawiciela oświadczenie w formie pisemnej pod rygorem nieważności i uzyskać jego pisemną zgodę, która również wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. Następnie wspólnik powinien

zawiadomić spółkę o powołaniu przedstawiciela w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki. O odwołaniu albo rezygnacji przedstawiciela wspólnik jest również zobowiązany powiadomić spółkę w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki. W powyższym rozwiązaniu widać analogię do powołania zarządcy sukcesyjnego przez przedsiębiorcę. Wspólny jest cel tych regulacji – jest nim umożliwienie uprawnionemu za życia wskazania osoby zarządzającej jego prawami, w celu uniknięcia perturbacji, jakie powoduje śmierć uprawnionego.

Ad. 3

Procedura powołania przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce, mająca zastosowanie po śmierci wspólnika, bazuje na art. 12 ustawy o zarządzie sukcesyjnym.

Poza odmiennym kręgiem osób uprawnionych, przewidziano inny niż określony w art. 12 ust. 3 ww. ustawy próg udziału we wspólnych prawach, jaki jest konieczny do powołania przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce. Do powołania przedstawiciela wymagana jest zgoda osób, którym łącznie przysługuje udział w prawach wspólnika w spółce większy niż 70/100. Niższe wymagania w tym zakresie wynikają z faktu, że omawiana czynność nie rodzi tak daleko idących konsekwencji i ryzyk dla spadkobierców, jak wynikające z powołania zarządcy sukcesyjnego. Nie ma w tym przypadku niebezpieczeństwa, jakie wiąże się z wykonywaniem działalności gospodarczej ze skutkami bezpośrednio dla spadkobierców. Przedstawiciel do wykonywania praw w spółce wykonuje korporacyjne uprawnienia jakie przysługiwały wspólnikowi (w szczególności wykonuje prawo głosu i pobiera dywidendę, która przysługuje współuprawnionym w stosunku do przysługujących im udziałów w prawach wspólnika). Ryzyko pokrzywdzenia spadkobierców jest mniejsze niż w przypadkach, do których odnosi się bezpośrednio art. 12 ustawy o zarządzie sukcesyjnym. Brak jednomyślności co do osoby wspólnego przedstawiciela może natomiast uniemożliwić wykonywanie praw w spółce, ze szkodą dla wszystkich uprawnionych, zwłaszcza, że prawa w spółce mogą być podstawą ich utrzymania.

Druga odmienność w stosunku do art. 12 ustawy o zarządzie sukcesyjnym dotyczy formy powołania wspólnego przedstawiciela. Co do zasady będzie wprawdzie wymagana forma aktu notarialnego; jednak po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowaniu aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydaniu europejskiego poświadczenia spadkowego, do powołania przedstawiciela wystarczy zachowanie formy pisemnej, o ile wszyscy współuprawnieni wyrazili w formie pisemnej zgodę na powołanie wspólnego

przedstawiciela. Projektowane rozwiązania nie powinny bowiem pogarszać sytuacji uprawnionych w stosunku do stanu obecnego, tj. przewidywać surowszych wymogów, jakie wynikają dziś z ogólnej regulacji art. 184 k.s.h.

Ponieważ obecne przepisy nie limitują czasowo możliwości wskazania spółce wspólnego przedstawiciela, o którym mowa w art. 184 i art. 333 k.s.h., również w przepisach rozdziału 11b nie określono terminu, po jakim wygasa uprawnienie do powołania przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce.

Powyższe rozwiązania uzupełnia przepis szczególny do art. 187 § 1 k.s.h. oraz art. 343 § 1 w zw. z art. 341 § 2 i 5 k.s.h. Na gruncie tych regulacji w praktyce wykonywanie praw w spółce kapitałowej jest możliwe dopiero po potwierdzeniu praw do spadku. O przejściu udziału w spółce z o.o. na inną osobę (także, jeśli następuje to w wyniku dziedziczenia) zainteresowani muszą zgodnie z art. 187 § 1 k.s.h. zawiadomić spółkę, przedstawiając dowód przejścia udziału. Przejście udziału jest skuteczne wobec spółki dopiero od chwili, gdy otrzyma ona zawiadomienie o tym wraz z dowodem. Podobne skutki wywołuje obowiązek dołączenia dokumentów potwierdzających nabycie akcji w związku z żądaniem wpisu do księgi akcyjnej (art. 341 § 5 k.s.h.).

Brak przepisu szczególnego w związku z procedurą przewidzianą w rozdziale 11b ustawy powodowałby, że rozwiązania te byłyby nieskuteczne. Proponuje się w związku z tym, by – w przypadkach, gdy na podstawie ustawy o zarządzie sukcesyjnym został powołany (wskazany) przedstawiciel do wykonywania praw w spółce – przejście praw wspólnika na uprawnionych było skuteczne wobec spółki od dnia:

- śmierci wspólnika – jeżeli przedstawiciel został wskazany w umowie albo statucie spółki albo został powołany przez wspólnika (z wyłączeniem przypadku, gdy przed śmiercią wspólnika umocowanie tej osoby wygasło, np. z powodu jej śmierci),
- zawiadomienia spółki o powołaniu przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce – w pozostałych przypadkach.

Po śmierci wspólnika zawiadomienia, o którym mowa w pkt 2, dokonuje przedstawiciel w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki. Jeżeli zawiadomienie spółki jest niemożliwe z powodu braku organu albo braku w składzie organu uprawnionego do jej reprezentowania, przedstawiciel dokonuje tego zawiadomienia wobec pozostałych wspólników. Wyjątkiem jest spółka akcyjna, w przypadku której zawiadomienia należy dokonać wobec rady nadzorczej. W przypadku spółki jednoosobowej – wymagane

zawiadomienie zastępuje samo powołanie przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce. Z tą chwilą przedstawiciel uzyskuje umocowanie do wykonywania praw jedyne go wspólnika w spółce.

Projektowane przepisy rozdziału 11b określają ponadto przyczyny wygaśnięcia umocowania przedstawiciela do wykonywania praw uprawnionych w spółce. Dotyczą zarówno przedstawiciela wskazanego w umowie albo statucie spółki jak i powołanego przez wspólnika albo uprawnionych. Są one analogiczne do przyczyn, z jakich zarządca sukcesyjny przestaje pełnić tę funkcję oraz przyczyn wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego.

Po śmierci wspólnika, przedstawiciel traci umocowanie w przypadku śmierci, ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych, odwołania przedstawiciela albo złożenia oświadczenia o rezygnacji. Odwołanie przedstawiciela, niezależnie od tego, w jaki sposób został powołany, następuje w trybie właściwym dla powołania przedstawiciela przez uprawnionych. Rezygnacja przedstawiciela wymaga natomiast formy pisemnej pod rygorem nieważności. Przedstawiciel składa je:

- osobie, która go powołała - w przypadku, gdy przedstawiciel został powołany na podstawie art. 60l;
- osobom uprawnionym do powołania przedstawiciela po śmierci wspólnika - w przypadku, gdy przedstawiciel został wskazany w umowie albo statucie spółki albo powołany przez wspólnika.

O złożeniu oświadczenia o rezygnacji przedstawiciel lub osoba, której zostało złożone to oświadczenie niezwłocznie zawiadamia spółkę w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki.

Uprawnienie do powołania kolejnego wspólnego przedstawiciela nie wygasa, dopóki prawa w spółce przysługują kilku osobom. Jeśli te zgodnie z aktem poświadczenia dziedziczenia, postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku (europejskim poświadczeniem spadkowym) albo na podstawie czynności prawnej nabywa jedna osoba, umocowanie przedstawiciela wygasa. Prawa w spółce może bowiem samodzielnie wykonywać uprawniony.

Przepisy rozdziału 11b stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy prawa wspólnika w spółce przysługują jednej osobie, z zastrzeżeniem, że nabycie praw w spółce w całości przez jedną osobę, umocowanie wspólnego przedstawiciela wygasa.

Powyższe rozwiązania uzupełniają projektowane zmiany w Kodeksie spółek handlowych.

III. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I PRZEPIS O WEJŚCIU W ŻYCIU.

1. Przepisy przejściowe

- Art. 75 projektu

Przepis przejściowy dla zmian w wprowadzanych w k.p.c. w zakresie porozumienia, zatwierdzonego przez SOKiK, tj. dla art. 394 § 1 pkt 10², art. 479³⁰ § 2, art. 479^{30a}–479^{30d}, art. 479^{52a}, art. 479^{63a}, art. 479^{74a} i art. 479^{85a} ma zapewnić możliwość zawarcia porozumienia w sprawach wszczętych i niezakończonych w dniu wejścia w życie nowych regulacji.

- Art. 76 projektu

Przepis umożliwia przedsiębiorcom zwrócenie się do izby rzemieślniczej z wnioskiem o przekazanie do CEIDG informacji o kwalifikacjach zawodowych uzyskanych przed dniem wejścia w życie ustawy albo przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Ponadto w przepisie został uregulowany proces przyjmowania i weryfikacji dokumentów będących podstawą do dokonania wpisu do CEIDG informacji o uzyskanych kwalifikacjach zawodowych rzemieślnika.

- Art. 77 projektu

W związku z zaproponowaną likwidacją instytucji promesy, art. 32 ustawy określa okres ważności promes wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów. Proponuje się wygaśnięcie promes w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepis o wejściu w życie

Art. 78 projektu

Przepis określa wejście w życie ustawy na 1 czerwca 2019 r., przy czym zmiany wprowadzone w kodeksie postępowania administracyjnego powinny wejść w życie 1 października 2019 r., zmiany w ustawie – Prawo energetyczne 31 grudnia 2020 r. Ponadto przewidziano sześćmiesięczny okres *vacatio legis* dla zmian dot. ujawniania w CEIDG uprawnień rzemieślniczych jest podyktowane koniecznością przygotowania zmian technicznych w systemie teleinformatycznym CEIDG.

IV. WYKAZ AKTÓW WYKONAWCZYCH, KTÓRE BĘDĄ WYDANE W WYNIKU UCHWALENIA PROJEKTU

1. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw energii na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne określające:
  - a. sposób prowadzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 43f ust. 1 tej ustawy;
  - b. sposób składania sprawozdań, o których mowa w art. 4ba ust. 1 i art. 43d ust. 1 ustawy, oraz informacji, o których mowa w art. 43e ust. 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 43f ust. 1 ustawy;
  - c. wzory formularzy, za pośrednictwem których składane są do systemu teleinformatycznego sprawozdania, o których mowa w art. 4ba ust. 1 i art. 43d ust. 1, oraz informacje, o których mowa w art. 43e ust. 1 ustawy.
2. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw transportu na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze określające:
  - a. szczegółowe warunki przyznawania znaków rozpoznawczych wykorzystywanych do lotów przez statki powietrzne niewpisane do rejestru statków oraz tryb składania wniosków o ich nadanie;
  - b. szczegółowe warunki prowadzenia wykazu znaków rozpoznawczych wykorzystywanych do lotów przez statki powietrzne niewpisane do rejestru statków oraz informowania Prezesa Urzędu o ich wykorzystaniu.
3. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw kultury fizycznej na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie określające:
  - a. sposób prowadzenia ewidencji uczniowskich klubów sportowych i klubów sportowych, o których mowa w art. 4 ust. 7, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitego sposobu prowadzenia ewidencji;
  - b. wzór urzędowego formularza wniosku o wpis, mając na uwadze potrzebę zapewnienia jednolitości wniosków i sprawnej realizacji zadań w tym zakresie.
4. Rozporządzenie Rady Ministrów na podstawie ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe określające rodzaje działalności pocztowej lub rodzaje operatorów

pocztowych niepodlegających obowiązkowi sporządzenia planu działania w sytuacjach kryzysowych, stanach nadzwyczajnych oraz w przypadkach bezpośrednich zagrożeń dla zasobów wykorzystywanych do świadczenia usług pocztowych lub utrzymania ciągłości świadczonych usług pocztowych.

V. WPLYW NA DZIAŁALNOŚĆ MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORCÓW.

Celem regulacji jest ograniczenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców, dlatego projektowane przepisy wpłyną pozytywnie na działalność mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw w poszczególnych branżach. Szczegółowe skutki zmian dla przedsiębiorców zostały przedstawione w OSR.

VI. INNE OŚWIADCZENIA I INFORMACJE DOTYCZĄCE PROJEKTU.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlega notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) w związku z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Zgodnie z uchwałą Nr 20 Rady Ministrów z 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych, planuje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 czerwca 2019 r.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marek Niedużak, Podsekretarz stanu, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Wojciech Paluch, dyrektor Departamentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, tel. 22 262 94 47, e-mail: wojciech.paluch@mpit.gov.pl Grzegorz Płatek, dyrektor Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, tel. 22 262 93 84, e-mail: grzegorz.platek@mpit.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 4 kwietnia 2019 r.</p> <p>Źródło: Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</p> <p>Nr w wykazie prac UD494</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (cel szczegółowy III: „Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu”, obszar: „Prawo w służbie obywatelom i gospodarce”) zdiagnozowano problem dużej liczby przepisów prawnych, ich niespójność i niejednoznaczność, jak również liczne obowiązki nakładane na obywateli i przedsiębiorców. Wymagania stawiane w przepisach prawa są niekiedy bardzo uciążliwe, w tym np. nadmiernie sformalizowane i długotrwałe postępowania administracyjne są źródłem nieuzasadnionych kosztów dla firm i obywateli. Negatywne skutki istnienia barier administracyjnych mają wymierny wpływ na budżet państwa i konkurencyjność polskich przedsiębiorstw. Badania prowadzone wśród przedsiębiorców potwierdzają, że przeszkody o charakterze administracyjnym pozostają jednymi z najistotniejszych barier rozwoju polskich firm, w szczególności mikro, małych i średnich. Przedsiębiorcy szacują, że ich przychody mogłyby być nawet o 10 % wyższe gdyby nie musieli angażować zasobów na sprawy związane z administracją i niejasnymi przepisami, 76 % z 200 badanych przedsiębiorców wskazuje, że występujące bariery o charakterze administracyjnym i podatkowym pochłaniają czas, przez co ograniczają możliwość pracy nad przedsięwzięciami rozwojowymi¹. Najmniejsze przedsiębiorstwa ponoszą nawet pięciokrotnie wyższe obciążenia administracyjne na pracownika w porównaniu do dużych firm².

Działania na rzecz stałej poprawy otoczenia regulacyjnego są już prowadzone (m.in. w ramach pakietu „100 zmian dla firm”, „Konstytucja Biznesu”, „Pakiet MŚP”) i pozostają jednym z priorytetów polityki rządu. Dodatkowo ustawa o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej odpowiadała na najważniejszy i najbardziej palący problem dotyczący sukcesji biznesu w związku ze śmiercią przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG. Przyjazne otoczenie legislacyjne to jednak nie tyle stan, ile proces. W Globalnym Indeksie Konkurencyjności w zakresie obciążeń regulacyjnych prowadzonym przez Światowe Forum Ekonomiczne Polska zajmuje wciąż niską pozycję 111 na 140 państw poddanych analizie, pomimo nieznacznej poprawy w porównaniu do poprzednich edycji badania (np. w 2016 r. Polska uplasowała się na 119 pozycji wśród 138 krajów)³.

W związku z tym w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju wskazano na potrzebę uproszczenia prawa, które zapewni lepsze warunki do działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli, utrzymanie jedynie koniecznych i korzystnych regulacji oraz eliminację niespójności i niejednoznaczności przepisów prawnych. Likwidacja barier administracyjnych jest pożądana w celu uwolnienia potencjału do dalszego rozwoju biznesu w Polsce.

Członkowie Rady Ministrów dokonali przeglądu obowiązków administracyjnych w aktach prawnych. W wyniku przeglądu, obejmującego również wewnętrzne prace analityczne w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii, zidentyfikowano niektóre obciążenia regulacyjne, w szczególności natury administracyjnej, które są nadmierne i nieadekwatne do celów w tym te zgłaszane przez odbiorców jako uciążliwe, np.:

- **obowiązki informacyjne zbędne z punktu widzenia ich późniejszego wykorzystania** (np. wymóg

¹ Bariery rozwoju przedsiębiorstw, czyli co najbardziej hamuje wzrost polskich firm, Krajowa Izba Gospodarcza, Grant Thornton, grudzień 2013.

² Businesses' View on Red Tape, Administrative and Regulatory Burdens on Small and Medium-Sized Enterprises, OECD, 2001.

³ Global Competitiveness Report 2018, 2017-2018, 2016-2017, World Economic Forum.

przedstawiania informacji o posiadanym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonego szkolenia na etapie składania wniosku o wpis do rejestru podmiotów szkolących; obowiązek przekazywania Prezesowi UKE przez strony umowy o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji tekstu tych umów; nadmierne obowiązki sprawozdawcze operatorów pocztowych, którzy nie prowadzili działalności pocztowej; brak możliwości wykonania w polskiej przestrzeni powietrznej prób w locie/lotów próbnych bez uprzedniego wpisu statku powietrznego do rejestru cywilnych statków powietrznych, co wiąże się z czasochłonną i kosztowną procedurą wpisu),

- **obowiązki, które powtarzają się z innymi procedurami, przedkładanie tych samych informacji w różnych terminach, do różnych instytucji** (np. procedura promesy zezwolenia na założenie lotniska w dużym stopniu powielająca procedurę wydawania zezwolenia na założenie lotniska; obowiązek składania miesięcznych sprawozdań przez przedsiębiorstwa energetyczne o tej samej treści do czterech organów administracji; dwukrotne powiadamianie przez przedsiębiorcę rozliczającego się w zasadach karty podatkowej o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej urzędu skarbowego – raz za pośrednictwem CEIDG, drugi raz poprzez złożenie druku PIT-16Z),
- **obowiązki wynikające z przepisów, które nie przystają do obecnych uwarunkowań** (np. obowiązek przedkładania sprawozdań z Euro 2012; obowiązek wpisywania numeru we właściwym rejestrze przez przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, w sytuacji gdy zlikwidowano numerację funkcjonującą w EDG; nieuwzględnienie aktualnego poziomu rozwoju technologii w zakresie wyeliminowania zakłóceń częstotliwości wykorzystywanych w sieciach telekomunikacyjnych; zmiana na przestrzeni lat struktury zatrudnienia w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące w jednostkach organizacyjnych stosujących akceleratory lub urządzenia do teleradioterapii i brachyterapii; niedostosowanie aktualnej definicji rzemiosła do realiów gospodarczych i szybko zmieniającego się otoczenia gospodarczego, zwłaszcza w kontekście problemu niedoboru specjalistów na rynku; niedostosowanie przepisów do aktualnych potrzeb rynku pracy, które nie zachęcają do zatrudniania w Polsce potrzebnych polskiej gospodarce specjalistów; niedostosowanie regulacji dotyczących zachowku do obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej, w tym skali prowadzenia działalności gospodarczej; brak wyszczególnienia kwoty wydatków na realizację programów w obszarze innowacyjności gospodarki w ustawie z 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej w związku z ówczesnym brakiem oceny szczegółowych skutków realizacji rozporządzenia o udzielaniu pomocy finansowej; niedostosowanie przepisów tej ustawy w zakresie dotyczącym kredytu technologicznego do nowych zasad zarządzania i wdrażania Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 Poddziałania 3.4.2. w przypadku organu określającego limit środków na wypłatę kredytu technologicznego na każdy rok budżetowy),
- **duża liczba wymaganych egzemplarzy wniosków/dokumentów** (w przypadku wniosku o wydanie lub zmianę pozwolenia zintegrowanego, zgłoszenia wierzytelności przez wierzycieli stoczni, wniosku kwalifikacyjnego, dokumentacji geologicznej dot. obszarów morskich RP, obowiązek składania odpisu z KRS),
- **duży zakres wymaganych informacji, w tym informacji będących już w posiadaniu administracji** (np. wymóg załączania oryginału zaświadczenia o uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu do wniosku o przyznanie licencji doradcy restrukturyzacyjnego gdy akta egzaminacyjne osób, które przystąpiły do egzaminu przechowywane są w siedzibie Ministerstwa Sprawiedliwości, wymóg przedkładania odpisów z KRS),
- **duża częstotliwość realizacji obowiązku informacyjnego** (np. kwartalne przekazywanie informacji do Ministra Energii o poniesionych kosztach tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw; kwartalne sprawozdania OSD elektroenergetycznego i OSD gazowego dla Dyrektora Generalnego KOWR; kwartalne informacje statystyczne o łącznej wartości i liczbie transakcji płatniczych przekazywane przez biura usług płatniczych do KNF),
- **duża liczba podmiotów zobowiązanych do realizacji obowiązku** (np. obowiązek sporządzania planów działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń również dla grupy najmniejszych operatorów pocztowych),
- **przepisy, które generują potencjalne bariery dla stosowania nowoczesnych technologii lub brak przepisów umożliwiających ich stosowanie** (np. brak możliwości częściowego zautomatyzowania wydawania zaświadczeń przez organy administracji publicznej),
- **nadmierne restrykcyjne obowiązki** (np. obowiązkowa odmowa udzielenia zezwolenia na świadczenie usług w zakresie obsługi naziemnej, w przypadku gdy wnioskodawcy cofnięto zezwolenie na ten sam rodzaj działalności w okresie ostatnich 5 lat przed złożeniem wniosku, gdy przyczyny cofnięcia zezwolenia mogą być niezależne od przedsiębiorcy, nie mają znaczenia w kontekście bezpieczeństwa, rzetelności i profesjonalizmu wykonywania usług, jak niewygranie przetargu na określony rodzaj usług obsługi naziemnej; sankcje przewidziane za niedochowanie obowiązków informacyjnych przez biura usług płatniczych niewspółmierne do ryzyka związanego z działalnością większości biur oraz nadzorczej wartości przekazywanych informacji;

obowiązkowe testy sprawności psychoruchowej oraz ocena widzenia zmierzchowego i wrażliwości na oślnienie dla pracowników, którym powierza się w ramach stosunku pracy samochód służbowy na podstawie prawa jazdy kat. B bez uwzględnienia celu w jakim będzie wykorzystywany, czyli nawet gdy samochód jest zwykle używany w celu dojazdu do/z pracy i w celu wyjazdów służbowych gdy nabycie prawa jazdy kat. B nie wymaga przeprowadzenia takich testów i badań; brak możliwości uzyskania przez pracownika orzeczenia lekarskiego o zdolności do wykonywania prac, przy których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby, jak np. w gastronomii/branży spożywczej, wymagane skierowanie pracownika na badanie sanitarno-epidemiologiczne pomimo posiadania przez pracownika orzeczenia lekarskiego uzyskanego u poprzedniego pracodawcy; utrata ważności orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy po 30 dniach od rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o pracę w przypadku zmiany pracodawcy lub ponownego zatrudnienia u tego samego pracodawcy),

- **duża czasochłonność procedur** (długie postępowanie przed SOKiK z uwagi na złożoność spraw, czego efektem są duże zaległości w rozpoznaniu spraw⁴, brak możliwości zakończenia sprawy w inny sposób niż rozstrzygnięcie sądu nawet gdy dochodzi do zmiany stanu faktycznego, w tym konieczności zmiany bądź uchylecia decyzji⁵),
- **przepisy mniej korzystne dla osób fizycznych będących przedsiębiorcą niż konsumentów** (nieograniczona egzekucja gdy przedsiębiorca osoba fizyczna korzysta z rachunku bankowego, będącego rachunkiem rozliczeniowym lub rachunkiem lokat terminowych podczas gdy egzekucja należności z rachunku bankowego należącego do osoby fizycznej nie będącej przedsiębiorcą jest ograniczona celem zagwarantowania minimum środków „na życie” na co uwagę zwraca Rzecznik Praw Obywatelskich oraz sami przedsiębiorcy; brak możliwości przeprowadzenia upadłości konsumenckiej wobec osób prowadzących „działalność nierejestrową”),
- **przepisy generujące nieproporcjonalnie wyższe koszty dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców** (np. pracochłonny i długotrwały obowiązek sporządzania planów działania w sytuacjach szczególnych zagrożeń dla małych operatorów pocztowych, nie mających istotnego znaczenia dla rynku; potrzeba dołączania dowodu wniesienia opłaty skarbowej do wniosku o wpis do rejestru operatorów pocztowych co utrudnia rozpoczęcie działalności pocztowej i uniemożliwia składanie wniosków w formie elektronicznej; dochodzenie odsetek za zwłokę w przypadku małych kwot, nawet groszowych, od podmiotów korzystających z refundacji składek na ubezpieczenie społeczne⁶; skokowy wzrost opłat na PFRON z tytułu nieosiągnięcia określonego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych co zniechęca do zatrudniania kolejnych pracowników i rozwijania działalności przedsiębiorstwa gdyż zatrudnienie dwudziestego piątego pracownika dla pracodawcy to obecnie dodatkowy, poza pensją i składkami, koszt w wysokości ok. 2,8 tys. zł),
- **inne bariery prawne** (np. krótki termin na rozliczenie VAT w imporcie, możliwość paraliżu decyzyjnego w spółce handlowej lub brak możliwości działania przez wiele miesięcy w przypadku śmierci współnika, gdy przykładowo większościowy współnik jest jednocześnie jedynym członkiem zarządu spółki; problemy, które występują w procesie sukcesji, mimo że przedsiębiorstwo jako podmiot gospodarczy nie przestaje istnieć, w tym konieczność uzyskania nowych zezwoleń, koncesji czy licencji nawet gdy doszło do przejścia firmy).

Obowiązujące rozwiązania w zakresie podatku VAT od towarów importowanych dodatkowo niekorzystnie wpływają na płynność finansową podatników, którzy nie mogą skorzystać z rozliczenia podatku VAT na zasadach ogólnych, tj. wraz ze składaniem deklaracji podatkowej VAT-7 co do zasady do 25 dnia następnego miesiąca. Są oni zobowiązani do zapłaty podatku w ciągu 10 dni od dnia powiadomienia przez organ celny o wysokości należności podatkowych. Z preferencyjnego rozliczenia mogą korzystać podmioty spełniające warunki procedury uproszczonej i tzw. upoważnieni przedsiębiorcy (AEO) rozliczający się we własnym imieniu, tj. średnio ok. 4 tysiące importerów miesięcznie. Są to głównie duże firmy, które stać na spełnienie warunków do dopuszczenia do procedury uproszczonej lub uzyskania statusu AEO. To one, ze względu na wartość, realizują większość wpłat z tytułu VAT w imporcie z odpraw na polskiej granicy (według danych Ministerstwa Finansów w sierpniu 2018 r. wartość podatku VAT wpłaconego przez te podmioty wyniosła 4,27 mld zł, tj. 70 % podatku VAT wykazanego w zgłoszeniach celnych importowych przyjętych przez polskie organy celne). W 2017 r. z możliwości odroczenia płatności VAT w imporcie nie mogło skorzystać ok. 20 tys. podmiotów.

⁴ Zgodnie z danymi Ministerstwa Sprawiedliwości (<https://isws.ms.gov.pl>) w I półroczu 2018 r. do SOKiK wpłynęło ogółem 410 spraw, załatwiono 1094, a do załatwienia pozostało 1061. Na przykładzie decyzji Prezesa UOKiK w tym samym okresie nowych spraw ze skarg wpłynęło 34, załatwiono 44. a zaległość dotyczy 107 spraw.

⁵ W latach 2014-2015 SOKiK uchylił albo zmniejszył kary w sumie na prawie 715 mln zł, tj. ok. o 73 % wartości kar (decyzją Prezesa UOKiK nałożono w tym okresie 575 kar na łączną kwotę ponad 978 mln zł). W latach 2016-2018 Prezes UOKiK nałożył łącznie 415 kar na kwotę ponad 335,7 mln zł (stan na 6 grudnia 2018 r.).

⁶ W latach 2015-2017 do merytorycznej jednostki organizacyjnej Biura PFRON wpłynęło 825 spraw, w których wartość należności nie przekraczała 15 zł i do dochodzenia tych należności stosuje się przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przeciętny czas trwania postępowań egzekucyjnych wynosi ok. 24 miesiące.

W konsekwencji ww. sytuacja prowadzi do odprawiania towarów importowanych do Polski w innych państwach Unii Europejskiej i utraty dochodów przez budżet państwa. Według danych Ministerstwa Finansów w 2017 r. wartość fakturowa towarów importowanych do Polski, ale odprawionych w innych krajach UE wyniosła ok. 100 mld zł. Z Chin wartość tych towarów wyniosła ok. 32 mld zł. Każda odprawa polskiego importu w innym kraju UE powoduje, że 25 % wartości cła pobieranego od tych towarów trafia do budżetu państwa, w którym ten towar został odprawiony. Na podstawie danych z deklaracji Intrastat dot. przywozu towarów pochodzących z krajów trzecich za 2017 r. można szacować, że rocznie do budżetu innych państw trafia ok. 1,5-2 mld zł z tytułu importu do Polski. Według Polskiej Izby Spedycji i Logistyki w 2017 r. poza granicami Polski odprawiono ok. 200 tys. kontenerów 20 TEU. W związku z tym, że ta liczba dotyczy przewozów realizowanych tylko przez polskich spedytorów może być niedoszacowana. Ponadto, z rozmów z importerami wynika, że odprawy w innych krajach unijnych dotyczą towarów o znacznej wartości, jak sprzęt elektroniczny, czy też tekstylia, w przypadku których obowiązują wyższe stawki celne. Na ten problem wskazywało również badanie przeprowadzone w 2012 r. przez Partners Investment, zgodnie z którym z uwagi na przepisy celno-podatkowe towary wysokiej wartości są odprawiane w portach zagranicznych (głównie holenderskich i niemieckich) ponieważ odbiorcy w Polsce zmniejszają w ten sposób koszty zarządzania kapitałem obrotowym. Umożliwia im to rozszerzenie skali działalności operacyjnej w oparciu o ten sam kapitał.

W przypadku wspomnianych problemów związanych z definicją rzemiosła należy zaznaczyć, że analiza otoczenia prawnego funkcjonowania w Polsce rzemiosła wskazuje, że definicja ta powoduje:

- ograniczenie możliwości rozwoju, w tym pozyskania finansowania, poszerzania rynków zbytu, podnoszenia kultury organizacyjnej poprzez zawężenie możliwości wykonywania działalności rzemieślniczej jedynie do osób fizycznych i wspólników spółek cywilnych,
- ograniczenie liczby firm biorących udział w przygotowaniu zawodowym młodzieży m.in. w ramach dualnego systemu edukacji, a posiadających odpowiednie zaplecze techniczne i organizacyjne (nowoczesne urządzenia, innowacyjne rozwiązania technologiczne),
- trudności w tworzeniu firm rodzinnych oraz przekazywaniu wiedzy i doświadczenia członkom rodziny, którzy nie posiadają kwalifikacji zawodowych potwierdzonych np. dyplomem mistrza czy świadectwem czeladnika.

O powyższych problemach wielokrotnie sygnalizowały izby rzemieślnicze.

Ponadto, brak jest obecnie jednego miejsca, w którym byłyby publikowane informacje w zakresie posiadanych przez przedsiębiorców uprawnień - kwalifikacji w rzemiośle, które mają istotne znaczenie dla obrotu gospodarczego. Potencjalni kontrahenci/konsumenci nie mają aktualnie możliwości uzyskania informacji na temat posiadanych przez przedsiębiorcę uprawnień, które często stanowią gwarancję wysokiej jakości świadczonych usług czy też wytwarzanych produktów, co w konsekwencji ma wpływ na konkurencyjność mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. W CEIDG publikowane są informacje dotyczące uzyskania, cofnięcia, utraty i wygaśnięcia uprawnień wynikających z koncesji/licencji/zezwoleń, a także wpisu do rejestru działalności regulowanej, zakazu wykonywania działalności wskazanej we wpisie oraz wykreślenia z rejestru. Brak jest informacji w zakresie uzyskania i utraty kwalifikacji zawodowych rzemieślnika, wydawanych przez izby rzemieślnicze. Informacja o posiadanych uprawnieniach jest też istotna z punktu widzenia prowadzenia przez przedsiębiorcę kształcenia uczniów w ramach praktycznej nauki zawodu (rzemieślnicze przygotowanie zawodowe).

Nadmiar biurokracji i jej negatywne oddziaływanie jest odczuwalne przez przedsiębiorców w sposób szczególnie w kontekście kontroli. Co czwarty polski przedsiębiorca uważa, że kontrole organów podatkowych i innych podmiotów z kompetencjami kontrolnymi stanowią jedną z głównych barier prowadzenia działalności gospodarczej, gdyż zarówno sam proces przeprowadzania kontroli, jak i wynikające z niej decyzje mogą wiązać się ze znaczną ingerencją w prowadzoną działalność⁷.

Podczas licznych spotkań z mniejszymi, lokalnymi przedsiębiorcami, organizowanych przy udziale ministra właściwego do spraw gospodarki na przestrzeni lat, jednymi z najczęściej zgłaszanych problemów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce są kwestie związane z kontrolą i inspekcjami. Przedsiębiorcy skarżą się nie tylko na niejasność przepisów odnoszących się do wymagań i standardów, które muszą spełniać, ale także na brak pomocy i wsparcia ze strony organów administracji. Wielokrotnie zdarza się bowiem, że przedsiębiorca, który naruszył przepisy, nie rozumie za co dokładnie został ukarany (inspekcja lub organ kontrolny nie tłumaczy tego wystarczająco jasno), a także w jaki sposób może przywrócić stan zgodny z prawem. Problem ten dostrzeżony został choćby przez Bank Światowy⁸. Sama idea stosowania kar i innego rodzaju sankcji, zarówno w prawie karnym, jak i w prawie administracyjnym, opiera się na założeniu, że oprócz oczywistej funkcji punitywnej, mają one pełnić także rolę wychowawczą i naprawczą. W sytuacji, gdy osoba ukarana nie zna bądź nie rozumie właściwego wzorca

⁷ Raport *System kontroli przedsiębiorców. Diagnoza stanu obecnego, propozycje zmian*, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Warszawa, listopad 2018, str. 7.

⁸ Poland Catching-Up Regions, *Bezpieczna żywność, dobry biznes na Podkarpaciu i Lubelszczyźnie, Rekomendacje dotyczące urzędowej kontroli żywności*, Maj 2018, Bank Światowy, zob. np. s. 41, 44-45.

zachowania, nie jest ona w stanie się do niego dostosować. Co więcej, w przypadku naruszeń na mniejszą skalę, nieproporcjonalność kary, a nawet sam fakt jej nałożenia, mogą mieć charakter demotywuujący do prowadzenia dalszej działalności. Dotyczy to zwłaszcza początkujących przedsiębiorców z sektora MŚP, którzy stawiając pierwsze kroki w biznesie często nie mają odpowiednich środków i zasobów, by korzystać z profesjonalnej pomocy prawnej. Z praktycznego punktu widzenia, ich pozycja nie różni się zatem zbyt wiele od pozycji konsumenta. Jeżeli zatem mniej poważne naruszenie przepisów wynika nie ze złych intencji przedsiębiorcy, ale z powodu nadmiernej komplikacji norm i ich niejednolitej wykładni, a przedsiębiorca ten znajduje się na początku swojej kariery, zrozumie popełniony błąd, gotów jest go naprawić i nie popełniać go więcej w przyszłości, to niezasadnym jest nakładanie na niego sankcji.

Ponadto, ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, która m.in. reguluje ogólne zasady przeprowadzania kontroli u przedsiębiorców, wprowadziła do polskiego systemu prawnego nową instytucję, tj. tzw. działalność nierejestrową (art. 5), gdy m.in. w żadnym miesiącu nie osiąga się z niej przychodu należnego w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia. Osoba trudniąca się działalnością nierejestrową jest zwolniona od wielu standardowych obowiązków publicznoprawnych, w tym konieczności rejestracji w CEIDG, odprowadzenia zryczałtowanych składek ubezpieczeniowych oraz prowadzenia skomplikowanej rachunkowości. Na gruncie Prawa upadłościowego taka osoba nadal traktowana jest jednak jak podmiot prowadzący działalność gospodarczą, w wyniku czego nie może w stosunku do niej zostać przeprowadzone postępowanie w zakresie tzw. upadłości konsumenckiej. Biorąc pod uwagę niewielki rozmiar działalności nierejestrowej (z której, jak wskazano, przychód należny nie może przekroczyć w miesiącu połowy minimalnego wynagrodzenia) niezasadnym wydaje się jednak traktowanie takich osób na równi ze „zwykłymi” przedsiębiorcami.

Ponadto przedsiębiorcy z sektora MŚP podnoszą problem stosowania tzw. przewagi kontraktowej w stosunkach między przedsiębiorcami, w szczególności gdy jeden z nich oferuje niektóre usługi powszechne, np. o charakterze finansowym (bankowe, ubezpieczeniowe). Nie dotyczy on wyłącznie, uregulowanego już ustawowo, zagadnienia stosowania przewagi kontraktowej na rynku towarów rolno-spożywczych. Wątpliwości w tym zakresie sygnalizowane są przez przedsiębiorców bezpośrednio do Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Potwierdzają je także przedstawiciele Federacji Konsumentów oraz Krajowej Izby Gospodarczej (również otrzymują sygnały od przedsiębiorców). Z praktyki stosowania kodeksowej definicji konsumenta wynika, że osoba prowadząca działalność gospodarczą, zawierając umowę z innym przedsiębiorcą – profesjonalistą (oferującym świadczenie z zakresu swojej branży lub specjalizacji) jest traktowana także jako podmiot profesjonalny, nawet wtedy, gdy umowa ta nie jest bezpośrednio związana z branżą lub specjalizacją, którą ta osoba wykonuje. Wystawienie faktury za towar lub usługę „na firmę” jest równoznaczne z uznaniem, że dokonano tego w ramach obrotu z udziałem podmiotów profesjonalnych (każda czynność prawna potwierdzona fakturą wystawioną na przedsiębiorcę jest uznawana za czynność bezpośrednio związaną z jego działalnością gospodarczą lub zawodową).

Pierwsze miesiące działalności Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców potwierdzają zasadność powołania tego urzędu. Z roboczych informacji uzyskanych przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii wynika, że przedsiębiorcy z sektora MŚP zwracają się do niego z wieloma istotnymi problemami, których rozwiązanie wykracza niekiedy poza obecny stan kompetencji Rzecznika.

Na szczególną uwagę zasługują problemy związane z brakiem dostosowania przepisów do potrzeb rynku pracy. Nie sprzyjają one rozwojowi polskiej przedsiębiorczości. Nie zachęcają do pozostania w Polsce potrzebnych polskiej gospodarce specjalistów, którzy poza wykonywaniem zawodu wymagającego wysokich kwalifikacji, czy badań naukowych, są zainteresowani podjęciem dodatkowej aktywności, w postaci założenia działalności gospodarczej w wybranej i dogodnej do planowanego przedsięwzięcia formie. Nierzadkie są sytuacje, że lekarz, naukowiec czy specjalista IT, deklarujący zamiar dokonania wpisu do CEIDG nie dokona go, bowiem aktualne przepisy ustawy dot. zasad uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych możliwości takiej nie przewidują. Rocznie odrzucanych jest ok. 500 takich wniosków. W praktyce zainteresowanie wpisem do CEIDG jest znacznie większe. Podmiot ten w świetle przepisów ustawy dot. zasad uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych, nie podejmie także działalności gospodarczej w formie spółki jawnej czy partnerskiej.

W ostatnich latach napływ cudzoziemców do Polski staje się coraz bardziej dostrzegalny. Co dziesiąty z nich planuje pozostać w Polsce na stałe. Zauważa się także, że cudzoziemcy przebywający w Polsce, z racji stworzonych w innych krajach UE (np. w Niemczech) korzystnych mechanizmów pobytowych, umożliwiających im osiedlenie się na stałe, podejmują decyzje o wyjeździe z Polski do innych krajów UE. Powoduje to odpływ potrzebnych polskiej gospodarce specjalistów i wykwalifikowanych pracowników w różnych dziedzinach. Minister Przedsiębiorczości i Technologii prowadzący Centralną Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej (CEIDG) dostrzega rosnące zainteresowanie cudzoziemców, w tym pracowników wysoko wykwalifikowanych, dokonaniem wpisu do CEIDG. Jest to najpowszechniejsza i najprostsza forma prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Tylko w 2016 r. liczba cudzoziemców, która rozpoczęła wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie wpisu do CEIDG wzrosła o 20 % w stosunku do 2013 r., a w 2017 r. już o 30 %. Z kolei od stycznia 2018 r. do października 2018 r. wpisów do CEIDG dokonano 5291. To znacznie więcej niż w całym 2013 r. (3304), 2014 r. (3075) oraz 2015 r. (3674).

Pomimo tak znacznego wzrostu zainteresowania cudzoziemców podjęciem na terytorium RP działalności gospodarczej, nie każdy z nich może z tego uprawnienia skorzystać, nawet jeżeli jego pobyt w Polsce jest legalny. Największy problem dotyczy cudzoziemców, którzy posiadają zezwolenia na pobyt czasowy. Wpisu do CEIDG, a także rejestracji spółki jawnej czy partnerskiej w KRS nie dokonają m.in. cudzoziemcy, którzy przebywają w Polsce w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (art. 127 ustawy o cudzoziemcach – CudzU), prowadzenia badań naukowych (art. 151 ust. 1 i 2 CudzU), prowadzenia działalności gospodarczej (art. 142 ust. 1 CudzU), wykonywania pracy poprzez pełnienie funkcji w zarządzie spółki z o.o. lub spółki akcyjnej, prowadzenia spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej przez komplementariusza, lub działania w charakterze prokurenta (art. 142 ust. 3 CudzU) bądź w celu pobytu czasowego i pracy, w tym pracy w zawodzie pożądanym dla polskiej gospodarki (art. 114 ust. 1 i 1a CudzU).

Jednym z wyzwań pozostaje problem sukcesji, którego skala będzie zwiększać się w perspektywie najbliższych lat. Jak wynika z Raportu Instytutu Biznesu Rodzinnego „Barometr sukcesyjny. Ścieżki kariery pokolenia Next Generation w polskich firmach rodzinnych” z 2017 r. przed więcej niż 20 laty powstało ponad 50% firm rodzinnych. Biorąc pod uwagę, że 57% właścicieli rodzinnych firm, będzie chciało przekazać firmę dzieciom w ciągu najbliższych 5 lat, oznacza to, że ponad połowa polskich firm rodzinnych powinna przygotowywać się do sukcesji. W raporcie o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce⁹ wskazuje się natomiast, że w najbliższych latach szacowana liczba polskich przedsiębiorstw rodzinnych przekazywanych następcom wynosić będzie rocznie nawet około 100 tys.¹⁰. Pierwszy, kluczowy krok działań mających na celu ułatwienie sukcesji zwińczyło wejście w życie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (ustawa o zarządzie sukcesyjnym), która rozwiązuje najważniejsze i najbardziej palące problemy dotyczące sukcesji biznesu w związku ze śmiercią przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG. Problemy i bariery mogą występować również w innych przypadkach sukcesji, mimo że przedsiębiorstwo jako podmiot gospodarczy nie przestaje istnieć wraz ze śmiercią danej osoby:

- sukcesja za życia właściciela firmy – coraz większym problemem jest stosunkowo niewielka skłonność dzieci do przejmowania prowadzenia firm rodziców co wynika m.in. z braku przygotowania do sukcesji w rodzinie stąd potrzeba sukcesyjnego przekazywania wiedzy, wartości i faktycznej władzy w firmie¹¹; wskazanie sukcesora, a nawet przekazanie mu własności przedsiębiorstwa może okazać się niewystarczające gdy istnieje konieczność uzyskania nowych zezwoleń, koncesji czy licencji, co może spowodować wstrzymanie działalności, ze szkodą dla właściciela firmy, jej pracowników i kontrahentów;
- śmierć małżonka przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG – co najmniej do czasu stwierdzenia nabycia spadku nie jest przesądzone, kto może dysponować prawami, brakuje jednej osoby uprawnionej do zarządzania majątkiem i samodzielnej reprezentacji wszystkich następców prawnych małżonka, istnieje ryzyko braku zgody współwłaścicieli na dysponowanie poszczególnymi przedmiotami należącymi do spadku, o której mowa w art. 1036 k.c.¹² co może spowodować w praktyce paraliż działania firmy;
- sukcesja praw w spółkach handlowych – w spółce kapitałowej w następstwie śmierci wspólnika może dojść do paraliżu decyzyjnego lub wręcz spółka może nie mieć możliwości działania przez długi czas gdy jedyny albo większościowy wspólnik jest jednocześnie jedynym członkiem zarządu spółki, wówczas – nawet jeśli spadkobiercy wspólnika wstępują do spółki – nie ma osoby uprawnionej do jej reprezentacji, a wybór nowego zarządu jest możliwy dopiero po stwierdzeniu nabycia spadku; przedłużające się procedury spadkowe powodują, że nie mogą w nim uczestniczyć spadkobiercy wspólnika, dla których działalność spółki stanowi często podstawowe źródło utrzymania; dodatkowo sukcesję w przypadku firm rodzinnych utrudniają poważne wątpliwości co do możliwości „podziału” ogółu praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej, a także brak możliwości uczynienia przedmiotem zapisu windykacyjnego „udziału” wspólnika w spółce osobowej; kwestią sporną jest też to, czy dwuosobowa spółka jawna ulega automatycznie rozwiązaniu z powodu śmierci wspólnika, czy też może trwać z udziałem spadkobierców wspólnika, jeżeli umowa spółki tak stanowi;
- zachówek – konieczność niezwłocznej zapłaty zachowku przez sukcesorów kontynuujących działalność firmy

⁹ „Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce”, ISBN 978-83-7633-311-3, sporządzony przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa, grudzień 2016 r.

¹⁰ Za Raportem Grupy Ekspertów, Giędy przedsiębiorstw. Propagowanie przejrzystości rynku w dziedzinie obrotu przedsiębiorstwami w Europie. Komisja Europejska Dyrekcja Generalna ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu. 2006, s. 81.

¹¹ Raport „Barometr sukcesyjny. Ścieżki kariery pokolenia *Next Generation* w polskich firmach rodzinnych”, Instytut Biznesu Rodzinnego, Poznań 2017.

¹² Ł. Martyniec, *Ekspertyza dotycząca oceny wybranych zagadnień zawartych w skierowanym do Sejmu RP projekcie ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej*, załącznik do Informacji NIK o wynikach kontroli „Działania organów państwa wobec problematyki dziedziczenia przedsiębiorstw”, Warszawa 2018, <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/dziedziczenie-przedsiębiorstw.html>.

w formie jednorazowej płatności jest wskazywana jako jedna z przyczyn niepowodzenia sukcesji w firmie rodzinnej¹³; pojawiają się wątpliwości czy w obecnym stanie prawnym dopuszczalne jest zawarcie umowy o zrzeczenie się zachowku co utrudnia planowanie sukcesji w firmach rodzinnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem proponowanych działań jest ograniczenie zbędnych i nadmiernych obciążeń regulacyjnych w celu wygenerowania konkretnych oszczędności po stronie obywateli i przedsiębiorców. Efektem będą szybsze i sprawniejsze procedury administracyjne, co powinno przełożyć się także na oszczędność czasu i efektywność administracji publicznej. Działania będą komplementarne wobec innych inicjatyw rządowych na rzecz poprawy otoczenia regulacyjnego, które zostały już zrealizowane (m.in. w ramach pakietu „100 zmian dla firm”, w tym ułatwienia sukcesji biznesu, „Konstytucja Biznesu”, „Pakiet MŚP”).

Działania powinny stworzyć impuls korzystnie wpływający na jakość życia, perspektywy gospodarcze oraz poziom zaufania społecznego. Ponadto efektem udzielania wsparcia w ramach programów w obszarze innowacyjności gospodarki będzie rozwój systemu instrumentów służących podejmowaniu działalności innowacyjnej i zwiększenie innowacyjności firm sektora MŚP.

W zakresie zmniejszenia uciążliwości kontroli przedsiębiorców zostaną podjęte działania o charakterze pozalegisłacyjnym w zakresie wypracowania list kontrolnych oraz metodyki ocen ryzyka, ich upowszechnienia, jak również intensyfikacji przez organy kontrolne działań mających na celu promowanie przestrzegania przepisów.

W związku z tym, że przyczyną zidentyfikowanych i opisanych problemów są konkretne przepisy prawne, które nakładają wymogi regulacyjne na obywateli i firmy, realizacja celu poprzez działania pozalegisłacyjne w tym zakresie nie jest możliwa. Możliwa jest oddzielna nowelizacja aktów prawnych, w których zidentyfikowano nadmierne obciążenia regulacyjne, jednak z uwagi na ich liczbę oraz ekonomikę procesu legislacyjnego rekomendowanym rozwiązaniem jest ograniczenie wymogów regulacyjnych w drodze jednej ustawy o charakterze przekrojowym, w której proponuje się w szczególności następujące zmiany:

Wprowadzenie ułatwień dla MŚP, w szczególności:

1. Wprowadzenie pierwszeństwa dla pouczenia przed karaniem w pierwszym roku prowadzenia działalności gospodarczej przez mniejszych przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, o ile byłoby to naruszenie mniejszej wagi oraz jednorazowe (niepowtarzające się), a jego skutki zostałyby usunięte w odpowiednim terminie; brak możliwości nałożenia mandatu karnego ani zastosowania administracyjnej kary pieniężnej w takich przypadkach – tzw. prawo do „popelnienia błędu” (ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców).
2. Likwidacja skokowego wzrostu opłat na PFRON i wprowadzenie płynnej zmiany wysokości składki, tak aby wysokość obowiązkowych wpłat wzrastała w miarę zwiększenia zatrudnienia, zmniejszenie składki na PFRON przez pracodawców zatrudniających od 25 do 27 pracowników (ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).
3. Objęcie przepisami dot. ochrony konsumentów (także w zakresie ochrony instytucjonalnej sprawowanej przez Prezesa UOKiK i rzeczników konsumentów) osoby fizycznej będącej przedsiębiorcą, która dokonuje z innym przedsiębiorcą czynności prawnej związanej z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą lub zawodową, lecz nieposiadającej dla niej charakteru zawodowego (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów).
4. Rozszerzenie definicji rzemieślnika i umożliwienie wykonywania rzemiosła przez spółki z udziałem wspólników posiadających kwalifikacje zawodowe, a także spółki, w których tylko niektórzy wspólnicy mają kwalifikacje, tyle, że w tym przypadku warunkiem jest, że pozostali wspólnicy są spokrewnieni z tymi wspólnikami (małżonek lub krewni w linii prostej – wstępni i zstępni) (ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle).
5. Udostępnienie on-line w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacji w zakresie uzyskania i utraty kwalifikacji zawodowych rzemieślnika, wydawanych przez izby rzemieślnicze – wskazanie tytułu (mistrza lub czeladnika), nazwa zawodu, data egzaminu, nazwa izby rzemieślniczej, która wydała dyplom/świadectwo oraz data cofnięcia uprawnienia w przypadku utraty kwalifikacji zawodowych rzemieślnika, informacje będą bezpłatnie wpisywane w CEIDG przez izby rzemieślnicze na wniosek przedsiębiorcy (ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle).
6. Umożliwienie przejęcia decyzji związanych z przedsiębiorstwem także za życia przedsiębiorcy, jeśli zdecyduje

¹³ Jak zauważa Sąd Najwyższy (Uchwała z 17 marca 2017 r., III CZP 110/16) realizacja roszczeń zachowkowych może zagrażać płynności finansowej przedsiębiorstwa i jego integralności gospodarczej, a w skrajnych przypadkach nawet do likwidacji przedsiębiorstwa, wbrew woli spadkodawcy co do losów majątku po jego śmierci.

się on przekazać własność przedsiębiorstwa sukcesorom. Proponuje się wykorzystanie mechanizmu przeniesienia decyzji związanych z przedsiębiorstwem, który został przewidziany w przypadku zarządu sukcesyjnego. Rozwiązania te dotyczyłyby także promes decyzji związanych z przedsiębiorstwem. (ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej, ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych).

7. Wprowadzenie możliwości tymczasowego zarządzania udziałem małżonka w przedsiębiorstwie w przypadku śmierci przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG. Proponuje się wykorzystanie mechanizmu powołania specjalnego zarządcy, którego uprawnienia pokrywałyby się z uprawnieniami wykonawcy testamentu w odniesieniu do przedsiębiorstwa (ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej).
8. Wprowadzenie mechanizmu tymczasowego wykonywania praw w spółkach handlowych (praw i obowiązków wspólnika w przypadku spółki osobowej, udziałów w spółce z o.o., akcji w spółce akcyjnej) – jeszcze przed zakończeniem formalności spadkowych. Proponowane rozwiązania nie naruszałoby zasad dziedziczenia praw wspólników spółek handlowych i byłyby spójne z przepisami Kodeksu spółek handlowych dzięki wykorzystaniu instytucji wspólnego przedstawiciela współuprawnionych, która jest już w Kodeksie przewidziana (ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej).
9. Wprowadzenie możliwości zbycia ułamkowej części „udziału spółkowego” w spółce osobowej – jeżeli przewiduje to umowa spółki; wymagałoby to też zgody wszystkich pozostałych wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej (ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych).
10. Zawarcie w przepisach o spółce jawnej przepisu, które pozwoli na dalsze trwanie spółki jawnej (a przez odesłanie – także spółki komandytowej i komandytowo-akcyjnej) w przypadku śmierci jednego ze wspólników spółki dwuosobowej oraz umożliwienie dalszego trwania spółki osobowej z udziałem spadkobierców wspólnika i pozostałych wspólników na podstawie uzgodnienia między tymi osobami (ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej).
11. Umożliwienie uczynienia przedmiotem zapisu windykacyjnego udziału kapitałowego w spółce osobowej (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny).
12. Umożliwienie obniżenia, rozłożenia na raty lub odroczenia płatności kwoty zachowku w przypadku, gdy w skład spadku wchodzi przedsiębiorstwo – na zasadach analogicznych do tych, jakie obecnie dotyczą gospodarstwa rolnego (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny).
13. Przewidzenie wprost możliwości zawarcia umowy o zrzeczenie się zachowku, jako rodzaju umowy o dziedziczenie – w celu rozstrzygnięcia wątpliwości, powodujących niejednorodną praktykę notariuszy i sądów (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny).
14. Likwidacja obowiązku przechodzenia testów sprawności psychoruchowej oraz oceny widzenia zmierzchowego i wrażliwości na olśnienie dla pracowników administracyjno-biurowych, którym powierza się – w ramach stosunku pracy – samochód służbowy, do którego kierowania wymagane jest prawo jazdy kat. B, a użytek samochodu nie wiąże się bezpośrednio ze świadczeniem danego rodzaju pracy (ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami).
15. Wprowadzenie możliwości wykonywania badania sanitarno-epidemiologicznego na wniosek osoby badanej (ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi).
16. Rozwinięcie rozwiązań dotyczących ważności orzeczenia lekarskiego potwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy: w przypadku ponownego zatrudnienia u tego samego pracodawcy lub innego pracodawcy na tym samym stanowisku pracy proponuje się, aby orzeczenie zachowywało ważność w terminie w nim wskazanym (ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy).
17. Rozszerzenie dotychczasowego katalogu tytułów pobytowych uprawniających cudzoziemców spoza UE do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na terytorium RP (dokonanie wpisu do CEIDG, podjęcie działalności gospodarczej w formie spółki jawnej bądź partnerskiej) na takich samych zasadach jak obywatele polscy o dodatkowe, wybrane tytuły pobytowe. Zmiana będzie dotyczyła cudzoziemców, którzy posiadają zezwolenia na pobyt czasowy uzyskany ze względu na okoliczności takie jak:
  - a. wykonywanie pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (art. 127 Cudzu),
  - b. prowadzenie badań naukowych (art. 151 ust. 1 i 2 Cudzu),
  - c. prowadzenie działalności gospodarczej (art. 142 ust. 1 Cudzu),
  - d. wykonywanie pracy poprzez pełnienie funkcji w zarządzie spółki z o.o. lub spółki akcyjnej, bądź prowadzenie spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej przez komplementariusza, lub działanie w charakterze prokurenta (art. 142 ust. 3 Cudzu),
  - e. pobyt czasowy i praca, w tym wykonywanie pracy w zawodzie pożądanym dla polskiej gospodarki (art. 114 ust. 1 i 1a Cudzu).

(ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP).

18. Zwolnienie z obowiązku sporządzenia planów działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń dla grupy najmniejszych operatorów pocztowych (ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe).
19. Zniesienie obowiązku uiszczania opłaty skarbowej za wpis do rejestru operatorów pocztowych (ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe, ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej)
20. Likwidacja opłaty za decyzje administracyjne w wysokości 10 zł w procedurze uzyskania decyzji w procedurze wydania wniosku o wpis do rejestru kwalifikowanych dostawców usług zaufania (ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej).
21. Określenie, że osoba posiadająca aktualne orzeczenie lekarskie o zdolności do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby, w przypadku zmiany pracodawcy nie będzie podlegać, w okresie ważności orzeczenia lekarskiego, ponownym badaniom sanitarno-epidemiologicznym (ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi).
22. Niedochodzenie odsetek za zwłokę w przypadku małych kwot od podmiotów korzystających z refundacji składek na ubezpieczenie społeczne i otrzymujących dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).
23. Wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych co do rodzajów rachunków, które są objęte ograniczeniem w przypadku egzekucji należności z rachunku bankowego, poprzez rozszerzenie przepisów o kwocie wolnej od zajęcia na wszystkie rodzaje rachunków, które mogą należeć zgodnie z Prawem bankowym do osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą (rachunki rozliczeniowe oraz lokat terminowych, które mogą należeć wyłącznie do przedsiębiorców oraz rachunki oszczędnościowe, rozliczeniowo-oszczędnościowe terminowych lokat oszczędnościowych, które już obecnie są objęte ograniczeniem i mogą należeć do osób fizycznych, niezależnie od tego czy są przedsiębiorcami) (ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe).
24. Przedmiotowe ograniczenie egzekucji w zakresie posiadanych przez przedsiębiorców pieniędzy niezbędnych do utrzymania siebie i rodziny przez dwa tygodnie (ustawa z dnia z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego).

Usprawnienie części szczególnych procedur administracyjnych, w tym:

25. Rozszerzenie zastosowania rozliczenia podatku VAT od towarów importowanych na zasadach ogólnych, tj. co do zasady do 25 dnia następnego miesiąca zamiast obecnych 10 dni od odprawy celnej albo od dnia wydania decyzji celnej (ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług).
26. Wprowadzenie możliwości zawarcia – w toku postępowania przed SOKiK – między organem, który wydał decyzję a przedsiębiorcą porozumienia określającego warunki uchylające albo zmieniające zaskarżoną decyzję, z inicjatywy organu lub przedsiębiorcy (ustawa z dnia 16 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego).
27. Zastosowanie postępowania uproszczonego i milczącego załatwienia sprawy m.in. w następujących ustawach: w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych; w ustawie z dnia z 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej; w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 o ochronie zwierząt; w ustawie z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych; w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych; w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie; w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.
28. Zniesienie wymogu przedstawiania informacji o posiadanym ubezpieczeniu OC w zakresie prowadzonego szkolenia personelu lotniczego na etapie składania wniosku o wpis do rejestru podmiotów szkolących, zastąpienie oświadczeniem, że wnioskodawca zawrze umowę ubezpieczenia od jej rozpoczęcia oraz doprecyzowanie, że wniosek o wpis do rejestru podmiotów szkolących może być składany przez przedsiębiorcę, nie musi być to ośrodek szkolenia lotniczego. (ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze).
29. Zniesienie instytucji promesy zezwolenia na założenie lotniska, która w dużym stopniu jest powieleniem procedury wydawania zezwolenia na założenie lotniska (ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, ustawa z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego).
30. Dopuszczenie możliwości wykonania w polskiej przestrzeni powietrznej lotu statku powietrznego bez potrzeby dokonania wpisu do Rejestru Cywilnych Statków Powietrznych, gdy posiada znaki rozpoznawcze (ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze).

31. Wprowadzenie ułatwień dla Uczniowskich Klubów Sportowych działających jako stowarzyszenia podlegające wpisowi do ewidencji prowadzonej przez Starostę właściwego według siedziby klubu w zakresie wyrejestrowania tego klubu z rejestru Starosty i zarejestrowania klubu w KRS w sposób płynny, który pozwoliłby zachować ciągłość działającego klubu (ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie).
32. Redukcja liczby przedkładanych egzemplarzy, w szczególności wniosków o wydanie i zmianę pozwolenia zintegrowanego (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska), zgłoszenia wierzytelności przez wierzycieli stoczni (ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego), wniosku kwalifikacyjnego oraz dokumentacji geologicznej dot. obszarów morskich RP (ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze), wniosku o wpis oznaczenia geograficznego napoju spirytusowego na listę (ustawa o wyrobie napojów spirytusowych oraz rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych).

Ograniczenie niektórych rodzajów nadmiernej sprawozdawczości, w tym:

33. Zniesienie obowiązku przekazywania Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej przez strony umowy o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji (tj. przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz właścicieli, użytkowników wieczystych oraz zarządców nieruchomości) tekstu tych umów w terminie 14 dni od jej zawarcia (ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych).
34. Ograniczenie częstotliwości składania sprawozdań przez biura usług płatniczych z kwartalnej na roczną, z tym że dane będą w ujęciu miesięcznym (ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych).
35. Ograniczenie częstotliwości przekazywania informacji do Ministra Energii przez przedsiębiorców i handlowców o poniesionych kosztach tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw z kwartalnej do rocznej, skorelowanie terminu z obowiązkiem przekazywania informacji do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych o ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw (ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym).
36. Zmniejszenie liczby organów administracji, którym składane są przez przedsiębiorstwa energetyczne miesięczne sprawozdania: zawierające informacje o podmiotach świadczących usługi magazynowania, przeładunku, przesyłania lub dystrybucji, o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu (ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne).
37. Ograniczenie częstotliwości składania sprawozdań OSD elektroenergetycznego oraz OSD gazowego dla Dyrektora Generalnego KOWR, do której przyłączona została instalacja, o której mowa w art. 20 ust. 1 ustawy o OZE (wytwórca biogazu rolniczego) z kwartalnej do półrocznej (ustawa z dnia 20 lutego 2014 r. o odnawialnych źródłach energii).
38. Ograniczenie zakresu obowiązku sprawozdawczego oraz liczby wymaganych dokumentów od operatorów pocztowych, którzy nie prowadzili działalności pocztowej w poprzednim roku (ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe).
39. Zapewnienie możliwości dołączenia do wniosku CEIDG formularza PIT-16Z przez podatników rozliczających się w zasadach karty podatkowej, który służy do zgłaszania informacji o zakończeniu działalności gospodarczej, jak również zmian wpływających na wysokość podatku, przy zachowaniu terminów wynikających z przepisów dot. karty podatkowej (ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne).

Dostosowanie przepisów do rozwoju technologicznego i wsparcia innowacyjności, np.:

40. Wprowadzenie trzeciej formy zaświadczenia – dokumentu elektronicznego opatrzonego pieczęcią elektroniczną (ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego).
41. Wprowadzenie kwoty wydatków budżetowych związanych z realizacją programów w obszarze innowacyjności do ustawy (ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej).
42. Zniesienie obowiązku uzgadniania udzielanych i zmienianych koncesji przez Przewodniczącego KRRiT z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej w zakresie dotyczącym rozpowszechniania rozsiewczego satelitarnego oraz rozpowszechniania w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego satelitarnego (ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji).
43. Wydłużenie okresu ważności uprawnień dla większości specjalności w zakresie stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej z 5 do 10 lat, usunięcie wymogu

podawania nr KRS przy wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem albo wniosku o wydanie wyprzedzającej opinii dot. planowanej lokalizacji obiektu jądrowego (ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe).

Zwiększenie powtórnego użycia danych znajdujących się już w dyspozycji administracji publicznej, w tym:

44. Zniesienie wymogu załączenia do wniosku o przyznanie licencji doradcy restrukturyzacyjnego oryginału zaświadczenia o uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu dla osób ubiegających się o licencję doradcy restrukturyzacyjnego i wykorzystanie danych będących w posiadaniu Ministerstwa Sprawiedliwości (ustawa z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy restrukturyzacyjnego).

Uchylenie lub aktualizacja przestarzałych, zbędnych i dublujących się obowiązków informacyjnych oraz innych przepisów prawnych, np.:

45. Rezygnacja z konieczności przedstawiania przez Ministra Sportu i Turystyki sprawozdania z realizacji przedsięwzięć Euro 2012 Radzie Ministrów dwa razy w roku, do dnia 31 stycznia i 31 lipca oraz Sejmowi raz w roku, do dnia 30 marca każdego roku (ustawa z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012).
46. Aktualizacja przepisu w zakresie danych, które zawiera wniosek o wpis do Rejestru operatorów pocztowych oraz dostosowanie wzoru wniosku o wpis do rejestru do tych zmian (ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe).
47. Zniesienie obowiązku składania odpisu KRS, np. do wniosku o wydanie pozwolenia na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin (ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu), do wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie funduszy emerytalnego (ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych), do zgłoszenia o zamiarze wykonywania przewozu osób w zakresie publicznego transportu zbiorowego niebędącego przewozem o charakterze użyteczności publicznej (ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym), do wniosku o wykreślenie funduszu przejmowanego z rejestru funduszy inwestycyjnych (ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi).
48. Przeniesienie uprawnień ministra właściwego do spraw gospodarki do ustalania limitu środków budżetowych na udzielanie kredytu technologicznego na ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego (ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej).

Doprecyzowanie przepisów, przepisy porządkowe

49. Umożliwienie przeprowadzenia upadłości konsumenckiej względem osób prowadzących tzw. działalność nierejestrową (ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe).
50. Poszerzenie zakresu uprawnień Rzecznika celem pełnej realizacji naczelnych zadań ustawowych, a więc przede wszystkim ochrona praw i interesów przedsiębiorców z sektora MŚP (ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców).
51. Uproszczenie procedury ubiegania się o zezwolenie na obsługę naziemną statków powietrznych, załóg, pasażerów i ładunku – uzależnienie udzielenia zezwolenia od spełnienia warunków jego udzielenia, przedsiębiorcy, który nie rozpoczął działalności objętej zezwoleniem w oznaczonym terminie albo zaprzestał prowadzenia działalności objętej zezwoleniem, zezwolenie cofa się jedynie w zakresie kategorii lub rodzajów usług w poszczególnych kategoriach usług (ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze).
52. Doprecyzowanie uprawnienia dla świadczących usługi hotelarskie w zakresie wydawania regulaminów porządkowych wiążących wszystkie osoby przebywające na terenie obiektu, w celu zapewnienia ich bezpieczeństwa - rozszerzenie uprawnienia do wydawania regulaminów porządkowych na wszystkie podmioty świadczące usługi hotelarskie, także w innych, niż tylko hotelarskie, obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie (fakultatywny charakter) (ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych).
53. Wprowadzenie innych zmian porządkujących i doprecyzowujących, polegających w szczególności na usunięciu błędnych i nieaktualnych odesłań (w ustawach: Prawo przedsiębiorców, o rzemiośle, Prawie o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz ustawie o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Działania na rzecz ograniczenia obciążeń regulacyjnych, zwłaszcza administracyjnych, są prowadzone od wielu lat w wielu państwach członkowskich UE oraz OECD.

W kontekście konkretnych rozwiązań proponowanych w projekcie wzorowano się na doświadczeniach następujących państw (z uwagi na przekrojowy charakter projektowanej regulacji analizę rozwiązań międzynarodowych przeprowadzono w przypadku najważniejszych zagadnień):

Rozliczenie podatku VAT w imporcie na zasadach ogólnych:

W Niemczech (według informacji z WPHI Berlin) firmy rozliczające się w pełnych deklaracjach mogą rozliczyć VAT naliczony przy imporcie w następnym okresie, czyli do 10 dnia następnego miesiąca. Firmy, które nie są płatnikami VAT płacą VAT razem z cłem (dotyczy to firm z wartością obrotów do 50 tys. EUR).

W Wielkiej Brytanii funkcjonuje tzw. „Deferment”, czyli odroczenie płatności w zamian za gwarancje bankowe dla Urzędu Podatkowego. Gwarancje te są dla MŚP realne do udźwignięcia, np. wynoszą 3krotność płaconego miesięcznie podatku VAT albo związane są z wielkością obrotów danej firmy.

Przykład Niemiec, Holandii oraz Litwy i Estonii wskazuje, że wprowadzone rozwiązania fiskalne skutkowały ożywieniem importu przez porty morskie tych krajów, co spowodowało również zwiększenie przychodów budżetu państwa z tytułu innych podatków, np. CIT.

Ponadto, przepisy unijne łączą dług celny z podatkiem VAT. Wpływ na określenie terminu płatności podatku mogą mieć przepisy Rozporządzenia Rady (EWG) NR 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.U. UE L z dnia 19 października 1992 r.) gdzie w art. 222 ust 1 lit a) wskazano, że termin płatności długu celnego nie może przekraczać dziesięciu dni. Ta sama zasada jest powtórzona w Unijnym Kodeksie Celnym z 2013 r. w art. 108 ust. 1.

Natomiast w Dyrektywie 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. U. UE L z dnia 11 grudnia 2006 r.) w art. 70 wskazano, że zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego ma miejsce, a VAT staje się wymagalny z chwilą importu towarów. W art. 211 natomiast wskazano, że Państwa członkowskie określają szczegółowe zasady dotyczące płatności z tytułu importu towarów. Państwa członkowskie mogą w szczególności postanowić, że w przypadku importu towarów przez podatników lub osoby zobowiązane do zapłaty VAT lub przez niektóre kategorie tych podatników lub osób, VAT należny z tytułu importu nie musi zostać zapłacony w momencie importu, pod warunkiem, że podatek ten zostanie wyszczególniony jako należny w deklaracji VAT sporządzonej zgodnie z art. 250.

Prawo do „popelnienia błędu”:

W niektórych państwach europejskich funkcjonują już rozwiązania zbliżone do prawa do „popelnienia błędu”.

W litewskiej ustawie z dnia 17 czerwca 1999 r. o administracji publicznej (*Lietuvos Respublikos viesojo administravimo istatymas*) art. 364 ust. 7 zakłada, że w trakcie pierwszego roku od rozpoczęcia działalności gospodarczej, na podmiot nie mogą zostać nałożone sankcje powodujące ograniczenie tej działalności (np. zawieszenie lub odebranie wymaganego zezwolenia) za naruszenia wykryte podczas pierwszej planowanej inspekcji. W przypadku ich stwierdzenia, konieczne jest wyznaczenie przez organ kontrolujący odpowiedniego terminu na ich usunięcie. Przepis ten nie znajduje jednak zastosowania, jeżeli nałożenie sankcji jest konieczne ze względu na zagrożenie dla interesu publicznego, interesu innych osób lub dla środowiska (ust. 8). Warto zauważyć, że oprócz rozwiązań stricte prawnych, na Litwie obowiązuje ponadto zobowiązanie (w formie porozumienia) instytucji kontrolnych do dążenia do powstrzymania się od nakładania sankcji przez pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę („Deklaracja dotycząca pierwszego roku prowadzenia biznesu” podpisana we wrześniu 2011 r.), o ile popełnione przez nich przewinienia są naruszeniami mniejszego stopnia, wynikającymi przede wszystkim z braku wiedzy i rozeznania oraz jeżeli zostaną odpowiednio szybko usunięte.

We Francji, na mocy poprawki do Kodeksu stosunków między społeczeństwem i administracją (*Code des relations entre le public et l'administration*) z 2015 r., wprowadzonej w sierpniu 2018 r., osobom fizycznym i prawnym przyznaje się prawo do popelnienia błędu (art. L. 123-1). Zgodnie z omawianą regulacją, w przypadku naruszenia przez nie, w dobrej wierze, po raz pierwszy przepisu ich dotyczącego, nie mogą zostać ukarane przez organy administracji, o ile naruszenie to zostanie usunięte z inicjatywy własnej lub na wezwanie organu. Przepis ten nie znajduje jednak zastosowania, jeśli nałożenie sankcji: jest konieczne dla implementacji prawa UE; wynika z naruszenia przepisów związanych z ochroną zdrowia publicznego lub bezpieczeństwem osób, towarów lub środowiska; wynika z umowy; dotyczy profesjonalistów podlegających kontroli organów regulacyjnych. Sankcje można nałożyć także bez konieczności wzywania do usunięcia naruszeń, w przypadku gdy osoba łamiąca przepisy popełniła oszustwo lub pozostawała w złej wierze – ewentualne wykazanie którejs z tych dwóch ostatnich przesłanek spoczywa na organie administracji.

Działalność gospodarcza prowadzona przez cudzoziemców:

Niemcy: Cudzoziemcy spoza UE mogą wykonywać w Niemczech indywidualną działalność gospodarczą na własny rachunek. W celu integracji cudzoziemców w Niemczech oraz napływowi wysoko wykwalifikowanych specjalistów potrzebnych w różnych dziedzinach niemieckiej gospodarki od 1 sierpnia 2012 r. złagodzone warunki niezbędne do otrzymania zezwolenia na pobyt dla wykonywania samodzielnej działalności gospodarczej (m.in. wykreślono wymóg

zainwestowanie przez cudzoziemca przynajmniej 250 tysięcy EUR i stworzenia przynajmniej 5 miejsc pracy). Cudzoziemcy w celu prowadzenia działalności potrzebują zezwolenia na pobyt (*Aufenthaltsurlaubnis*) lub zezwolenia na osiedlenie się na stałe (*Niederlassungserlaubnis*). W Niemczech działalność gospodarcza na własny rachunek może być prowadzona na dwa różne sposoby. To wykonywanie tzw. wolnego zawodu oraz zgłoszenie w Urzędzie ds. Działalności Gospodarczej (*Gewerbeamt*). Łączenie wykonywania indywidualnej działalności gospodarczej z inną aktywnością (np. umową o pracę) jest dozwolone, jednakże w tym celu należy spełnić określone przepisami krajowymi warunki (pozwolenie na pracę).

Francja: Cudzoziemcy spoza UE mogą wykonywać we Francji indywidualną działalność gospodarczą na własny rachunek. Cudzoziemiec musi posiadać wizę długoterminową (*visa de long séjour*) oraz uzyskać tymczasową kartę pobytu zezwalającą na wykonywanie działalności gospodarczej określonego rodzaju (*carte de séjour temporaire autorisant l'exercice d'une activité professionnelle*). Prawo francuskie w zakresie indywidualnej działalności gospodarczej osób fizycznych (z wyjątkami dotyczącymi rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej) dopuszcza możliwość łączenia wykonywania działalności gospodarczej na własny rachunek z inną aktywnością zawodową, np. zatrudnieniem na podstawie umowy o pracę.

Czechy: Cudzoziemcy spoza UE mogą wykonywać w Czechach indywidualną działalność gospodarczą na własny rachunek. Cudzoziemiec zobowiązany jest do wystąpienia o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej, w którymkolwiek z Urzędów ds. Działalności Gospodarczej (*Živnostenský úřad*) na terenie RCz. Zgodnie z art. 5 ust. 5 ustawy nr 455/1991 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej (*Živnostenský zákon*), cudzoziemiec zamierzający prowadzić działalność gospodarczą w RCz przedstawia dokument potwierdzający: a) pobyt dłuższy niż 90 dni bądź b) zezwolenie na pobyt długoterminowy. Za pobyt długoterminowy w RCz uznaje się pobyt dłuższy niż 90 dni. Celem pobytu jest zatrudnienie, edukacja, prowadzenie działalności lub badań. Urząd ds. Działalności Gospodarczej (*Živnostenský úřad*) zobowiązany jest do dokonania wpisu do Rejestru gospodarczego (*Živnostenský rejstřík*) w ciągu 5 dni od dnia otrzymania wniosku, jeżeli są spełnione warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Jeżeli cudzoziemiec spełnia wszystkie warunki określone w ustawie o prowadzeniu działalności gospodarczej, z wyjątkiem warunku posiadania pozwolenia na pobyt. Po uzyskaniu dokumentu zezwalającego na pobyt, dokument ten należy złożyć w Urzędzie ds. Działalności Gospodarczej, w którym cudzoziemiec zarejestrował działalność gospodarczą. Prawo do prowadzenia działalności gospodarczej cudzoziemiec nabywa w dniu udokumentowania uzyskania długoterminowego zezwolenia na pobyt właściwemu Urzędowi ds. Działalności Gospodarczej. Cudzoziemiec jest uprawniony prowadzić indywidualną działalność gospodarczą i jednocześnie świadczyć pracę w oparciu o umowę o pracę.

Litwa: Cudzoziemcy spoza UE mogą wykonywać na Litwie indywidualną działalność gospodarczą na własny rachunek. Cudzoziemiec musi dysponować zezwoleniem na pobyt na terytorium Republiki Litewskiej. Cudzoziemiec – w tym samym czasie – może posiadać tylko jedno zezwolenie pobytowe. Żaden z rodzajów zezwoleń pobytowych nie zabrania cudzoziemcom zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę. Cudzoziemiec może łączyć prowadzenie indywidualnej działalności gospodarczej z inną aktywnością zawodową.

Portugalia: Cudzoziemcy spoza UE mogą wykonywać w Portugalii indywidualną działalność gospodarczą na własny rachunek. Niezbędne jest uzyskanie zezwolenia na pobyt (*Autorização de Residência*), po uzyskaniu którego można założyć działalność gospodarczą. Jednoosobową działalność gospodarczą (*Empresário em Nome Individual* lub *Trabalhador Independente*) można założyć w lokalnej jednostce Urzędu Skarbowego (*Autoridade Tributária e Aduaneira*).

Definicja rzemieślnika:

Austria: Austriacka ustawa o działalności gospodarczej klasyfikuje cztery typy działalności gospodarczej:

1. działalność nie podlegająca żadnym ograniczeniom,
2. działalność rzemieślnicza,
3. działalność z poświadczonymi kwalifikacjami i doświadczeniem, ale bez zezwolenia,
4. działalność z poświadczonymi kwalifikacjami i doświadczeniem, ale z zezwoleniem.

Działalność rzemieślnicza może być wykonywana jedynie w oparciu o posiadane kwalifikacje zawodowe. Może być prowadzona w różnych formach organizacyjno-prawnych. W dużym uproszczeniu te formy to:

- spółki osobowe, do których należą mikro przedsiębiorstwo (niem. *Einzelunternehmen*) – gdzie szczególnym przypadkiem jest jednoosobowa działalność gospodarcza - spółka jawna, spółka cywilna, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna;
- spółki kapitałowe, takie jak spółka z ograniczoną odpowiedzialnością czy spółka akcyjna;
- inne formy jak np. spółdzielnia czy też stowarzyszenia.

W przypadku działalności rzemieślniczej prowadzonej w formie spółki jawnej jeden ze wspólników musi posiadać

świadectwo kwalifikacji i ewentualnie spełniać dodatkowe wymogi dotyczące np. wymaganego stażu pracy w konkretnej branży, na konkretnym stanowisku. Zamiast wspólnika, może to być etatowy pracownik posiadający świadectwo kwalifikacji i spełniający ewentualne dodatkowe wymagania.

W przypadku spółki cywilnej – każdy ze wspólników musi posiadać odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

W przypadku spółki komandytowej świadectwo kwalifikacji musi posiadać zarządzający spółką (komplementariusz), albo też musi zatrudnić pracownika z takimi uprawnieniami.

Spółka z o.o.(GmbH) oraz akcyjna musi posiadać uprawnienie do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie rzemiosła, które jest wystawiane na spółkę przez wydział gospodarczy (kierownik/dyrektor musi spełniać wszystkie formalne wymogi dotyczące rodzaju działalności prowadzonej przez spółkę tj. posiadać świadectwo kwalifikacji).

Belgia: Ustawodawstwo belgijskie rozróżnia następujące rodzaje działalności gospodarczej:

- handlową,
- rzemieślniczą,
- przemysłową.

Zezwolenia na wykonywanie zawodów handlowych i rzemieślniczych podlegających reglamentacji wydawane są przez „okienka przedsiębiorstw” przed dokonaniem rejestracji firmy. Potwierdzenie zdolności kierowania firmą dotyczy wszystkich rodzajów działalności handlowej, rzemieślniczej i przemysłowej.

Formy prawne działalności gospodarczej:

1. Spółka jednoosobowa (independant),
2. Spółki prawa handlowego (spółka jawna, spółka komandytowa, spółka akcyjna, spółka akcyjno-komandytowa, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka jednoosobowa),
3. Spółki cywilne (stowarzyszenia nie nastawione na zysk, stowarzyszenia chwilowe, europejskie ośrodki koordynacyjne).

Działalność rzemieślniczą można prowadzić w różnych formach prawnych. W przypadku działalności rzemieślniczej prowadzonej w spółce jednoosobowej (independant), przedsiębiorca musi posiadać odpowiednie kwalifikacje zawodowe, które są warunkiem rejestracji działalności gospodarczej.

W przypadku większości spółek (S.P.R.L. – prywatnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, S.A. - spółki akcyjnej, S.C.R.L. – spółdzielczej z odpowiedzialnością) niezbędne są dokumenty potwierdzające kwalifikacje profesjonalne osób odpowiedzialnych za kierowanie spółką.

Niektóre rodzaje działalności (tzw. zawody reglamentowane) wymagają dodatkowego potwierdzenia kwalifikacji profesjonalnych, na przykład na podstawie dyplomu mistrza. Kwalifikacjami profesjonalnymi może wykazać się:

- szef przedsiębiorstwa,
- jego współmałżonek lub konkubent,
- szef zakładu (osoba ta nie jest zatrudniona na zasadzie umowy o pracę, może być traktowana jak szef przedsiębiorstwa),
- mandatariusz spółki (osoba zarządzająca),
- pomocnik pracownika niezależnego lub pracownik najemny, zatrudniony w tym cel.

Publikacja informacji o posiadanych przez rzemieślników uprawnieniach do wykonywania zawodu:

Niemcy: Rejestracja działalności gospodarczej-rzemieślniczej wymaga posiadania kwalifikacji zawodowych. Do zgłoszenia działalności gospodarczej powinny zostać załączone m.in. potwierdzenie niemieckiej izby rzemieślniczej o dokonaniu zgłoszenia działalności rzemieślniczej. Izby Rzemieślnicze w Niemczech zrzeszają wszystkie zakłady rzemieślnicze w swoich okręgach izbowych, do których przynależność jest obowiązkowa. Każdy legalnie funkcjonujący zakład rzemieślniczy musi zostać zarejestrowany w izbie rzemieślniczej, właściwej ze względu na miejsce wykonywania działalności gospodarczej. Izby posiadają na swoich stronach informacje (często wyszukiwarki) na temat funkcjonujących w ich okręgu zakładów rzemieślniczych np. <https://www.hwk-berlin.de/service-center/handwerkersuche/>, <https://www.whkt.de/svdb/suche.php?hwk=12>. Jak wynika z analizy danych dostępnych w wyszukiwarkach, publikowane są następujące informacje: imię i nazwisko, adres, dane kontaktowe, rodzaj rzemiosła, specjalizacja oraz dane izby, do której należy przedsiębiorca.

Objęcie osoby fizycznej będącej przedsiębiorcą przepisami dot. ochrony konsumentów:

W pkt 17 preambuły do Dyrektywy PE i Rady 2011/83/UE w sprawie praw konsumentów napisano, że:

„Definicja konsumenta powinna obejmować osoby fizyczne działające w celach niezwiązanych z ich działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu. Jednakże w przypadku umów o podwójnym charakterze, gdy umowa zawierana jest w celach, które częściowo są związane z działalnością handlową danej osoby, a częściowo nie są z nią związane, a cel handlowy jest do tego stopnia ograniczony, że nie jest dominujący w ogólnym kontekście umowy, taka osoba również powinna być uznawana za konsumenta”. Podobnie w pkt 16 preambuły do Rozporządzenia PE i rady 2018/302 w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji klientów ze względu na przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym, dostrzega się także to, że przedsiębiorcy, szczególnie z sektora MŚP, w pewnych stosunkach prawnych powinni być traktowani tak samo jak konsumenci (gdy są tzw. użytkownikami końcowymi towaru lub usługi).

Rozwiązania prawne zakładające stosowanie instrumentów ochrony konsumenckiej w czynnościach prawnych zawieranych między przedsiębiorcami stosują np. Francja, Niemcy, Dania, Słowacja, Grecja, Włochy. We Francji np. ochroną, tak jak konsument, objęty jest przedsiębiorca zawierająca czynność prawną z innym przedsiębiorcą, jeśli jej przedmiot nie jest związany z jego główną działalnością gospodarczą.

Rozwiązania służące zapobieganiu negatywnym skutkom jeszcze za życia przedsiębiorcy:

W Austrii, Księżstwie Liechtensteinu, Wielkiej Brytanii i Szwajcarii możliwe jest tworzenie specjalnych podmiotów (fundacji rodzinnych, prywatnych), które zajmują się prowadzeniem działalności gospodarczej po śmierci testatorów i wypłacają zyski spadkobiercom.

Włoski Kodeks cywilny uzupełniony o art. 768-bis i kolejne dopuszcza od 2006 r. zawieranie tzw. „paktów rodzinnych”, które pozwalają na przyspieszenie momentu sukcesji przedsiębiorstwa na rzecz młodszego pokolenia. Przedmiotem umowy może być całe przedsiębiorstwo, jak też jego część lub poszczególne jednostki (zakłady) lub udziały w przedsiębiorstwie. Zawarcie takiej umowy może oznaczać natychmiastową (z dniem zawarcia umowy) zmianę właściciela przedsiębiorstwa i służyć ma przede wszystkim zachowaniu ciągłości prowadzenia działalności i uniknięciu ewentualnych sporów na tle dziedziczenia po zmarłym uprzednim właścicielu.

Badania sanitarno-epidemiologiczne:

W Wielkiej Brytanii osoby zajmujące się żywnością nie muszą posiadać certyfikatu higieny żywności na potrzeby przygotowania lub sprzedaży żywności. Jeśli przedsiębiorstwo zatrudnia pięciu lub więcej pracowników musi mieć pisemną politykę bezpieczeństwa i higieny pracy, która opisuje obowiązujące zasady postępowania. Menedżerowie sektora spożywczego (np. kierownicy restauracji) są prawnie zobowiązani do zapewnienia, aby osoby zajmujące się żywnością były odpowiednio nadzorowane i szkolone w zakresie higieny żywności, stosownie do potrzeb, aby mogły bezpiecznie obsługiwać żywność.

Wstępne badania lekarskie pracownika:

W Wielkiej Brytanii badania lekarskie pracownika co do zasady nie są obowiązkowe. Wymagane są przez prawo w przypadku tylko niektórych zawodów lub w pracy, w której występują określone zagrożenia. Są to przepisy prawa dotyczące: promieniowania jonizującego, kontroli ołowiu w pracy, kontroli azbestu, kontroli substancji szkodliwych dla zdrowia, pracy w „sprężonym powietrzu”, nurkowania w pracy. Pracodawca jest odpowiedzialny za zapewnienie swoim pracownikom odpowiednich okresowych badań medycznych przy użyciu usług pełnomocnika ds. bhp, wyznaczonego lekarza lub zatwierdzonego lekarza sądowego nurków. Ustawowe badania zapewniają, że praca wykonywana przez ww. pracowników nie ma negatywnego wpływu na ich zdrowie. Obowiązkiem pracodawców i osób samozatrudnionych jest znalezienie odpowiedniej osoby upoważnionej do przeprowadzania badań.

Umożliwienie wykonywania lotów próbnych przez producentów statków powietrznych bez ich rejestracji:

Proponowane rozwiązanie jest od lat stosowane przez nadzory lotnicze innych państw (np. nadzór lotniczy Austrii przydziela takie znaki producentowi Diamond Industries GmbH).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy wpisani do CEIDG	2 777 774	CEIDG, Liczba przedsiębiorców aktywnych i zawieszonych według stanu na dzień 21.11.2018	Objęcie tej grupy osób fizycznych ochroną taką samą jak konsumenci w określonych czynnościach prawnych. Możliwość zgłaszania za pośrednictwem CEIDG wniosku o zastosowanie karty podatkowej PIT-16, zmiany danych oraz likwidacji za pomocą formularza PIT-16Z.

	ok. 300 tys.	Szacunek na podstawie liczby wniosków dotyczących założenia działalności w CEIDG rocznie (elektronicznie oraz w urzędzie)	Zagwarantowanie minimum na przeżycie w przypadku egzekucji ze środków pieniężnych. Ułatwienia w procesie sukcesji za życia właściciela przedsiębiorstwa. Prawo do „popelnienia błędu” w pierwszym roku prowadzenia działalności.
spółki handlowe, w tym: - sp. akcyjne, - sp. z o.o., - sp. jawne, - sp. partnerskie - sp. komandytowe, - sp. komandytowo-akcyjne	537 273 - 12 044 - 451 863 - 36 399 - 2 333 - 30 654 - 3 980	Mały rocznik statystyczny Polski 2018, GUS	Ułatwienia w procesie sukcesji praw wspólników w spółkach. W przypadku spółek jawnych, komandytowych i komandytowo-akcyjnych uzyskanie możliwości udziału w przygotowaniu zawodowym młodzieży, w tym uzyskania dofinansowania kosztów kształcenia oraz refundacji wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom.
Liczba podatników rozliczających się na zasadach karty podatkowej	103 397	MF, Tablica 2: Dane dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego płaconego w formie karty podatkowej według stanu na dzień 31.12.2017 r.	Możliwość zgłaszania za pośrednictwem CEIDG wniosku o zmianę danych oraz likwidację za pomocą formularza PIT-16Z.
Osoby pracujące w gospodarce narodowej	15 711 tys.	Publikacja GUS „Pracujący i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2017 r.” https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy/pracujacy-i-wynagrodzenia-w-gospodarce-narodowej-w-2017-r-dane-ostateczne,17,2.html	Zwolnienie z obowiązku ponownego przedkładania orzeczenia lekarskiego w przypadku kolejnego zatrudnienia u tego samego pracodawcy lub innego pracodawcy na tym samym stanowisku pracy.
Płatnicy (pracodawcy): osoby fizyczne (płacące za siebie i innych) i osoby prawne.	953 tys.	Na podstawie publikacji ZUS: Aktywni płatnicy składek w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych według liczby ubezpieczonych u płatnika oraz statusu płatnika IV kw 2017 http://psz.zus.pl/documents/493365/533060/Aktywni+platnicy+skladek+ubez+emer+rentowe+wg+licz+ubezp+oraz+statusu+platnika-3-de94-46ad-9af9-1c99ac92bd72	Możliwość dopuszczenia do pracy pracownika, który uzyskał u innego pracodawcy orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy. Dotyczy też pracodawców którzy ponownie zatrudniają pracownika. Zmniejszenie kosztów kierowania pracowników na badania wstępne i okresowe (koszt przeprowadzenia testu wynosi ok. 100 zł, koszt oceny widzenia zmierzchowego i wrażliwości na olśnienie - ok. 30 zł, dodatkowo pracodawca zaoszczędzi z tyt. braku potrzeby delegowania pracownika na badania w godzinach jego pracy).
Przychodnie medycyny pracy			Zmniejszenie liczby wykonywanych testów sprawności psychoruchowej oraz badań okulistycznych.
Osoby zatrudnione w	663 tys.	Pracujący w gospodarce	Zachowanie ważności orzeczenia

gastronomii, produkcji produktów spożywczych i napojów		narodowej w 2017 roku, GUS https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy/pracujacy-w-gospodarce-narodowej-w-2017-roku,7,15.html	lekarskiego o zdolności do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby w przypadku zmiany pracodawcy (dotyczy również osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą czy też tzw. działalność nierejestrową).
Podmioty gospodarki narodowej prowadzące działalność usługową związaną z wyżywieniem	97 tys.	Bank danych lokalnych GUS, według stanu za rok 2017, https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/temat	Zwolnienie z wymogu kierowania na badania sanitarno-epidemiologiczne pracowników posiadających aktualne orzeczenie o zdolności do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby.
Urzędy skarbowe, urzędy celno-skarbowe oraz izby skarbowe	412	MF, http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/kontakt/adresy-jednostek	Zmniejszenie obciążenia biurokratycznego jakim jest dwukrotne przyjmowanie informacji o likwidacji (mniejsza liczba druków, mniejsza liczba podatników wymagających pomocy przy uzupełnianiu formularza)
Urzędy gmin	2 748	MSWiA	Zwiększona liczba obowiązków związanych z przekształceniem druku PIT-16Z na formę dokumentu elektronicznego (ew. konieczności skanowania) oraz udzielaniem informacji w zakresie prawidłowego uzupełnienia formularza. Poszerzenie grupy podmiotów ubiegających się o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie gminy
Rzemieślnicy, posiadający dyplom mistrza	20 483	Dane ZRP, Liczba egzaminów mistrzowskich w latach 2011-2015 i 2017	Uzyskanie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej także w formie spółki jawnej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej, jednoosobowej spółki kapitałowej i tym samym włączenia członków rodziny w zarządzanie i prowadzenie działalności rzemieślniczej (inna forma niż członek rodziny - osoba współpracująca). Uzyskanie możliwości publikowania w CEIDG informacji o posiadanych kwalifikacjach zawodowych (promocja działalności, brak konieczności przedkładania dyplomu).
Rzemieślnicy posiadający	191 111	Dane ZRP, Liczba egzaminów	Uzyskanie możliwości

świadczenie czeladnika		czeladniczych w latach 2011-2015 i 2017	prowadzenia działalności gospodarczej także w formie spółki jawnej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej, jednoosobowej spółki kapitałowej i tym samym włączenia członków rodziny w zarządzanie i prowadzenie działalności rzemieślniczej (inna forma niż członek rodziny - osoba współpracująca). Uzyskanie możliwości publikowania z CEIDG informacji o posiadanych kwalifikacjach zawodowych (promocja działalności, brak konieczności przedkładania świadectwa).
Młodociani pracownicy zatrudnieni w celu przygotowania zawodowego w rzemieślniczych zakładach pracy	64 695 (liczba uczniów w 2017 r.)	Dane ZRP, Sprawozdanie z 2017 r. (tabela 7)	Uzyskanie możliwości kształcenia w zakładach rzemieślniczych prowadzonych w formie spółki jawnej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej, jednoosobowej spółki kapitałowej, przez co uzyskanie dostępu do szerszej oferty edukacyjnej.
Centra Edukacji i Pracy Młodzieży OHP	49	Dane ze stronu OHP	Zwiększenie grupy podmiotów ubiegających się o refundację ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom
Izby rzemieślnicze oraz Związek Rzemiosła Polskiego	27 izb rzemieślniczych oraz 1 ZRP	Dane ZRP, https://zrp.pl/o-nas/o-zrp/	Izby przyjmować i weryfikować będą wnioski przedsiębiorców o wpis informacji w zakresie kwalifikacji rzemieślniczych.
Organy administracji publicznej, instytucje finansowe, spółdzielnie mieszkaniowe oraz inne podmioty			Uzyskanie możliwości sprawdzenia (on-line), w tym dostęp do aktualnych danych, czy dany przedsiębiorca posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe niezbędne/wymagane w przetargu. uzyskania kredytu, itp.
Pracodawcy zatrudniający 24-27 pracowników	ok. 8 tys.	GUS (2016 r.)	Obniżenie wpłat na PFRON, zachęta do zwiększenia zatrudnienia.
Przedsiębiorcy, którzy chcą rozpocząć wykonywanie działalności pocztowej oraz uzyskać wpis do Rejestru operatorów pocztowych (m.in. osoby fizyczne, spółki cywilne, spółki prawa handlowego)	ok. 25 rocznie (liczba złożonych wniosków o wpis do rejestru do Prezesa UKE w 2016 r. wyniosła 25, w 2017 r. - 26)	Raport o stanie rynku pocztowego w 2017 r., w 2016 r. UKE	Ułatwienie składania wniosku o wpis do rejestru operatorów pocztowych poprzez eliminację wątpliwości interpretacyjnych. Zwolnienie z opłaty skarbowej za wpis do rejestru w wysokości 412 zł, w rezultacie łatwiejsze wejście na rynek dla mniejszych podmiotów
Mali i średni operatorzy pocztowi, wpisani do rejestru operatorów pocztowych, o rocznym przychodzie równym lub niższym niż 100 tys. zł (m.in. kurierzy rowerowi,	- według kryterium obszaru nieprzekraczającego granic administracyjnych jednego województwa - 68 ze	Sprawozdawczość operatorów pocztowych za 2017 r., UKE	Zwolnienie z obowiązku sporządzenia planów działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń, duża oszczędność czasu

składy celne, spółdzielnie socjalne, także osób niepełnosprawnych, doręczyciele materiałów marketingowych, brokerzy pocztowi)	147 operatorów - według kryterium przychodu – 62 ze 147 operatorów równego		
Operatorzy pocztowi, którzy nie prowadzili działalności pocztowej, w tym zawiesili wykonywanie działalności pocztowej	46 (liczba podmiotów, które złożyły oświadczenie o nieprowadzeniu działalności pocztowej w 2017 r.) 287 (liczba operatorów w rejestrze)	Raport o stanie rynku pocztowego w 2017 r., UKE	Zaoszczędzenie czasu poprzez zmniejszenie zakresu obowiązku sprawozdawczego
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięć Euro 2012, które zostały rozpoczęte przed inauguracją turnieju, ale nie zostały zakończone	2	MSiT	Zaoszczędzenie roboczogodzin w związku z uchynieniem obowiązku informacyjnego realizowanego trzy razy w roku
Przedsiębiorcy składający wnioski o wydanie zezwolenia na działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące	ok. 700 rocznie (liczba zezwoleń udzielonych przez Prezesa PAA w 2016 r. – 628, w 2017 r. – 712).	Działalność Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki oraz ocena stanu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w Polsce w 2017 roku, Raport roczny	Mniejszy zakres danych niezbędnych do podania we wniosku o wydanie zezwolenia na działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące albo wniosku o wydanie wyprzedzającej opinii dot. planowanej lokalizacji obiektu jądrowego (NIP, usunięcie wymogu podawania numeru KRS)
Podmioty szkolące do uzyskania świadectwa kwalifikacji członka personelu lotniczego oraz wpisywanych do niego uprawnień	ok. 230 przedsiębiorców	Urząd Lotnictwa Cywilnego	Brak potrzeby ponoszenia kosztów z tytułu ubezpieczenia OC przed rozpoczęciem działalności zanim zostanie zatwierdzony zakres szkolenia (wystarczy złożenie oświadczenia), możliwość ubezpieczenia OC odpowiednio do zatwierdzonego zakresu działalności szkoleniowej
Zarządzający lotniskami	61 (liczba lotnisk cywilnych wpisanych do rejestru, w tym wpisanych w 2017 r. – 2, w 2018 r. – 2) 1 (w ciągu 10 lat tylko 3 podmioty uzyskały promesę zezwolenia na założenie lotniska, z czego dwie utraciły ważność)	Urząd Lotnictwa Cywilnego http://www.ulc.gov.pl/download/lotniska/Rejestr_Lotnisk_Cywilnych_21_09_2018.pdf	Uproszczona procedura zakładania nowego lotniska (opłata za wydanie decyzji administracyjnej w sprawie udzielenia promesy na założenie lotniska wynosi od 5 tys. do 25 tys. zł dla lotniska użytku publicznego oraz od 1,5 tys. do 3 tys. zł dla lotniska użytku wyłącznego, wysokość opłaty zależy również od kodu referencyjnego lotniska), zmniejszenie liczby wymaganych dokumentów, krótszy czas potrzebny do wpisania nowego lotniska do rejestru lotnisk cywilnych.
MŚP oraz duże przedsiębiorstwa będące polskimi producentami statków powietrznych	10 (3 – duże, 7 – MŚP)	Urząd Lotnictwa Cywilnego, Wykaz Zatwierdzonych Organizacji Produkujących	Możliwość wykonania w polskiej przestrzeni powietrznej lotu statku powietrznego, który nie został jeszcze wpisany do rejestru cywilnych statków

			powietrznych, ale posiada znaki rozpoznawcze (w latach 2016-2018 do Rejestru Cywilnych Statków Powietrznych wpisano 44 fabrycznie nowych statków powietrznych produkcji polskiej, z czego ponad połowa została następnie wykreślona i sprzedana za granicę).
Podmioty prowadzące instalacje, których funkcjonowanie może powodować zanieczyszczenie środowiska	ok. 1000 wniosków o wydanie lub zmianę pozwolenia zintegrowanego rocznie (w 2015 r. - 859, w 2016 r. - 1312, w 2017 r. - 1092)	Ministerstwo Środowiska, Departament Zarządzania Środowiskiem	Mniejsza liczba wymaganych egzemplarzy w postaci papierowej wniosku o wydanie lub zmianę pozwolenia zintegrowanego
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz właściciele, użytkownicy wiczyści i zarządcy nieruchomości	ok. 1000 umów rocznie (dane za 2018 r.)	Urząd Komunikacji Elektronicznej, Wydział Współpracy Międzyoperatorskiej	Oszczędności z tytułu zniesienia obowiązku przekazywania Prezesowi UKE tekstu umów o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji (materiały, czas, wysyłka)
Przedsiębiorcy sektora rynku paliw	95 (liczba handlowców i producentów w rejestrze prowadzonym przez Prezesa ARM)	Ministerstwo Energii, Departament Ropy i Gazu	Uproszczenie i ujednoczenie obowiązków sprawozdawczych przedsiębiorców (zmniejszenie częstotliwości przekazywania do ME informacji o poniesionych kosztach tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw z kwartalnej do rocznej, skorelowanie terminu przekazywania informacji z obowiązkiem przekazywania informacji do Prezesa ARM o ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw)
Przedsiębiorstwa energetyczne: - zajmujące się magazynowaniem, przeładunkiem, przesyłaniem lub dystrybucją paliw ciekłych - posiadające koncesje na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesje na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą - wykonujące działalność polegającą na wytwarzaniu paliw ciekłych, magazynowaniu lub przeładunku paliw ciekłych, przesyłaniu lub dystrybucji paliw ciekłych, obrocie paliwami ciekłymi, w tym obrocie nimi z zagranicą	50 434 6374	Ministerstwo Energii (stan na 10.2018 r.)	Ułatwienie, poprzez cyfryzację oraz zmniejszenie liczby organów (z 4 do 1), obowiązku składania miesięcznie sprawozdania w zakresie rodzajów oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych i ich przeznaczeniu, informacji o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności

Operatorzy Systemu Dystrybucyjnego (OSD elektroenergetyczne oraz gazowe)	85	Rejestr wytwórców biogazu rolniczego (stan na 14.09.2018)	Redukcja obciążeń administracyjnych o 50% w związku z ograniczeniem częstotliwości składania sprawozdań dla DG KOWR
Biura Usług Płatniczych	ok. 1350	Komisja Nadzoru Finansowego (Rejestr Usług Płatniczych)	Mniejsza częstotliwość składanych sprawozdań (roczna w miejsce kwartalnej), zmiana zakresu sprawozdawczości z ujęcia zagregowanego na miesięczne
Osoby składające wnioski o przyznanie licencji doradcy restrukturyzacyjnego	ok. 100-140 osób rocznie	Ministerstwo Sprawiedliwości	Zwolnienie z obowiązku załączania do wniosku o przyznanie licencji oryginału zaświadczenia o uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu
Uczniowskie Kluby Sportowe wpisane do ewidencji starosty	886 UKS zarejestrowanych w ewidencji Starosty i 32 UKS posiadające wpis do KRS w 2017 r. 5 989 UKS w 2016 r.	Ministerstwo Sportu i Turystyki Kultura fizyczna w Polsce w 2016 r., GUS	Usunięcie wątpliwości interpretacyjnych i umożliwienie migracji UKS między ewidencjami z zachowaniem ciągłości organizacyjnej (ułatwienie potwierdzenia funkcjonowania podmiotu przez okres 3 lat przy ubieganiu się o dotacje)
Podmioty ubiegające się o udzielenie lub zmianę koncesji w zakresie dotyczącym rozpowszechniania rozsiewczego satelitarnego oraz rozpowszechniania w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego satelitarnego.	105 - liczba udzielonych koncesji w zakresie dotyczącym rozpowszechniania rozsiewczego satelitarnego 268 - liczba udzielonych koncesji w zakresie dotyczącym rozpowszechniania w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego satelitarnego.	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	Uproszczenie i przyspieszenie procedury uzyskiwania i zmiany koncesji, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 3 tiret trzecie i czwarte ustawy o radiofonii i telewizji.
Kwalifikowani dostawcy usług zaufania	5	Ministerstwo Cyfryzacji	Niższe koszty finansowe przy procedurze wpisu do rejestru z uwagi na zwolnienie z opłaty skarbowej w wys. 10 zł
Jednostki posiadające zezwolenie Prezesa PAA, których działalność wymaga zatrudnienia na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej osób posiadających uprawnienia nadane przez Prezesa PAA, poza obiektami jądrowymi, zakładem unieszkodliwiania odpadów	450 osób egzaminowanych rocznie	Ministerstwo Środowiska	Oszczędności z tytułu wydłużenia okresu ważności uprawnień z 5 do 10 lat i braku konieczności uiszczania opłat za egzaminy (ok. 66 tys. zł rocznie dla 220 osób) oraz braku odbycia szkolenia warunkującego w niektórych przypadkach przystąpienie do egzaminu

promieniotwórczych i składowiskiem odpadów promieniotwórczych			
Osoby fizyczne i inne uprawnione podmioty zainteresowane otrzymaniem zaświadczenia	Z uwagi na ogólny charakter kategorii zaświadczenia brak możliwości oszacowania liczby Orientacyjnie – ponad 3 mln zaświadczeń wydanych w 2017 r. przez Biuro Informacyjne KRK na zapytania/wnioski o udzielenie informacji o osobie i o podmiot zbiorowy, z czego zaledwie 70 tys. to wnioski obsługiwane drogą elektroniczną, za pośrednictwem portalu e-KRK (w I-III kw. 2018 r. liczba wydanych zaświadczeń 2,5 mln).	Ministerstwo Sprawiedliwości	Przyspieszenie uzyskiwania odpowiedzi na zapytania i wnioski przez pracodawców i osoby fizyczne poprzez wprowadzenie udzielania zaświadczeń opatrzonych pieczęcią elektroniczną, pozytywny wpływ na interes tych osób lub podmiotów, zwłaszcza w przypadku postępowań przetargowych lub koncesyjnych albo zatrudnienia pracowników (redukcja czasu oczekiwania niemal do zera, przykładowo średni czas w 2017 r. między wpływem zapytania a wydaniem zaświadczenia z KRK wyniósł 3,4 dnia, w I-III kw. 2018 r. – 6,39 dnia)
Organy administracji publicznej, wydające zaświadczenia (np. na podstawie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym, w rejestrze stanu cywilnego)	jw.	jw.	Ograniczenie kosztów związanych z obsługą zapytań w związku z brakiem potrzeby podpisywania zaświadczeń przez osoby do tego upoważnione w przypadku wyboru pieczęci elektronicznej jako metody uwierzytelnienia dokumentu (zarówno odręcznie, jak i przy pomocy podpisu elektronicznego).
Przedsiębiorcy świadczący obsługę naziemną na lotniskach użytku publicznego	35 (liczba agentów obsługi naziemnej posiadający zezwolenie na świadczenie usług obsługi naziemnej w 2017 r.)	Sprawozdanie o stanie bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego za rok 2017, ULC	Uproszczenie procedury ubiegania się o zezwolenie na świadczenie usług w zakresie obsługi naziemnej, możliwość wystąpienia z wnioskiem o ponowne udzielenie zezwolenia wcześniej niż po upływie 5 lat od decyzji o cofnięciu zezwolenia na obsługę naziemną
Podmioty korzystające z refundacji składek na ubezpieczenia społeczne i otrzymują miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	ok. 300 spraw rocznie (w okresie 2015-2017 do biura PFRON wpłynęło 825 spraw o wartości należności nie przekraczającej 15 zł) 36 462 (liczba beneficjentów dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych w 2017 r.) 31 530 (liczba beneficjentów refundacji składek dla osób	PFRON (Biuro ds. Kontroli i Windykacji, Departament Wsparcia Zarządu) https://www.pfron.org.pl/o-funduszu/dane-statystyczne-i-inf/dane-dotyczace-dofinans/	Ułatwienie pomocy udzielanej przez PFRON pod kątem administracyjnym, brak potrzeby ubiegania się o umorzenie należności w trybie wnioskowym, przedstawiania szeregu dokumentów.

	niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą w 2017 r.)		
Podmioty świadczące usługi hotelarskie	Liczba obiektów, w których możliwe będzie ustalenie regulaminów porządkowych: 1 1076 (3581 obiektów hotelarskich, 7495 innych obiektów)	GUS (stan na dzień: 31.07.2018 r.)	Uzyskanie uprawnienia do wydawania regulaminów porządkowych wiążących wszystkie osoby przebywające na terenie obiektu w celu zapewnienia ich bezpieczeństwa (fakultatywny charakter uprawnienia). Regulaminy będą mogły być wydawane we wszystkich obiektach, o których jest mowa w ustawie („obiekty hotelarskie” oraz inne obiekty, o których jest mowa w art. 35 ust.2 i 3 ustawy), ponadto zmieniony przepis będzie wprost wskazywał, że szczególnym celem, w jakim może być wydany regulamin będzie zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i osób małoletnich.
Importerzy	ok. 47 tys.	GUS, Departament Handlu i Usług (liczba podmiotów dokonujących importu z krajami trzecimi w 2017 r. wyniosła 47 656).	Możliwość rozliczenia podatku VAT w imporcie na zasadach ogólnych, bez potrzeby uzyskania statusu AEO, poprawa płynności finansowej, zmniejszone koszty transportowe.
Osoby fizyczne wykonujące działalność spełniającą przesłanki „działalności nierejestrowej”	ok. 75 tys. (określenie dokładnej liczby osób, które będą wykonywać „działalność nierejestrową” jest niemożliwe)	OSR do projektu ustawy – Prawo przedsiębiorców, szacunki m.in. na podstawie informacji z MF	Umożliwienie przeprowadzania upadłości konsumenckiej.
Cudzoziemcy spoza UE	221 911	Brak możliwości dokładnego oszacowania liczby cudzoziemców, którzy skorzystają z zaproponowanego rozwiązania. Regulacja ta, skierowana jest do cudzoziemców, którzy dysponują jednym z czasowych tytułów pobytowych, o które zostaje rozszerzony katalog dotychczasowych tytułów pobytowych uprawniających do podejmowania i wykonywania na terytorium RP działalność gospodarczej na takich samych zasadach jak obywatele polscy. Według danych Urzędu do Spraw Cudzoziemców (UDSC) w okresie pomiędzy majem 2014 r. a sierpniem 2018 r. zezwolenie na pobyt czasowy i pracę uzyskało – 211959 cudzoziemców (w tym w 2018 r. – 46966), zezwolenie w celu	Cudzoziemcy spoza UE, którzy legalnie przebywają w Polsce na podstawie określonego czasowego tytułu pobytowego będą mogli podjąć dodatkową aktywność w postaci podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej na takich samych zasadach, jak obywatele polscy, tj. nie tylko w formie spółki prawa handlowego, ale również w oparciu o wpis do CEIDG.

		<p>wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji – 4491 (w tym w 2018 r. – 1244), w celu prowadzenia działalności gospodarczej – 1680, (w tym w 2018 r. – 191), w celu wykonywania pracy poprzez pełnienie funkcji w zarządzie spółki z o.o., akcyjnej lub prowadzenia spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub działania w charakterze prokurenta – 2998 (w tym w 2018 r. – 420), w celu prowadzenia badań naukowych – 783 (w tym w 2018 r. - 7), co łącznie daje liczbę 221 911.</p>	
Przedsiębiorstwa (aktywne innowacyjnie)	<p>Łącznie 12 000: - spośród 3,4 tys. dużych przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie jest o 1,0 tys. firm przemysłowych oraz o 0,8 tys. firm usługowych; - spośród 15,5 tys. średnich przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie jest o 2,3 tys. firm przemysłowych oraz o 1,9 tys. firm usługowych; - spośród 59,2 tys. małych przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie jest o 1,9 tys. firm przemysłowych oraz o 4,1 tys. firm usługowych.</p>	„Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2014-2016”, GUS.	Zwiększenie bodźców do prowadzenia działalności B+R+I i umiędzynaradawiania wyników tej działalności.
Osoby zatrudnione w działalności badawczej i rozwojowej (B+R)	240 tys. osób	Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2017r. GUS. Informacja sygnałna	Wprowadzone mechanizmy pobudzą działalność B+R+I, co przełoży się pozytywnie na liczbę oraz sytuację zatrudnionych w niej osób.
Jednostki badawcze	115 instytutów badawczych, 70 instytutów PAN, ok. 450 uczelni	Zintegrowany system informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on, GUS	Pobudzenie do zintensyfikowania działań w procesie komercjalizacji wyników B+R, zwiększenie wpływów z komercjalizacji i liczby komercjalizacji oraz umiędzynaradawiania wyników B+R.
Samorządy zawodowe, izby gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz jednostki naukowe w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 30	około 60 podmiotów	Art. 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Pobudzenie do zintensyfikowania działań w zakresie promocji działalności B+R+I wśród przedsiębiorstw.

kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 2045, 1933 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 859)			W przypadku jednostek naukowych pobudzenie do zintensyfikowania działań w procesie komercjalizacji wyników B+R, zwiększenie wpływów z komercjalizacji i liczby komercjalizacji oraz umiędzynaradawiania wyników B+R.
Podmioty statutowo działające na rzecz innowacyjności gospodarki	Łącznie ponad 320 podmiotów, w tym: - 42 parki technologiczne, - 24 inkubatory technologiczne, - 42 centra transferu technologii; - 47 centrów innowacji; - 81 lokalnych i regionalnych funduszy pożyczkowych; - 46 inkubatorów przedsiębiorczości, - 41 Centrów Transferu Technologii, - 23 Akademickie Inkubatory przedsiębiorczości - 16 klastrów innowacyjnych.	„Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2014” Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce Portal Innowacji PARP http://www.pi.gov.pl/Klastry/chapter_95922.asp	Pobudzenie do zintensyfikowania działań w procesie komercjalizacji, zwiększenie wpływów z komercjalizacji i liczby komercjalizacji wyników B+R+I oraz umiędzynaradawiania wyników B+R+I. Zwiększenie bodźców do promowania wśród przedsiębiorstw działalności B+R+I i umiędzynaradawiania wyników tej działalności.
Podmioty działające na rzecz rozwoju innowacyjności i wybrane w drodze konkursu do udzielania wsparcia	około 10	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych POIR 2014-2020 Poddziałanie 2.4.1: inno_LAB – Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów	Podmioty mogą udzielać pomocy finansowej.
Sądy rejestrowe Wydziały gospodarcze KRS	21 27	Ministerstwo Sprawiedliwości, Lista Wydziałów Gospodarczych Krajowego Rejestru Sądowego	Wzrost liczby wniosków o wpis do KRS oraz przekształceń na podstawie KSH
sądy powszechne			Rozpatrywanie spraw przedsiębiorców, korzystających z instrumentów ochrony konsumenckiej. Możliwość przedstawiania przez Rzecznika MŚP istotnego dla sprawy poglądu w postępowaniach cywilnoprawnych dotyczących ubezpieczeń społecznych.
Przedsiębiorcy, którzy zaskarżyli decyzję organu administracji publicznej do SOKiK	420 (liczba spraw, które wpłynęły do SOKiK w I półroczu 2018 r.)	www.ms.gov.pl	Umożliwienie zakończenia sprawy sądowej w drodze porozumienia, tj. szybsze i bez konieczności ponoszenia kosztów postępowania sądowego zakończenie sporu, szybsze odzyskanie wiarygodności na rynku, w tym także wśród konsumentów.
Organy administracji publicznej, od których decyzji przysługuje skarga do SOKiK	Lista organów: 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów 2. Prezes Urzędu	akt normatywny	Umożliwienie zakończenia sprawy sądowej w drodze porozumienia.

	Regulacji Energetyki 3. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej 4. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego 5. dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie		
Rzecznik MŚP	1	akt normatywny	Poszerzenie zakresu uprawnień.
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)	1	akt normatywny	Zmniejszenie obciążeń administracyjno-finansowych po stronie Funduszu w związku z prowadzonymi postępowaniami, których koszt (korespondencji i wynagrodzenia pracownika) znacząco przewyższają wartość dochodzonej kwoty odsetek (nakład pracy niezbędny do „obsługi” należności w kwocie kilku złotych jest taki sam jak przy kilkuset złotych).
Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	1	akt normatywny	Ułatwienie działania prac poprzez zniesienie instytucji promesy zezwolenia na założenie lotniska
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1	akt normatywny	Budowa systemu teleinformatycznego do gromadzenia sprawozdań dot. paliw ciekłych oraz sporządzania na ich podstawie miesięcznych zestawień danych indywidualnych, jak również ich udostępniania Prezesowi ARM, Ministrowi Finansów oraz Ministrowi Energii Redukcja działań w zakresie nakładania ewentualnych kar pieniężnych za brak realizacji obowiązku sprawozdawczego OSD elektroenergetycznego i gazowego
Prezes UOKiK, rzecznicy konsumentów			Zapewnienie ochrony instytucjonalnej dla przedsiębiorców korzystających z instrumentów ochrony konsumenckiej
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	1	akt normatywny	Zmniejszenie nakładu pracy związanego z kontrolowaniem przestrzegania przez biura usług płatniczych limitu dla średniej miesięcznej wartości wykonanych transakcji płatniczych.
Urząd Komunikacji Elektronicznej	1	akt normatywny	Zmniejszenie nakładu pracy pracowników Urzędu związanego z koniecznością uzgadniania koncesji udzielanych

			przez Przewodniczącego KRRiT, egzekwowania obowiązku sprawozdawczego operatorów pocztowych, obowiązku sporządzania planów działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Redukcja kosztów wynikających z przesyłania odpowiednich dokumentów do nadawców. Brak potrzeby gromadzenia i analizowania umów o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji.
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	1	akt normatywny	Uproszczenie i przyśpieszenie procedury udzielania i zmiany koncesji w zakresie dotyczącym m. in. rozpowszechniania rozsiewczego satelitarnego oraz rozpowszechniania w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego satelitarnego.
Minister właściwy ds. finansów publicznych	1	akt normatywny	Otrzymywanie miesięcznych zestawień danych z URE, zamiast sprawozdań indywidualnych od przedsiębiorstw energetycznych. Konieczność uwzględnienia w budżecie państwa w ciągu 10 lat kwoty na realizację programów w obszarze innowacyjności gospodarki.
Minister właściwy ds. energii	1	akt normatywny	
Prezes Agencji Rezerw Materiałowych	1	akt normatywny	
Minister właściwy ds. gospodarki	1	akt normatywny	Wdrożenie do systemu CEIDG druku PIT-16-Z oraz mechanizmu publikacji danych w zakresie kwalifikacji rzemieślniczych i ich przekazywania przez izby. Pozyskanie środków finansowych na realizację programów w obszarze innowacyjności gospodarki.
Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego	1	akt normatywny	Pozyskanie uprawnień do ustalania limitu środków budżetowych na udzielanie kredytu technologicznego, bez konieczności uzyskiwania akceptacji ministra właściwego do spraw gospodarki.
Minister Sportu i Turystyki	1	akt normatywny	Brak konieczności procedowania trzy razy w roku sprawozdań dot. przedsięwzięć Euro 2012 (2 dla Rady Ministrów i 1 dla Sejmu)

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konsultacje robocze przeprowadzono ze Związkiem Rzemiosła Polskiego w zakresie problemów zidentyfikowanych w obszarze rzemiosła i potencjalnych sposobów ich rozwiązania oraz Federacją Konsumentów w zakresie objęcia przedsiębiorców ochroną konsumencką. Dodatkowo przeprowadzono prekonsultacje z UOKiK w zakresie możliwości zawierania porozumienia w toku postępowania przed SOKiK w związku ze zgłoszeniem przez UOKiK problemu braku instrumentu prawnego pozwalającego na wcześniejsze zakończenie postępowania sądowego w sprawie rozpoznania skargi

na decyzję organu administracji publicznej. Prekonsultacjom z MSZ poddano propozycję rozszerzenia listy tytułów pobytowych, uprawniających cudzoziemców do podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej na terytorium RP. Zręby koncepcji prawa do „popelnienia błędu” zostały przedstawione w ankiecie dot. kontroli przedłożonej przez MPiIT inspekcjom i instytucjom kontrolnym w połowie 2018 r. W odpowiedzi podmioty te wskazały na szanse i zagrożenia związane z jej wprowadzeniem; ich opinie i uwagi zostały następnie poddane pogłębionej analizie i wykorzystane przez ministerstwo do dopracowania szczegółów rozwiązania.

Projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Planowane jest skierowanie projektu do konsultacji publicznych w I kwartale 2019 r., w szczególności do podmiotów uwzględnionych w wykazie udostępnionym na stronie <https://www.mpit.gov.pl/strony/ministerstwo/wspolpraca-z-organizacjami-pozarządowymi/konsultacje-publiczne>.

Przewiduje się, że termin konsultacji publicznych będzie wynosił co najmniej 21 dni. Wyniki konsultacji publicznych zostaną ujęte w raporcie z konsultacji, który zostanie udostępniony w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt zostanie także skierowany do opinii Rady Dialogu Społecznego, związków zawodowych i organizacji pracodawców.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2019 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	-12,25	-21,004	-21,004	-21,004	-21,004	-21,004	-21,004	-21,004	-21,004	-21,004	-21,004	-21,004	-
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0,00442	0,00442	0,00442	0,00442	0,00442	0,00442	0,00442	0,00442	0,00442	0,00442	0,00442	-0,0442
PFRON	-12,25	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-222,25
Wydatki ogółem	10,7335	39	37,01	37,03	37,08	37,55	37,11	37,13	37,19	38,1	36	383,9	
budżet państwa	10,0335	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	370	
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
URE	0,7	3	1,01	1,03	1,08	1,55	1,11	1,13	1,19	2,1	0	13,9	
Saldo ogółem	-22,98	60,0044	58,0144	58,0344	58,0844	58,5544	58,1144	58,1344	58,1944	59,1044	57,0044	606,1942	
budżet państwa	10,0335	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-370	
JST	0	-0,0044	-0,0044	-0,0044	-0,0044	-0,0044	-0,0044	-0,0044	-0,0044	-0,0044	-0,0044	-0,0442	
PFRON	-12,25	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-222,25	
URE	0,7	3	1,01	1,03	1,08	1,55	1,11	1,13	1,19	2,1	0	13,9	

Źródła finansowania	Wydatki obciążające budżet państwa będą finansowane w ramach limitu wydatków przewidzianego corocznie w ustawie budżetowej we właściwej części budżetowej, bez konieczności wyasygnowania dodatkowych środków ponad limit dysponenta.
	Wydatki na programy w obszarze innowacyjności gospodarki, wpisane wprost w ustawie, będą finansowane ze środków budżetu państwa. W roku 0 (tj. 2019) źródłem finansowania będą środki w ramach limitu części 20 Gospodarka.
	Zaimplementowanie do systemu teleinformatycznego CEIDG formularza PIT-16Z oraz wdrożenie mechanizmu publikacji danych w zakresie kwalifikacji rzemieślniczych i ich przekazywania przez izby zostaną sfinansowane w ramach budżetu ministra właściwego ds. gospodarki.
	Realizacja zadania związanego z obsługą CEIDG przez organy gmin, w tym załączania do wniosku CEIDG także innych formularzy – PIT-16Z – jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>W zakresie dotyczącym ograniczenia obowiązków informacyjnych zmiany nie powinny wpłynąć na sektor finansów publicznych.</p> <p>Na sektor finansów publicznych będą miały wpływ następujące rozwiązania:</p> <p>Wydatki na realizację programów w obszarze innowacyjności gospodarki (10 mln zł w 2019 r., po</p>
--	--

36 mln zł rocznie od 2020 r.):

Skutki finansowe zostały oszacowane na podstawie szacunków Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii w zakresie zapotrzebowania finansowego na udzielanie wsparcia w ramach programów w obszarze innowacyjności gospodarki w ciągu 10 lat.

Zwolnienie z opłaty skarbowej (w sumie ok. 4,5 tys. zł rocznie):

- za wpis do rejestru operatorów pocztowych – zmniejszenie dochodów m. st. Warszawy w wysokości ok. 4 120 zł rocznie (wysokość opłaty 412 zł x średnia liczba wniosków składanych do Prezesa UKE rocznie 10), z tym że zmniejszone zostaną koszty obsługi. Ponadto, wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzony przez Prezesa UKE jest zwolniony z opłaty skarbowej,

- za czynność administracyjną polegającą na wydaniu decyzji administracyjnej w procedurze wydania wniosku o wpis do rejestru kwalifikowanych dostawców usług zaufania – ubytek dochodów m.st. Warszawy – ubytek dochodów w wysokości maksymalnie ok. 300 zł rocznie (utrzymując wysokość potencjalnych dochodów na poziomie faktycznych dochodów od początku obowiązywania ustawy o usługach zaufania i identyfikacji elektronicznej, która wyniosła 281 zł), nakład pracy po stronie urzędu nie stanowi równowartości stawki opłaty skarbowej.

Dostosowanie systemu CEIDG:

Szacuje się, że koszt zmiany w systemie CEIDG dot. formularza PIT-16Z wyniesie ok. 21 tys. zł brutto, natomiast koszt zmiany dot. publikacji kwalifikacji rzemieślniczych – 12,5 tys. zł.

Utworzenie systemu teleinformatycznego w URE w związku z proponowanymi zmianami Prawa energetycznego: (szczegółowe założenia prezentuje załącznik do OSR).

Podatek VAT w imporcie:

Wprowadzenie odroczenia płatności VAT w imporcie nie spowoduje istotnych zmian we wpłatach VAT do budżetu państwa. W ciągu ostatnich 8 lat dwukrotnie wprowadzono ułatwienia w rozliczeniu VAT w imporcie. W 2011 r. w ramach procedury uproszczonej w odprawach celnych oraz w 2015 r. dla upoważnionych przedsiębiorców AEO, którzy rozliczają się we własnym imieniu. Zmiany te nie tylko nie spowodowały perturbacji w budżecie ale przyczyniły się do zwiększenia odpraw na polskiej granicy, a co za tym idzie, do zwiększenia wpływów do budżetu z tytułu cła. Wprowadzenie tych regulacji zmieniło natomiast istotnie strukturę wpłat podatku VAT z tytułu importu. Obecnie w ramach odroczenia wpłacane jest prawie 70 % podatku VAT należnego w imporcie (w 2015 r. – 63 %, w 2016 r. – 67 %, w 2017 r. – 68 %, w okresie I-VIII 2018 r. – 69 %).

Cudzoziemcy:

Wyeliminowanie utrudnień w podejmowaniu i wykonywaniu działalności gospodarczej przez cudzoziemców powinno przyczynić się do wzrostu dochodów budżetu państwa w zakresie należności publicznoprawnych uiszczanych przez obywateli państw trzecich w Polsce z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Z uwagi na brak możliwości określenia, o ile dokładnie wzrośnie liczba przedsiębiorców w związku z planowanymi ułatwieniami, nie jest możliwe precyzyjne oszacowanie wysokości wpływów do budżetu państwa.

Zmiana w składkach na PFRON:

Z prognozy przeprowadzonej przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii na podstawie danych GUS i PFRON wynika, że po obniżeniu wpłat dla pracodawców zatrudniających 25, 26, 27 pracodawców, przychody Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą maksymalnie spaść o ok. 21 mln zł rocznie. Całkowite przychody PFRON ze składek pracodawców w 2017 r. wyniosły 4 mld zł. W związku z planowanym terminem wejścia w życie projektu zakłada się proporcjonalny ubytek przychodów PFRON w 2019 r.

Po obniżeniu ww. procentu przeciętnego wynagrodzenia wchodzącego w skład zobowiązania powstałego w wyniku zatrudnienia przez pracodawcę zatrudniającego 25, 26, 27 pracowników może wzrosnąć zatrudnienie wśród przedsiębiorstw. Liczba ta nie jest w chwili obecnej możliwa do oszacowania. Niemniej jednak wzrost liczby zatrudnionych przełoży się na wzrost danin publicznych – m.in. podatków i składek.

Rozszerzenie definicji rzemieślnika:

Zwiększy się grupa podmiotów ubiegających się o refundację ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie gminy, co może wiązać się ze wzrostem wydatków. Biorąc pod uwagę zmniejszającą się w kolejnych latach populację

młodocianych pracowników, kształcących się w rzemiośle, propozycja zmian nie będzie miała istotnego znaczenia na wielkość wydatków sektora finansów publicznych. W związku z powyższym rozszerzenie definicji rzemieślnika nie spowoduje istotnych dodatkowych skutków finansowych dla Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Funduszu Pracy w 2019 r. i w latach kolejnych.

Objęcie ochroną konsumentów:

Regulacja ma charakter prewencyjny, podobnie jak ustawa dotycząca przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie towarami rolno-spożywczymi. To już na etapie kontraktowania przedsiębiorcy uwzględniają istnienie ochrony. Niewielka ilość spraw wymaga wtedy interwencji instytucjonalnej. Wszelkie szacowania odnoszące się do zwiększenia obciążenia UOKiK i sądów sprawami wynikającymi z proponowanej regulacji są obciążone ryzykiem dużego błędu. Najlepiej pokazuje to treść OSR wspomnianej wyżej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie towarami rolno-spożywczymi. Zakładano w nim, że znacząco wzrośnie liczba spraw rozstrzyganych przez Prezesa UOKiK. Zakładano wzrost zatrudnienia o ponad 40 osób oraz konieczność wynajmu dodatkowych powierzchni biurowych w centrum Warszawy. Tymczasem obecnie sprawy te rozstrzygane są przez Oddział UOKiK w Bydgoszczy. Od początku funkcjonowania ustawy złożono 60 skarg, w szczególności 41 postępowań wyjaśniających oraz sformułowano 6 zarzutów naruszenia ustawy. Przeprowadzone kontrole w podmiotach, wobec których formułowano przed wejściem w życie tej ustawy zarzuty wykorzystywania przewagi kontraktowej, nie wykazały poważniejszych naruszeń. Tym samym uzasadniony jest wniosek, że podobnie jak w przypadku ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie towarami rolno-spożywczymi, w przypadku tej propozycji również wystąpi efekt prewencyjny, który spowoduje że koszty UOKiK i sądów, z powodu tej regulacji, będą niewielkie.

Ułatwienie sukcesji:

Pozytywnie wpłynie na ciągłość w regulowaniu zobowiązań publicznoprawnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (podatki, opłaty lokalne, inne opłaty np. z tytułu koncesji), stanowiących wpływy do budżetu państwa i budżetów j.s.t., a także zobowiązań wobec innych wierzycieli.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	<i>Łącznie (0-10)</i>
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2019 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	22,25	57,00	57,00	57,00	57,00	57,00	592,25
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0,36	0,37	0,38	0,39	0,40	0,00	3,99
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Niższe zaangażowanie nakładów czasu i zasobów ludzkich niezbędnych do realizacji niektórych obowiązków regulacyjnych. Wsparcie udzielane na podstawie programów w obszarze innowacyjności gospodarki będzie pośrednio wpływać na zintensyfikowanie działalności badawczo-rozwojowej dużych przedsiębiorstw oraz komercjalizację wyników B+R w dużych przedsiębiorstwach.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Regulacja będzie miała bezpośredni wpływ na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (MŚP), gdyż wymogi regulacyjne, które zostaną w projekcie uproszczone są obecnie często nieproporcjonalnie bardziej kosztowne dla tej grupy podmiotów. Projektowane zmiany powinny pozytywnie wpłynąć na MŚP, gdyż dzięki prostszemu i bardziej efektywnemu procedurze, mniejszej częstotliwości realizacji niektórych obowiązków małe firmy będą angażować mniejsze nakłady czasu, środków finansowych i zasobów ludzkich np. w obszarze: <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie prowadzenia prób w locie/lotów próbnych w wyniku braku potrzeby wpisu statku powietrznego do Rejestru Centralnego Statków Powietrznych (wyeliminowanie kosztów związanych z rejestracją statku, przyspieszenie procesu jego sprzedaży kontrahentowi krajowemu lub zagranicznemu, obliczenie potencjalnych korzyści 						

		<p>pozostaje w gestii konkretnych producentów statków i zależy od wielu czynników, jak wielkość przedsiębiorstwa, rodzaj i ilość produkowanych statków powietrznych),</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie planów działania w sytuacjach zagrożeń przez najmniejszych operatorów pocztowych w związku ze zwolnieniem z obowiązku ich przygotowywania, - w zakresie składania sprawozdań przez biura usług płatniczych, których większość stanowią drobni przedsiębiorcy, świadczący usługi przekazu pieniężnego z uzupełnieniu innej działalności gospodarczej, poprzez ograniczenie ich częstotliwości z kwartalnej na roczną, - w zakresie zgłaszania informacji o likwidacji prowadzonej działalności gospodarczej skrócenie czasu zgłaszania poprzez wyeliminowanie konieczności dwukrotnego powiadamiania, uzyskanie w jednym miejscu możliwości realizacji wszystkich obowiązków wynikających z rozliczania się na zasadach karty podatkowej. <p>Ponadto znacząco poprawi się płynność finansowa małych przedsiębiorstw importujących poprzez wydłużenie terminu na rozliczenie podatku VAT w imporcie. Oczekiwanym efektem będą także obniżone koszty transportu. W rezultacie zmniejszone zostanie zapotrzebowanie przez MŚP na kapitał obrotowy przypadający na jednostkę sprzedaży, którzy będą mogli zwiększać skalę obrotów firmy przy tym samym poziomie zaangażowanego kapitału.</p> <p>Zmniejszone zostaną również koszty finansowe MŚP w związku ze zwolnieniem z opłaty skarbowej przy wpisie do rejestru operatorów pocztowych, jak również zwolnieniem z obowiązku przeprowadzania testu sprawności psychoruchowej oraz oceny widzenia zmierzchowego i wrażliwości na oślnienie pracowników administracyjno-biurowych.</p> <p>Możliwy będzie wzrost zatrudnienia wśród przedsiębiorców zatrudniających obecnie ok. 25 pracowników. Ograniczona zostanie opłacalność dokonywania podziałów przedsiębiorstw zatrudniających kilkadziesiąt osób na mniejsze podmioty zatrudniające poniżej 25 pracowników z uwagi na obowiązkowe składki do PFRON.</p> <p>Na sektor MŚP będą miały wpływ także ułatwienia w podejmowaniu działalności gospodarczej w Polsce przez cudzoziemców. Korzystnie wpłyną na konkurencyjność polskiej gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców. Planowana zmiana przyczyni się do pełniejszej realizacji zasady swobody działalności gospodarczej, zachęcając podmioty zagraniczne do uczestnictwa w polskim życiu gospodarczym. Zapewnienie możliwości podjęcia wykonywania działalności gospodarczej w dogodnej formie może sprzyjać pozostaniu w Polsce wykwalifikowanych i wyspecjalizowanych pracowników.</p> <p>Przedsiębiorcy – osoby fizyczne uzyskają ochronę konsumencką w stosunkach z innymi przedsiębiorcami, co wpłynie pozytywnie na koszty ich funkcjonowania. Będą mogli na przykład skuteczniej reklamować wadliwy produkt, czy usługę.</p> <p>Dzięki rozszerzeniu definicji rzemieślnika i tym samym umożliwieniu przedsiębiorcom-rzemieślnikom wyboru innej niż działalność gospodarcza prowadzona na podstawie wpisu do CEIDG formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej projekt powinien wpłynąć na zwiększenie potencjału ekonomicznego firm rzemieślniczych (poprzez rozszerzenie możliwości finansowania np. wkład wspólników).</p> <p>Pozytywne oddziaływanie na przedsiębiorstwa prowadzące działalność rzemieślniczą oraz ich kontrahentów będzie miała publikacja informacji o kwalifikacjach zawodowych w CEIDG. Przedsiębiorcy dzięki informacji zawartej w CEID nie będą musieli, w wielu przypadkach, przedkładać papierowych dyplomów i świadectw, gdyż informacja o uprawnieniach będzie publicznie dostępna na stronie www.ceidg.gov.pl, co skróci czas realizacji spraw. Projektowane przepisy nie nałożą na przedsiębiorców żadnych nowych obowiązków, gdyż skorzystanie z tych rozwiązań będzie w pełni fakultatywne</p>
--	--	--

		<p>i zależne od woli przedsiębiorcy.</p> <p>Proponowane rozwiązania ograniczą trudności związane z procesem sukcesji. Nie będą one wiązały się z nałożeniem na przedsiębiorców z sektora MŚP nowych obowiązków, jako że skorzystanie z nich będzie w pełni fakultatywne i zależne od woli przedsiębiorcy lub jego następców prawnych.</p> <p>Wsparcie udzielane w ramach programów w obszarze innowacyjności gospodarki umożliwi MŚP zwiększenie zakresu działalności badawczo-rozwojowej, innowacyjnej lub ekspansji na rynki międzynarodowe. Wsparcie będzie mieć wpływ na rozwój współpracy badawczo-rozwojowej sektora MŚP z dużymi firmami. Współpraca ta przyczyni się do zwiększenia liczby startupów i przekształcania się MŚP w duże przedsiębiorstwa.</p>
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	<p>Projekt będzie miał pozytywny wpływ na sytuację osób niepełnosprawnych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ułatwienia dla beneficjentów pomocy udzielanej przez PFRON (osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą, korzystających z refundacji składek na ubezpieczenia społeczne, otrzymujące dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych) w zakresie niedochodzenia odsetek za zwłokę o małej wysokości, - zaoszczędzenie czasu w związku ze zwolnieniem z obowiązku sporządzania planów działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń przez spółdzielnie socjalne (osób niepełnosprawnych) świadczące usługi pocztowe, będące operatorami pocztowymi. <p>Pozytywny wpływ na rodzinę i gospodarstwa domowe będą miały zmiany w zakresie rzemiosła poprzez stworzenie możliwości prowadzenia działalności rzemieślniczej (udział w zarządzaniu, transfer wiedzy, przekazanie doświadczenia) wraz z członkiem rodziny posiadającym kwalifikacje w rzemiośle.</p> <p>Zmiana definicji rzemiosła może skutkować w dłuższej perspektywie zwiększeniem udziału firm rodzinnych w polskiej gospodarce i powstaniem nowych, wyspecjalizowanych firm o uznanej renomie kontrolowanych przez członków najbliższej rodziny. Z uwagi na bardzo niejedolity charakter rodzinnych przedsiębiorstw rzemieślniczych (brak definicji firmy rodzinnej) nie sposób jest określić dla tej kategorii przedsiębiorstw dokładnego wskaźnika zmian w ciągu kilku lat od wejścia ustawy w życie.</p> <p>Zmiany w zakresie sukcesji powinny wspomóc zmianę pokoleniową w firmach rodzinnych, co w dłuższej perspektywie powinno skutkować zwiększeniem udziału firm rodzinnych w polskiej gospodarce i powstaniem nowych, wyspecjalizowanych firm o uznanej renomie, kontrolowanych przez członków najbliższej rodziny. W częstych przypadkach, gdy prowadzenie firmy rodzinnej stanowi jedyne albo główne źródło utrzymania rodziny, umożliwienie płynnej i pełnej sukcesji wpłynie pozytywnie na sytuację gospodarstw domowych. Podobny skutek wywoła utrzymanie w mocy umów o pracę i umów o podobnym charakterze, zawartych przez przedsiębiorcę jednoosobowego.</p> <p>Pozytywny wpływ na gospodarstwa domowe przedsiębiorców będzie miało uzyskanie przez przedsiębiorców limitowanego dostępu do środków pieniężnych, które podlegają egzekucji, co umożliwi dokonanie podstawowych zakupów związanych z utrzymaniem,</p> <p>Dodatkowo pozytywny wpływ społeczny będzie miało doprecyzowanie uprawnień dla świadczących usługi hotelarskie w zakresie wydawania regulaminów porządkowych, co zapewni bezpieczeństwo przebywającym na terenie obiektu, zwłaszcza dzieciom i nieletnim.</p> <p>Przyjęte mechanizmy wsparcia w obszarze innowacyjności gospodarki spowodują unowocześnienie i zwiększenie oferty dóbr konsumpcyjnych na rynku, dzięki czemu konsument uzyska tańszy lub lepszy produkt.</p>
Niemierzalne		Pomoc udzielana na podstawie programów w obszarze innowacyjności gospodarki przyczyni się do intensyfikacji działalności innowacyjnej

		przedsiębiorstw, zwiększenia ilości innowacyjnych produktów na rynku oraz wzrostu konkurencyjności gospodarki, a tym samym zwiększenia dostępności innowacyjnych produktów i usług dla obywateli.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wprowadzenie postulowanej zmiany poprawiłoby konkurencyjność polskiej gospodarki, polskich portów przeładunkowych oraz zwiększyłoby ilość odpraw dokonywanych w Polsce, a w rezultacie wpływy do budżetu. Należy wskazać, że po wprowadzeniu tego rozwiązania dla procedur uproszczonych (2010/2011), wpływy z ceł wzrosły o 300 mln zł, a po wprowadzeniu jej dla podatników posiadającym status AEO (2014/2015), wpływy z ceł wzrosły o 500 mln zł. Przyczyniłoby się to do dalszego rozwoju również transportu lądowego oraz transportu lotniczego cargo.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
<p>Komentarz:</p> <p>Jednym z głównym celów regulacji jest ograniczenie obowiązków informacyjnych, które zostały uznane za nadmierne, nieadekwatne do zakładanych celów i obecnych uwarunkowań, w tym zmniejszenie liczby przedkładanych egzemplarzy papierowych dokumentów, zmniejszenie liczby procedur, zastosowanie postępowania uproszczonego w wybranych postępowaniach administracyjnych. Szczegóły rozwiązań zostały opisane w pkt 4 i 7.</p> <p>Koszty i procedury związane z zakładaniem przez rzemieślnika spółki prawa handlowego oraz przekształceniem działalności jednoosobowej i spółki cywilnej zgodnie z KSH nie ulegną zmianie. Projekt nie zakłada zmian w tym zakresie.</p> <p>Rozwiązania dotyczące ułatwienia sukcesji, jak również uprawnienia dla podmiotów świadczących usługi hotelarskie do przyjmowania regulaminów porządkowych, w związku z ich fakultatywnym charakterem, nie wiążą się z nakładaniem obowiązków na przedsiębiorców oraz innych uczestników obrotu gospodarczego.</p> <p>W wielu przypadkach publikacji danych w CEIDG projekt przyczyni się do ograniczenia liczby dokumentów oraz czasu realizacji spraw poprzez publikowanie w jednym, publicznie dostępnym miejscu (CEIDG) informacji o kwalifikacjach.</p>		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projekt powinien w sposób pośredni pozytywnie wpłynąć na rynek pracy, gdyż rozwój przedsiębiorczości w wyniku ograniczonych obciążeń administracyjnych powinien przełożyć się na wzrost zatrudnienia.		
Wyeliminowana zostanie bariera zniechęcająca do zatrudniania nowych pracowników przez przedsiębiorców zatrudniających poniżej 25 osób, co będzie stanowiło zachętę do wzrostu zatrudnienia.		
Usprawnienie procesu zatrudnienia powinno nastąpić w wyniku m.in. ograniczenia kosztów pracodawcy związanych z kierowaniem na badania sanitarno-epidemiologiczne osób przyjmowanych do pracy posiadających aktualne orzeczenie lekarskie dla celów sanitarno-epidemiologicznych oraz kierowaniem na wstępne badania lekarskie, co ma istotne znaczenie w sytuacji zwiększonego zapotrzebowania na pracowników m.in. w gastronomii/branży spożywczej.		
W przypadku zmian dot. podatku VAT w imporcie oczekuje się zwiększenia przeładunków w polskich portach, a w konsekwencji powstania dodatkowych miejsc pracy zarówno w porcie, jak i otoczeniu portowym. Zgodnie z założeniami, stosowanymi w procesie certyfikacji portów morskich, każde 1500 TEU generuje 1 miejsce pracy bezpośrednio w porcie oraz 1 miejsce pracy na terminalu, a ponadto 1,2 miejsca pracy w otoczeniu portowym.		
Pozytywny wpływ na rynek pracy będzie miało poszerzenie grupy przedsiębiorstw rzemieślniczych o spółki prawa handlowego, w których młodzież będzie miała możliwość realizacji praktycznej nauki zawodu w rzeczywistych warunkach pracy. Projekt przyczyni się do zniwelowania trudności pracodawców – z pozyskaniem pracowników.		
Poprawa warunków w obszarze podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez cudzoziemców na		

terytorium RP ma sprzyjać w pewnym zakresie uzupełnieniu niedoboru pracowników na polskim rynku pracy, w tym osób wysoko wykwalifikowanych oraz specjalistów pożądaných dla polskiej gospodarki.

Ułatwienia w sukcesji powinny pozytywnie wpłynąć na ciągłość stosunków pracy w wyniku przeprowadzenia skutecznej sukcesji za życia przedsiębiorcy, a w przypadku spółek handlowych zwiększą stabilność sytuacji pracowników w przypadku śmierci współnika spółki.

Pomoc finansowa udzielana na podstawie programów w obszarze innowacyjności gospodarki przyczyni się do zwiększenia innowacyjności przedsiębiorstw sektora MŚP, co przełoży się na poprawę pozycji konkurencyjnej polskich przedsiębiorstw oraz przyczyni się do zwiększenia liczby wysokopłatnych miejsc pracy. Pozytywnie wpłynie na rynek pracy poprzez stworzenie nowych, wysokopłatnych miejsc pracy na stanowiskach związanych z działalnością badawczo-rozwojową, innowacyjną oraz komercjalizacją wyników B+R. Ponadto, innowacyjne przedsiębiorstwa będą rozwijać działalność na arenie międzynarodowej, w tym produkcję i świadczenie usług na eksport. Spowoduje to zwiększenie nowotworzonych miejsc pracy w sektorze produkcji i usług.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☒ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu	<p><u>Wpływ na środowisko:</u> pozytywny wpływ proekologiczny będą miały rozwiązania służące redukcji egzemplarzy papierowych niezbędnych do przedłożenia w konkretnych procedurach administracyjnych.</p> <p><u>Wpływ na sytuację i rozwój regionalny:</u> korzystne efekty regionalne oczekiwane są w wyniku zwiększenia konkurencyjności, a w konsekwencji obrotów w polskich portów. Realizacja programów w obszarze innowacyjności gospodarki korzystnie wpłynie na innowacyjność polskiej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorstw o wysokim potencjale innowacyjnym. Programy pozytywnie wpłyną na wyrównywanie dysproporcji w rozwoju poszczególnych regionów poprzez zapewnienie równego dostępu do instrumentów wsparcia.</p> <p><u>Wpływ na informatyzację:</u> pieczęć elektroniczna, rezygnacja z opłat skarbowych wpłynie na przyspieszenie procesu elektronizacji procedur, możliwość dołączania druku PIT-16Z za pośrednictwem CEIDG przyczyni się do elektronicznego przesyłania danych pomiędzy rejestrami.</p>
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście w życie ustawy – 1 czerwca 2019 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Projektowane zmiany powinny mieć pozytywny wpływ na pozycję Polski w zakresie postrzegania obciążeń regulacyjnych w Globalnym Indeksie Konkurencyjności– ewaluacja efektów projektu w tym zakresie będzie polegała na śledzeniu wyników corocznego badania Światowego Forum Ekonomicznego.

Ewaluacja efektów projektu będzie mogła zostać dokonana przez ministra właściwego ds. gospodarki po upływie dwóch pełnych lat funkcjonowania aktu:

- w zakresie podatku VAT w imporcie ewaluacja efektów będzie dokonana na podstawie danych dotyczących ilości odpraw dokonywanych w Polsce oraz wpływów z ceł, uwzględniając przy tym ogólną sytuację ekonomiczną w kraju,
- w zakresie prawa do „popelniania błędu” analizie będzie poddany stopień wykorzystania przez organy kontrolne odstąpienia od wymierzania kar w pierwszym roku prowadzenia działalności gospodarczej (liczba takich przypadków),
- w zakresie publikacji informacji o kwalifikacjach w CEIDG ocena zostanie dokonana poprzez analizę liczby przedsiębiorców, do których dopisano informację o kwalifikacjach zawodowych w rzemiośle (tytuł mistrza i czeladnika),
- w zakresie objęcia osób fizycznych będących przedsiębiorcą ochroną konsumencką ocena zostanie dokonana na podstawie informacji Prezesa UOKiK o liczbie spraw zgłoszonych przez przedsiębiorców, korzystających z instrumentów ochrony konsumenckiej,
- w zakresie likwidacji skokowego wzrostu opłat na PFRON ewaluacja zostanie dokonana na podstawie analizy liczby przedsiębiorstw zatrudniających pracowników w liczbie ok. 25,

- w zakresie możliwości zawarcia porozumienia w toku postępowania przed SOKiK monitoring będzie obejmował liczbę spraw przed SOKiK zakończonych w drodze porozumienia oraz liczby spraw, w których SOKiK uchylił albo zmienił decyzję organu administracji publicznej,
- w zakresie druku PIT-16Z ewaluacja zostanie dokonana na podstawie liczby wniosków PIT-16Z złożonych za pośrednictwem CEIDG.

Po upływie czterech lat będzie mogła nastąpić ewaluacja:

- w zakresie zmian w rzemiośle ewaluacja zostanie dokonana z wykorzystaniem miernika liczby przedsiębiorstw wykonujących rzemiosło w formie spółki jawnej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej, jednoosobowej spółki kapitałowej, należących do izb rzemieślniczych oraz liczby uczniów zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego w zakładach rzemieślniczych – spółka prawa handlowego (dane ze Związku Rzemiosła Polskiego).

Ewaluacja efektów realizacji programów w obszarze innowacyjności gospodarki zostanie przeprowadzona przez ministra właściwego do spraw gospodarki w okresie 2022-2024 w ramach ewaluacji ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej. Mierniki, które zostaną zastosowane do tej ewaluacji to:

- odsetek przedsiębiorstw prowadzących działalność innowacyjną,
- przychody netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych,
- realny wzrost przychodów z eksportu wartości niematerialnych i prawnych,
- wzrost liczby patentów międzynarodowych,
- nakłady na B+R sektora przedsiębiorstw (nominalnie i w porównaniu do PKB),
- wzrost zatrudnienia personelu B+R w przedsiębiorstwach.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

1. Kalkulacja kosztów utworzenia i utrzymania systemu teleinformatycznego URE.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
wynajem powierzchni biurowej i koszty energii elektrycznej, sprzętanie	110 000	112 530	115 118	117 766	120 475	123 245	126 080	128 980	131 946	134 981
utworzenie stanowisk pracy (w tym infrastruktury) oraz ich utrzymanie (w tym szkolenia)	30 000	15 000	15 345	15 698	40 000	20 000	20 460	20 931	50 000	25 000
Budowa systemu teleinformatycznego (w tym zakup niezbędnej infrastruktury) i jego utrzymanie. W roku 2024 oraz 2028 zakładana jest wymiana/rozbudowa infrastruktury systemu (po jego amortyzacji)	200 000	2 500 000	500 000	511 500	523 265	1 000 000	547 611	560 207	573 091	1 500 000
RAZEM zł	340 000	2 627 530	630 463	644 964	683 739	1 143 245	694 152	710 117	755 038	1 659 981
razem w mln zł	0,34	2,63	0,63	0,64	0,68	1,14	0,69	0,71	0,76	1,66

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Razem koszty osobowe (3 etaty) - wynagrodzenia wraz z pochodnymi w zł	359 754	368 028	376 493	385 152	394 011	403 073	412 344	421 827	431 530	441 455
Razem koszty osobowe (3 etaty) - wynagrodzenia wraz z pochodnymi w mln zł	0,36	0,37	0,38	0,39	0,39	0,40	0,41	0,42	0,43	0,44

RAZEM	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
w zł	699 754	2 995 558	1 006 956	1 030 116	1 077 750	1 546 318	1 106 495	1 131 945	1 186 567	2 101 436
w mln zł	0,70	3,00	1,01	1,03	1,08	1,55	1,11	1,13	1,19	2,10